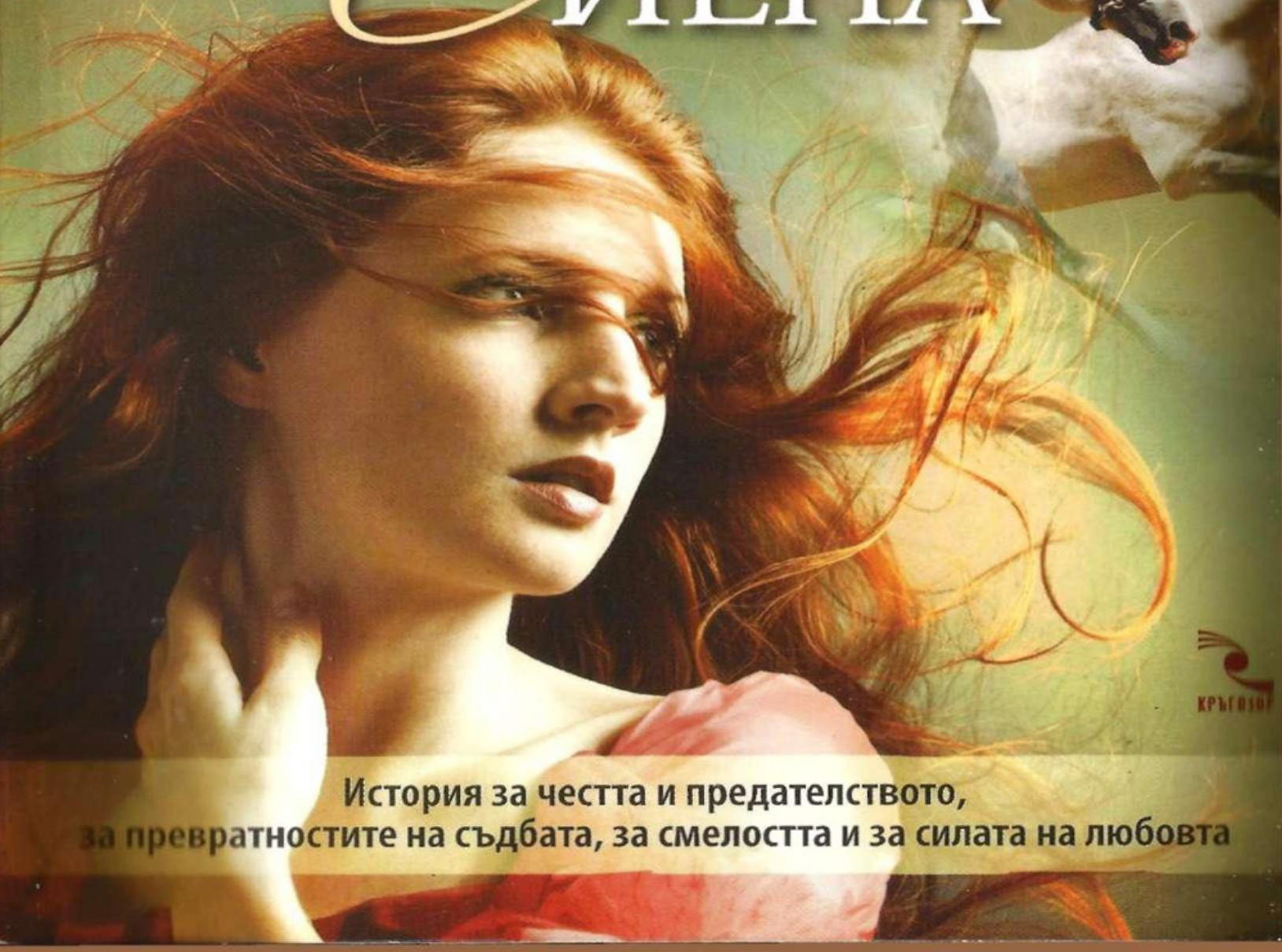

От авторката на
Стъкларят от Мурано, Тайната на Ботичели и Мадоната на бадемите

Марина
Фиорато

Дъщерята *на* Сиена

КРЪГЛЮР

История за честта и предателството,
за превратностите на съдбата, за смелостта и за силата на любовта

МАРИНА ФИОРАТО

ДЪЩЕРЯТА НА СИЕНА

Превод: Антоанета Дончева-Стаматова

chitanka.info

Навечерието на Палиото... конното надбягване, което се провежда два пъти в годината на Пиаца дел Кампо. Година планиране, десетима ездачи, три обиколки на площада — и всичко свършва в един-единствен миг. Но този път залогът е огромен...

За Виоланте де Медичи, принцеса на Тоскана и управителка на Сиена, надбягването бележи началото на нов период — да спре насилието в града. И да положи основите на нови, по-справедливи закони.

За Пия, от рода на Толомеите, далечна потомка на Клеопатра и най-красивата жена в Сиена, Палиото е последната надежда да избегне принудителния брак с жестокия наследник на водача на квартала на Орлите.

За Деветимата — групата заговорници от най-богатите и знатни родове на Сиена, надбягванията са начин да завземат властта над града...

Зазвучават тромпетите. И на *пиацата* се появява красив непознат конник, облечен в цветовете на квартала на Кулата. Неочакваната му постъпка по време на първото Палио за годината може да промени не само живота на Пия и Виоланте, но и съдбата на династията на Медичите...

Сияещ от цветове и богат на исторически детайли, романът „Дъщерята на Сиена“ разказва за честта и предателството, за превратностите на съдбата, за смелостта и за силата на любовта.

„Дъщерята на Сиена“ е номиниран за Най-добър исторически роман на годината от RONA (Асоциацията на романтичните писатели).

Марина Фиорато е родена в Манчестър и е наполовина венецианка, наполовина англичанка. Има степени по история от Оксфорд Юнивърсити и от университета във Венеция. Работила е като илюстратор, актриса и филмов критик. Правила е дизайна на турнетата на рок групи като U2 и Rolling Stones. Живее в Северен Пондри със съпруга, сина и дъщеря си. Това е четвъртата й книга, издадена на български език.

*На сестра ми Вероника и нейния съпруг Ричард Браун,
които знаят не една и две тайни за конете.*

ПРОЛОГ

МАГАРЕТО

Сиена

1723 г.

Двамата мъже от Сиена се вторачиха във вонящия труп, метнат на стената до портата Камолия.

— Кон ли е? — обади се по-младият, защото тялото беше толкова разложено, че беше трудно да се определи.

— Не, магаре е — отговори по-възрастният.

— Хммм — замисли се младежът. — Какво ли би трявало да означава това?

— Да видим — почеса се по брадата възрастният, доволно подготвящ се да сподели нескончаемата си мъдрост на старейшина, с която обикновено вбесяваше познатите си, — през 1230 година, когато флорентинците обсадили Сиена, имали обичая да хвърлят трупове на магарета върху стените на града. Надявали се, че мършата ще порази жителите му с мор и чума.

Младежът побърза да прикрие с кърпичка носа и устата си и промърмори:

— Господи! Мислиш ли, че това магаре тук е заразно? Вони като чумаво!

— О, я стига! Това да не са ти старите времена, а? Просто нечие магаре е умряло и са го метнали отгоре. И толкова!

Спътникът на старейшината повдигна отново глава и поглади замислено брадата, която се надяваше някой ден и той да отгледа.

— Ами не знам... Гледай, горе на портата се виждат кръв и кожа! Очевидно някой се е катерил нарочно, за да хвърли магарето! Не трябва ли да кажем на някого?

— На кого например?

— Де да знам... Може би на херцогинята? Или на съвета? А защо не и на стражата?

Старецът се обърна към младия си спътник и го изгледа. Никога до този момент не го бе чувал да поставя под въпрос думите му, затова сега се почувства длъжен да втвърди малко тона си.

— Стражата, а? — подхвърли презиртелно. — В навечерието на Палио? Смяташ ли, че точно сега ще имат време да разследват едно умряло магаре?

Момчето сведе гузно глава. Старейшината беше прав. Утре беше денят на конните надбягвания — Палио, и целият град се бе превърнал във врящ котел от възбуда и нетърпение — котел, в който понякога се стигаше и до насилие. Така че стражата действително си имаше по-важни задачи тази вечер. Въпреки това той започна да се отдалечава от портата бавно и заднешком, и вървя дотогава, докато не престана да вижда зловещата қупчина върху стената. Дълбоко суеверен, подобно на всички жители на Сиена, младежът не можеше да се отърве от мисълта, че мъртвото магаре е зла поличба за града. В главата му започнаха да кръжат притеснения също като мухите, бръмчащи над разлагация се труп.

ПЪРВА ГЛАВА

КУКУМЯВКАТА

За деветнайсетия си рожден ден Пиа^[1] от рода Толомей, най-красивата жена в Сиена, получи в дар огърлица и съпруг.

Прекара целия ден в тишината на покоите си. Ден като всички други — все едно и също, едно и също. Но после прислужницата ѝ съобщи, че баща ѝ желае да я види, а Пиа знаеше точно какво предстои. Очакваше този момент от единайсетата си година насам.

Остави с трепереща ръка обръча с бродерията си и веднага заслиза надолу към приемната зала. Коленете ѝ също потреперваха, докато носеха лекото ѝ, стройно тяло по стълбите, но тя се беше въоръжила с кураж. Знаеше, че е време да се изправи очи в очи с онова, от което се бе ужасявала години наред — още откакто порасна достатъчно, за да проумее изгодата, която различните родове извличаха от брачните преговори и договорки.

От осем години насам Пиа ежедневно очакваше да бъде опакована и продадена като стока на някоя млада издънка от благородническите родове на Сиена. Но засега съдбата я бе опазила — нея и свободата ѝ. Младата жена знаеше, че баща ѝ никога няма да я омъжи извън границите на техния квартал — контрада на Чивета, Кукумявката. В това отношение също бе извадила късмет, защото мъжките наследници от добрите семейства на Кукумявката се брояха на пръсти. Едно момче, за което бе сгодена още от люлката, бе починало от воднянка. Друго от тях бе заминало на война и се бе оженило в чужбина. Единственият жив наследник, за когото тя се сещаше, току-що бе навършил петнайсет. Бе останала с впечатлението, че баща ѝ чака момъкът да навърши пълнолетие. Затова сега, докато слизаше по стълбите, предполагаше, че ѝ предстои да бъде окована за дете.

Баща ѝ Салваторе Толомей я чакаше в голямата зала, окъпана в златистата светлина, нахлуваща през прозорците. Поредната театрална поза, на която той беше голям любител. И както подобаваше на ролята

му, той я изчака да се приближи, положи една хладна целувка върху бузата ѝ, а после с ловкостта на факир измъкна от ръкава си дебела златна верижка. Постави верижката в дланта ѝ, където тя се нави като малка змия, и Пия видя, че на верижката виси кръгъл медальон.

— Огледай го! — кимна Салваторе.

За да му угоди, тя се подчини, сдържайки покорно нетърпението, което се надигаше в гърдите ѝ. И върху златния диск видя женска глава, отсечена и носеща се във въздуха.

— Това е самата царица Клеопатра! — прошепна благоговейно Салваторе. — На една от египетските си монети! Монетата е на повече от хиляда години!

Огромните му гърди като че ли се издуха още повече от гордост. Пия въздъхна вътрешно. Докато растеше, почти всеки ден ѝ повтаряха, че предците на фамилия Толомей са египетски царе — Птолемеите. Салваторе Толомей и всички *капитани*, водачи на квартала на Кукумявката преди него, не се уморяваха да разказват на хората за прочутата царица Клеопатра, чиито преки наследници са те.

Пия усети огромната тежест на своето наследство върху раменете си и се вгледа почти с жалост в тази царица, която отдавна беше покойница. Горката! Вековната, знаменита царска династия бе носена от кръвта на Пия Кукумявката, дъщеря и наследница на рода на Кукумявките! Пия не беше царица на нищо друго, освен на *контрада* на Кукумявката, владетелка на тих квартал в северните части на Сиена, принцеса на няколко прастари благороднически двора и императрица на дружина обущари.

— Виж от другата страна!

Пия обърна монетата и зърна златен барелеф на малка кукумявка.

— Нашият собствен хералдичен знак и нейният! Емблемата на Минерва, на Афродита, на Кукумявката!

Пия вдигна очи към баща си в очакване да чуе най-главното. Знаеше, че той никога не дава нищо даром.

— Това е дар за твоя рожден ден, но също така и зестра — отбеляза самодоволно Салваторе Толомей. — Говорих с Фаустино Капримулго от *контрада* на Орела. Ще станеш съпруга на сина му Виченцо!

Пиа стисна силно монетата в дланта си, докато не усети вливането на ръбовете ѝ. През тялото ѝ премина нажеженият до бяло пламък на гнева. Не че бе очаквала, разбира се, сама да си избере съпруг, но бе възлагала големи надежди на съюза си с момчето на Киджи, за да го обучи и да го превърне в най-доброто, за което можеше да мечтае от бъдещия си съпруг — да се отнася мило към нея и да я остави на мира. Как е могъл баща ѝ дай стори това?! Винаги, винаги бе изпълнявала всяко негово желание и каква бе сега наградата ѝ? Да бъде продадена на мъж, за когото не само се знаеше, че е зъл, но е и от друга контрада. Нечувано!

Беше чуvalа множество слухове за Виченцо — че е почти толкова жесток злодей, колкото е и баща му — прочутият Фаустино Капримулго. Родът Капримулго, които бяха капитани на квартала на Орела, беше един от най-старите в Сиена, но благородството, очакващо се от едно толкова древно семейство, не беше сред характерните черти на поведението на неговите членове. Престъпленията им бяха неизброими — те бяха шайка злосторници, хищни Орли. Piа бе твърде добре възпитана, за да разпитва нарочно за клюки, но слуховете нямаше как да не стигнат и до нейните уши — убийствата, побоищата, изнасилените от Виченцо жени на Сиена. Миналата година едно момиче се бе обесило на куката за свински бутове в дома си. Току-що бе завършило училище. „С дете — бе допълнила прислужницата на Piа. — Поредната жертва на Орела.“ Но както ставаше ясно, бащата на Piа бе в състояние да си затвори очите и ушите даже за подобни злодейства, стига да имаше лична изгода от това.

— Татко — каза сега тя, — не мога. Знаеш какво говорят за него и какво стана с момичето на Бенедето! Освен това той е Орел! Откога Орлите и Кукумявките влизат в брачен съюз?

В съзнанието си тя видя тези две птици как се чифтосват, създавайки ужасяващ хиbrid — химера или може би грифон. Не, подобно нещо не беше редно! Лицето на Салваторе застинава от гняв и в същия миг тя чу зад себе си скърцане на ботушки.

Той беше тук!

Piа се обърна бавно. По цялото ѝ тяло пролазиха студени тръпки, когато Виченцо Капримулго изпълзя от сенките.

По никаква своя странна приумица светлината падна първо върху носа и очите му. Човка и две зловещи черни очи — точно като препарираните птици в ловната хижа на баща й. Тънките му устни бяха извити в зловешта усмивка.

— Много съжалявам, че този съюз не е по вкуса ви — изрече той със спокоен и овладян тон, само с намек за заплаха. — Но двамата с вашия баща имаме конкретна причина за този съюз между нашите два квартала. Сигурен съм обаче, че бих могъл да ви... убедя да си подобрите мнението за мен, когато ме опознаете.

Пия отвори уста, за да каже, че няма никакво желание да го опознава по-добре, ала беше твърде добре възпитана, за да се държи нагло, и твърде уплашена, за да огласи мислите си. Затова пак я затвори.

— И ви гарантирам, че съвсем скоро ще имате тази прекрасна възможност, защото баща ви се съгласи сватбата ни да стане утре, след състезанията Палио, които възнамерявам да спечеля!

С тези думи Виченцо се приближи толкова, че тя усети дъха му върху бузата си. Никога досега не бе била толкова близо до мъж — с изключение, разбира се, на баща си.

— И ви уверявам, милейди, че има някои области, в които мога да ви доставя много по-голямо удоволствие, отколкото едно петнайсетгодишно момче!

Злостната закана в очите му беше непогрешима. Но имаше и нещо друго — неприкрита похот, от която костите й се вледениха. Тя го избута и хукна по стълбите към стаята си, сподиряна от извиненията на баща си. Но тези извинения не бяха отправени към нея, а към Виченцо.

Останала сама в стаята си, Пия започна да крачи напред-назад със стиснати юмруци и пламнало лице. От долните етажи до нея достигаха звуците от подготовката за пиршеството, което доскоро смяташе, че се организира в чест на рождения ѝ ден. Как е възможно животът ѝ толкова бързо да се преобърне с главата надолу?

Баща ѝ изпраща няколко пъти слуги, за да чукат на вратата ѝ. Тя не им отвори — с нея или без нея, пиршството щеше да продължи. Уплашена и отчаяна, тя седеше свита на стола си, наблюдавайки спускащия се здрач, гладна и трепереща, макар да не ѝ бе студено.

Накрая баща ѝ се появи лично и на него не можа да откаже. Той ѝ заповядва да се разходи из двора с Виченцо, уж да се насладели на залеза. Всички слуги били вътре. Това щяло да бъде за нея великолепна възможност да опознае съпруга си.

Пия изпълни заповедта на баща си и придружи Виченцо до коня му, докато слънцето обагряше в златисто древните каменни площи на двора. Все така вцепенена от шока, тя не направи никакъв опит да разговаря с него и докато пресекат двора, задявките и ухажванията му се бяха превърнали в презрение и провокативност. Напълно онемяла, тя гледаше как сенките на здрача се сключват около нея. Отведе го до галерията, където беше завързан конят му, и мълчаливо го зачака да яхне животното. Ала изведнъж той се стрелна към нея и я издърпа зад най-мрачната колона. Похотливите му устни запътиха по врата ѝ, а алчните му ръце награбиха гърдите ѝ.

— Хайде! — прошепна злобно той. — Договорите са подписани и ти си почти моя! Почти!

Тя се опита да го изблъска, провиквайки се отчаяно, макар да знаеше, че няма кой да я чуе. Започна да го удря по гърдите и лицето. Съпротивата ѝ като че ли го влуди още повече и когато я сграбчи за косата и я захвърли през вратичката към конюшнята, тя си помисли, че с нея е свършено. Усети миризмата на топлата слама, а в устата си вкуса на кръвта, когато прехапа бузата си. Но Виченцо като че ли се овладя.

— Хубаво, остани си непорочна още една нощ! — изсъска и се изплю над нея. — Утре и без това ще бъдеш моя! — На прага на конюшнята се обърна и извика: — И никога повече не смей да ме удряш!

После се върна и започна да я рита ожесточено — но не по невинното ѝ лице, а по тялото ѝ, така че раните и синините ѝ да не се виждат, скрити под дрехите.

Когато накрая той си тръгна, шокът я връхлетя с все сила и тя повърна върху сухата слама. В топлия мрак чуваше пръхтенето и изцвилването на конете на рода на Кукумявката.

А после се изправи бавно. Цялото тяло я болеше от ритниците му. Но Пия изпъна гръб и се насочи директно към църквата на рода на Кукумявката, която се намираше от другата страна на площада. Сложи ръце върху тежките порти, през които бе минавала години наред — за

кръщене, първо причастие, първа изповед. Но тази вечер тя не повдигна нежно резето, а бълсна толкова силно портите, че те се треснаха в колоните зад тях и трясъкът отекна в цялата църква. Пия се втурна към параклиса на Мадоната и там краката ѝ я предадоха. Коленете ѝ изпукаха върху студения камък. И тя започна да се моли, притисната силно медальона между длани си. Молеше се, ала нито веднъж не вдигна очи към образите на Дева Мария или Иисус Христос — тази вечер тя зовеше на помощ други, много по-древни божества. Мислеше, че древният тотем между ръцете ѝ по някакъв начин ѝ помага да осъществи връзка с тях. Молеше се нещо да се случи, някакво възмездие, което да я отърве от този брак. Когато отвори ръце, върху едната си длан зърна образа на Клеопатра, а върху другата — на кукумаявката.

* * *

Игрите Палио.

Цяла година планиране, десет мъже, десет коня, три обиколки на площада и всичко свършва в един-единствен миг.

Нито един външен човек не би могъл да схване, а какво остава — да проумее какво означават конните надбягвания Палио за жителите на град Сиена. Че те се хранеха с тях, дишаха с тях, спяха с тях. Че се молеха на светците си за победа всеки божи ден, по цяла година. Че цялата им лоялност, всичките им цветове и всички техни контради произтичаха от Палио така, както паяжината произтича от паяка. Концентричните кръгове на техните обичаи и общество произлизаха именно от този площад и този ден, и от този най-малък сред всички кръгове — конната писта. Посипана с прахта на меките вулканични скали на Тоскана, отъпкана от мъже, родени в Сиена, яхнали отгледани в Сиена коне, точно под древните палати и кули на старинния град. Игрите Палио бяха центърът, игрите Палио бяха самата Сиена. Да ги познаваш, означаваше да знаеш всичко за този град.

На втория ден от месец юли 1723 година Сиена беше убийствено гореща. Ала въпреки горещината тълпата от хората, събрали се тук, за да зърнат Палио ди Провенцано, изглеждаше по-многобройна от всяка. През други дни красивата обърната раковина на Пиаца дел

Кампо беше тиха и безлюдна, но днес беше претъпкана със стотици жители на Сиена, които биеха барабаните си и развяваха знамената си. Всяко друго място в града беше празно — всяка улица, всеки двор, всяко жилище, църква или биария. Съдебните зали бяха пусти, аптеките — затворени. Банкерите бяха прибрали масите си, шивачите бяха спуснали кепенците. В болницата на църквата „Санта Мария Магдалена“ сестрите инструктираха санитарите как да отнесат на носилки пациентите на площада. Даже скорците се насьбраха, за да гледат състезанията Палио под горещия син кръг на небето над конната писта. Те се носеха над върховете на кулите, събираха се в перстите облачета, за да се разпръснат наново като мастило във вода, цвърчащи и те от вълнение.

Всички през този ден на дните имаха своя роля в игрите — от най-височайшата до най-нищожната. На самия връх, над площада, на балкона на огромния Палацо Пубlico с неговите кулички от теракота и високата часовникова кула, седеше управителката на града. Херцогиня Виоланте Беатрикс де Медичи, на петдесет години, от които не можеше да скрие нито една, ръководеше състезанието с огромно достойнство и грация така, както правеше през последните десет години, откакто се бе споминал съпругът ѝ.

Под нея *капитаните*, водачите на *контрадите*, провеждаха последния си таен съвет със своите представители. Това бяха старейшините, началниците на родовете, белите глави — привели се един към друг, те обсъждаха окончателните си договори и уговорки. Обветрените им и набраздени лица бяха виждали всичко, познаваха отлично града и неговите странности.

Фантините — жокеите, облечени в коприни в толкова ярки цветове, че заслепяваха очите, получаваха своите камшици *нарби* — зловещи дълги парчета волска кожа, които съвсем скоро щяха да използват не само върху гърбовете на конете си, но и един върху друг. Тези млади мъже — цветът на младежта на Сиена, бяха изпънати като струни от напрежение — черните им очи блестяха, мускулите им бяха стегнати. От време на време сред редиците им изригваха пререкания, прерастващи в битки — както словесни, така и физически. Всички до един се бяха сдържали от удоволствия със съпругите и любовниците си в продължение на седмици, за да подготвят тялото и духа си за това състезание.

Зле прикрити събирачи на залози си правеха знаци над тълпите с тайните си кодове; улични продавачи разнасяха кожени мехове с вино и изсушено месо на онези, които бяха излезли на площада от изгрев-слънце; хитри търговци предлагаха хартиени ветрила в цветовете на всяка *контрада*. Оркестърът на Палио повтаряше маниакално тържествените ноти на химна на Палио — задача, която никой от тях нямаше да изостави чак до изгрева на утрешния ден — всеки музикант сигурен в своята хармония и своя контрапункт.

Дори малките деца развяваха ярките знаменца на своите квартали, опитвайки се да имитират по-големите си братя — онези наперени самохвалковци — *алфиерите*, които развяваха толкова умело и високо големите знамена на *контрадите*. Малкият сирак и водоносец, познат като Зебрата — наричаха го така, защото носеше черно-белите цветове на града, а не конкретните цветове на някой квартал, за да не демонстрира пристрастие към никого, — се щураше чевръсто насам-натам, разнасяйки дървени бокали с вода в замяна на монета, сигурен в походката и в целта си.

Конете, макар и неми твари, също пристъпваха в готовност. На юздите им бяха завързани ярки ленти, в гривите им бяха вплетени панделки, в седлата им бяха пъхнати знамена. Засега ги задържаха, но те си знаеха, че съвсем скоро ще бъдат пуснати в надпревара и ще трябва да спечелят за цветовете, които носеха.

А Пия от рода Толомей се чувстваше по-низша от всички. Като сгодена жена тя вече бе лишена от уважението, на което се радваше, докато беше съблазнителна стока — прочута красавица, за която трябваше да се борят всички видни фамилии на *контрада* на Кукумявката. Сега тя беше просто зрител, от когото се очакваше да вика за годеника си и нищо повече. Но Пия от рода Толомей нямаше никакво намерение да изпълнява тази роля. Да, тя щеше да гледа как годеникът ѝ взема участие в състезанието Палио, но нямаше да вика за него. Пия от рода Толомей щеше да се моли по време на надпреварата той да бъде убит.

Защото тази вечер тя трябваше да бъде венчана в катедралата за Виченцо Капримулго. За последен път носеше червените и черни цветове на квартала на Кукумявката. Раните и синините ѝ бяха скрити под пояса в същите цветове на Кукумявката, а лъскавата ѝ черна коса беше вдигната високо под шапката ѝ. Седеше така, както бе седяла

през последните деветнайсет лета и трийсет и осем игри Палио, на построените амфитеатрално пейки на квартала на Кукумявката, точно до баша си. Предвид позицията си, възпитанието си и натъртените си ребра, Пия се стараеше да не плаче, но си знаеше, че до следващите игри Палио — Палио дел Асунта през август, тя ще седи от другата страна на площада, като съпруга на Виченцо, облечена в черно-златистото оперение на Орлите. Щеше да се издигне до самия връх в реда на хищните птици.

Нарастващото напрежение се усещаше навсякъде около нея — беше почти осезаемо, подобно на въздушен порив или лятна мараня. Но тя сякаш беше отвъд него. Пия беше родена в Сиена и почти никога не бе напускала града. Тоскана си имаше крайбрежие, но тя никога не бе виждала морето. И въпреки почти отшелническото си съществуване в своя квартал, въпреки деветнайсетте години, прекарани зад градските стени, днес тя за първи път чувстваше, че мястото ѝ не е тук. Заради годежа си тя вече не беше съвсем Кукумявка, но и не беше напълно Орел — беше някакъв странен, весталчески птичи вид. Отклонение от нормата.

Всеки гражданин на Сиена беше продукт на своята *контрада*, на своя квартал. Самоличността му започваше с квартала му и свършваше там, където кварталът на Дракона се превръщаше в квартала на Вълчицата или кварталът на Еднорога се превръщаше в квартала на Кулата. Пия познаваше цветовете на всеки квартал — от червеносиньото на Пантерата до жълто-зеленото на Гъсеницата. И два пъти годишно тези разделения в географията и цветовете придобиваха още по-голямо значение.

Само след няколко кратки часа горчивината от загубата щеше да легне като саван над изгубилата *контрада*, а всеки отделен човек от квартала победител щеше да бъде обхванат от неземна радост. Пия знаеше, че днес Виченцо ще стори всичко възможно, за да победи. По време на жребия за конете, който се провеждаше няколко дена преди надпреварата, той бе изтеглил Берио — силен и красив жребец, за когото мълвата твърдеше, че е най-бързият кон в цяла Тоскана, кон, който всеки квартал можеше само да си мечтае да изтегли. И тъй като самият Виченцо се славеше като най-бързия ездач в целия град, шансовете му да стане победител действително бяха много големи. И ако победи, тогава каква ли форма щеше да приеме триумфът му в

брачното им ложе? Само това състезание, което траеше не повече от три по двайсет и още десет удара на сърцето, би могло да удължи живота на нейната непорочност. Тя потрепери.

Пия се наклони напред, за да се разсее със спектакъла под себе си. Загледа се в обикалящите пистата коне и техните ездачи, по стар навик следвайки цветовете на Кукумявката, когато вниманието ѝ беше привлечено от един самотен ездач. Той яздеше бавно коня си, изльчващ абсолютен контрол. Под арката на портата Бока дел Казато заприлича на изрисуван ангел.

Конникът беше непознат за Пия. Но освен това бе и най-красивото живо човешко същество, което тя някога бе зървала. Имаше маслинената кожа, характерна за региона, и плътните, стиснати устни на сериозен човек, но изльчващи и обещание за мекота. Дългата му тъмна къдрава коса беше по модата — на опашка, вързана с панделка в цветовете на Торе, квартала на Кулата. Очите му бяха зелени като маслини, а скулите — като на антична статуя. Имаше абсолютно съвършени черти. Тялото му беше мускулесто, с правилни пропорции, краката му — дълги, а ръцете му — силни, стиснали здраво и умело поводите на коня. Но имаше и още нещо — странникът изглеждаше благороден. Ако благородството имаше нещо общо с новата наука физиономика, а не с произхода, то тогава той би трябвало да седи на балкона над главата ѝ, а не непретенциозната херцогиня. Или поне така си помисли Пия.

През цялото си детство и младостта си Пия бе търсила убежище в книгите и въпреки жестокостта, която вчера ѝ демонстрира Виченцо, тя все още не бе изгубила вяра в романтичната любов — даже може би точно обратното. Ала този път тя не побърза да облече непознатия в ролята на Тристан, Ланселот или Роланд, за които беше чела. Беше твърде голяма реалистка, за да допусне, че жена от такова благородно потекло като нея би могла да има щастие да се омъжи по любов.

И все пак, макар и само за миг, си позволи да се запита как ли би се чувствала, ако беше сгодена за този непознат конник, а не за Виченцо. Или което беше още по-хубаво, ако той можеше да се състезава за нея като неин рицар — онзи дворцов идеал отпреди векове, без нито една от съвсем реалните, физическите заплахи, които се съдържаха във всеки брак. Тогава нямаше да бъде длъжна нито да го докосва, нито дори да се среща с него. Както вече беше разбрала,

докосването бе много опасно преживяване. Да копнее за него от разстояние — това би било най-хубавото нещо на света. Какво ли би било, запита се сега тя, да си седи в ложата и да гледа как конникът язди за нея, може би с някакъв неин символ, завързан около врата му или вплетен в гривата на коня му?

Когато странникът слезе от коня си заедно с другите жокеи, за да отдаде традиционната почит на херцогинята, той застана точно до Виченцо. И като подходяща аллегория за неговата *контрада*, конникът на Кулата се извиси над своя съперник от квартала на Орела. Според Пия това сравнение изобщо не беше в полза на Виченцо. *Фантините* — жокеите, се подредиха под балкона на херцогиня Виоланте, всеки от тях наблюдаваш ю с подобаваща доза наглост — пантомимна възстановка на съпротивата спрямо господарите Медичи, разиграваща се вече десет години, откакто херцогинята се бе появила в този град.

Всички, с изключение на един.

Единствено непознатият конник свали своята триъгълна шапка от главата си и сведе очи към земята в знак на почит ако не към ранга на херцогинята, то най-малкото към пола ѝ. Сърцето на Пия се изпълни с топлота, когато зърна този жест, но в мига, в който извърна поглед към годеника си, то отново бе обзето от хлад. Виченцо се бе втренчил в херцогинята с отявлено нахалство. Изобщо не беше свалил триъгълната си шапка. И това накара Пия окончателно да го намрази. Това дребно нещо — фактът, че не свали шапката си пред дама, тази елементарна липса на обносци — събуди в душата ѝ презрение, много по-голямо и от възмущението, с което я бе изпълнило поведението му предишната вечер.

До Виченцо стоеше баща му. Фаустино Капримулго, капитан на квартала на Орела, беше висок и жилав, с мургава кожа и мрачни черти, но с невъзможно бяла коса, накъдрена като шапка върху главата му. Високите му скули, хълтналите му бузи и дългият, извит като кука нос го превръщаха в перфектен двойник на орела, изобразен на знамето му. Фаустино винаги стоеше изпънат като струна, като орел, бдящ над своето гнездо, със самоувереност, родена от факта, че е глава на най-старата фамилия на Сиена. Въпреки пищността и позърството на Медичите цяла Сиена знаеше, че всъщност градът се ръководи от семейство Капримулго. Те бяха властвали в дните на Деветимата — управляващият съвет на старата република, и властваха и до днес ако

не официално, то най-малкото на практика. Синът стоеше рамо до рамо с баща си, фиксирайки херцогинята със същия орлов поглед — малък сокол до големия сокол, по-дребна и по-подла версия на господаря.

Пия проследи с поглед бойната колесница на Палио, която се насочи към двореца. Теглеха я четири млечнобели вола, понесли самия Палио — огромното черно-бяло знаме с цветовете на града, върху което бяха избродирани образите на Дева Мария и на папата. Помощниците сгънаха знамето и го поднесоха на миналогодишния победител — Гиберти Конто, капитан на контрада на Змията, който почука три пъти на портите на двореца и беше приет. Няколко мига покъсно Конто се появи на балкона на херцогинята и й поднесе знамето. Херцогинята го погаси с кимване — щеше да охранява символа на града само за няколко минути, за да го предаде на тазгодишния победител. Без да изпитва нито капчица угризения за липсата си на лоялност, Пия протегна ръка към монетата на Кукумявката, която висеше на врата й, и се замоли тази година победителят да бъде непознатият конник, а не Виченцо.

След това се приведе напред и, без да се крие, огледа подредилите се пред въжетата на старта жокеи в търсене на конника с цветовете на Кулата. Забеляза как *фантините* си шепнат нещо един на друг — знаеше, че това са последни думи на заплахи и обещания. Ярката коприна на одеждите им сякаш също шептеше. В същия този момент се правеха последните залози и големи суми пари сменяха притежателите си. Останалите коне обикаляха нетърпеливо и се удряха с хълбоци. Един от тях се изправи и изхвърли ездача си — за радост на Пия той беше със зелено-белите цветове на Ока, квартала на Гъската.

Пия се досети, че странникът сигурно е изтеглил жребий да бъде ездача *ди ринкорса* — първи в редицата, на най-външна позиция, до въжетата. Така и се оказа. Той стигна до въжето на старта последен от всички жокеи, но като че ли изобщо не си даваше сметка за предимствата, които му предлагаше жребият му. Обикновено позицията *ди ринкорса* се използваше с непочтени намерения — за изтикване на съперника в неблагоприятно положение още от самото начало. Но Пия видя, че съвсем неподвижно на гърба на коня седеше непознатият мъж, загледан някъде в далечината, не говореше с никого, не правеше никакви опити да бута останалите или да ги тормози.

Жребецът му също стоеше абсолютно застинал на сред мелето. В неподвижността си двамата наподобяваха бронзовата статуя на Козимо де Медичи, наречен още Великия, която Пия бе виждала по време на първото си и единствено засега пътуване до Флоренция. Пия се опита да му внуши телепатично да победи Виченцо. Настойчивостта на мислите ѝ беше толкова голяма, че изненада дори самата нея. Очите ѝ се вторачиха в широкия му гръб и се втренчиха в него толкова силно, че синьото и бургундовочервеното на копринениите му одежди се сляха.

После настъпи обичайната суматоха в началото на състезанието. Докато конете обикаляха в кръг или се отдръпваха назад, *мосиере*, или стартовият съдия, обявяваше фалстарт след фалстарт. Накрая, след миг на почти непоносимо напрежение, конете най-сетне се подредиха в редица и застинаха по местата си, сякаш укротени от невидима ръка. Виковете и писъците на тълпата утихнаха за една призрачна, мълчалива секунда и над главата на Пия изгърмя великата камбана Сунто от кулата Торе дел Манджа. Обаждаща се само на Палио, камбаната отекна над целия град, за да му съобщи, че часът е настъпил. Всички глави се извърнаха, всички погледи се изместиха — защото се смяташе, че, дочул екота на камбаната, ветропоказателят на Торе дел Манджа ще се обърне към онзи квартал на града, който щеше да стане следващият победител в Палио. Бронзовата стрелка се заклати и спря точно към катедралата на *контрада* на Орела и радостните възгласи на неговите жители почти заглушиха последните дихания на камбаната. Пия прегърътна, ужасена от тази поличба. Но времето за размисли беше свършило. При седмия си удар Сунто спря да звъни и малкото оръдие до въжето на старта гръмна. Десетте коня скочиха и се втурнаха напред.

За човек, който никога не бе присъствал на Палио, би било невъзможно да си представи този смразяващ кръвта рев на тълпата, да почувства разтърсващия ребрата тропот на копитата, да усети миризмата на пот и слама със собствения си нос и аромата на вулканична пепел в устата си. Това си мислеше Пия, докато наблюдаваше надпреварата. Конете се носеха като вихрушка, хълбоците им блестяха от пот, по муциуните им беше избила пяна. Минаха покрай двореца и се насочиха с грохот нагоре по завоя към Бока дел Казато. Цветовете на контрада на Кулата се виждаха най-отпред — рицарят на Пия водеше, следван плътно от Виченцо.

Към втората обиколка Виченцо вече бе взел преднина от тричетири коня и се насочваше към смъртоносния ъгъл Сан Мартино — коварен склон, пресечен от острия ъглов камък на огромния дворец. Там обаче конят му беше настигнат от коня на квартала на Пантерата, чийто жокей насочи камшика си право към лицето на Виченцо. Възползвайки се от това стълкновение, непознатият конник побърза да си върне преднината и поведе състезанието, а междувременно наследникът на Орлите се заклати на седлото си, а конят му рязко спря. А после сякаш времето изведнъж забави ход и всички видяха как Виченцо се премята напред през юздите, сгромолясва се върху камъка Сан Мартино и се превръща в безжизнена купчинка на земята. Колективното ахване на тълпата накара непознатия конник да погледне през рамо — без да се поколебае нито за миг, той срида коня си, обърна се назад и се втурна към поваления си съперник.

Пия се приведе напред с разтуптяно от ужас сърце. За един кошмарен миг си помисли, че именно *тя* бе предизвикала този инцидент. Да, наистина си бе пожелала Виченцо да умре, но не си бе представяла, че всичко ще изглежда така. От мястото, където седеше, й се стори, че половината от тялото му бе станала като на негър — но пък прахта по пистата си бе все така бяла. След няколко секунди собственият ѝ разум ѝ подсказа, че този цвят е кръв. Сподирян от писъците на тълпата, непознатият конник успя да разбута летящите срещу него коне, да стигне до поваления човек и да го прегърне.

Главата на Виченцо се намираше под ъгъл, непредвиден от природата. Окъпан в кръвта му, неговият спасител затърси отчаяно пробитата артерия. След като локализира източника на този зловещ фонтан, той постави здраво ръце върху него. И двамата мъже се покриха с кръв и прахоляк, а пистата под тях потъмня подобно на общата им сянка. Докато се оглеждаше отчаяно, Пия видя дорестия кон на Виченцо — Берио, точно зад малкото черно-бяло знаме на финиш линията, да пристъпва наперено и весело, горд от победата си — очевидно бе решил, че и един кон може да победи в Палио, без ездач.

За втори път през този ден над тълпата се въз颤и призрачно мълчание. Падналият на земята жокей бе постепенно наобиколен от хора с цветовете на Орела, сред които се виждаше и бялата глава на Faustino. Не след дълго към тях се присъединиха съдии и членове на

стражата, един аптекар и един лекар. Накрая непознатият конник се изправи и поклати тъжно глава.

Пия се изправи на крака и си наложи да отиде при кошмарната групичка. Разбутвайки новите си роднини, тя си запроправя с мъка път натам. Хората я бълскаха и веднъж дори я събориха на земята. Краката ѝ бяха натежали и едва се движеха, сякаш вървеше през пъстъчни дюни.

Бе прекарала първите деветнайсет години от живота си под стъклен похлупак — рядка орхидея, недокосната от човешка ръка. Беше отглеждана, възпитавана и почитана като важен коз на брачния пазар, но сега, след като годеникът ѝ беше счупил този стъклен похлупак, тя бе изложена на всички природни стихии. От днес тя вече живееше във физическия свят, който се оказваше свят на безкрайна бруталност. Свят, в който уговореният ѝ годеник можеше да я бълска и бие, свят, в който непознати я бутаха на земята. В този момент тя не бе много сигурна кое посегателство срещу личността ѝ беше по-лошо — неговото или това на хората.

Един човек в тълпата — конярят на баща ѝ, я позна и тълпата се раздели пред нея като Червено море пред Мойсей. Тя изпъна гръб и призова на помощ достойнството си, макар да се чувстваше като измамница, докато хората се отдръпваха заради нея, познавайки я като годеницата на падналия мъж, очакващи и уважаващи скръбта, която тя не изпитваше. Забеляза и баща си Салваторе в края на групата, обкръжила лежащото на земята тяло. Той изобщо не я погледна — бе твърде зает да говори нещо с брата на Виченцо, бледо и чудато създание на име Нело. Сякаш насиън, тя мина покрай тях, насочи се право към центъра на групата и за първи път през живота си видя труп.

Пия се вторачи в трупа на Виченцо. Зърна разкъсаната плът на гърлото, костта, която стърчеше през нея, почернялата кръв в прахта и покритата с пяна уста, леко отворена, с накацали върху нея мухи. Едва вчера тази уста бе шепнала в ухото ѝ заплахи и обещания. А после, вечерта, той бе изпълнил тези заплахи и обещания. Тази уста се бе прилепила за врата ѝ и бе дишала с вонящ на вино дъх в косата ѝ, докато той се бе опитвал да я обладае със сила. Бе дишала и дишала, докато горещото му дихание не се бе превърнало в слюнка, която бе изпръскала косата ѝ. Възможно ли да е истина, да е толкова кошмарно вярно, че той никога повече няма да диша и да живее? Изглеждаше

невъзможно. Челото ѝ изстина. Повдигна ѝ се. Уплашена, че ще припадне, тя се присегна към нещо стабилно за опора.

Беше конят Берио. Победител и убиец. Най-бързият в цяла Тоскана, конят, който бе накарал Виченцо да размаха доволно ръка, когато бе изтеглил името му при жребия. Пиа зарови пръсти в червено-кафявата грива на Берио и отпусна студеното си чело върху кадифения му гръб. Конят стоеше под ръцете ѝ неспокоен, несигурен. Чудеше се защо никой не го окичва с цветя, защо никой не му пъха сладки в устата. Изглеждаше необичайно самoten, тръскайки непрекъснато глава, сякаш раздразнен от мухи, загледан в неподвижното тяло на Виченцо. Очите на Piа се насълзиха.

— Не се тревожи, недей! — прошепна му тя. — Вината не е твоя! Моя е! Аз пожелах това!

Като че ли успокоен, великолепният жребец застина до рамото ѝ и започна да пощипва весело ухoto ѝ. Притисната от чувството за вина, Piа усети как вдигнатата ѝ нагоре коса се измъква от фибите, докато конят я побутва с муцуна. Нейната черна коса и неговата кадифена грива се сляха, преплетоха се, станаха едно. Елегантната ѝ черно-червена шапчица се изхлузи от главата ѝ, за да бъде стъпкана от огромните крака на Берио.

През буйната грива на Берио тя видя как Faustino Орела се изправя несигурно на крака с детето си на ръце. Видя и как непознатият конник поставя за миг ръка върху рамото на капитана, а после Faustino поема към дома си с кошмарния си товар, следван от своята *контрада*. Орлите се изнизаха един след друг от площада в пълно мълчание, забравяйки напълно за знамето, което беше тяхно. Защото не за тяхната победа щяха да бият камбаните на базиликата, нито за сватба — щяха да бият за погребение. Piа усети как някакъв коняр измъква Берио от ръцете ѝ, а друг измъква косата ѝ от дългата му червениковкафява грива. Като че ли всеки вече имаше правото да я докосва.

И докато скръбната процесия напускаше площада, Piа усети как от раменете ѝ се сгромолясва тежък товар. Издиша дълбоко смъртта и целия този ден и изпълни дробовете си с облекчение — сладко и чисто. Така рязко освободена от задълженията си по брачния договор, тя не знаеше какво да прави. Нито прецизното ѝ възпитание, нито всички уроци по етикеция не бяха успели да я подгответят за подобен момент. А

след това се досети. Може да се прибере у дома. Обърна се към своето семейство, към контрада на Кукумявката, към бащиното си огнище, но пътят ѝ беше препечен от подобните на буре гърди на баща ѝ. Тя протегна ръка към Салваторе, мислейки, че след като вече всеки можеше да я докосва, бе настъпил и редкият миг за една прегръдка.

Ала баща ѝ я хвана грубо за раменете, обърна я обратно и прошепна злостно в тила ѝ, точно там, където снощи ѝ бе шептял Виченцо:

— Орелът има още един наследник! Има още един жив син, така че изиграй добре ролята си!

А после я избута напред право към кортежа на Орлите. Краката ѝ я предадоха, коленете ѝ се огънаха, но бе моментално подхваната от двама мъже в техните цветове. Единият го познаваше — беше братът на Виченцио, Нело, а другият — като че ли някакъв братовчед. Двамата я подхванаха под мишница и, правейки се, че уж я подкрепят, всъщност я повлякоха насила напред. Красивите ѝ ботушки заораха меката пръст и вдигнаха прахоляк. Тя беше тяхна пленница.

Пия се задърпа. Чу се как крещи: „Не, не, не!“. Многократно. Тълпата започна да ври и кипи като казан, свидетелка на разиграващото се, но като никога всички квартали бяха обединени от скръбта, която виждаха пред себе си. За хората беше очевидно, че бедната девойка не може да приеме загубата на годеника си. Тя губеше свист и бърбореше несвързано от мъка. Орлите щяха да се погрижат за нея.

В отчаянието си Пия се заозърта, търсейки погледа на непознатия конник, но той не я забеляза. Застанал на сред кръвта, която постепенно потъмняваше и заприличаваше на сянка, измъкнала се изпод краката му, той триеше ръце и лице със собственото си шалче. Яркочервеното на кърпичката му оставаше непроменено от кръвта. Но всичко останало се бе променило.

Докато отнасяха Пия през портата Бока дел Казато — онази, през която конникът бе излязъл на арената, тя усети, че някой я дърпа за ръкава. Надявайки се на спасение в последния момент, тя сведе очи, но само за да види малкия водоносец Зебрата. Момчето ѝ подаваше нещо, подтичвайки, за да върви в крачка с нея. Беше черна кадифена торбичка със златния герб на Медичите извезан на нея — торбичка с милостиня от херцогинята.

Докато похитителите ѝ измъкваха торбичката от ръцете на момчето без никакъв знак на благодарност, Пия погледна за последен път над главите на хората, насьбрали се на площада, право към балкона на двореца. Може и да ѝ се бе сторило, но като че ли херцогинята вдигна ръка за поздрав (жест на съчувствие или на разбиране?), но веднага след това сянката на огромната арка я погълна.

Високо над площада херцогиня Виоланте Беатрикс де Медичи проследи с поглед съпротивляващото се момиче, докато то не изчезна. Накрая тя се изправи. А черно-бялото знаме на Палио се изпълзna от ръцете ѝ и падна през парапета в елегантна дъга, право в прахта и кръвта.

---

[1] Името Пия го изписваме по този начин (а не Пия) с цел максимално близко звучене до оригиналния език. — Б.р. ↑

ВТОРА ГЛАВА КОСТЕНУРКАТА

Херцогиня Виоланте Беатрикс де Медичи бе родена в Бавария, родината на модерната вълшебна приказка. Но тя не чу първата си приказка в скита на майка си, а в училищната си стая, като граматично упражнение. Скоро след като Виоланте навърши дванайсет и договорът за брака ѝ с Медичите бе подписан, майка ѝ реши, че трябва да започне да учи езика на бъдещия си дом. И момичето послушно се зае да учи една италианска народна приказка, наречена „Заекът и костенурката“.

Един ден заекът видял покрай него да минава бавно една костенурка и започнал да ѝ се смее и да я подиграва. После ѝ предложил да се надбягват и костенурката се съгласила. Избрали маршрут и поели напред. Заекът се втурнал като стрела и известно време тичал бързо. А после, виждайки, че е изпреварил твърде много костенурката, решил да приседне под едно дърво, за да си почине. Докато си седял спокойно под дървото, неусетно заспал. А костенурката, която не се отказвала лесно, го настигнала и накрая спечелила надбягването.

Така майката на Виоланте я запозна с една вълшебна приказка, която носеше важна поука.

* * *

Виоланте Беатрикс от Бавария, вдовица на Фердинандо де Медичи, принцеса на Тоскана и управителка на Сиена, отвори кепенците на своя прозорец. Беше в този град вече десет години, но все така не усещаше стаята си като своя — така, както не усещаше и двореца си като свой. Всъщност херцогският дворец, в който се намираше сега, нейната величествена и обичайна резиденция, все още

бе известен на всеки жител на Сиена като Палацо Публико. Древната сграда само идваше да напомни на Виоланте колко младо бе херцогството на Медичите. Напомняше ѝ, че Сиена е била управлявана и векове преди тях и ще продължи да бъде управлявана векове, след като те си заминат. На теория тук управляваше тя — тя беше владетелка, херцогиня, принцеса. Но властта ѝ беше само фасада.

Никой не знаеше, че макар и вече на петдесет, дълбоко в себе си тя си оставаше малкото уплашено момиченце от двора на баща ѝ, което се вцепеняваше от ужас, когато майка ѝ я подканваше да посвири на цитра пред гостите. Никой не подозираше, че дъщерята на Фердинанд Мария — пфалцграф на Бавария, и Аделаида — принцеса на Савой, е срамежлива в компания, обича музиката повече от разговорите и е изпълнена с ужас от говоренето пред хора — ужас, който се опитваше старателно да крие. Никой така и не разбра, че тя бе обичала Фердинандо де Медichi през всеки божи ден от брака им, въпреки че той бе умрял, без да я обикне нито за миг. И никой не се и досещаше за най-голямата ѝ мъка — че тя скърбеше ежедневно за мъртвородените си близнаци, че палеше свещичка на рождения им ден вече деветнайсет лета, и ако някой я попиташе, тя би могла да му каже точно на колко години, месеци, дни и часове биха били те, ако бяха живи. И благодарение на невъзможността ѝ да осигури наследник на великите херцози на Тоскана, боледуващото младо херцогство би могло като нищо да умре подобно на болnavо дете. Тя беше отклонение от нормата тук, временно заемаща някакво място. Древният град търпеливо щеше да я дочака да го освободи от присъствието си.

Виоланте не бе от хората, поддаващи се било на фантазии или на суеверия, но сега не можа да не се замисли за един разговор, който бе провела предишната вечер с главния си съветник — Франческо Мария Конти. Надменният държавник, чието самочувствие произтичаше от факта, че бе братовчед на самия папа, бе пристигнал в покоите ѝ с обезпокоителни новини. Облечен в традиционния си черен фрак и с традиционното си бастунче със сребърна дръжка, той не бе посмял да я погледне в очите, докато ѝ съобщаваше, че двама мъже от квартала на Таралежа са намерили мъртво магаре, метнато на портата Камолия. Тя не бе успяла да схване смисъла на чутото, докато със значителна доза презрение, едва прикрито с любезност, той не бе пояснил, че

когато флорентинците обсаждали Сиена през тринайсети век, обичали да хвърлят върху стените мъртви магарета, за да поразят жителите на града с мор и чума. Иначе казано, според Конти това магаре било знак, че Сиена всеки момент ще падне. Виоланте се изпълни със смразяващото чувство, че смъртта на Виченцо Капримулго бе началото на нещо лошо — може би началото на края.

От отворения си прозорец Виоланте видя, че общинските чистачи метат площада и търкат старательно тъмното петно от кръв въгъла Сан Мартино. Тя отмести нарочно очи от кръвта и се концентрира върху нещата, които не се бяха променили. Скорците пееха, хладният вечерен въздух ухаеше на свежест, залязващото слънце къпеше в злато площада под двореца. Тя плъзна с наслада очи към златните палати, възправящи се като стражи на старото време, и към деветте разделения на големия площад, излизящи като лъчи от фонтана, които му придаваха характерния вид на раковина. Спомни си, че веднъж, в един от летните дворци на Козимо де Медичи, бе зърнала една картина — картина на жена, надарена с неземна красота, със спускаща се като водопад върху раменете ѝ червена коса, издигаща се гола от огромна раковина, която се носеше по синьото море, а благите ветрове, представени с човешки лица, я тласкаха леко към брега върху една лазурна вълна.

Днес, докато гледаше игрите Палио, които този път бяха завършили така трагично, Виоланте бе зърнала на пейките на Кукумявките една жена — млада и красива, с високо вдигната разкошна черна коса, със стегната на тънкия ѝ кръст червено-черна рокля и с леко розовеещи порцеланови бузи. Издигаща се над морето от флагове и знамена, тя изглеждаше спокойна и умиротворена като самата богиня. Виждайки, че жената е толкова млада и красива — същинска Венера на тази раковина, Виоланте бе почувствува за миг лека завист. Но после, след като я бе видяла да се подпира на коня на загиналия младеж, тя бе осъзнала, че красавицата е годеницата на умрелия, а само едно запитване бе достатъчно, за да ѝ подскаже, че сватбата им е трябвало да се състои днес. Сърцето я бе заболяло за това момиче и тя бе изпитала чувство на вина заради завистта, която си бе позволила, макар и само за миг. Виоланте отлично познаваше празнотата, агонията на загубата, защото тя също бе изгубила любим. *Фердинандо...* Днес уж не трябваше да мисли за него.

Виоланте се дръпна навътре, в двореца, в хладната си черупка. Скри се. Затвори прозореца и ума си за кръвта навън. Не искаше да знае. Емоциите ѝ бяха изтощени от внезапния спомен за покойния ѝ съпруг и тя усещаше, че не ѝ е останало излишно състрадание, което да дари на друг. Прекоси стаята си и се насочи към огледалото — парижко огледало, което я показваше в цял ръст. Но дори и материраната му антична повърхност, прощаща голяма част от недостатъците, не ѝ предложи успокоение. Тя видя в него една жена на средна възраст, която не беше дори мъничко хубава — нищо, че разполагаше с най-фините напудрени перуки от Монмартр и носеше рокля от коприна в цвета на лавандулата, изтъкана от хугенотите на лондонския пазар „Спиталфийлдс“. Описа меката материя, но под последните лъчи на слънцето забеляза, че старческите петна по ръцете ѝ са започнали да надвишват оловната паста, с която тя ги беше намазала преди не повече от час. Грозотата на ръцете ѝ на фона на великолепната коприна я потисна още повече.

Тя носеше виолетово или някой от неговите нюанси през всеки ден от живота си — и то само заради една случайна забележка, подхвърлена от вече покойния ѝ съпруг. Веднъж, в периода на ухажването им, когато все още си правеше труда да бъде мил и любезен, Фердинанд ѝ беше казал, че този цвят ѝ отива много — може би защото виолетовото беше част от самото ѝ име. Това беше просто една духовитост, игра на думи, безсмислен комплимент, който като че ли целеше да възхвали по-скоро неговото остроумие, отколкото нейната красота. Ала беше един от шепата случаи, в които той бе обърнал на нея или на името ѝ поне мъничко внимание. И тя се вкопчи за този комплимент като удавник за сламка, за да изтърпи всичките години на забрава, на изолация, на непреднамерена или преднамерена жестокост пред очите на любовниците му. Виоланте се държеше здраво за този нищожен коментар, поради което се обличаше послушно във виолетово, бледомораво, лавандула или тъмночервено — с безумната надежда, че някой ден той пак ще я забележи.

Тя се държеше за този спомен въпреки начина, по който той се бе подиграл с духа ѝ и с техния брак, и въпреки че само веднъж бяха легнали заедно. И въпреки всичко това, макар и дълго след смъртта му тя продължаваше да носи виолетово.

Обърна се към огледалото, внезапно изпълнена с непоносима умора. *Фердинандо*. Щом веднъж започнеше да мисли за него, не бе в състояние да спре. Не повика камериерките си, а се отпусна върху завивките на леглото си така, както си беше, в глупавата си виолетова рокля, за да се отдаве на спомените. *Фердинандо*. Миналото се завърна. Тя започна да се върти в леглото си, но вече не я интересуваше какво прави. Сълзите запечатаха очите ѝ и тя най-накрая заспа.

* * *

Докато сенките се сгъстяваха, Пия бе отведена в дома на Орлите. Двамата родници на Виченцо я стискаха толкова силно, че оставиха в горната част на ръцете ѝ синини. Тези синини бяха дълбока обида за нея, но тя като че ли започваше да свиква с този нов, физически, брутален свят. Затова просто вървеше с тях, без да се дърпа. Знаеше, че ако изобщо успее да се измъкне от всичко това, ще бъде само с хитрост.

Но защо баща ѝ, след всичките тези години на надежди, чакане и преговори с най-добрите фамилии от квартала на Кукумявката, внезапно бе решил да я свърже с Орлите, при това на всяка цена? Това противоречеше на всякаква логика, на стотиците години традиции, през които *контрадата* бе всичко — идентичност, семейство, географска точка. Възможно ли е да бе вярно, че още преди тялото на Виченцо да бе изстинало, баща ѝ да е уредил брачен договор с брат му? Пия извърна легко очи към мъжа, който държеше лявата ѝ ръка. Не си спомняше да го бе виждала преди днешния ден, но външният му вид обясняваше защо не се бе показвал често пред хората. Беше странен, плашещ човек, бледо копие на Виченцо, но онова, което го отличаваше от останалите, беше цветът му. Косата му беше бяла като тази на баща му, кожата му — бледа като сурватка, а очите, скрити под светлите мигли, розови.

Докато мракът пъплеше из града, Пия се озова сред улици, които не познаваше. Но формата на аплиците, държащи факлите и развиващи се знамена в черно и златисто, ѝ подсказа, че се намира на територията на Орлите. Изведнъж на сред тъмнината изникна дворец и

двамата мъже почти я повдигнаха, за да минат през прага. Оставиха я в зала с каменни плочи, а самите те се присъединиха към мъжете, следващи мъртвеца. Към нея се приближи червендалеста едра прислужница, от чийто кръст висяха множество връзки ключове. Тя заговори на толкова силен сиенски диалект, че Пия почти не я разбра. Все пак схвана значението на кимването ѝ по посока на близката стълба. Трябваше да тръгне натам.

Вместо това, без почти да си дава сметка какво прави, Пия се обърна и се насочи право към портите на двореца. Вчера си мислеше, че трябва да напусне собствения си дом, за да търси убежище от жестокия си годеник. А сега би сторила всичко на свeta, за да бъде обратно там, далече от този мрачен дворец, далече от тези непознати улици — да бъде у дома. Но скоро пред нея се кръстосаха две страховити пики, а зад гърба ѝ изтракаха ключове. Обърна се и видя ехидно усмихнатата тълста прислужница. Тя размаха дебелия си пръст пред лицето на Пия — толкова близо, колкото се бяха кръстосали пиките, и точно толкова заплашително. А на другия си пръст завъртя една от връзките ключове.

— Горе идваш с мен, скъпичка! Не плаши се! Хубави рокли за теб горе!

Имаше нещо гнусно в тази нейна любезното, в размахването на ключовете като дрънкулки. Все едно я изкушаваше дяволът: *Ела тук, момиченце! Ще ти покажа много хубави рокли, ако дойдеш с мен горе!* Пия нямаше никакъв избор.

Стълбата беше мрачна, виеща се и влажна. В горния ѝ край имаше стая с висок таван, странна форма и с прозорци като в църква — стъклата им бяха все още топли от горещия ден, оцветени в червено от последните огнени отблясъци на слънцето. Една маслена лампа гореше вътре, но пламъкът ѝ почти не се забелязваше на фона на залеза.

Имаше също така легло и постелка, кана и леген. Пия преглътна.

Все така ехидно усмихната, прислужницата цъкна с език и отбеляза:

— Ето тук, скъпичка! Господарят каза да си хубава за утре. Виж тук в гардероба — там рокли и неща за теб!

Пия отвори вратата на голям гардероб, поставен в ъгъла на стаята. Споменът, който отключи у нея това действие, дойде като

болезнен удар. Майка ѝ, която бе умряла при нейното раждане, бе живяла за дъщеря си само чрез роклите, които бе оставила след себе си. Бащата на Пия, било от рядък пристъп на някакви топли чувства, от скръб или просто от забрава, така и не ги бе изхвърлил. Като дете, а после и като млада жена, Пия бе влизала всеки ден в гардероба на майка си, разхождайки се между роклите — кадифетата, дефтина, златотъкания брокат. Там говореше с майка си, пееше ѝ, играеше с нея, криеше се зад роклите. Опитваше се да си представи жената, която никога не беше познавала, жената, която вероятно щеше да направи живота ѝ много по-различен. Затова роклите ѝ бяха най-добри приятели — яркочервеното за празнични дни, жълтото като жълтък, зеленото като маслинов лист. Имаше и една специална, кожена рокля за езда.

А тук, в новия ѝ гардероб, висяха само две рокли — едната черна, другата бяла. И двете бяха великолепни, изпъстрени със скъпоценни камъни и бродерия, най-красивите неща, които бе успяла да зърне в този мрачен дом, първото доказателство за огромното богатство на Орлите.

— Черно за утре, бяло за вдругиден — отсече прислужницата.

После се втурна към вратата и с тълстото си туловище бутна маслената лампа. Тя падна, пламъкът изсъска и веднага изгасна. Слугинята се усмихна хитро и промърмори:

— А сега почива ти! Утре много неща!

Вратата се затвори и само един удар на сърцето по-късно се чу непогрешимият звук от завъртане на ключа. За Пия, която бе израснала със страх да не бъде затворена, това бе най-кошмарният звук на света. Вероятно защото нейната прочута предшественичка, другата Пия Толомей — жена, обезсмъртена в „Чистилището“ на Данте, бе прекарала последните си дни, затворена в една кула. Вероятно защото Пия бе израснала в град, обграден от стени и почти не бе излизала от него, не бе виждала дори близкото море. Каквато и да бе причината обаче, сега ѝ се наложи да стисне юмруци, за да потисне надигащата се в душата ѝ паника, и да ги напъхва в устата си, за да не си позволи да изкреши.

Опитвайки се да се успокои, Пия Толомей се загледа през прозореца, проследявайки как денят се превръща в нощ. Сама, с

изключение на двете рокли, висящи в гардероба й, чиято коприна сякаш нашепваше заплахи. *Черно за утре, бяло за вдругиден.*

ТРЕТА ГЛАВА

ОРЕЛЪТ

Конникът от Сиена и преди бе яздил под погледа на орел.

Беше на седем, но вече влюбен в конете. Обичаше да излиза на езда на зазоряване, да прекарва целия си ден из хълмовете на Тоскана и да се връща в квартала на Кулата чак за вечеря, загорял от слънцето, едва държащ се на седлото си и покрит с бяла вулканична пепел подобно на малко призраче.

Една сутрин той зърна нещо невероятно из онези хълмове. Издигащият се на хоризонта слънчев диск бе внезапно скрит от мощното тяло на орел. Птицата се спусна надолу като тежък камък и грабна в огромните си нокти едно агне от пасящото наблизо стадо. С мощн размах на крилете, който развя косата на момчето, орелът се издигна над хълмовете и изчезна над розовите и златисти кули на града с кървавия си товар — същинска библейска картина. Момчето все още зяпаше към хоризонта с отворена уста, когато откъм близкия кипарис дочу друг плясък на криле. Оттам изригна по-малка птица — сякаш следила внимателно сграбчването на агнето, птицата се приземи върху гърба на най-големия овен от стадото. Глупавата птица започна да пърха с немощните си криле, да подскача и да се опитва да хване огромния овен с малките си нокти. Не след дълго обаче ноктите ѝ се оплетеха във вълната на овена и тя се оказа в капан.

Смеейки се с пълни гърди на спектакъла, който само за един миг се бе превърнал от трагедия в комедия, малкият конник се смъкна от седлото си и се втурна към овена. Пристигна до него заедно с овчаря, който извади ножа си и освободи птицата от спъстената вълна на овена. Забелязвайки, че момчето продължава да стои наблизо, той разтвори крилете ѝ и подряза летателните пера. После я подаде на малкия конник, правилно преценил, че момчето няма да се уплаши от мъничко черна кръв.

— Заповядай, твоя е — рече овчарят на силен сиенски диалект.
— Вземи я у дома за домашен любимец.

Момче и птица се вгледаха един в друг — очите на момчето блестящи от радост, дребните очички на птицата с изражение, което бе едновременно глуповато и свободолюбиво. После момчето погали дребната синьо-черна глава с пръсти с изгризани нокти.

— Какъв вид птица е това? — подвикна към овчаря, който вече се бе отдалечил към стадото си, клатейки глава заради загубата на агнето.

Когато чу въпроса, човекът се обърна и с крива усмивка рече:

— Повече от сигурно е, че това е чавка. Обаче тя би искала да я смяташ за орел!

* * *

Конникът от контрада на Кулата бе толкова силно разтърсен от събитията на последното Палио, че тази нощ спа в конюшните на баща си с Такола — жребеца, който бе яздил през този ден. Дори и на себе си не можеше да обясни защо се чувстваше по-спокоен тук, отколкото в къщата и в собственото си легло, въпреки че в меката слама чуваше копита в съня си и ароматът й само му напомняше за състезателната писта и за кръвта, която бе попила в прахта. Сладката топлина на подобните на коприна хълбоци на жребеца само връщаше за пореден път в съзнанието му образите, които би предпочел да забрави. Не за първи път човек умираше в ръцете му. Но той се бе надявал, че тук, у дома, след толкова години отсъствие, най-сетне нямаше да вижда подобни гледки и да усеща подобни миризми.

Когато някой го разтърси, за да го събуди, той отвори с облекчение очи, разпознавайки дребното лице пред него. Беше Зебрата, облечен в познатите черно-бели одежди. Момчето бе известно и като вестоносец — разнасяше съобщения за една монета, тъй като единствено той имаше правото да пресича границите на кварталите без всякакви ограничения. А точно тази вест сигурно е била платена много добре, защото утрото едва настъпваше и навън все още цареше полумрак. Конникът приседна, издуха сламките от устните си и разтри схванатия си врат.

— Какво има, Зебра?

Зебрата заговори с отсечения ритъм на конски копита:

— Орелът. Иска да те види. В дома си. Преди изгрев-слънце.

— Мене ли? Че защо?

Зебрата сви рамене. Подробности не му трябваха — на него заплашването му беше напълно достатъчно.

Конникът знаеше много добре кой е Орелът. Единствен сред всички капитани, Фаустино Капримулго не само представляваше своята *контрада*, но и се бе превърнал в нейно олицетворение. Може би заради лицето си на хищна птица, може би заради хищническите методи, чрез които се разправяше с всеки, който се бе изпречил на пътя му. Може би защото от орловото гнездо на двореца си той виждаше всичко, което става в този град.

Конникът се замисли. Мозъкът му бе сякаш пълен със слама, все още не бе в състояние да се задейства. Пъrvите лъчи на слънцето се превръщаха в златни мушици, летящи пред уморения му поглед. Да откаже подобна покана, пък била тя и от капитана на конкурентна *контрада*, би било явна обида. Но и да влезе в дома на человека, чийто син бе издъхнал в ръцете му, не би било нищо друго, освен върховна глупост. Ами ако Фаустино е решил да го накаже за смъртта на Виченцо? Ами ако го намира виновен по някакъв начин? Възможно ли е капитанът да смята, както си мислеше и самият конник (сега вече осъзнаваше посланието на кошмарния си сън), че той е можел по някакъв начин да спаси Виченцо?

Конникът огледа внимателно вестоносеща. Когато той бе напуснал града, Зебрата бе на не повече от седем години, което щеше да рече, че сега е на не повече от девет. Момчето изглеждаше като дете, което не се е наспало. Нощта след Палио, дори и след трагичен ден като вчерашния, беше най-натоварената за него — съобщения между знаменосци и капитани, размяна на пари за облози, дори вести между влюбени от конкурентни квартали. И сега Зебрата заспиваше така, където си стоеше — прав. Конникът се надигна от сламената си постеля и положи внимателно момчето на затопленото вече място. Зебрата едва успя да провери със зъби монетата, която му връчи конникът, когато моментално заспа, свит като дете. Конникът измъкна монетата от устата на момчето, сложи я в топлата му длан и излезе от конюшнята.

Ако беше изкарал състезанието до края, щеше да спечели и сега *контрада Торе* щеше да бъде извън себе си от радост — всички щяха

още да празнуват. И все пак той не се страхуваше от обвиненията на своите съседи, въпреки че надеждите им бяха заложени на неговите цветове, а той ги беше предал, за да спаси един човешки живот. Впрочем конникът изобщо не си спомняше момент, когато да го е било страх от каквото и да било. Най-ранните му спомени от живота с баща му бяха свързани с това как го поставят на гърба на кон още като бебе. Спомняше си как тогава конете му изглеждаха като огромни чудовища, от които той падаше със завидна систематичност. Той плачеше, разбира се, но никога не се страхуваше да се качи на следващия кон, който идваше при баща му за подковаване. Той нямаше майка, която да го вдигне и да го обсипе с целувки, когато падне, затова бе заякнал много бързо под зоркия поглед на баща си. Не помнеше някога да е имал майка — тя беше или умряла, или изчезнала — баща му никога не говореше за нея.

Бащата на конника — Доменико, беше човек, който обичаше конете повече от хората. Той беше нещо много повече от ковач. Като прочут налбант, той не само подковаваше конете, които му водеха, но и преглеждаше краката им — прокарваше ръце по силните им хълбоци с почти същата обич, с която докосваше сина си. Говореше нежно на огромните зверове, така че даже и най-страховитите жребци стояха спокойно под успокояващия поток на думите му и нежните му ръце. Той беше известен като най-добрания лекар за всички конски заболявания — от хълбоците до глезена.

Всяка година гордостта от труда му достигаше своята кулминация при състезанията Палио през юли и август. Дори поведението му се влияеше от сезоните — през лятото, с наблизаването на надбягванията, той ставаше весел, разговорлив и изпълнен с надежди. През зимата беше затворен и мрачен, като градоносен облак, дълбоко потиснат от мисълта, че трябва да чака толкова дълго, докато годината достигне своя върхов момент. Най-лошият от всички бе денят след вторите състезания Палио — Палио дел Асунта на шестнайсетия ден от август, ако ще и победата да е била на неговия квартал, квартала на Кулата.

Доменико обичаше работата си, гордееше се със своите подкови, а когато стана ясно, че синът му е надарен ездач, започна да се гордее и с младия конник. Но най-голямата гордост на ковача бе фактът, че веднъж бе подковал коня на Великия херцог Козимо де Медичи III. Не

се уморяваше да ниже разказа за онзи легендарен ден, когато е бил повикан във Флоренция, за да се погрижи за жребеца на херцога. Разказът достигаше своя апогей с момента, когато преди десет години в Сиена триумфално бе влязла самата снаха на херцога — Виоланте Беатрикс от Бавария, за да бъде новата управителка на града. А после, докато блясъкът на херцогинята бавно гаснеше и градът постепенно възвръщаше стария си ритъм на живот, тази история позагуби част от своето лустро и затова вече беше рядко разказвана. Единствено най-близките приятели на налбантина бяха отвеждани настрами и запознавани е времето, когато в далечната 1703 година ковачът от квартала на Кулата е бил избран лично да подкове коня на великия херцог.

Конникът мина тихо покрай вратата на баща си — знаеше, че макар до следващото Палио да оставаше малко повече от месец, днес старецът ще се позадържи по-дълго в леглото си, притиснат от покрова на отчаянието. Докато оставяше къщата зад себе си, конникът не се страхуваше, че никога повече няма да види баща си, не се сбогува с любимите си улици, не се прекръсти по-пламенно от други път пред църквата на своята *контрада*. Красивият площад Пиаца дел Кампо, прозиващ се и огромен в едва напълното утро, бе пуст, с изключение на стражата в традиционните триъгълни шапки и общинските чистачи, които метяха пистата. Макар конникът да извърна очи от тъмната сянка на кървавото петно, все още видима в ъгъла Сан Мартино, той изобщо не изпитваше страх, докато се приближаваше към селенията на фамилията Капримулго. Изпитваше единствено любопитство.

Именно любопитството бе онова, което го бе накарало някога да търси приключения извън стените на града и далече от кроткия ритъм на живот в дома на баща си. Отново любопитството го бе накарало да последва един кавалерийски отряд по дългия път на юг от Милацо, изпълнен с пламенното желание да не позволи на испанците да стъпят на техния полуостров. Така той се бе записал в австрийската кавалерия и, тъй като беше най-бързият ездач, съвсем скоро бе получил отговорната роля на знаменосец. През първия ден от втората битка за Милацо той се бе спуснал първи надолу към долината, начело на отряда си, възпламенен от ентузиазма на невежеството. Над главата му се вееше знамето на Хабсбургите — огромният черен орел, който като че ли всеки миг щеше да размаха криле. Тогава Рикардо нямаше

никаква представа какво предстои. През онзи ден той беше просто поредната чавка, която се мисли за орел.

Струваше му известно усилие да изтрягне съзнанието си от този спомен и да се върне в настоящето. Днес той бе любопитен да разбере какво иска от него капитанът на Орлите. Ранобудните скорци се носеха на ята над главата му така, както бяха правили хилядолетия наред, заявявайки властта си над своето царство. Ала конникът не разчете никакво пророческо послание в извивката на полета им, не видя в тях никакви предвестници нито на зло, нито на смърт. След Милацо се бе заклел никога повече да не се страхува от нищо.

Рикардо ускори крачка, докато слизаше по стръмния склон на площада, а после отново я забави, докато изкачваше срещуположния склон, към квартала на Орлите. За гражданите на Сиена посоките винаги бяха две — нагоре по хълма и надолу по хълма. Градът представляваше истински зайчарник от къщи и дворци, накацали под невъзможен ъгъл по хълмовете в рамките на един градоустройствен план, който не се бе променял векове наред. Пожълтелите от потока на столетията карти бяха актуални и до днес. Въщност, докато улиците на квартала на Орлите го обгръщаха и високите древни къщи му даваха подслон от парещите лъчи на изгряващото слънце, той имаше чувството, че се е върнал назад във времето, че е попаднал в някоя минала епоха. Наоколо нямаше жива душа, която да разрушши илюзията за връщане в миналото — уличките бяха пусты и тихи. Над главата му от всеки прозорец висеше знамето на Орела — голяма черна птица на жълт фон, с глава в профил и огромни нокти, готови да убиват — точно като знамето, което някога бе носил. Всяко от знамената стоеше напълно неподвижно на мястото си, подобно на обесен човек. Нямаше никакъв повей на вятър.

В мига, в който конникът стигна пред портите на укрепения като крепост дворец на фамилията Капримулго, камбаната на църквата удари шест часа. Огромните порти бяха отворени и гостът премина спокойно през тях. Никой не се появи да го спре, затова той се насочи право към голямата зала на двореца. Тишината около него бе всепогълщаща, спускаше се след замиращия екот на камбаната като мъртвешки покров — тежка и почти осезаема. В центъра на голямата зала, в самото сърце на къщата, той зърна ковчег, в него един млад

човек, а над него — един старец. Косата на стареца беше бяла. Конникът се закова на място и зачака.

Накрая Фаустино Капримулго повдигна леко глава и отрони:

— Как ти е името?

— Рикардо — екна като камбана гласът на конника. — Рикардо Бруни.

— Син на Доменико Бруни, ковачът на квартала на Кулата?

— Да.

Рикардо може и да беше безстрашен, но не беше безчувствен. Още като момче той бе слушал много слухове за ужасяващите деяния на този човек. И въпреки всички тези приказки днес Фаустино беше за него просто баща, скърбящ за сина си, споходен от най-жестоката подигравка на природата, заставяща старите да погребват младите.

— Приближи се, Рикардо Бруни!

Конникът направи три крачки напред. Вече виждаше младежа в ковчега. Виждаше също, че ковчегът беше поставен върху дървено магаре, което при други обстоятелства би било използвано за опора на маса за пиршество. Очите на Виченцо бяха затворени, челюстта му се придържаше от кърпа, завързана на възел на главата му. Кръвта беше измита от тялото му, вратът му беше изправен, а мястото, където костта на гръбнака му бе пробила гърлото, бе прикрито от високата яка на ливреята му в жълто и черно, цветовете на Орлите. Лицето му беше съвършено, дори орловият му нос не беше счупен.

— На колко години си, Рикардо?

— Почти двайсет.

Фаустино кимна само веднъж с побелялата си глава и прошепна:

— На същата възраст като...

Лицето му се сбърчи. Не успя да събере сили да изрече името на сина си. Рикардо извърна деликатно очи, неспособен да наблюдава разпада на достойнството на този иначе силен мъж. Но Фаустино пак заговори:

— Ужасно нещо е това един господар да стане свидетел на смъртта на своя наследник. С него умира и моят род.

Рикардо се смръщи озадачено. Беше чувал, че има и по-млад син, който би могъл да продължи династията на Орлите — вярно, болnav на вид, но иначе живав младеж и притежаващ всички орлови черти на

брат си и баща си. Сега предположи, че момчето вероятно се е споминало, докато той е отсъствал от града.

Капитанът обърна гръб на ковчега и фиксира Рикардо с жълтите си очи. „Ето, че идва най-главното“ — каза си момчето.

— Когато кръвта му бликна и ти го хвана, притисна ръка към врата му, нали?

— Така беше.

— За да спреш кръвта.

— Да.

Рикардо вече знаеше накъде водят всички тези въпроси. Дали не е могъл да стори повече? Дали не е могъл да спаси момчето? Но Фаустино започна да крачи около него като търговец на пазара на коне.

— Да не би да си бил на военна служба?

— Защо питате? — трябваше да бъде внимателен.

— Защото това се учи само в армията — да притиснеш раната, за да не изтече кръвта.

В този момент на Рикардо вече му стана ясно с кого си има работа. Фаустино не беше самоиздигнал се глупак, а изключително умен мъж. Нищо чудно тогава, че тъкмо той бе истинският владетел на този град и че го правеше от толкова отдавна.

— Прав сте — кимна. — Служих в Милацо. През последните две години бях в Сицилия.

— В Милацо? Бил си се за австрийците? Защо? — запита изненадано Фаустино и рязко спря.

Очите на Рикардо срещнаха без страх очите на този умен хищник.

— Защото обичам да се бия — отговори младежът.

Изражението на капитана му подсказа, че при други обстоятелства той би се усмихнал.

— Нима! — това не беше въпрос. — Значи просто си търсеше война.

— Да.

— И я откри.

— Да.

Настъпи мълчание — достатъчно продължително, за да даде възможност на Рикардо да разбере, че тази трагедия бе окастрила драстично обичайния процес на запознанство. Макар да се бяха

запознали току-що, двамата по някакъв странен начин изведнъж бяха стигнали до момента, в който се разбираха идеално един друг.

— Ти си великолепен ездач.

Съзвавайки, че е така, Рикардо предпочтете да не противоречи на стареца.

— Ако не беше скочил, за да спасиш сина ми, щеше да спечелиш вчерашното Палио.

Това също беше вярно. Рикардо отново предпочете да замълчи. Настъпи кратка пауза, а после, сякаш целенасочено променяйки темата, капитанът плесна силно с ръце — звукът отекна глухо в пустата зала.

— Днес погребвам сина си.

Това беше изречено с делови тон, който опровергаваше самите думи. Но все пак едно нещо подсказваше за истинските чувства на капитана — той все още не можеше да изрече името на сина си.

— Утре — продължи, — вечерта, ти ще празнуваш заедно с нас, тук! Въпреки че не си от нашата *контрада*, аз имам към теб дълг на честта!

Рикардо се ококори. Беше очаквал мъмрене, а защо не и наказание, и беше влязъл в гнездото на Орела с ясно съзнание за всичко, което би могло да го сполети. За него животът му не струваше нищо. Вероятно тъкмо затова той яздеше по-бързо от всички останали, вероятно затова бе влязъл в къщата на Капримулго Орела, без окото му да мигне — защото в сърцевината на куража му се криеше фактът, че на него изобщо не му пukaше дали ще умре. Такъв кураж не е истински кураж. Истинският кураж е тогава, когато човек се тресе от страх в лицето на смъртта и въпреки всичко рискува живота си за нещо, в което вярва. Това Рикардо Бруни все още не го знаеше, но съвсем скоро му предстоеше да го научи.

— Утре на залез-слънце, тук! — отсече Faustino.

Рикардо нито прие, нито отказа — нито това се очакваше от него. Faustino беше свикнал да му се подчиняват безпрекословно.

— Но преди да си тръгнеш — допълни капитанът почти небрежно, — искам да ти покажа още един мъртвец.

С тези думи господарят на къщата дръпна настрани един гоблен с герба на Орлите и мина през тъмна врата. Пое спокойно надолу по стръмните каменни стълби и Рикардо го последва, отново изпълнен с

любопитство. Гобленът, скритата стълба за пореден път му създаваха впечатлението, че навлиза в миналото, че се връща към времена, които се прекланяха пред насилието и се присмиваха на цивилизацията. Веднъж, по време на битката за Милацо, той и отрядът му бяха попаднали на село, превърнато във въглени, където не се чуваше нито песен на птица, нито звук на щурец. Вървеше по улиците с един свой другар и постепенно осъзнаваше, че няма жива душа — всички бяха избити от испанците. Всяка врата беше залостена с тежки дървени греди, забити с гвоздеи, за да задържат като в капан всички селяни, включително жените и децата. Тогава, докато вървеше по онази овъглена трева и из онова прокълнато село, усещаше същите хладни тръпки, които доловяше и сега. С всяка следваща стъпка си даваше сметка, че ще стане свидетел на ужас, към който момчето в ковчега над тях беше само прелюдия.

Изведнъж пред тях заигра огън на факла и се усети оствър мириз на метал. Очите на Рикардо се приспособяваха бавно.

Разбра какво вижда само секунди, след като си даде сметка защо краката му са залепнали за пода. Звярът пред него беше човек. Миризмата на метал бе незабравимият за него мириз на кръв.

Върху, желязната решетка, наподобяваща диба, лежеше човек. Костите му бяха изпочупени, плътта — разкъсана. Това беше възмездие. Напълно безчувствен, Фаустино протегна ръка и сграбчи кичур от косата на нещастника, за да повдигне главата му — за да може Рикардо да види по-добре, да разбере по-добре. Под издутата плът и изцъклените очи, и изпочупените зъби все още си личаха чертите на ездача от квартала на Пантерата. По лицето му беше изписано безгранично страдание, косата му беше подгизната от потта на непоносимата болка. Това беше мъжът, който не бе имал представа в какво се забърква, когато бе метнал камшика си през лицето на Виченцо в разгара на състезанието, който не бе имал представа, че когато бе запратил Виченцо през юздите на коня му на ъгъла Сан Мартино, с онзи удар на камшика си той бе подпечатал собствената си смъртна присъда. Рикардо нямаше сили да погледне към все още отворените очи на Пантерата — знаеше, че погледне ли там, ще види самия ад.

Не попита защо му показват този човек. Разбра.

— Това е война — изрече простишко.

— Да.

Жълтите очи на Фаустино бяха спокойни, без капчица разкаяние. Той бе подпалил пожар, но това изобщо не го вълнуваше. Бе отнел живота на друг младеж на същата възраст като неговия син — и това също не го вълнуваше. Още един баща щеше да скърби и да погребе детето си. И това не го вълнуваше. Наоколо не се виждаше помощник в изтезанията, не се виждаше и страж в тази тъмница. В последните си мигове живот Пантерата беше оставен съвсем сам. И Рикардо разбра. В този миг той осъзна, че всичко това Фаустино бе сторил съвсем сам.

Внезапно неспособен да стои повече тук, Рикардо изкачи обратно каменната стълба и излезе през вратата на двора, под ярките слънчеви лъчи. Новата светлина вече беше пълна с грях, опетнена от видяното от очите му. По-скоро усети, отколкото видя капитана да тръгва след него. Обърна се тъкмо навреме от светлия двор, за да види как в мрачната зала Фаустино се връща при ковчега, за да продължи бдението си. Но нещо и там се бе променило. Двама дърводелци от квартала на Орела вдигнаха капака на ковчега и зачакаха кимването на капитана. Фаустино погледна с копнеж за последен път към любимия си син, а после сведе тъжно очи. Тежкият капак бе поставен бавно на мястото му, хвърляйки постепенно сянка първо върху краката, после през гърдите, а накрая и върху лицето на младия мъртвец, обгръщайки го завинаги в мрак. Фаустино продължаваше да стои с наведена глава, като че ли никога повече нямаше да може да я вдигне. Несспособен да гледа повече човек, който изпитва такава агония по загубата по един младеж, докато едновременно с това измъчва до смърт друг, Рикардо усети, че не издържа в този дворец. Обърна се да си върви, без да си вземе движдане. Екотът на стъпките му по каменните площи бе съпътстван от екота на забиваните в ковчега гвоздеи.

Докато прекрачваше прага на голямата порта, откъм ковчега до него достигна сърцераздирателен писък:

— Виченцоооо!

Най-накрая Фаустино бе успял да изрече на глас името на сина си. Навел глава, отдалечавайки се колкото му бе възможно по-бързо от тази обител на смъртта, Рикардо изобщо не забеляза, че някой от прозорците високо над него го наблюдава как отминава.

* * *

Черно за утре.

С натежали от безсъние очи, Пия се облече бавно в черната рокля — така, както ѝ беше заръчано. Оправи внимателно тесните ръкави около раменете си, примигвайки от болка, докато платът докосваше петте почернели отпечатъка от пръсти на всяка една от белите ѝ ръце. Насилието вече бе станало нещо обичайно за нея. Надникна през всяко от раменете си, опитвайки се да прецени кой ѝ бе причинил по-голямата болка — Нело или братовчед му. Да, Нело печелеше, макар и с нищожна преднина — неговите отпечатъци бяха по-добре очертани. Улавяйки се насред това чудато упражнение, тя се запита дали не губи разсъдъка си.

После се появи слугинята, за да ѝ направи прическата пред големия прозорец на затвора ѝ. Беше усмихната, гръмогласна и нескрито злобна. От начина, по който дебелите ѝ пръсти опъваха плитките на младата жена, ставаше ясно, че снощното бутване на маслената лампа не е било случайно.

От високата си кула Пия видя конника — мъжа, когото бе забелязала вчера, човека, който се бе притекъл на помощ на Виченцо. Той влезе в двора на къщата точно в шест часа. Но защо беше тук този член на квартала на Кулата? Тя се приведе леко напред, сякаш за да го предупреди. В отчаянието си само постави разтворената си длан върху стъклото. Но прислужницата я издърпа безчувствено назад с машата, с която правеше къдиците ѝ — толкова силно, че едва не ѝ изгори ухoto. Пия не пропусна да забележи предупреждението. Видя как отпечатъкът от ръката ѝ постепенно изчезва от студеното стъкло, оставяйки само пет белега от пръсти. Приличаха на белезите върху ръцете ѝ.

Половин час по-късно, когато слугинята си беше отишла, конникът се появи отново — напускаше свободно двора така, както вчера самата Пия искаше да направи. Този път обаче тя нито се приведе напред, нито постави ръка върху стъклото на прозореца. Недоверието ѝ към мъжете, което ѝ бе заложено от баща ѝ и събудено наново от Виченцо, бе потвърдено напълно от този мъж. Защо бе скочил да спасява Виченцо? Как е възможно да влиза и да си излиза

спокойно от това място — дворец на конкурентна *контрада*, сякаш беше близък роднина? Възможно бе, защото и той им беше съучастник, и той играеше по свирката на Орлите точно като баща ѝ, всичките бяха един дол дренки. Пия започна да поставя пръсти един по един в предишните си отпечатъци върху стъклото. Преди да бе успяла да стигне до палеца, той си беше заминал.

Тя изяде скромните спагети, които ѝ бяха оставени на поднос, и изпи всичкото овче мляко, което ѝ бе донесено. Знаеше, че трябва да остане силна, за нищо на света да не се разболява. Днес щеше да има просто поклонение и погребение — нищо повече. Затова се налагаше да пази силите си и най-вече — здравия си разум. Защото не черната рокля бе нейният най-голям страх — най-големият ѝ ужас беше бялата рокля.

Привикаха я долу и тя покри главата си с черен воал. Тръгна заедно с облеченото в черно семейство след ковчега, който бе отнесен в параклиса на Орлите от другата страна на площада, в криптата на Орлите. Стоеше тиха и незабележима, но после я сложиха заплашително между белокосия баща и белокосия брат на Виченцо. Тя мърмореше молитвите тихичко и нито за миг не вдигна глава.

В края на литургията се задържа в църквата, докато цялото семейство не си тръгна. Когато и последната облечена в черно фигура изчезна в двореца отсреща, тя повдигна тежките си поли и побягна. Прелиташе от сянка в сянка, тъмни резени благословен мрак насред яркия нов ден, приятелски сенки, които скриваха добре елегантна жена в черна рокля. Сърцето ѝ щеше да се пръсне от напрежение. Само още една улица и щеше да бъде в квартала на Дракона. Драконите бяха приятели на Кукумявките и със сигурност щяха да ѝ дадат убежище. Идваше ѝ да се засмее от щастие. Имаше пълното право да чака търпеливо, да се прави на послушна, за да се възползва от своя шанс. Още един двор и вече щеше да може да се разсмее с глас — да се смее на плановете на баща си, на зловещата тълста слугиня, на бялата рокля, която никога нямаше да ѝ се наложи да облече.

Една сянка застана на пътя ѝ. Е, нищо, сенките бяха нейни приятели. Но не и тази.

— Хайде, гъльбче, виждам, че си се изгубила. Но Николета ще ти помогне, нямай страх!

Пръстите, с които тълстата слугиня стисна ръката й, попаднаха точно върху раните от предишния ден.

* * *

Рикардо открай време долавяше, че има нещо гнило в сърцето на неговата любима Сиена. И тъкмо затова бе напуснал града. Сега обаче вече знаеше каква напаст е сполетяла неговия град, знаеше дори името й.

Фаустино Капримулго.

Конникът вървеше по златистите улици обратно към къщата на баща си и мислеше за следващия ден и следващата вечер, за поканата, която не можеше да откаже. Отвори вратата на конюшнята — момчето Зебра го нямаше, нямаше го и конят. Очевидно при изгрев-слънце баща му е извел дорестия жребец и го е върнал на собствениците му в Марема.

Рикардо приклекна и сграбчи шепа слама, оставяйки сламките да изтекат между пръстите му. Изрече на глас името на коня — Такола. Сива гарга. Спомни си друго време и друго място, когато бе не поголям от Зебрата — за деня, в който бе видял орела и чавката и когато бе довел чавката у дома си и я бе гледал с обич в тази конюшня до самия ѝ край. Тогава бяха невинни, златни времена — много преди Милацо, много преди тази нова война, в която вече беше въвлечен. И от все сърце му се прииска да може да се върне отново там. И тъкмо това — а не някое от нещата, които бе видял тази сутрин, нито от другите, с които щеше да се сблъска утре вечер — събуди у него желание да се разплаче.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА ВЪЛНАТА

— Напънете още веднъж, милейди!

Виоланте беше цялата подгизнала в пот. Контракциите я дърпаха нагоре и тя вече беше почти седнала в леглото. Имаше чувството, че ще умре — никога досега не бе изпитвала такава болка. Но приветстваше всеки спазъм, приемаше с радост агонията, наслаждаваше ѝ се. Защото знаеше, че изпълнява дълга си. Цяла Флоренция чакаше пред двореца и контракциите ѝ следваха ритъма на празничните камбани на катедралата. Още няколко болезнени пристъпа (защото не можеше да продължават вечно, нали така?!) и дългоочакваният наследник на Медичите щеше да се появи на бял свят. Акушерките сложиха напоени със студена вода парцали върху челото ѝ, но Виоланте ги отблъсна — никога досега не се бе чувствала по-уверена в ролята си. Това, тъкмо това бе моментът, за който бе родена. Това беше нейният миг на триумф.

През цялата си бременност бе изпълнена с какви ли не притеснения. Бе намерила в себе си сили да поиска най-добрите лекари от Виена и най-добрите лечители с пиявици от Рим. Нейният велик свекър — Козимо де Медичи, изведен от традиционната си апатия от перспективата най-сетне да дочека наследник на династията Медичи, бе задоволявал всяка нейна прищявка.

Дори и съпругът ѝ Фердинандо се бе отнасял към нея през тези последни девет месеца с нещо, доста подобно на любезното. А тя беше броила трескаво седмиците, защото знаеше, че сестрата на Фердинандо — онази студена графиня Анна Мария Луиза, бе помятала шест пъти — толкова много, че гражданите бяха започнали да говорят за проклятието на Медичите, за сянката, легнала над тази велика династия, която никога повече няма да дочека наследник. Подобни приказки не помагаха ни най-малко за подобряване настроението на Виоланте, но все пак тя изкара пълния цикъл на бременността. Щеше

да роди син на Фердинандо и той най-сетне щеше да я обикне — ако не заради самата нея, то поне заради своя наследник.

Затова, за първи път през живота си, тя бе абсолютно уверена и сигурна в себе си, напълно силна. Вече не беше неопитно момиче, а жена на трийсет години, макар че жените на тези години обичайно се считаха стари за раждане. Но тя усещаше, че едва сега е станала истинска жена, затова, по време на родилните болки, си даваше сметка, че е родена тъкмо за този момент. Изведнъж водите ѝ изтекоха върху завивката на леглото, ужасната болка отдолу отслабна и акушерката вдигна в ръцете си миниатюрно вързопче, цялото покрито с кръв, със завързано на възел синьо въже, свързващо майка и син. Майка. Виоланте бе станала майка!

Пробва тази нова и така прекрасна дума с пресъхналия си език, изричайки я отново и отново като молитва. Бабата грабна един нож, извит като сърп, и сряза пъпната връв — но това нямаше никакво значение. Виоланте си знаеше, че вече е свързана завинаги със сина си. Не можеше да си представи, че би могла да бъде по-щастлива, отколкото в този момент — но грешеше. Защото утробата ѝ отново се тласна напред и не след дълго акушерката вдигна още едно дете, пълно копие на първото. Близнаци! Това беше най-голямата и най-щастлива изненада в нейния живот. Не едно, а цели две момчета!

Тя протегна ръце към синовете си с власт, която не търпеше никакви възражения. Акушерката разбра и веднага ѝ подаде децата. В противоречие с всички традиции за знатните родилки, Виоланте ги пое така, както си бяха, все още лепкави от кръв и слуз, и ги постави върху гърдите си. Това беше мигът на най-голямо съвършенство в живота ѝ. Двамата започнаха да плачат като един и отвориха не по-големите си от мъниста очички с цвета на зелени маслини. Изненадана, тя им върна погледите, mestейки очи от единия към другия — знаеше, че ако ще това да остане единственото нещо, което ще прави до края на живота си, пак би била напълно доволна. Краткият поглед на майката омекна, устните ѝ се извиха в усмивка и преглътнаха последните сълзи — защото нищо не трябваше да помрачава гледката, която виждаше пред себе си. Това беше първият ѝ истински миг на щастие от раждането ѝ насам. В този момент тя разбра, извън всякакво съмнение, че те я обичаха.

Държеше ги нежно, но здраво. Изобщо не позволи да ѝ ги вземат, за да ги избършат. Прислужниците ѝ бяха скандализирани — децата трябваше да бъдат изплакнати и повити както подобава, след което предадени на дойката. Но Виоланте изобщо не я беше грижа какво си мисли прислугата. Помоли жените да завият и тримата с нещо и да ги оставят намира. Накрая, изтощена след родилните болки, продължили цели два дена, тя усети, че очите ѝ се затварят. Малките сърчица на синовете ѝ биеха срещу гърдите ѝ, дребните им устнички потърсиха зърната ѝ. Виоланте почувства някакво придвижване в гърдите си и си даде сметка, че всъщност ще има кърма — толкова голямо беше желанието ѝ да кърми наследниците на Медичите. Нямаше нужда да прави каквото и да било. Вече беше майка — тялото ѝ само знаеше какво трябва да прави. Малките принцове засукаха. Виоланте, доволна и щастлива, заспа.

Събуди се, замръзнала и чиста, в бяла памучна нощница и твърди чисти чаршафи. Синовете ѝ ги нямаше, но тя си знаеше, че докато е спала, жените очевидно най-сетне са ги взели, за да ги измият и повият, и въобще да изпълнят всички ритуали, полагащи се за наследниците на великото херцогство. В сумрака зърна приведения силует на акушерката, приседнала вния край на леглото. Тялото ѝ се тресеше, сякаш бабата се смееше. Виоланте също би се засмяла — сърцето ѝ щеше да се пръсне от радост.

— Къде са момчетата? — попита.

Акушерката се обърна към нея и Виоланте видя, че в светлината на здрача лицето ѝ сребрее от сълзи.

И в този момент тя разбра.

Виоланте започна да клати глава. Опита се да седне в леглото, но не можа. Акушерката избяга от стаята, цялата тресяща се от ридания. На нейно място се появи друга тъмна фигура. Свещеник, когото тя не познаваше. Виоланте знаеше какво ще ѝ каже той, още преди да бе отворил уста. Лицето му беше наполовина скрито в сянка — не виждаше устните му, но чуваше отлично думите му.

— Няма ги, милейди.

— Не — това беше шепот.

— Вече са при Бога, милейди.

— Не — това беше вик.

— Само праведните отиват в царството Божие.

— НЕ! — това беше кряськ. — Не, не, не, не!

Сега вече тя имаше сили да се изправи, но не можа. Разбра, че го бяха предвидили, защото я бяха завързали за леглото. Тя започна да напъва въжетата и да се гърчи в леглото като обезумяла и едва не изкара ръцете си от раменните си стави.

— Къде са? Искам да ги видя! Искам да видя синовете си!

Не вярваше на този свещеник. Искаше отново да подържи децата си, имаше нужда да ги подържи. Знаеше, че ако само ги подържи върху гърдите си, те пак ще отворят сладките си очички и всичко ще бъде наред.

Свещеникът отстъпи уплашено назад и промърмори:

— Ние ги пограбахме, милейди. С всички почести. В семейната гробница.

В семейната гробница. При всички останали мъртви Медичи.

И тогава тя се разпища, и не можеше да спре — животински, първичен, ативистичен писък. Не след дълго стаята се изпълни с хора. Сенчести фигури хванаха ръцете ѝ, върху носа ѝ бе поставен някакъв парцал, лекителят пусна кръв от ръката ѝ в една порцеланова купа — в сумрака кръвта се събра като черно езеро в купата. А тя вдиша тежкия аромат на лауданума.

През следващите няколко дена тя се буди само няколко пъти. Беше все така в мрачната стая. И някой все така стоеше при нея, вечната тъмна фигура, приседнала в долния край на леглото. Акушерката, която бе изпратена да ѝ помогне при раждането, онази, която беше плакала, същата, в чиито сълзи Виоланте бе зърнала смъртната вест за синовете си, бе непрестанно при нея.

При едно поредно събуждане акушерката се бе превърнала в съпруга ѝ. Като никога Фердинандо се бе лишил от лъскавата си черна перука. Вдигна глава и тогава тя видя, че той също бе плакал. Днес той не беше наследникът на херцогството, а най-обикновен мъж. Извърна глава, като че ли не смееше да я гледа в очите, докато ѝ разказва онова, което трябваше да ѝ разкаже.

— Името му беше Бамбаджа. Едно момче за забавление, което срещнах във Венеция — помниш ли, когато през 1701 година ходих там със Скарлати? — не дочака отговора ѝ. — Той не беше нищо за мен, просто играчка за карнавала. И нито за миг не свали маската си, дори когато се чукахме.

Бруталните думи не успяха да проникнат през гъстата мъгла на нейната мъка. Беше станала безчувствена от болка. Но защо сега ѝ разказваше това? Та той бе имал любовници години наред и винаги си имаше по един подръка. И нея изобщо не я интересуваше поредната му изневяра. Единственото, което я вълнуваше, бе, че малките ѝ момчета вече ги няма.

— Ако бе свалил маската си, щях да разбера, никога нямаше да го направя — продължи той, оборил ниско глава. — Той имаше сифилис. А сега и аз го имам. Възможно е да съм го предал и на теб.

Сифилис. Тя знаеше за коварната, бавно пъпеща болест, разяждаща плътта, за червите на покварата, които се заравяха в мозъка и довеждаха човека до лудост. Но усещането, че това проклятие може да е легнало и върху нея, че тя може и вече да е пътник, я изпълни с радост. Тя искаше да умре.

— Защо ми казваш това? — това бяха първите думи, които изричаше от мига, в който бе крещяла срещу свещеника. Гласът ѝ бе все още дрезгав от писъците.

— Защото лекарите ми казаха, че сифилисът често води до мъртво раждане. Исках да знаеш... Исках да ти кажа... Не искам да си мислиш, че това е твоя грешка. Защото е моя! И исках да ти кажа, че много, много съжалявам!

Това беше първият път, в който той ѝ се извиняваше за всичките си изневери и блудства, но извинението изобщо не достигна до съзнанието ѝ. За нея това вече нямаше значение.

Тя искаше да възрази, да каже, че близнаките са се родили живи, че са проплакали, че са сукали от нея и са я гледали в очите. Но думите отказваха да излязат от устата ѝ. Тя го погледна — този красив, горд мъж, този поклонник на музиката и изкуствата, този човек, когото народът обичаше като „добрия Медичи“, спасител на боледуващото херцогство — и разбра, че той е обречен на смърт от болестта си. Бе предал баща си и наследството си и тя не можеше да изпита към него нито капчица съжаление.

Той се премести по-нагоре на ръба на леглото и приседна внимателно близо до нея. После продължи:

— Бяха кръстени. Всичко това го направи брат ми, защото аз нямах сили — замълъкна унило. — Бяха кръстени Козимо и Тастоне де Медичи.

И хвана ръката ѝ. За първи път от онзи миг, когато бяха венчани пред Бога, в същата онази катедрала, която тя сега виждаше през прозореца. И тя се разплака.

В дните, които последваха, на нея ѝ предстоеше да разбере, че сълзите могат да бъдат неизчерпаеми. Тя си бе мислила, че ако плаче дни, седмици, месеци, накрая кладенецът ще пресъхне и тя ще започне да се възстановява. Но не беше така. Веднъж потекли, сълзите ѝ станаха непресъхващ поток, огромна вълна, която, неспособна да бъде обуздана, се издигна нагоре, заплашвайки да я погълне и удави.

* * *

Виоланте винаги се събуждаше в онзи момент от съня си, в който Фердинандо докосваше ръката ѝ. Това бе последният път, в който той я беше докоснал. Фердинандо, когото вече също го нямаше, си бе заминал недъгав, сляп и говорещ несвързано от сифилиса. Беше погребан до синовете си. Тя му завиждаше, искаше ѝ се тя също да бъде в онази студена гробница във Флоренция — знаеше, че ако останките ѝ се смесят с дребните кости на синовете ѝ, отново ще успее да ги затопли.

Толкова много призраци... искаше ѝ се да я оставят на мира.

Винаги се събуждаше със сълзи, стичащи се чак до ушите ѝ, с разтуптяно сърце. И макар да наближаваше петдесет, гърдите ѝ все още я боляха, зърната ѝ все още се свиваха с рефлекса на кърменето. Сънуваше все този сън непрекъснато, вече близо двайсет години. Сега тя приседна в леглото си, изтри очи и примигна в сумрака на настъпващото утро. Издиша няколко пъти тежко, а после запали една маслена лампа, за да прогони съня, а с него и спомените.

Първоначално си бе мислила, че ще полудее от тази непоносима мъка. Но нямаше никаква представа, че болката, която бе изпитвала като необично дете и необичана съпруга, би могла да бъде още по-остра, че самотата ѝ може да стане сърцераздирателна. По жестока ирония на съдбата Гретхен — нейната собствена дойка, която бе извикала от двора на баща си в Бавария, за да поеме децата, бе пристигнала във Флоренция ден след смъртта на момчетата. И Гретхен така и не си тръгна — само един поглед към малката ѝ господарка ѝ бе

достатъчен, за да разбере, че херцогинята се нуждае от нея повече от всяко. Но истината бе, че Виоланте никога преди не се бе чувствала толкова сама. След като не успя да изпълни дълга си, свекърът Й Козимо никога повече не я погледна, никога повече не ѝ проговори. Зълва ѝ Анна Мария Луиза злорадстваше на воля — след като съдбата бе отнела нейните деца, тя не би могла да понесе мисълта, че синовете на Виоланте са живи.

Единственото добро отношение към нея дойде от неочекван източник — Джан Гастоне де Медичи, по-малкият брат на Фердинандо. Той се отнасяше към нея със съчувствие и внимание, които нямаха нищо общо с факта, че вече той се очертаваше като бъдещия наследник на херцогството. Джан Гастоне ненавиждаше сестра си Анна Мария Луиза и не бе показал и капчица съжаление към нея във връзка с многобройните ѝ помятания, причинени също така и от сифилиса на неверния ѝ съпруг — пфалцграфа. Но за снаха му Виоланте нищо не беше достатъчно. Джан Гастоне бе поел на раменете си кръщенето и погребението на децата — толкова близки едно до друго, много по-жестоко близки, отколкото бе предвидила природата. Подобни събития, обикновено на разстояние цял един човешки живот, се проведоха в рамките на само няколко часа. А после Джан Гастоне не само започна да посещава Виоланте лично (въпреки че елегантният, красив младеж имаше достатъчно други приятни занимания), но също така изпращаше в стаята всевъзможни лекарства и вкусни хани за подсилване — сладки, ободрителни напитки, замразени плодове, като едновременно с това не пропусна да ѝ осигури грижите на своите лични лекари. Тя никога не забрави милото отношение на Джан Гастоне.

Виоланте си спомняше също така и как един от онези лекари на девера ѝ веднъж ѝ каза, че след дванайсет месеца може да опита с ново дете. Тогава тя се изсмя в лицето му. И без това ѝ бе достатъчно трудно да накара Фердинандо да легне с нея поне веднъж — тази жестока обида спрямо любовта и природата — и просто не виждаше как би могла да го накара отново. По-скоро знаеше, че той никога повече няма да го направи. А най-жестоката шега на природата бе, че гърдите ѝ бяха налети с кърма, огромни и твърди, изпъстрени с огромни сини вени, и течаха денонощно. Даже месеци по-късно, когато тя най-сетне се осмели да излезе на улицата с носилка, всяко плачещо бебе на

площада бе напълно достатъчно, за да отключи онова болезнено пристягане в зърната ѝ. От издайническите ѝ гърди започваше да тече мляко, което никога повече нямаше да може да нахрани онези търсещи устица, които тя бе кърмила само веднъж. Сърцето я болеше за тези устнички, които бяха докосвали плътта ѝ, за двата чифта очи, които я бяха гледали толкова благо. Най-мъничките очи на света, но изпълнени с толкова любов — любов само за нея, любов, каквато тя не бе познала нито преди, нито след това.

Фердинандо никога повече не дойде при нея, а с течение на времето Виоланте разбра, че признанието му, направено след раждането, е било напразно — тя не беше заразена с тази страховита болест. Докато дните и седмиците пълнеха в безмилостната агония на загубата, тя с ужас си даде сметка, че няма никакви симптоми за сифилис — никаква кръв в урината, никакви въображаеми белези по лицето. Единствените белези, които имаше по тялото си, бяха сребристите линии на мястото, където коремът ѝ се бе издул при бременността. Тогава тя бе отказала да си маже корема със зехтин, както ѝ бяха препоръчвали жените, които се грижеха за нея, защото се гордееше с тези свои линии като ветеран с белезите си от войната. Но сега те бяха започнали да я измъчват като четирийсетте удара с бич върху гърба на Христос.

Разбитото ѝ сърце бе затворено в клетката на здраво тяло. Бе очевидно, че няма да може да се освободи скоро от този затвор. И тя си остана все така здрава, и знаеше, че синовете ѝ също щяха да бъдат здрави. Никога не отиде на гробовете им в онази огромна мраморна гробница. Подобно място не би могло да има нищо общо с нейните близнаци, толкова топли и дребни, и живи. То нямаше нищо общо с времето, през което тримата бяха заедно, с онзи кратък момент на съчетание, на чиста и неподправена, взаимна любов, без никакви задни мисли и никакви цели. Тя отбелязваше ежегодно рождения им ден, спомняйки си онзи пръв и последен поглед, който си бяха разменили, усещайки онази сладка целувка на устицата им върху гърдите си.

Когато виждаше как Фердинандо умира бавно и в агония, Виоланте се радваше. Тя знаеше, че в мига, в който се бе изправила очи в очи със синовете му, бе престанала да го обича, а в мига на неговото грозно признание връзката между тях беше безвъзвратно прекъсната. Затова три години по-късно, когато свекърът ѝ Великият

херцог Козимо й предложи управлението на Сиена, тя прие. Знаеше, че така бяга от Флоренция, но и това бягство не й помогна. Онзи сън я следваше навсякъде и не я оставяше на мира. Когато прекрачи портите на града като млада вдовица, първото нещо, което видя, бе статуя с емблемата на града — вълчица, кърмеща двама близнаци. Като някаква кошмарна ирония на съдбата този образ беше навсякъде, вездесъщ и всемогъщ, даже и сред фреските по стените на новия й дом — Палацо Публико. Нямаше къде да избяга от него.

Управлението й се оказа пълен провал. Даже крехката й власт над града вече й се изпълзваше, а ето че вчера бе изгубен още един син, още един наследник беше обречен никога да не встъпи във владение на наследството си. Съдбата бе отнела от града Виченцо Капримулго. Вековните съперничества, които никога не бяха престанали да врат и кипят между отделните родове, започнаха да излизат на повърхността. Онзи глупав младеж от квартала на Пантерата бе отнел живот, а херцогинята знаеше, че Фаустино никога няма да се примери.

Сега Виоланте скочи от леглото си и отиде до прозореца — отвори го, както бе направила и предишната вечер. Петното кръв на ъгъла Сан Мартино беше все още там въпреки всички усилия на общинските чистачи. И тя вече не можеше да откъсне очи от него. Сякаш самият град бе пронизан право в сърцето. Сиена кървеше вътрешно, точно под кожата си.

Тя трябваше да предприеме нещо.

Огледа внимателно деветте части на площада. Деветимата. В главата й започна да се очертава идея. Чу как камбаните на потъналия в скръб дворец на Орела — къщата на Капримулго, съобщават на квартала, че е шест часа. Беше време за действие.

Озърна се за халат, който да метне върху нощницата си. Без корсетите си изглеждаше депресиращо кръгла — прекалено многото изядени конфитюри и бонбони като рецептата против нещастието й правеха лоша услуга на тялото й. Ала точно тази сутрин тя не разполагаше със свободно време за суета. Прокара пръсти през подрязаната си побеляваща коса. Внезапно беше изпълнена от такова усещане за спешност, че нямаше време да извика камериерките си, които да се заемат с продължителния процес по обличането й, беше твърде нетърпелива да чака поставянето и напудрянето на тежката й

перука. Вместо това Виоланте грабна голямото черно-бяло знаме на Палио, което бе донесено в стаята ѝ, след като го бе изпусната на площада. Подозираше, че никой от съветниците ѝ няма представа какво да се прави с него. Теоретично погледнато, победител беше кварталът на Орела — въпреки че конят им Берио бе пресякъл линията на финиша съвсем сам, победата все още важеше. Но иначе тя разбираще защо Орлите бяха пропуснали да си вземат знамето — в подобна победа нямаше никакъв триумф. Виоланте уви тежката коприна на знамето около себе си като халат. Сложи си обикновена дантелена шапчица и я завърза под брадичката си, грабна маслената лампа и тръгна тихо боса по стълбите към центъра на Сиена — самото сърце на двореца и на самия град. Отвори тежките порти и достигна целта си.

Залата на Деветимата бе изградена като възвхала на отдавна отминалото републиканско управление, когато бяха властвали деветимата представители на най-великите фамилии на Сиена. Това беше правителството, което тя уж беше заменила, но което практически продължаваше да управлява града. За да погледне напред, тя трябваше да се обърне назад, а на това място дори самите стени биха могли да ѝ подскажат какво трябва да стори. Защото тук, на стените, се намираха трите превъзходни фрески на Амброджо Лоренцети — „Алегория“, „Последиците от доброто управление“ и „Последиците от лошото управление“, на които бяха изобразени различни пейзажи от Сиена и нейната околност.

Виоланте бе живяла с тези стенописи десет години, бе организирала тук приеми, съвети и диспути, бе гледала към тях десетки хиляди пъти, но нито за миг не ги бе видяла. Истински. И сега, под бледата светлина на утрото, тя насочи лампата си към стените и я пълзна внимателно, загледана в топлите полумесеци светлина, които хвърляше пламъкът ѝ върху детайлите. Огледа внимателно всеки щрих, много отлизо. Искаше да разбере какво трябва да прави като управител.

Виоланте погледна наляво. В картината за доброто управление проспериращите граждани търгуваха свободно и танцуваха по улиците. Отвъд градските стени се виждаха тучни поля и гори, златисти ниви с посеви. В аллегорията за лошото управление се ширеха престъпления и из руините на града бродеха болни хора. Стени на

града не се виждаха, отвъд него природата беше безрадостна, земята се бе напукала от продължителната суша. И над всичко това властваше белолик дявол с рога от слонова кост, с черна мантия, с купа кръв в ръце и козел в краката му. Орловите му черти ѝ напомниха за Фаустино Капримулго. Тя потрепери и не се осмели да погледне към жълтеникавите очи на дявола.

Виоланте отстъпи няколко крачки назад, за да огледа едновременно двете фрески, и се замисли дълбоко. Стенописите показваха двете лица на града, черното и бялото. Дори самото знаме на Сиена — Балцана, представляващо бяла плоча върху черна плоча, всяка половина равна на другата. Но сега, под нейното управление, като че ли цветовете на знамето бяха разменили местата си, като че ли черното беше взело превес. Как би могла да промени положението, как би могла да накара бялата половина да спечели, как би могла да подражава на стабилното републиканско управление на Деветимата, което беше изобразено тук? И кой би могъл да победи дявола в собствената му бална зала? Тя потрепери и придърпа коприненото знаме на Палио върху раменете си.

След това насочи маслената лампа към третата фреска. Тя беше в средата, точно между черния и белия град. И в нея тя откри надежда. Тук, в центъра, където мрачен като Христос съдия отделяше спасените от прокълнатите, се съзираше вдъхновение. Защото тук Справедливостта беше изобразена като жена. Виоланте повдигна ръка към везните, които държеше персонификацията на Мъдростта, носеща се над трона ѝ. Защото именно Справедливостта решаваше дали да прокълне някого, или да прояви милост към него — вдясно обезглавяваха осъден престъпник, вляво усмихнати хора получаваха опрощение. Виоланте се изпълни с нова сила. Възможно ли е тя да се превърне в Справедливостта, възможно ли е най-сетне да хване здраво юздите на управлението и да обедини този вечно разделен град?

Справедливостта от картината не беше сама. В краката ѝ беше изрисувана една персонификация на Добродетелта, с образа на Дева Мария. Мария — светицата защитница на града. Мария — майката, която бе видяла сина си и да се ражда, и да умира. Мария, на която Виоланте се бе молила през цялата си бременност и после дълго след това, тази смъртна жена, която знаеше какво е да изгубиш син.

Виоланте усещаше някакво родство с нея, някаква увереност, че не е сама.

Но после, когато погледът ѝ се плъзна отново по фреската, тя забеляза нещо, което не бе видяла преди. Друга женска фигура държеше нещо, което безсъмнено беше пясъчен часовник — две елегантни стъклени кълба с изтичащия между тях пясък на времето. Това подсказа на Виоланте, че не разполага с много време. Ако не успееше да изцели този град преди края на херцогството, който щеше да настъпи при нейната смърт, Сиена щеше да остане завинаги обречена.

Но препятствията бяха огромни. На стенописа Дева Мария раздаваше благодат сред двайсет и четири изключително точно предадени и напълно разпознаваеми видни мъже на Сиена. Същите онези мъже, чиито потомци сега ѝ се присмиваха и хулеха управлението ѝ. Тя огледа лицата, които иначе добре познаваше — прикрити, лицемерни, мислещи само за собствената си изгода. Семействата, които бяха управлявали този град от незапомнени времена: Киджи, Албани, Пиколомини и, разбира се, Капримулджи.

Виоланте отлично знаеше, че Фаустино Капримулго се е ужас и поквара в този град вече половин столетие, че ѝ е противоречал не един и два пъти във връзка с финансови права и търговски монополи, че се присмива на данъците и таксите и пренебрегва законите, създадени да съхранят безопасността на граждани. Той убиваше, крадеше, занимаваше се с контрабанда. Но не би могъл да прави това съвсем сам — не можеше да няма съучастници. Затова имаше съюзници не само в лоялната му *контрада*, но по необходимост и в другите квартали. Подписваше тайни договори и съюзи. Така всяка една третина от града и всеки от седемнайсетте квартала оперираха в сложна паяжина. И в този сложен механизъм отделните колелца на търговията и корупцията — от най-незначителното до най-голямото, функционираха независимо едно от друго, но едновременно с това необрратимо свързани, като механизма в утробата на часовник. Ала колкото и да знаеше за повърхността на този град, Виоланте дори не можеше да се надява да узнае нещо за подмолните му течения.

Нуждаеше се от свой вътрешен човек там. Гражданин на Сиена.

Първо се замисли да предложи на своя главен съветник — Франческо Мария Конти. Той се бе вкопал в управляващата партия на

квартала на Жирафа, в източната част на града, където живееше в невиждан разкош. И именно той по закон ѝ помагаше в ежедневното водене на делата на града, той председателстваше колегите си в Залата на съвета — Сала дел Кончисторе, която беше съседна на тази, в която в момента се намираше Виоланте. Той би трябало да бъде идеалният кандидат за обединител на града и херцогството, ала Конти никога не бе успявал да скрие презрението си към нея, а и Виоланте никога не му бе вярвала. Тя нямаше представа на какво се дължи ненавистта му — на пола ѝ, на германския ѝ произход като дъщеря на пфалцграфа на Бавария или на брачното ѝ родство с Медичите. Единственото, което знаеше, бе, че той изразяваше несъгласие с нея по всеки въпрос, че по отношение на външната политика съветите му бяха толкова пристрастни към папския престол, че ставаха практически безполезни, и че той спъваше всеки неин опит за законотворчество. Не, той не ставаше за тази задача. Но изведнъж ѝ се стори, че се сеща за един друг човек, който е подходящ.

Вече беше толкова светло, че лампата повече не ѝ трябваше. Тя я изгаси и в този момент вратите на залата се отвориха.

— Мадам? — в залата влезе възрастна жена с дебела бяла плитка. — Притетсних се за вас!

Акцентът ѝ беше леко гърлен, напомнящ на Виоланте за Бавария и родния дом. Това беше дойката на херцогинята и нейната най-стара съюзница.

— Гретхен! — извика с вълнение в гласа Виоланте. — Намери ми онова сираче — Зебрата. И докато пристигне, донеси ми някакви материали за писане.

Старицата, която отвори уста, за да напомни на господарката си, че би било по-добре първо да се облече и да закуси, не пропусна да забележи новия нюанс в гласа на херцогинята, затова затвори уста и отиде да изпълни заръките ѝ.

Виоланте нямаше никакво желание да се мести от тази зала, която я бе дарила с такова вдъхновение, затова, когато икономът ѝ се появи, тя помоли да поставят край прозореца писалище. След като писалището беше донесено, тя седна, грабна перото и започна да пише писмо на Джан Гастоне де Медичи — нейният девер и единственият човек в семейството, на когото можеше да разчита като съюзник, единственият Медичи, който се бе отнесъл добре към нея. За да

изпълни онова, което планираше, тя се нуждаеше от подкрепата на държавата.

Нуждаеше се също така и от подкрепата на града. Тя виждаше града единствено като странник — защото наистина беше външен човек, нещо, което бе станало пределно ясно вчера, преди началото на състезанията Палио. Но въпреки това се налагаше да действа отвътре. И все пак вчера бе зърнала и един човек, който бе демонстрирал кураж без никаква предубеденост — непознатият конник, който безстрашно се бе хвърлил към опасността, да спаси умиращ човек, при това човек, който не беше от неговия квартал. Сега тя запечата писмото си и написа на плика името на Джан Гастоне точно в мига, в който Гретхен се появи обратно в голямата зала с момчето Зебра след нея. Старата жена смъкна баретата на момчето и го бутна лекичко напред, но без зла умисъл.

Виоланте забеляза, че сиракът изглежда много уморен и внезапно се изпълни с угрizения дали изобщо трябва да увеличава товара му. Затова, преди да му заговори, го покани да седне и заръча да му донесат хляб и мляко. Наблюдаваше го как топи залъзите хляб в млякото и лакомо ги пъха в устата си. Не беше на повече от осем-девет години.

— Зебра — изрече накрая тя.

Почувства се глупаво, но всъщност не знаеше кръщелното му име. Той я погледна напълно открито, без превзета свенливост, без притеснение, и устните му постепенно се извиха в усмивка. Едва в този момент Виоланте си даде сметка, че все още е загърната със знамето на Палио, че на главата си има обикновена дантелена шапчица, а краката ѝ са боси. Веднага си представи как изглежда в неговите очи. Но въпреки това му върна усмивката, окуражена да продължи. Може пък в Сиена все пак да е останала някаква капка невинност.

— Познаваш ли конника от квартала на Кулата? Знаеш ли кой е, къде да го намериш?

Зебрата наклони глава, кимайки, с уста, пълна с хляб и мляко.

Виоланте почувства огромно облекчение. Бе се опасявала, че конникът вече е успял да напусне Сиена.

— Върви при него от мое име, с този печат! — И му подаде малка плочка, носеща щита на Медичите. Един поглед към герба на

семейството ѝ бе достатъчен, за да ѝ даде нова смелост. — Помоли го да се яви при мен в двореца при първа възможност!

Докато Зебрата се покланяше, тя забеляза, че дрехите му са черно-бели — също като знамето, която тя бе метнала върху раменете си. Внезапно ѝ хрумна още нещо. Свали знамето от тялото си и, все още топло, сгъна го и го подаде на момчето с думите:

— А пътъм отнеси това в дома на Капримулго!

Момчето я погледна сащисано.

— Сложи го в ръцете на Фаустино Капримулго и му кажи... — Изкашля се и продължи с по-решителен тон: — Кажи му, че Виоланте Беатрикс де Медичи, не... — Поправи се. — Кажи му, че управителката на Сиена му изпраща това знаме заедно със своите най-искрени съболезнования!

Черното и бялото бяха и цветовете на шахматната дъска. Тя вече бе направила първия си ход.

ПЕТА ГЛАВА ПАНТЕРАТА

Пантерата — младежът, който сега лежеше мъртъв в тъмницата на Орлите, беше някога здраво и весело дете, растяющо щастливо в дома на баща си. Неговият баща — капитанът на Пантерите, беше аптекар, който бе натрупал цяло състояние и бе успял да си купи елегантна нова къща в квартала на Пантерата, в западната част на града. Капитанът бе преценил, че на новата му къща подобават предмети, съответстващи на новото му положение, затова я бе напълнил с картини.

Младият наследник на Пантерите имаше своя любима картина — платно на сиенския майстор Сасета. Минаваше покрай нея всеки ден в гостната, където тя висеше над огромния скрин. На нея бе изобразена пантера, хваната в капана на дълбока яма. Великолепно животно, отпуснато на задните си хълбоци, с издuti от напрежение черни мускули, оголило острите си като бръснач снежнобели зъби. Около ръба на ямата се бяха събрали група селяци — някои от тях замеряха звяра със съчки и камъни, други му хвърляха храна. Младежът бе неизменно поразен от благородството, което се излъчваше от пантерата — обречена да умре, но не скланяща глава. Беше поразен също така и от отношението на овчарите — някои от тях добри, други зли, едните вещаещи смърт, другите — живот. И веднъж попита баща си какво означава тази картина.

Бащата сведе очи към сина си и, предвид крехката му възраст реши да му разкаже историята простичко. Пантерата е паднала случайно в тази яма, така му каза. Овчарите са я открили и са сигурни, че тя ще умре. Някои са решили да я мъчат и в последните й мигове, а други — да облекчат мъките й с храна.

— А умряла ли е накрая пантерата? — бе попитало момчето.

— Не — бе отговорил бащата. — Храната й върнала силите, тя успяла да изскочи от ямата и тръгнала да търси овчарите. Убила онези, които са я мъчили, а след като видяла, че добрите овчари се плашат от нея, ги успокоила с думите: „Помня добре онези, които искаха смъртта

ми с камъни, но помня и другите, които ми дадоха подкрепа в трудния час! Затова забравете страховете си от мен! Аз се връщам като враг само на онези, които са ми сторили зло!“.

Момчето като че ли бе напълно задоволено от обясненията на баща си. Баща му си мислеше, че има предостатъчно време да запознае сина си с по-дълбокото значение на картината, с положението на Пантерите в Сиена, с връзките им, със съюза им с контрада на Кулата и съперничеството им с Орлите, с последиците от всичко това за търговията и политиката. Имаше достатъчно време за това.

Но тогава не знаеше, че никога няма да има този шанс.

* * *

Рикардо Бруни се събуди с усещането, че умиращата Пантера е при него. Примигна няколко пъти, за да се увери, че той е единствената жива душа в обора, и се почеса яростно на местата, където сламките се бяха отпечатали в плътта му. Затвори очи и чу камбаните да отбелязват седем часа.

Отвори ги тъкмо в момента, когато Зебрата се вмъкваше през малката вратичка, вградена в голямата порта. Момчето застана пред него, връчи му печата на херцогинята и с тържествен глас изрече:

— Викат те в двореца!

Без да каже нищо, Рикардо започна да върти печата в ръцете си и да оглежда кръга от червени топки върху златен щит. Опита се да си представи какво ли е да си част от фамилия, която е толкова велика, че си има собствен герб. Предположи, че херцогинята желае да му благодари по някакъв начин за проявеното вчера кавалерско отношение, макар че, докато си сваляше шапката, той изобщо не предположи, че е бил забелязан сред толкова много нацупени капитани на квартали.

В напълно непривичен за него стил той се замисли за външния си вид. Чорапите му отдавна не бяха бели, късото му палто беше покрито със сламки, на един от ръкавелите липсваше копче, на една от обувките му — катarama. Но не можеше да стори нищо по въпроса. Само върза косата си наново и постави триъгълната шапка на главата си. Въздъхвайки вътрешно, той плесна Зебрата леко по главата,

усмихна се, за да смекчи обидата, и му подхвърли едно *руспо* — флорентинска златна монета. Тя се завъртя във въздуха и падна в ръката на момчето.

— Ако се наложи още един ден да приемам вестите ти, ще остана без пукнат грош! — подхвърли през смях войникът.

А после се запъти към близкия дворец. Целият му живот бе преминал под сянката на неговата кула — кулата, която отброяваше часовете и дните му, докато растеше като стрелка на слънчев часовник. Това бе същата кула, която бе дала името на неговия квартал, защото се възправяше като страж над всички къщи наоколо. И въпреки това той никога досега не бе стъпвал в самия дворец. Отново се изпълни със същото любопитство, което го бе завладяло, когато бе повикан у Фаустино.

След като каза името пред огромните порти, Рикардо беше въведен в огромна зала, по чиито стени пълзяха всевъзможни картини — рисунки на места, които той познаваше добре, но които бяха предадени толкова достоверно, че сякаш ги наблюдаваше през прозореца. Ето я катедралата, ето го двореца на Киджи, ето я вилата на папата. А там пък беше Хълмът на лошото ядене — на няколко крачки от стените на града, където бяха избити двайсет човека по време на сбиване между фамилиите Салимбени и Толомей, защото на пиршеството е имало прекалено малко печени птици. Отгледан и възпитаван да мисли само за коне, той инстинктивно насочи поглед към голямата конна кавалкада и сред благородниците забеляза една благородничка, яздаща настрани, чиито поли са диплеха от двете страни на гърба на коня и достигаха почти до колената на задните крака на жребеца. Докато стоеше и съзерцаваше прехласнато неподвижната фигура на картината, двойните врати в другия край на залата се отвориха.

Херцогинята беше облечена от глава до пети във виолетово, точно както и вчера. Странен цвят за жена на нейната възраст. Но когато Рикардо се вгледа в кръглите ѝ очи с цвят на зелена маслина и късите ѝ мигли, и във ветрилото от бръчки, което изведнъж се разтвори от тях, когато тя се усмихна, се почувства неизвестно как и защо успокоен. Огледа широката, добродушна уста, меката челюст под нея, забеляза пищната талия и още по-пищната гръд, които дори корсетите ѝ не можеха да скрият. Тя не беше красавица и сигурно никога не е

била, но в нея имаше нещо неустоимо майчинско. А това въобще не отговаряше на очакванията му за срещата с нея.

Не отговаряше на очакванията му и онова, което тя започна да му говори. С лекия си германски акцент тя започна да обяснява, че стенописите показват доброто и лошото управление и че тя иска да върне на гражданите на Сиена щастливите, мирни времена и да сложи край на безсмислените съперничества между кварталите, които обикновено завършват със смърт като тази на Виченцо. Каза, че го е видяла как се втурва да помогне на умиращия младеж. А после поиска помощта му.

Отказът му беше любезен, но категоричен. Не че не беше съгласен с нея — напротив. Аргументите й бяха напълно основателни, през цялото време държеше ръцете си като открит, искрен човек и освен това му каза, че това място, където сега се намират — Палацо Публико, е било и винаги ще бъде сърцето на града, но граждansкият, а не религиозният му център. Каза му също така, че каменният сочещ пръст на Торе дел Манджа, който завършваше ъгловия свод на зъберите на палата, е най-високата кула по тези земи и се възправя гордо в небето като символ на свободата на гражданите. Рикардо разбираше всичко това. Но се налагаше да й откаже. Тя беше външен човек. Той не се съмняваше в обичта й към поверения й град, но Фаустино, макар и да беше чудовище, си беше кореняк сиенец. Та нима чертите на Капримулго да не се виждаха в някои от образите, които красяха стените? Рикардо не беше в състояние да застане срещу сиенец, срещу свой съгражданин.

— Съжалявам, мадам!

Поклони се и се сбогува с нея, без да успее да види разочарованieto в очите й.

* * *

Бяло за вдругиден.

След като се показа като птичка, която мечтае да излети от клетката си, Пия бе принудена да преживее подрязването на крилата си. Изобщо не й позволиха да припари до голямата зала, където бяха поднесени закуски в памет на Виченцо. Заключиха я в стаята й за

целия ден. Тя не смееше да погледне в гардероба към роклята, която толкова много я ужасяваше, но знаеше, че дрехата е там. Понякога, когато станеше течение, украсените със скъпоценни камъни поли прошумоляваха отвътре или закачалката почукваше по вратата.

Накрая тя заспа, но се събуди и се опита да рецитира любимите си стихове или да си припомни части от любимите си легенди. Но това упражнение не успя да я развесели особено. Всичките ѝ любими героини — Гуиневир, Изолда или Клеопатра, така, както ги беше създал Уилям Шекспир, имаха злащастен край. С усилие на волята се опита да не си спомня за своята предшественичка — първата Пия Толомей, трагичната героиня на Данте, която бе освободена от затвора в кулата едва от ръката на ревнивия си съпруг.

През нощта, която настъпи, Пия се опита да потърси някаква надежда. Опита се да си повярва, че баща ѝ, една истинска Кукумявка, за нищо на света няма да я омъжи за непознат жених от друга *контрада*. Но с избледняването на утринното небе тя си даде сметка, че всичките ѝ надежди умират. Настъпващият Денят на Бялата рокля.

Може пък да не бе преценила Нело добре, може би белезите по ръката ѝ от него бяха случайност. Може би той е мил човек — надали човек, с когото природата се е подиграла по такъв начин, че да живее цял живот в сянката на брат си, би имал жестока душа, нали? Най-малкото не той бе озлочестил дванайсетгодишната наследница на Бенедети и не той я бе накарал да се обеси в избата си.

С високо вдигната брадичка Пия отвори вратата на гардероба и извади бялата рокля. Безмълвно изтърпя унижението да бъде разсьблечена и пак облечена от Николета. После прислужницата започна да прави прическата ѝ. Бъбреше и се усмихваше, сякаш Пия бе нейна родна дъщеря, но всъщност забиваше перлите в косата ѝ прекалено силно, така че главата ѝ се разкървави, а диамантените гребени прокарваше буквально до скалпа ѝ. И когато накрая слугинята вдигна пред нея едно огледало, Пия зърна лице със съвършена красота, но напълно непознато за нея. В последен опит за неподчинение тя измъкна монетата на Клеопатра изпод корсажа си и я постави да виси върху красивата, ужасяваща, кошмарна бяла рокля. Това бе последното нещо, останало от Пия от рода Толомей.

Днешната процесия бе малко по-различна от вчерашната. Този път се запътиха не към църквата на Орлите, а нагоре по каменните

улици към катедралата, чиито камбани огласяха целия град. Страховитата Николета, нагиздена с най-хубавата си премяна, се правеше на шаферка на Пия, а зад нея подскачаше пъстра групичка менестрели, актьори и акробати. Фалшиви тромpetи и акордеони подготвяха ухото за предстоящата връча, докато я следваха нагоре по Вия дел Капитане.

На Пиаца дел Дуомо, подслонила се под сянката на огромната черно-бяла катедрала, се бе събрала тълпа. Всички *контради* в различните си цветове се бяха стекли, за да станат свидетели на тази странна венчавка между Кукумявка и Орел.

А вътре, сред мрака на църковните напеви и тамяна, вече чакаха фамилиите на *Чивета* и *Акуила*. Застанал при олтара, бащата на Пия благоволи да я дари с едно кимване, но не и с усмивка, докато поемаше ръката ѝ, за да я представи. По типичния си обичай Салваторе не пропусна да се намърда под подходящия сноп светлина, ала този път му се наложи да го сподели с друг — с Нело Капримулго, нейния годеник, сам приличащ на слънчев лъч. Бялата му коса и кожа блестяха, беше облечен в коприна, бяла като нейната зловеща рокля, но червените му очи опровергаваха цялото усещане за чистота, защото бяха демонични. Надеждите на Пия за добър съпруг се сгромолясаха. Салваторе постави ръката ѝ в ръката на Нело и наследникът на Орлите я сграбчи така брутално, както бе държал ръката ѝ след Палио. Първите белези от него вече избледняваха към жълто под бялата ѝ рокля, но тя знаеше, че щеше да има още, при това много.

Пия изслуша литургията така, сякаш всичко това се случваше с някой друг, а не с нея. Неспособна да погледне към жениха, тя плъзна пресъхналите си от плач очи към огромната недовършена стена на нефа, започната в дните на Деветимата и изоставена, когато парите им свършиха. Това беше паметник на разхищението, въплътено в камък. Самата тя бе човешкото въплъщение на разхищението. Деветнайсет години на обещания, отглеждана, обучавана и пазена като дъщеря на *контрада Чивета*, свършвала тук — също недовършени, в деня на бялата рокля.

Започна да я обхваща паника. Разтрепери се и стисна устни за всички необходими отговори. И когато се стигна до обетите, тя отказа да проговори. Последва ужасяваща сцена, в която баща ѝ и Николета се заеха да я увещават, после да я заплашват, а накрая да се опитват с

пръсти и нокти да ѝ разтворят устата насила като на животно, докато от нея не потече слюнка.

Накрая Нело се приведе към нея и прошепна в ухото ѝ така, както бе сторил преди брат му:

— Виченцо ми каза, че си уплашена от историята за курвата на Бенедето.

Пия беше толкова шокирана, че се насили да го изслуша. Все пак момичето нямаше и тринайсет години.

— Нямам право да петня паметта му. Затова трябва да ти кажа, че не той, а аз я обесих на куката за бутове. Защото ние си споделяхме всичко с Виченцо, да, всичко!

Пия се люшна напред от ужас и се вгледа в очите му, надявайки се той да се е пошегувал. Но той само кимна и допълни:

— Аха, виждам, че ме разбиращ, нали? Защото не можехме да ѝ позволим да се разприказва. Но има моменти, в които трябва да мълчиш, и други, в които трябва да говориш!

От този момент нататък Пия изпълняваше всичко, което се иска от нея. Позволи на Нело да ѝ постави на пръста пръстен — като орел, поднасящ ѝ кървав диамант с човката си. Изстрада целувката му за наслада на всички присъстващи. Хвърля монети към възторжената тълпа на площада. Дори хвана ръката на съпруга си, докато се връщаха към дома на Капримулго.

Дадоха ѝ разрешение да се върне в стаята си, за да се подготви за пиршеството. Прекрачвайки прага ѝ, Пия се разпадна. Коленете ѝ се подкосиха и тялото ѝ бе разтърсено от горки ридания, които уплашиха самата нея с ожесточеността си. След известно време притисна ръце към устата си, опитвайки се да се успокои. Потърси огледалото. Знаеше, че ако се появи разчорлена на вечерята, ще бъде наказана. Но Николета бе отнесла огледалото — може би от страх да не би господарката ѝ да го счупи и да си причини нещо със стъклото. Тази мисъл обаче ѝ даде една идея.

Преди да слезе за вечеря, тя извади една от иглите с перли от косата си и започна да я забива многократно в китката си. Не се опитваше да сложи край на живота си — беше едновременно прекалено смела и прекалено страхлива за подобно дело. Просто през последните няколко дена бе започнала да става изобретателна. Като държеше китката си максимално далече от роклята си, за да не остави

петна, тя разпръсна тъмни пръски кръв върху чаршафа — там, където снощи би трябвало да са лежали бедрата ѝ, за да наподоби начина, по който изглеждаше постелята ѝ веднъж месечно.

Първият път, когато това се бе случило — когато тя току-що бе навършила тридесет, си бе помислила, че умира. Без майка тя нямаше представа какво става с нея. Прекалено добре възпитана, за да говори за лични неща с прислугата, тя се моли в продължение на четири дена, докато кървенето продължи — и накрая то спря. За да се върне на следващия месец. Вече напълно зряла и наясно със ставащото с нея, тя реши да превърне това проклятие в благословия. Откъсна една тясна дълга лента от долната си риза и я напои обилно с кръвта от китката си, едновременно с това притискачки раните си, за да спре кръвта. Когато кървенето спря, тя постави и ризата, и тясната лента в сандъка за перачката. Знаеше, че Николета ще ги види — тя виждаше всичко. И дано това бе достатъчно, за да задържи Нело далече от леглото ѝ!

После Пия върна виновната, зацепана с кръв игла обратно в косата си и вдигна резето на вратата, примигвайки от болката в китката си. Затворът ѝ се бе превърнал в нейни покой. Вече нямаше ключове. И нямаше смисъл — след като я бяха венчали, бяха издигнали около нея най-сигурните решетки на света. И тъй като нямаше представа какво друго да прави, тя слезе на тържествената вечеря, мислейки си, че знае какво да очаква.

Смрачаваше се и, както му беше наредено, Рикардо Бруни се яви на пищното пиршество в двореца на Орлите. Беше си мисел, че ще бъде помен за Виченцо, но докато се качваше по стълбата към главната зала, чу звън на кристални чаши и смях, а когато влезе в салона, завари огромната маса огъваща се под свещи и цветя, и плодове, подредени като пирамиди — също като големите пирамиди в Египет. Гостите в снежнобелите си перуки и блъскавите обувки с катарами бяха облечени в толкова ярки цветове, че поменът автоматично беше изключен като възможност. Това събиране приличаше по-скоро на сватба.

Мястото, отредено за Рикардо, се оказа до Фаустино — проява на голяма чест. Само капитанът беше облечен изцяло в траурни одежди — черно палто и бричове, черни обувки с квадратни катарами и бяла перука, завързана с черна панделка.

Срещу него седеше Нело — рядко споменаваният по-малък брат и сега наследник на квартала на Орлите. Чертите му бяха като лошо копие на тези на Виченцо, сякаш ученик се е опитал да имитира работата на своя майстор. Рикардо вече разбра защо този втори син бе държан досега в сянка. Че кой мъж, особено такъв, с чувствителността на Фаустино ще парадира със син, лишен от цвят като труп, с очи в странно червениковорозово и коса в чисто бяло като тази на баща му?!

А точно до Нело седеше най-красивата жена, която Рикардо никога беше зървал.

Неизменно нащрек, Фаустино хвана погледа на госта си и побърза да представи дамата.

— Позволете ми да ви представя Пия от рода Капримулго, преди Пия от рода Толомей, дъщеря на квартала на Кукумявката и съпруга на сина ми Нело!

Пия Толомей.

Тя кимна леко в неговата посока — едно едва забележимо повдигане и спускане на перфектната ѝ брадичка. Съболезнованията, които Рикардо смяташе да ѝ поднесе, замряха на устните му — в рамките само на един ден тя бе сменила един съпруг с друг. И въпреки това поздравленията също не му се сториха уместни. Жената изобщо не говореше и Рикардо, който разбираше човеците почти толкова, колкото разбираше и конете, усети, че не скръбта е чувството, което я прави мълчалива — булката излъчваше по-скоро враждебност. Схванал намека, той зае мястото си срещу нея. Предположи, че надменността ѝ е естествено отношение на една омъжена благородничка към сина на низш ковач.

Рикардо не яде почти нищо, а още по-малко изрече, но той беше наблюдателен човек и долавяше бързо подземните течения на емоциите, които вряха и кипяха между най-видните граждани на Сиена, събрали се на масата около него. Дори и в момент на траур кварталът домакин не пропускаше да парадира с богатството си. Блюдата бяха от хубави по-хубави: заек *papardelle*, печени меса скотия и бобена яхния *риболита*, следвани от сладки бисквити *кавалуки* — все изискани версии на ястията, които той ядеше на всеки празник, ястия, които за него носеха аромата и вкуса на родния дом. Всяка от вкусните гозби се поднасяше върху лъскава оловна чиния, а той бодеше хапките с двузъба сребърна вилица с дръжка от слонски

бивни. Но нямаше апетит. Очите му непрекъснато се плъзгаха към Пия. Изпитваше невероятна наслада само от това, че стои в една стая с такава жена, но същевременно не бе в състояние да забрави онази кошмарна касапница, намираща се точно под краката им, където мъртвият син на квартала на Пантерата лежеше накълцан като свиня.

Рикардо протегна ръка към каната с кианти едновременно с Фаустино и в този момент си даде сметка, че белокосият капитан се напива все повече. Синът Нело водеше самовлюбен и все по-едностранчив разговор с баща си за коне, за който Рикардо подозираше, че е предназначен по-скоро за него, отколкото за господаря на къщата. Нещо странно ръководеше поведението на този младеж — не скръб и не негодувание, а нещо съвсем друго. Внезапно Рикардо долови някакъв проблясък в очите на Нело — не беше повече от миг под светлината на свещите, но осъзнаването му дойде изневиделица. Нело беше щастлив.

А междувременно Пия, булката на Нело, не вдигаше очи от чинията си и трошеше хляба между нервните си пръсти, подреждайки малки купчинки върху покривката. Под ръкава на снежнобялата ѝ рокля Рикардо забеляза множество белези от рязане. Изглеждаха съвсем пресни. Вляво нейният баща — Салваторе Толомей, кръгъл като бъчонка, говореше със заместниците си за квоти зърно и не обръщаше никакво внимание нито на дъщеря си, нито на притесненията ѝ.

Делегацията на квартала *Чивета*, на Кукумявката, беше поканена, защото, противно на всички традиции, Салваторе бе продал дъщеря си на Орлите. На Рикардо му беше ясно защо те са тук, но защо лично той е тук — в това изобщо не беше сигурен. Фаустино му бе благодарил достатъчно вчера сутринта, тогава какво още му дължаха Орлите? Зачуди се какво ли ще искат от него. Но докато мълчеше и слушаше, започна да получава някои насоки. Височайшият му домакин нито веднъж не засегна темата за Палио и за Виченцо, нито дори за прибръзданата венчавка на вдовицата му. Говореше само за града — наставления, които той редеше със сочещ пръст, облегнато на него рамо и пропит с вино дъх.

— Свети Бернардино — изфъфли Фаустино, — нашият личен светец, е казал: „Оставете своите контради, обединете се под моя символ и под знамето на Христос!“ Това се вижда и в катедралата! —

Разклати неопределено пръст към прозореца. — Този зелен медальон, с лъчи като слънчевите! Обаче те не завършиха катедралата, да, не я завършиха! Построиха една стена и толкова! Отказаха се! — Пое си дълбоко дъх, заби пръста си в рамото на Рикардо и продължи: — Разбиращ ли сега? Господ никога няма шанс да стори каквото и да било в този град! В крайна сметка остават пак *контрадите*!

Той правеше впечатление на Рикардо като човек, който обикновено владее себе си и настроенията си, но очевидно събитията от последните два дена му бяха дошли в повече. Съдбата му бе отнела сина и някъде сред мъглата на объркания си от виното ум Фаустино изпитваше необходимост да сграбчи с огромните си хищни нокти всичко, което му попадне пред погледа. И въпреки ужасите, на които бе станал свидетел вчера сутринта, на Рикардо внезапно му се наложи да се бори със съчувствието, което го заля към този нещастен баща.

Капитанът продължи да фъфли настойчиво:

— Но ние казваме не! Деветимата казаха не! Деветимата казаха: „Обединете се в своите *общности*! Всяка от тях ще има свой собствен символ, своя *собствена църква*! Няма да включвате своите *семейни* флагове, нито ще издълбavате своя герб и своето мото в камъка на вашите арки! Ще бъдете лоялни на своята *контрада*, защото кварталът е всичко!“. И още много неща. Защото ако имаме приятели, ако имаме съюзи, ще можем да си изземем обратно града от корумпирани херцози и ще можем да му се радваме такъв, какъвто е бил при онези благородници, нашите предци!

Фаустино бе толкова развлнуван, че всеки момент щеше да се разплаче. Рикардо си помисли, че за днес бе чул почти едни и същи приказки от двама коренно различни човека — една добра жена и натрапница и един лош мъж и кореняк. По някакъв стряскащ начин Фаустино като че ли разчете мислите му.

— Свети Бернардино — изрече той — е знал какво говори. Неговият собствен символ — името на Христос и слънчевите лъчи, също са в Палацо Публико. Но те не завършиха катедралата. Не и Божия дом. Оставиха го необитаем. Не, те довършиха *двореца*! Домът на Деветимата! Същото онова място, където сега се помещава онази кучка на Медичите!

С тези думи Фаустино се обърна към единствения си останал син.

Освободен от хищническия поглед на своя домакин, Рикардо отпи от бокала си и събра кураж да се опита да поразвесели мъничко младата дама срещу себе си. Тя изглеждаше пребледняла и измъчена — разбита от загубата или може би печалбата си, не му беше много ясно. Подобно на него, и тя бе външен човек за дома *Акуила*, но за разлика от него тя беше тук пленница. Седеше между гърбовете на съпруга си и баща си, игнорирана и от двамата, вече напълно безполезна, след като съюзът между фамилиите беше подсигурен. Единственото, което се изискваше от нея, бе да си мълчи и съвсем скоро да осигури наследник.

Рикардо започна да рови из чинията с вилицата си и да подрежда по някакъв странен начин бобените зърна. Веднъж вдигна към нея очи и забеляза как тя свива въпросително вежди. После внезапно обрна към нея чинията и ѝ се усмихна, подканяйки я да погледне. Беше оформил от бобените зърна перфектен бял кон, с гордо изпънатия врат и голямата опашка на арабски жребец. Белите бобени зърна проблясваха върху излъсканата оловна чиния — вихрогон, минаващ пред лицето на луната. Тя сведе поглед към чинията му. Рикардо можеше да се закълне, че по друго време би се усмихнала. Вместо това обаче клепачите ѝ се вдигнаха и тя за първи път го погледна право в очите.

Беше прелестна.

Той, подобно на всички останали, знаеше, че фамилията Толомей са потомци на египетски царе. Салваторе Толомей и всички капитани на Кукумявката преди него никога не се уморяваха да разказват на хората за династията на Птолемеите и за прочутата царица Клеопатра, чиито преки наследници са те. Но освен тази изтъркана история Рикардо не знаеше почти нищо за Кукумявката — единственото дете и наследница на Салваторе. Преди да замине на война в Милацо, той бе познавал Пия само като мълчаливо, мрачно момиче с дълги черни плитки, дебели като въжета. Преди тя не заслужаваше вниманието му, защото тогава той бе търсил по-лесна плячка — по-големи, по-руси и по-знаещи момичета, все от неговата контрада. Но сега, след като бе станала жена, Пия се бе превърнала в най-красивото създание, което някога бе зървал.

Кожата ѝ беше бяла като магарешко мляко, със съвсем лек нюанс на розовото върху скулите, като пролетен цвет. Тя като че ли беше

събрала в себе си десетките столетия красота на Птолемеите — онова, което беше отдавна загинало, бе оживяло отново, дишашо, първично. Огромните ѝ очи бяха толкова тъмни и толкова бездънни, че сякаш подканяха наблювателя да отгатне къде започват зениците ѝ и къде свършват. Клепките и миглите над тях можеха да бъдат описани като един цялостен щрих — сякаш Бог се бе превърнал в художник, с един замах бе очертал с тънка четчица края на клепките ѝ и после бе продължил оттам да ниже една по една дългите ѝ изящни мигли.

Тя не носеше нито перука, нито пудра по лицето си като другите дами. Лъскавата ѝ коса, най-черното черно, което проблясваше като злато под светлината на свещите, беше наполовина вдигната с цяло съзвездие от перли и диаманти, забодени в гарвановочерните ѝ къдрици, и наполовина спусната на масури, които падаха върху млечната ѝ гръд. Шията ѝ беше обградена от перли, които изобщо не можеха да съперничат на кожата ѝ, а между перфектните ѝ гърди почиваща кратко една златна монета. И целият водопад от диаманти, които украсяваха горната част на роклята ѝ, не можеше да се съревновава с блъсъка на очите ѝ, нито пък бялата коприна на булчинската ѝ рокля — със сиянието на косата ѝ.

Тя беше възкръсната Клеопатра, извадена от саркофага си и отново дишаша и красива, с плътни розови устни и поруменели бузи. Но беше тъжна, ужасно тъжна. И когато Нело се приведе, грабна грубо ръката на булката си и я стисна болезнено, на Рикардо му се приска да го убие.

Нямаше представа дали Пия бе обичала мъжа, който вчера издъхна в ръцете му, но усещаше, че тя не тай нито капка любов към новия си съпруг. Нехаещ за присъствието на Нело, Рикардо започна да пие от красотата на Пия, докато не се изпълни целият, и в този процес и малкото останал му апетит си взе сбогом с тялото му. Чувстваше, че трябва да говори с нея, да каже нещо, но мозъкът му беше като чисто бял лист. Сведе очи към коня, който бе направил от бобчета в чинията си, и изтърси единствения въпрос, за който можеше да се сети:

— Яздите ли?

Докато говореше, вътрешностите му се свиха — каква неземна радост да говори с тази възкръсната царица! Тя поклати леко глава и къдриците ѝ паднаха върху гръдта ѝ, проблясващи под светлината на

свещите. За момент той реши, че тя няма да проговори, но внезапно чу:

— Не. Така и не се научих.

Изрече го така, сякаш подобен начин за прекарване на времето е под нивото й, след което сведе презрително очи. На Рикардо му се стори, че цялата маса се е заслушала и предположи, че където и да отиде, тя събира всички погледи.

Фаустино, който вече беше зачервил добре гребена, се приведе напред и подвикна:

— Но ти можеш да я научиш, нали? — И го сръга в ребрата. А после се обърна към единствения си останал син и подметна: — Нали така, Нело?

Лицето на Нело се скова от безсилен гняв — не смееше да противоречи на баща си, но кожата му стана още по-бледа и от преди (ако това изобщо беше възможно), а червените му очи блеснаха бясно. Давайки си сметка, че няма никакъв начин да отговори на капитана, без да обиди най-малко половината от присъстващите, Рикардо запази мълчание. Пия сведе ниско удивителните си очи, а мигът се разтегли и опъна като струна на клавесин. Тишината бе нарушена чак тогава, когато Фаустино се изправи неуверено на крака. Докато непохватно се опитваше да му помогне, Рикардо осъзна, че капитанът се кани да изнесе реч пред компанията, затова седна обратно на мястото си, скри ръце под масата и ги сви в юмруци от притеснение.

— Там, отвъд онзи прозорец — започна домакинът с пиянски патос, — през моста и оттатък манастира, има хълм, изгърбен като дърта кобила. Виждате ли го? Викат му Коле Маламеренда. Да, Салва — това към капитана на Кукумявките, — знам, че ти го виждаш, знам, че знаеш за него.

Заобленият баща на Пия гледаше право във Фаустино, присвил въпросително тъмните си вежди, не особено сигурен накъде води всичко това.

— Хълмът на лошото ядене. Твоята фамилия, Салва — Толомеите, веднъж организирали там пиршество, за да се помирят със Салимбените. И двете къщи се събрали на масата, но ето и сладостта на историята — или по-точно нейната липса. — Тук само той се засмя. — На масата нямало достатъчно печени птици. Схващате ли, приятели? Нямало достатъчно ядене за всички. — Мълчанието,

възцило се над масата, стана още по-тежко. — И така фамилиите пак се скарали и твоята фамилия, Салва, избила двайсет и един от Салимбените и затова оттогава насам кръстили мястото Хълма на лошото ядене!

Тук домакинът мъкна, клатейки глава и леко поклащащи тяло.

— Така. Сега правим помен за кончината на моя син, но освен това обединяваме нашите два квартала чрез брачен съюз. Сега между нас има договор — нашите син и дъщеря, свързани чрез свещен брак. Птиците на масата са предостатъчно, така че между нашите две фамилии няма да се пролива кръв. Затова, добре дошли на всички на тази странна трапеза — едновременно помен и сватба!

Махна величествено с ръка, за да обхване всички присъстващи, и междувременно едва не събори един голям свещник.

— Добре дошла при нас, Пия! — кимна той към снаха си и й помаха. — Съжалявам, че ти се наложи да смениш единия син с другия. — Тук Рикардо затаи дъх и не посмя да погледне към Нело. — Но въпреки това добре си дошла при нас, Пия, както и твоят баща! Съюзът между нас е нещо много добро за този дом. Добре дошъл и на нашия Торе! — Ръката на Фаустино се стовари върху рамото на Рикардо като чук. — Ето го. Този благороден човек от квартала на Кулата, този добър човек! Рикардо. Наистина много добър човек! Не се уплаши нито от копитата на хвърчащите покрай него коне, нито от кръвта! Опита се да го спаси, *него!*

Рикардо усети как всички погледи се насочват към него, но виждаше само Пия. Онзи ден, докато не откъсваше очи от умиращия Виченцо, дали е знаела, че ще бъде принудена да смени единия брат с другия, че договорът ще продължи да важи? Фаустино прекъсна мислите на Рикардо, като стовари юмрука си върху масата с такава сила, че чиниите и чашите подскочиха, а пламъците на свещите ги последваха.

— Но аз няма да позволя да бъде забравен, смъртта му няма да бъде напразно! Ще накараме приятелите си да ни познават, ще накараме и враговете си да ни познават! Орли и кукумявки, цялото мрачно семейство на хищниците! Ние можем да преследваме дребните птици заедно! И ако си на страната на Акуила, ако си един от Орлите, за теб винаги ще има предостатъчно дребни пернати!

И той се отпусна тежко на мястото си, сподирен от гробовна тишина. Рикардо така и не смееше да погледне към Нело. Баща му беше пределно ясен: „Съжалявам, че ти се наложи да смениш единия син с другия“. Вместо това погледна към Пия и в огромните ѝ очи прочете страх. Обидата към нейния съпруг не бе убягнала от вниманието ѝ и Рикардо усети някакво непонятно за него присвиване в корема, странната болка на лошото предчувствие.

Значи това бил той, *страхът*.

Но страхът му не беше за него самия, а за нея. Погледна косо към мрачното лице на Фаустино. Нещо току-що бе обявено, някаква ръкавица беше хвърлена.

И на сред тази страховита тишина плясъкът от ръцете на Фаустино прозвуча като гръмотевица. В залата се появиха четирима пажове. Всички бяха накипрени в цветовете на Орела — жълтото и черното. Първата двойка носеше голям сладкиш от кухнята, а втората — знамето на Палио, сгънато на перфектен триъгълник. Поставянето на сладкиша на масата предизвика всеобщо ахване, последвано от ново ахване при поставянето на знамето пред домакина. Рикардо фиксира с очи огромното плато, сложено точно пред него — сладкарите на Фаустино бяха надминали себе си. Пудингът беше едновременно прекрасен и ужасяващ — голям бял захарен кон, изправен на задните си крака върху небесни облаци от целувчен крем, а върху гърба на коня — самата Смърт, със спусната над лицето качулка и коса, вдигната над главата ѝ. Но мантията на Смъртта не беше изцяло в черно, а в черно и бяло, като знамето на Сиена. Леко клатушкайки се, Фаустино се присегна, отчути края на косата на Смъртта и я поднесе на Рикардо. Беше лакрица — странен избор на бонбон за погребение, но за сватба — буквално катастрофален.

След това Фаустино вдигна знамето на Палио и го поднесе под носа на Рикардо, галейки го, сякаш беше гъльб с подрязани криле.

— Онази ялова кучка ми го изпрати — изфъфли като пояснение.
— Херцогинята. Изпрати ми го като израз на съболезнования за сина ми. — Издиша продължително. — Благороден акт от нейна страна. Жалко.

Рикардо наостри уши.

— Жалко ли?

— До Палио дел Асунта ще я няма. Има време само до шестнайсетия ден на август. *Novus novem*^[1].

Рикардо се запита колко ли точно е пиян Фаустино и дали може да му се вярва. Да не би херцогинята да е в опасност? И този латински израз накрая... Рикардо не беше образован кой знае колко, но латинският беше достатъчно близо до тосканския диалект, за да се досети, че има нещо общо с „девет“ и „нов“. Но какво ставаше днес с него, за бога? Откога бе започнал да се вълнува за съдбата на другите? И защо студеното му сърце бе разтърсено днес от двама души — от една млада жена и от една по-възрастна? А онзи ден също — какво го беше накарало да се втурва на сърдечните копита на конете, за да помага на Виченцо? Именно този жест го бе довел тук тази вечер, както и в двореца и в неговото подземие на ужасите вчерашния ден. Май беше най-добре да няма нищо общо с всичко това, с нито един от всички тези хора. Изправи се на крака.

— Нело! — изрева Фаустино.

По-малкият му син се изправи и застана лице в лице с Рикардо. Рикардо замръзна на мястото си.

— Вземи го с теб! Покажи му! — изкомандва Фаустино. А после се обърна към госта си и рече: — Синьор Бруни, Рикардо, лека нощ!

Рикардо се запита дали по този начин Фаустино не е дал знак на сина си да сложи край на живота му. По гърба му пролазиха тръпки, докато напускаше залата след Нело. Усещаше погледа на Пия върху себе си, но не смееше да се обърне.

После двамата тръгнаха по облицованите с ламперия коридори. Рикардо знаеше, че Нело не е никак доволен от присъствието му, че го презира заради безразсъдното му състрадание към по-големия му брат. Ала нещо го караше да се отнася към него много любезнно, нещо, което нямаше нищо общо със заповедта на баща му. Очевидно по някаква си причина Нело имаше нужда от него.

— Говори се, че ти ще яздиш за Кулата на Палио дел Асунта — направи учтиво Нело първия си ход.

Рикардо беше сигурен в това, но предпазливо отговори:

— Стига да ме изберат.

Нело кимна и отбеляза:

— В такъв случай трябва да знаеш, че за Орлите ще яздя аз. И ще победя!

Това не беше предизвикателство. Нело не го каза, за да го провокира. Изрече го с абсолютна увереност и което беше още важно — задоволство. Рикардо разбра, че предположенията му са били верни — Нело всъщност се радваше, че брат му е мъртъв. Защото сега той можеше да бъде шампионът на Орлите — нещо, за което сигурно е мечтал през цялото си детство, когато са го мислели за чудовище. Рикардо предпочете да не отговаря. Следваше бледата фигура пред себе си, която внезапно го поведе по добре позната каменна стълба. Давайки си сметка къде отиват, гостът едва не се препъна.

Пантерата беше все още там. Съсираната му плът бе започнала да вони и да се опъва по костите в горещината на лятото. Нело започна да развързва трупа. С все по-засилващо се чувство на нереалност Рикардо се зае да му помага. Хълзгавите въжета падаха под ръцете му, разкривайки желирани съсиреци кръв върху китките на Пантерата. После Нело разстла върху каменните плохи на пода голям чувал за зърно. Рикардо нямаше никакъв друг избор, освен да му помогне да увият тялото в чувала. После той хвана краката, а Нело — главата, но вместо да се върнат отново по стълбите, Нело се насочи към една стена с издялан в нея каменен орел. Приближиха се. Светлината от близкия факел хвърляше сенки върху жлебовете. На нейния фон единственото око на орела проблясваше. Нело притисна палец към окото и стената се отвори — но не бавно и със скърцане като стояла дълго затворена гробница, а бързо и тихо, като често използвана врата.

— Хайде! — подкани го призрачнобелият човек.

Тайната врата се затвори зад тях чрез някакви скрити механизми и двамата се оказаха в каменен тунел с факли, поставени в аплици по стените на един човек разстояние. Това беше един от *ботините* — подземната мрежа от водопроводи и капали, която минаваше под всички квартали и отвеждаше към хълмовете. Двамата носеха тялото внимателно по каменните пътеки, избягвайки случайните локви зеленясала вода. Рикардо не откъсваше очи от Нело, който вървеше пред него и чиято бяла коса проблясваше под светлината на факлите.

Опасенията на Рикардо нарастваха и започваха да тежат като камък в стомаха му.

— В някоя частна гробница на Пантерите ли ще бъде положен?

— Гласът му бликна напред и се върна обратно след него, подгонвайки

го като сбогище духове, извадени от некропола си и стенещи в ушите му.

Смехът на Нело, който последва, също обиколи тунелите и се върна. После той рече:

— Ще бъде положен на най-хубавото място в целия свят. Но не е частно, за съжаление.

Пътят беше дълъг, а зловещият товар — тежък, но Рикардо нямаше нищо против, щом това означаваше, че мъртвият син на Пантерите ще получи някаква последна почит. Въпреки това ръцете вече го боляха, когато Нело най-сетне спря и оставил своя край от тялото върху плочите. Рикардо последва примера му. Над тях кървящата по ръбовете на тайна врата светлина очертаваше ясен квадрат. Нело се изправи и я натисна. Древният камък се помести със скърдане и разкри кръпка небе, изпъстрено със звезди. Нело показва внимателно глава в нощния въздух и се огледа.

— Чисто! — прошепна. — Избутай го навън!

Но това не беше никак лесна задача. Накрая Рикардо, който беше по-сilen, трябваше да излезе целият навън, за да издърпа тялото. Бе очаквал да се озове в някое тайно гробище извън града, където да се отърват спокойно от тялото, за да избегнат отмъщението на Пантерите. Но не би могъл да бъде по-далече от истината.

Намираше се в самия център на Пиаца дел Кампо, а плочата, от която се бяха появили, беше част от най-долната балюстрада на фонтана. Двамата с Нело извлякоха трупа под носовете на каменните вълци, насьбрали се, сякаш надушили леш. Водата, която излизаше от устата им директно в пастта на фонтана, сребрееше под лунната светлина. Двамата мъже изтъркаляха Пантерата като свински бут от платнището, подобно на Клеопатра от нейния килим. „Пиа! — помисли си Рикардо. — Вече и тя е част от това.“

Нело излече трупа точно в центъра на раковината на площада. Рикардо му помогна да разопакова тялото, но отказа да му помогне при разперването на ръцете — позата, в която *контрадата* на Орела оставяше всичките си жертви — наръганият с нож измамник в малката уличка, алчният свещеник пред собствения му олтар. Така всички щяха да разберат кой е сторил това, но ако Орелът искаше да изпрати послание на някого, това не беше работа на Рикардо. Поруганата плът проблясваше под лунните лъчи, но като ангел, не като орел — позата

на тялото напомняше по-скоро на разпнатия Христос. С примряло сърце Рикардо извърна очи от трупа на Пантерата и ги насочи право към очите на Нело. Под светлината на луната той изглеждаше почти нормален — бялата му коса изглеждаше просто руса, розовите му очи бяха потъмнели като кехлибар. Орлови очи, точно като тези на баща му и брат му.

— И сега какво? — попита Рикардо.

— Сега ли? — изгледа го презиртелно Нело, забравил всички преструвки. — Сега ти се връщаш там, където ти е мястото!

И с тези думи скочи чевръсто обратно в тунела, затваряйки бързо вратичката след себе си.

Звукът от търкането на камък о камък привлече вниманието на двама офицери от стражата, които тъкмо излизаха от една от уличките на площада. Триъгълните им шапки приличаха на гръбни перки на акули под лунната светлина, цевите на пистолетите им проблясваха заплашително.

Без да се помайва, Рикардо се запъти директно към Палацо Пубlico. За втори път през този ден. Знакът на свети Бернардино — името на Христос на сред слънчеви лъчи, му беше като пътеводна звезда. Бързаше така, сякаш го гонеше не стражата, а самият дух на Пантерата, и въпреки късния час забарабани с юмруци по портите на двореца така, че можеше да събуди и умрелите. И тъй като не мислеше, че някой отвътре го е чул, той се обърна отново към площада — вече нямаше накъде да бяга. Но докато съзерцаваше примирено огромния, облян от светлината на луната площад, усети, че портите зад гърба му се отварят. Последната му мисъл, докато потъваше в мрака им, беше, че Нело е бил прав — това наистина беше най-хубавото място в целия свят.

* * *

Пия се оттегли в покоите си при първа възможност, с натежала глава, замаяна от деня, който бе принудена да изтърпи. Сватбеното пиршество й бе поднесло една изненада, сякаш за да й се подиграе допълнително — непознатият конник, когото бе зърнала на Палио, онзи, когото тайничко бе избрала за свой защитник. Разликата между

него и Нело беше още по-голяма, отколкото между него и Виченцо, но когато видя конника да напуска пиршеството със съпруга ѝ, тя автоматично го припозна като съратник на Орлите и затова прокле и тримата наведнъж. Тях и всички останали мъже на земята, включително баща ѝ — дано горят в ада! Нямаше никакъв смисъл да спори със Салваторе — вече беше твърде късно за това. Но докато седяха един до друг на масата, тя го бе помолила поне да ѝ изпрати книгите и дрехите на майка ѝ. Той бе отхвърлил молбата ѝ с едно презрително махване на ръката и ѝ бе обърнал гръб, за да продължи обсъждането на квотите за зърно с големците на Орлите. Пия подозираше, че той бе забравил думите ѝ в мига, в който са били изречени.

След края на пиршеството се бе качила в покоите си и там бе седяла и гледала изгряването на луната с все по-нарастващ ужас. Чаршафите ѝ бяха сменени, което щеше да рече, че Николета със сигурност е съобщила на Нело, че тя страда от ежемесечната си женска болест. Сега Пия се молеше това да бъде достатъчно, за да го държи далече от нея, дори в първата им брачна нощ.

Ала той дойде. Чу стъпките му по стълбите — кошмарни, очаквани и по-леки от тези на Николета. Когато влезе в стаята ѝ, косата му беше разчорлена, розовите му очи проблясваха — същински демон. Когато се приближи към нея, тя забеляза и друго, което проблясваше — нещо в ръката му.

Малки конски ножици.

Пия беше сигурна, че вече ще умре. Застина там, където си беше — седнала на леглото си. Той се приближи и започна да кръжи около нея като хищник. Но вместо да ѝ пререже гърлото, награби къдиците ѝ и започна една по една да ги кълца. Красивата ѝ коса започна да пада около нея на черни масури върху бялото легло. В началото тя се хвани за главата, за да си спаси косата, но когато той започна да реже безразборно и пръстите ѝ, заедно с косата, тя свали ръце и ги премести върху лицето си. Кръвта от тях се застича в очите ѝ, но тя не ѝ обръща внимание — всичко беше по-добре, отколкото да вижда лицето на Нело, докато кълча като обезумял красивите ѝ къдици. Отпусна се, остави го да я върти, накъдето си иска. Мислеше си, че само ако го остави да се източи, ще може да оцелее. Накрая, след като бе задоволил бесовете си, той я изправи грубо на крака. Постави я пред

прозореца, превърнал се в огледало благодарение на мрака навън и лампата вътре.

Тя се погледна безстрастно, сякаш това се случваше на друг човек — така, както се бе гледала, когато той ѝ оставил белезите по ръката. Вече изглеждаше доста различно от преди — косата ѝ стигаше до ушите и челото, лицето ѝ бе на петна от собствената ѝ кръв. Зад нея във въздуха се носеше сатирското, самодоволно лице на Нело. И тя си даде сметка, че е извадила голям късмет. С женската си мъдрост, далеч надскачаща невинността ѝ, тя разбра, че ако не беше отрязал косата ѝ, той щеше да я изнасили, ако ще и да кърви.

— Така! — просъска победоносно Нело. — Хайде сега да видим дали онзи ще ти се усмихва!

Когато той си тръгна, Пия вдигна ножиците от пода и изтри от тях собствените си кичури. Докато правеше това, забеляза, че ръцете ѝ треперят, но сякаш принадлежаха на друг човек, не на нея. Погледна отново отражението си в прозореца и след като успя да овладее донякъде ръцете си, се опита да подравни косата си и от двете страни, а после и новия черен бретон, падащ върху челото ѝ. Забеляза, че от очите ѝ се застичаха огромни сълзи и започнаха да се плъзгат на воля по бузите ѝ. Значи вече я наказваха и за действията на другите, не само за нейните собствени. Докато подравняваше косата си, пак прокле наум конника. Беше платила твърде висока цена само заради това, че той ѝ бе заговорил и ѝ се бе усмихнал. От друга страна, неговата усмивка беше единственият хубав момент през целия този кошмарен ден. Той беше единственият мъж, който се обрна към нея с въпрос, но така, сякаш, наистина се интересуваше от отговора.

Яздите ли?

Във вцепенения ѝ мозък започна да се оформя една идея. Ако се научеше да язди, щеше да може да избяга по-лесно от Нело. Без кон нямаше никакъв начин да се измъкне от този притиснат между хълмовете град. Налагаше се да си подреди мислите. Мисли, мисли!

Наведе се и пъхна ножиците в ботуша си. Никога повече нямаше да остане невъоръжена в присъствието на съпруга си. Докато се привеждаше, монетата на Клеопатра се свлече от гръдта ѝ и я удари право в зъбите, клатеща се, въртяща се на верижката си. Изправяйки се, Пия Толомей улови отражението си в прозореца. Светлината в

стаята бе напълно достатъчна, за да си даде сметка колко много прилича на тази древна и отдавна мъртва царица.

---

[1] Novus novem (лат.). — „Нови девет“. — Б. пр. ↑

ШЕСТА ГЛАВА ЩОРАТА

Когато Виоланте Беатрикс де Медичи беше малко момиченце и се взираше през прозорците на замъка на баща си в Бавария, тя не виждаше скъпите ромбовидни стъкла, монтирани с олово, а гледаше през тях, далече напред, към гората. Тя обичаше дърветата, начина, по който шептяха успокоително нощем, начина, по който протягаха ръце и обгръщаха замъка в уханната си прегръдка. И в редките случаи, когато успяваше да убеди гувернантката си да я изведе на разходка — което си беше истинска битка, тъй като чистият въздух не се считаше за здравословен за една малка принцеса, — тя се потапяше с наслада в мрака на гората и в дълбините на нейния зелен покров, които царяха там дори и в най-слънчев ден. В гората се чувстваше в безопасност — дори в много по-голяма безопасност, отколкото в просторните, позлатени зали и стаи на бащиния си палат.

Един ден, когато навлезе в гората много по-навътре от всякога, тя видя дърварите, които сеха столовете на дърветата — остриетата на брадвите им пробиваха бели рани в тях, а треските, летящи наоколо, покриваха сякаш сняг тъмнозеления мъх по земята. Тя се закова на място. Дърварите също спряха работа, когато ѝ видяха, свалиха шапките от потните си чела и изплюха еленските жили, които дъвчеха, в прахта, точно при бялата кожа на дърветата. Виоланте само се обърна и тръгна обратно с насызани очи. Гувернантката, която се опитваше да настигне малката принцеса, се опита да ѝ обясни — дърветата трябвало да бъдат сечени, защото от тях се изработвали столовете за двореца на баща ѝ, къщите на бедните, дори книгите, които тя толкова обичаше да чете. Точно в този момент обаче за Виоланте нищо от тези неща не беше важно. Единственото, което искаше, бе да оставят гората намира.

Шест кратки години по-късно тя седеше в големия салон на новия си дом — Палацо Векио във Флоренция, и държеше ръката на своя жених. В този ден тя бе венчана в голямата катедрала на

Флоренция, бе издържала трите часа непрекъснато пиршество, а сега ѝ се налагаше да слуша музикален рецитал. Едва успяваше да се концентрира върху музиката, защото стомахът ѝ вреще и кипеше от непоносимото и вълнуващо очакване на първата брачна нощ, когато Фердинандо — най-красивият мъж, когото тя никога бе зървала, щеше да я отведе в брачното им ложе. Но в добавка на странните си опасения, тя долови същия онзи мириз, който никога я бе разстроил толкова много — нас скоро отсечено и обработено дърво. Огледа залата и погледът ѝ падна върху единствения предмет наоколо, който нямаше нищо общо с безценните антики — пианото, наричано още пианофорт.

Фердинандо се кичеше със славата на изобретател на този инструмент. Но истината бе, че последните няколко месеца той бе прекарал в уединение с истинския изобретател на пианото. Бартоломео Кристофори беше миловиден падуанец, който бе разработил този странен хибрид между клавесина и клавикорда. И сега инструментът седеше на четирите си крачета, съвсем нас скоро издялан и лакиран. Виоланте вече бе успяла да надзърне под капака, бе вдишала болезнената за нея миризма на прясно дърво и бе огледала с любопитство сложната плетеница от струни и чукчета. Бе докоснала срамежливо един черен клавиш, след това един бял и се бе заслушала в звучния дисонанс — непознат нов звук, по-плътен, по-изчистен и никак си по-реален, отколкото звука на клавесина. Изуми се как нещо с такава красива външност може да има толкова сложна вътрешност.

Развълнувана от внезапната асоциация, стисна лекичко ръката на Фердинандо, но той изобщо не ѝ обърна внимание. Наблюдаваше напрегнато, седнал с изпънат гръб, как един юноша се надигна от стола си и се приближи към новия инструмент. И докато самият Бартоломео Кристофори свиреше акомпанимента, момчето започна да пее мотет с ясния, звънък глас на кастрат. Беше красив младеж с русите къдрици на ангел и съответния глас. Виоланте усети как очите ѝ се напълват със сълзи — и за гората от детството ѝ, и от красотата на звука. Обърна се към съпруга си, за когото знаеше, че е голям ценител на музиката. За първи път през този ден Фердинандо изглеждаше щастлив.

Само един човек на този рецитал бе наясно, че Фердинандо е запленен не от песента, а от певеца — прочутия контратенор Чекино.

Този човек познаваше Фердинандо много добре, защото той беше Джан Гастоне де Медичи, по-малкият му брат. Той изпитваше съжаление към малката баварска птичка, защото пред собствените му очи миналата нощ Фердинандо бе насиливал кастрата в такива сцени на разюзданост и содомия, че дори развратник като него бе скандализиран от гледката. Джан Гастоне беше опитен играч на хазарт и заклет хомосексуалист и знаеше, че каузата на Виоланте е предварително загубена. Докато слушаше, си даде сметка, че това няма да бъде последният път, когато Чекино ще кара младата булка да плаче. И заради едното забавление се обзаложи сам със себе си, че Фердинандо няма да пипне и с пръст съпругата си — нито тази нощ, нито която и да е друга.

* * *

Виоланте отвори очи. Над нея се бе привела Гретхен и разтърсваше раменете ѝ. Дългата ѝ бяла плитка гъделичкаше бузата на по-младата жена.

— Мадам, един млад човек иска да ви види!

Виоланте запримигва, докато сънят ѝ не отлетя със сенките отвъд топлия кръг на лампата на Гретхен.

— Онзи млад човек! — натърти многозначително старицата.

И така, Виоланте завърши деня там, където го бе започнала — в Залата на Деветимата. Рикардо Бруни стоеше съвсем сам насред голямата зала и мачкаше притеснено в ръка триъгълната си шапка. Очите му се плъзгаха по стенописите, скачайки от една сцена на друга. Изглеждаше като подгонено животно. По пътя надолу по стълбите Гретхен бе казала на господарката си, че е изгонила стражата от портите на двореца, защото са дошли да го търсят, но както изглеждаше, младият мъж май се страхуваше от нещо друго много повече, отколкото от стражата.

Когато чу стъпките ѝ, той се извъртя, направи крачка напред и за момент тя си помисли, че той ще се хвърли в обятията ѝ. Но само рече:

— Ще ви помогна.

После се закова на място. Тя го погледна в очите. Фактът, че един толкова висок мъж, така красив и толкова самоуверен изглежда толкова

уплашен, събуди автоматично стаените ѝ майчински инстинкти. Той трябва да бъде нахранен. Одеяло, огнище и топъл бульон.

— Гретхен! — изрече херцогинята. — В кухнята!

Няколко мига по-късно Рикардо Бруни вече бе настанен пред позлатената камина в кухнята, чийто огън слугите поддържаха до късно, в случай че господарката им има нужда от нещо. Бе увит с меко одеяло, а в ръцете си държеше купа топъл бульон. Гретхен витаеше в сенките отвъд пламъците на огнището като невидим пазител. Виоланте се настани на другия стол пред камината и се загледа в него. Миризмата на прясно дърво в огъня и на летни дървесни сокове имаше специално значение за нея и тя изтръпна, обладана от грозни предчувствия. След като установи, че младежът вече изглежда по-добре, се осмели да попита:

— Какво те накара да промениш решението си?

— Фаустино Капримулго... Той... взе човешки живот — изрече накъсано Рикардо и въздъхна тежко. — Не, това не е казано точно. Той преби един човек до смърт. — Вдигна очи към нея. — Пантерата, онзи, който събори Виченцо от коня му!

Виоланте потрепери, спомняйки си състезанието и начина, по който разгорещеният жокей на Пантерите бе замахнал с камшика си, без да знае, че удря наследника на Орлите. Да, тя бе очаквала някакво отмъщение от страна на Фаустино, но чак това... Това беше истински шок.

— Казваше се Еджидио Албани, син на Рафаело Албани — капитана на квартала на Пантерата — поясни херцогинята, която не само си бе направила труда да проучи, но и бе изпратила кесия с пари в дома му.

— Помогнах да го изнесат. Нямах избор. Той е отвън.

— Тук?! — надигна се шокирана Виоланте.

— Не, на площада. Поставен е точно в средата, за да могат всички да видят. В позата на Орлите — на кръст. Като послание.

Тя сведе очи и се замисли. През десетте си години управление бе получавала множество пъти доклади за трупове, оставени в тази ужасяваща поза. И после изрече първата си мисъл:

— Той трябва да получи християнско погребение. — Но втората й мисъл изненада и самата нея: — Стражата видя ли?

— Не — поклати глава Рикардо. — Тръгнаха право след мен. На площада нямаше никой друг. Нело... Не, разказвам отзад напред — поправи се той и изтри чело, като че ли да изтрие самия спомен. — Малкият син на Фаустино — Нело, ме накара да му помогна да изнесе тялото. А после ме остави сам, за да ме намерят с него. Беше предварително замислен план.

— На Фаустино? — запита Виоланте с мек, но категоричен тон.

Забеляза, че Рикардо обмисля внимателно отговора си. Лицето му беше сериозно и златисто под светлината на огнището, миглите му хвърляха издължени сенки върху бузите му.

— Не мисля. Той ме покани на помена за сина си... и на сватбеното пиршество на Нело. Мисля, че ме харесва. — Думите му прозвучаха напълно по детински и разтърсиха дълбоко сърцето й. Но той очевидно си припомни нещо друго, защото продължи: — Но Фаустино каза нещо странно. В края на пиршеството ми показа знамето на Палио, което сте му изпратили.

Виоланте настръхна от напрежение. Дали ходът ѝ е сработил? Дали Фаустино е зърнал благородството в жеста ѝ?

— Благодарен ви е, но каза... каза, че... Извинете, че ще го повторя, но каза, че е срамота, задето няма да бъдете тук да видите следващите игри Палио.

Виоланте пак настръхна, но този път от страх. До Палио дел Асунта оставаше малко повече от месец.

— Какво е искал да каже? — прошепна едва чуто. — Че ще бъда мъртва или че ще съм напуснала Сиена?

— Нямам представа — отговори Рикардо Бруни, не смеещ да я погледне в очите. — Знам само, че ви остава само един месец управление. До шестнайсетия ден на август. Той каза и нещо друго, точно когато си тръгвах... нещо за числото девет.

— Помниш ли какво точно каза? — прошепна херцогинята малко по-остро, отколкото бе възнамерявала.

Рикардо присви чело, опитвайки се да си спомни.

— *Noveschinovem!*... Не! *Novus novem!*

Виоланте изправи рязко гръб в стола си. Образованietо ѝ беше безупречно.

— *Novus novem?* Сигурен ли си?

Той беше сигурен.

— Да — рече.

Тя погледна първо към него, а после и към пламъците — горящата прокълната гора. Огньовете, адските огньове.

Новите Деветима.

— Той се гласи да възстанови управлението на Деветимата. И да си върне града! — отсече и се изправи рязко. — Ела с мен!

Водена от светлината на свещта на Гретхен, тя го отведе в залата с картите. Всеки сантиметър от стената бе изпълнен с територии и карти — от древните до съвременните. Спряха пред огромен план на града, златист под светлината на свещта, сивеещ под пъплещата зора. С безупречния си щрих художникът — неизвестен и отдавна покойник, бе нарисувал абсолютно всички къщи на града — и големите, и малките, всички градски постройки, всички квартали с техните църкви и палати. Всичко беше пълно и абсолютно точно и сега в очите на Виоланте изглеждаше като план за битка, бойно поле. И високо над всичко, над самото име на града, двете момчета близначета сучеха от вълчицата — гербът на града, вълчицата, която кърми близнаците Ромул и Рем. Според легендата Сиена бе основана от Сений — сина на Рем. Така и двамата близнаци бяха основали велики градове — Ромул бе създал Рим, а Рем бе станал баща на дете, основало Сиена. Изпълнена с внезапен прилив на енергия и живот, Виоланте започна да крачи напред-назад и да говори:

— Това тук са стените на цитаделата. Това са трите трети на града — Терцо ди Камолия, Терцо ди Сан Мартино, а тук, в Терцо дела Чита, в самото сърце на града, е седалището на Фаустино, в контрада на Орела. За да възроди управлението на Деветимата, той се нуждае от още осем съзаклятници. Кои са съюзниците му? Пантерата отпада, разбира се.

— Кукумявката — отсече автоматично младежът. — Дъщерята на Салваторе Толомей беше омъжена за Нело, още преди трупа на Виченцо да бе изстинал.

От вниманието на Виоланте не убягна преминаването на пламъка в очите му. Тя си спомни за младата богиня, която бе зърната на игрите Палио — сгодена, овдовяла, а сега пак омъжена. Виоланте бе твърде привикнала да вижда около себе си политически брачни съюзи, за да намери това за странно.

— Много добре — кимна. — Едновременно с това вече можем да поставим Пантерите категорично в опозиция. Но кои са останалите седмина? Трябва да научим кои са съюзниците на Фаустино, кой дава парите, какви са плановете им! И каква връзка има Палио с всичко това? Защо смята точно тогава да изиграе най-важния си ход? — Това ѝ напомни още веднъж за игра на шах.

— Херцогиньо — прекъсна неловко Рикардо потока на думите ѝ, — няма ли ние тримата... — и обхвана с жест скромния им триумвират, — няма ли да се нуждаем от никаква... помощ?

Виоланте се обърна и кимна:

— Така е, и ние се нуждаем от съюзници. Ти си напълно прав. Защото какво сме ние — една старица, една застаряваща жена и един младеж... — Пак започна да крачи развълнувано пред стенописите. — Но трябва да знаеш, че по-рано през днешния ден вече писах на моя девер — Джан Гастоне де Медичи, на когото се надявам да ми помогне с този проблем. Той е добър човек, но най-вече човек, който държи на наследството си — няма да позволи такава важна част от херцогството да му се измъкне изпод носа. Нито пък би желал да наследи гнил в сърцевината град.

— Като наследиш ябълка, наследяваш и червеите в нея — вметна мрачно Гретхен.

Виоланте погледна през прозореца. Градът спеше, но зората постепенно пъплише.

— Върви си вече у дома, Рикардо Бруни! — рече тихо.

Той я погледна и тя веднага отговори на въпроса в очите му:

— Не, не възнамерявам да се предавам! Но ти си прав. Наистина се нуждаем от съюзници. Ще помисля по въпроса и скоро пак ще говорим!

Той се поклони дълбоко и се запъти към главната порта на двора.

— Почакай! — подвикна след него херцогинята. — За теб е по-добре никой да не те вижда! Гретхен, отведи, ако обичаш, синьор Бруни през вратата на кухнята!

Видя го как се поколебава и си помисли, че ще ѝ благодари, но очевидно го вълнуваха други неща.

— А Еджидио? Пантерата? — попита.

Тя го хареса още повече заради този въпрос и отвори уста, за да му каже, че ще изпрати придворния си церемониалмайстор да прибере тялото на Пантерата и да го предаде на семейството му директно с ковчега за погребението. Но думите, които излязоха, бяха различни:

— Синьор Бруни, Рикардо! — Докосна леко рамото му. — Обещавам ти, че до падането на нощта Пантерата ще бъде погребан подобаващо! Но за следващите няколко часа той трябва да остане там, където е сега!

* * *

Когато Рикардо си тръгна, Виоланте се върна обратно към стенописите и се загледа в кварталите на града, разделени в третини, самите третини оградени със стени, а вълчицата и нейните момчета се възправят високо над всичко това. Единият близнак сучеше, а другият гледаше право към нея, буквално в очите й.

Помоли да й донесат наметалото за езда и излезе, самотен пилигрим из града. В сивеещата светлина на утрото тя пое през сребристия град — местеща се сянка, бързаща на изток през площада. От полумрака в периферното й зрение изплува тяло, сякаш разпънато на кръст до фонтана, но тя извърна очи и ускори крачка. Навлезе в малките улички на квартала на Жирафа — контрада на нейния главен съветник Франческо Мария Конти. Мина покрай двореца му — наследственото имение на фамилията Конти, и се запита дали Конти сега не я гледа иззад черните си прозорци. Пак ускори крачка, преди здравият й разум да й подскаже, че няма никакъв смисъл — и без това Конти сигурно вече знаеше, че тя е тръгнала насам. Знаеше също така и причината, поради която е тук. Конти обикновено знаеше всичко, което се случва в този град. Херцогинята се насочи към църквата на Жирафите, „Сан Франческо“, чиято проста фасада вече изникваше от сенките пред нея. Сложи ръка на вратата, бутна я и влезе.

Вътре свещите вече горяха, а черковният прислужник приготвяше църквата за сутрешната литургия. Тя се усмихна на момчето, което се ококори, когато я видя. Виоланте тръгна напред по познатата пътека, директно към иконата, която висеше над олтара. А

там, не от неуважение, а по-скоро успокоено, тя се усмихна на своята приятелка — Мадона дел Лате.

Виоланте бе зърнала за първи път тази икона, когато, като новопристигнала управителка на града, си бе поставила за цел да посети всеки квартал и прилежащата към него църква. И по време на литургията, докато седеше на запазените пейки на фамилията Конти, погледът ѝ беше паднал върху най-прекрасното изображение на Дева Мария, което някога бе виждала. Виоланте открай време изпитваше близост с Божията майка — жена, която е познала що е това да обичаш син, да го изгубиш и да скърбиш за него. А на тази икона, пред очите на всички, Дева Мария държеше младенца Исус, бе поднесла гръдта си към устните му, а той сучеше гладно.

Преди тази литургия и този ден Виоланте се беше радвала, че се справя добре с новия си пост, че се отдава от сърце на работата си, като научава неща за всяко семейство, всеки квартал, всеки занаят и всяка традиция в този нов за нея град. А после, докато гледаше как Мадоната храни сина си и как и двамата имат очи само един за друг, погълнати от тази първична за всички живи същества връзка, тя бе почувствала добре познатата физическа болка в гръдта си. И през останалата част от службата не успя нито да каже нещо, нито да пее с останалите.

След това, докато седеше на голямата маса на Франческо Мария Конти, тя бе задала невинен въпрос за картината. Горд със своята *контрада*, Конти бе разказал на новата си господарка, че картината е от сиенския майстор Сасета и предвидливо бе допълнил, че не може да се мести в двореца. Не че тя би поискала подобно нещо, особено предвид болката, с която я даряваше тази картина. Но през следващите седмици нещо я влечеше отново и отново към тихата църквица, за да общува отново с майката и детето. Постепенно иконата бе започнала да я дарява с покой, а не с болка, и тя бе започнала да споделя проблемите си с Мадоната.

Днес, в сивата зора, която съвсем скоро щеше да разкрие трупа на Пантерата пред целия град, тя съобщи на Дева Мария, че Еджидио Албани е бил убит и поставен на показ като собствения й син Христос. И под бадемовите очи на Богородица тя внезапно се изпълни с опасения. Как можеше да позволи майката на Еджидио да го открие в този вид, как можеше да остави града да говори на воля за мъченията,

на които е бил подложен, само и само за да си спечели съюзници срещу Фаустино?! Та Еджидио бе едва на двайсет години! „Двайсет! — разчете Виоланте в очите на Мадоната. — На същата възраст, на която биха били и твоите близннаци, ако бяха живи!“

Виоланте хукна обратно навън, директно към Пиаца дел Кампо. Ще инструктира стражата да вдигнат тялото на Еджидио, да го измият, да го положат в ковчег и да го отнесат вкъщи на майка му. Но когато стигна до огромния площад във формата на раковина, тя се закова на място. Край фонтана се бе събрала малка тълпа, точно до тялото на Пантерата.

Беше закъсняла.

СЕДМА ГЛАВА ВЪЛЧИЦАТА

Изпълнено с много тъга, слънцето залязваше в края на поредния обруган от битки ден в Милацо, когато младият Рикардо Бруни бе взет в малкия отряд, който трябваше да отиде на разузнаване из хълмовете наоколо. Генерал Алварес и Леон — прочутият испански военачалник, се бе заел да гори села, приютяващи австрийците. Предните отряди на испанците минаваха през селата, заключваха селяните и подготвяха терена за нахлуването на основните войски с факлите.

В едно от селата отрядът на Рикардо попадна на малка църквица с каменен кръст, в която бяха натъпкани всички селяни, с изключение на един. Млада жена се опитваше да издърпа огромната греда, с която испанците бяха залостили вратата на църквата. „Не мога да я вдигна сама — простена тя, — а синът ми е вътре с баба си. Време е да го нахраня!“ Рикардо чуваше виковете и писъците отвътре, над които ясно се извисяваше острият плач на бебе. Мъжете започнаха да слизат от конете си един по един, но пръв при нея стигна Рикардо. „Помогнете ми!“ — приплака тя.

Тя беше руса, с прасковената кожа на Юга и умоляващи очи, тъмни като теменужки. Докато го дърпаше отчаяно за ръката, той усети сладката топлина на тялото ѝ. Очите му се насочиха от лицето ѝ към мястото, където гърдите и опъваха връзките на корсажа ѝ. Онова, което видя там, го накара да отстъпи крачка назад. От всяко от зърната ѝ в тъканта на роклята пълзеше по едно тъмно петно. Биенето на сърцето му се превърна в тропот на далечни копита.

Капитанът сложи ухо на земята и промърмори: „Най-малко стотина коне. Идват насам. Да изчезваме!“. Нямаше нужда да обяснява — те бяха само петима. И Рикардо, с подкосени от страх колене, позволи да го измъкнат оттам.

Жената пища след тях, докато не се изгубиха от погледа ѝ, а после се обърна пак към огромната греда на вратата на църквата, отчаяно опитвайки се да я вдигне. Рикардо продължи напред, стиснал

очи, докато зад тях Алварес и Леон и неговите сто конника нахлуваха в селото с факлите си. Искаше му се да може да си затвори и ушите.

През онази нощ на студения хълм той нито усещаше топлината на огъня, нито чуваше песните, които мъжете пееха, за да поддържат духа си. Обърна гръб на огъня и се загледа в малката църква в долината под тях, която гореше весело — на фона на пламъците кръстът беше като черен силует.

На сутринта отрядът се заспуска бавно надолу по хълма, над който бе надвиснала зловеща тишина. Не се чуваха дори птичи песни. От църквата бяха останали само овъглени останки, както и стотици черни скелети вътре и един отвън, с ръка, протегната към вратата. „Така е — въздъхна капитанът с неохотноуважение, сривайки черепа на самотния скелет отвън с ботуша си. — Вълчицата не изоставя вълчето си, дори когато то гори!“

Рикардо започна да повръща върху пепелта и докато изпразваше стомаха си върху разораната от пламъците земя, той се закле никога повече да не се страхува.

* * *

Рикардо усети, че някой го разтърсва по рамото. Отвори очи. Намираше се в сламата на обора на Кулата, а срещу него стоеше баща му. Скелетите автоматично изчезнаха като дим. Рикардо се надигна и седна. Погледна към набитото тяло на баща си и се усмихна — наполовина с облекчение, наполовина с неясно съжаление. Беше сутрин и отвън се чуваше тракането на копита и цвиленето на ядосан кон. Доменико Бруни, с квадратно лице и голяма брада, наклони глава настрани и върна усмивката на сина си, забравил напълно за печалните дни в леглото. Отново имаше работа, следователно пак бе щастлив.

— Хайде, подай ми ръка, мързел такъв! — изрече той, но с много обич. Неизползван за деня, гласът му прозвуча дрезгаво. — Довели са ми един доста темпераментен приятел за подковаване.

С тези думи Доменико подаде ръка на сина си, за да го вдигне. Над китките му се виждаха черните кожени гривни, характерни за занаята на подкованите, и ръцете, както и цялото му тяло, миришеха на коне. След този странен сън и след всичко, случило се през вчераия

ден, Рикардо не можеше да си представи нищо по-успокояващо от ръката на баща си. Сграбчи я, изправи се на крака и прегърна с обич баща си, след което двамата поеха дружески през улицата. По-младият мъж, извисяващ се с една глава над баща си, изобщо не приличаше на него, но Доменико беше единственото му семейство, а семейството бе всичко.

Рикардо го последва в ковачницата, където един млад жребец подскачаше и се въртеше, а мастилените му хълбоци блестяха от пот в светлината на утрото. Песента на камбаните, чуруликането на скорците, миризмата на страховития кон — всичко това го върна бързо към реалността. Разбира се, че няма да помогне на херцогинята. Това беше неговата *контрада* — *Topo*, Кулата. Това бяха неговите хора. Той си беше у дома.

Черният звяр риеше неспокойно с копита и въртеше очи от страх. Вездесъщият Зебра, на една от безбройните си разнообразни мисии из града, правеше галантен опит да удържи юздите му. Малката му триъгълна шапчица лежеше на земята, стъпкана от копитата на коня. Носът му кървеше след челна среща с животното. Рикардо бързо хвърли един парцал на момчето и извика:

— Отдръпни се!

Нямаше нужда да го подканя два пъти. Момчето се оттегли на дървения тезгях, за да наблюдава драмата, след което откъсна две парчета от парцала, нави ги като тампони и ги пъхна в кървящите си ноздри.

Рикардо погледна в очите неспокойния кон. Веднага разбра, че животното не е с лош нрав — всъщност конете рядко биваха лоши. Обикновено нещо ги плашеше, щом се държаха така, и при този стана веднага ясно какъв е обектът на страховете му. Конят виждаше ковашкия тезгях и инструментите на баща му — чуковете, керпедените — ковашките клещи, копитния нож, рашипилата и сантрача — инструмента за изваждане на камъчета от копитата и за самото им изделяване. Рикардо тръгна право към него, като започна да му говори — за всичко, което му хрумнеше. Хвана огромната, тежка кадифена глава в ръце, усети топлия допир на гривата и массивния череп под кожата. После сви длани и ги постави точно зад очите на животното, за да го изолира от света наоколо, да му позволи да гледа само напред. Само към него.

— Бонджорно — изрече той.

Конят веднага се успокои, изпръхтя и започна да гризе закачливо яката му. Рикардо усети дъха му на сладко сено върху бузата си. Искаше му се да отпусне глава върху черната копринена буза и да затвори очи.

И той имаше нужда да слезе на земята, да ограничи собствения си кръгозор. Имаше нужда да парира нежеланите гледки от мислния си взор — събитията от предишната вечер, нощта в двореца, картата, разкритието за Деветимата и преди всичко — образа на Пантерата, разлагация му се труп, разпънат като на кръст на площада. Сети се за херцогинята и добрите ѝ очи, за това как го беше спасила, за загрижеността ѝ Пантерата да бъде погребан с всички почести. Но освен това разбираше и защо тя беше принудена да остави тялото там, където си беше. Разбираше, но вътрешно му призля.

Спасението от всичко това бе да помогне на баща си. Да сведе целия свят до един кръг, до закотвената за земята опора, каквато представляваше една конска подкова. Да направи нещо типично за жител на Сиена с човек, който също като него беше жител на Сиена, роден и живеещ тук. Да забрави за херцогинята и онova, което ѝ беше обещал.

Мислеше и почти непрекъснато за красивата Пиа, за нейната дълга лъскава коса, черна като бузата на този кон, за това как би изглеждала, разслана върху бяла възглавница. Когато беше казал на херцогинята, че имат нужда от помощ, си беше мислил за Пиа, за това как бе изглеждала на пиршеството, за страха, който бе зърнал в очите ѝ — същият като страхът на животното пред него. По едно време бе възнамерявал да изрече името ѝ пред херцогинята, да ѝ гарантира, че Пиа ще помогне. Нещо му подсказваше, че Пиа с радост би напуснала онзи дом, за да отглежда децата си — ако ще и да са на Нело — без заплахата на кървавия орел.

Но беше стиснал уста. Бе забелязал смразяващия поглед на Нело, когато тя бе насочила усмивката си към Рикардо, и не желаеше да увеличава проблемите ѝ. Нело беше човек, който в един момент можеше да говори за Палио, а в следващия — да влечи пребит труп в нощта, който ще се затопли на зазоряване и ще се представи пред града вонящ. Рикардо шептеше всичко това на коня в топлото му, леко мърдащо ухо, което галеше носа му като черно перо. *Да, слушам те.*

Начинът, по който започваше денят му, му харесваше — простиличкият ритъм на чука, миризмата на срязана подкова. Познатите мъдрости на баща му падаха от устните му върху камъните подобно на гвоздеи.

— Без подкови няма кон.

— Кон с една подкова е все едно ние да вървим на пръсти или да пазим равновесие върху един пръст.

— Всичко е в крака, в подковата!

Рикардо погледна с усмивка баща си, щастлив, че настроението на баща му се повишаваше с наближаването на следващото Палио, което бе след малко повече от месец. Доменико си говореше, без да очаква никакъв отговор. И без да получава такъв. Говореше за този кон, за други коне, за обучението, което се провеждаше в близката Марема, за евентуалните жокеи, за победителите и губещите.

Зебрата слезе бавно от дървения тезгях и се приближи към майстора, за да наблюдава подковаването. В град, обсебен от конете, Доменико Бруни беше с ранга на шаман или алхимик — само той знаеше какво ще изцели окуцял кон и как да изработи специални подкови, за да оправи неравномерна походка. За жителите на Сиена той вършеше ежедневно магии, затова често в ковачницата му пристигаха странници и от други градове, за да му искат съвети за зобта на конете, за обядзването, за оборите. Затова и Зебрата не пропускаше да се помотае наоколо при първа възможност, едновременно помагайки и пречайки, с надеждата някой ден и той да усвои поне мъничко от необятните знания на Доменико.

Подобно на повечето мъже, Доменико с удоволствие говореше по темата, която обичаше най-много, а тъй като беше и добър човек, сега започна да си говори със Зебрата, чийто отговори излизаха приглушено заради тампоните в носа му. Макар и зает с младия жребец, Рикардо чу как дрезгавият глас на баща му започваше да учи момчето на абсолютно същите неща, на които и той бе учен като дете — за анатомията на копитото, топографията, хълмчетата и долинките, имената и термините, които бяха като географска ширина и дължина в света на баща му. Гледката на стареца и момчето, приведени над копитото, върна Рикардо към собственото му детство и неговото образование — единственото, което някога бе имал. Изпаднал в истински екстаз, Зебрата се бе привил одве и наблюдаваше внимателно

майстора, запленен от магията му. Доменико пък беше на седмото небе, че има нов ученик.

— Копитото е като замък или цитадела. Отвън има много здрави стени — с копитото е същото. Този тъмен пласт най-отвън е стената — тя е твърда и чуплива. Стените са като щит, който защитава по-мекото копито отвътре — те са много издръжливи, поемат удара на копитото и го разпределят равномерно.

Насочи сантрача навътре към концентричните линии на копитото и продължи:

— Това е водната линия, след стените — точно като рова на замъка. Тя е много устойчива — поема силата на ударите върху земята и поддържа външната стена. Бялата линия е вътрешният слой на стената. Ето този жълтеникав пръстен, виждаш ли? Той е като покрития с трева насип около замъка. Има повече шупли, затова се износва по-бързо от твърдите стени и малко поддава. Ето, виждаш ли тук този улей? Вътре има пясък и камъчета — посочи Доменико, а после продължи: — Когато се слага подкова, тя се фиксира към стената. Прикрепва се с гвоздеи, които обаче се вкарват косо. Ето, гледай ме сега! Вкарваш ги тук през външния ръб на бялата линия и те излизат при повърхността на стената.

Доменико сграбчи здраво предния крак на коня между коленете си и започна да зачуква подковата. Рикардо продължаваше да говори на коня, да го гали, да подръпва нежно ушите му. Конят не помръдва.

— Боли ли го? — попита Зебрата, ококорил очи, запленен от искрите, които хвърчаха от подковата.

— Теб боли ли те, когато си гризеш ноктите? — отговори на въпроса с въпрос Доменико. — Не, не те боли. Освен ако не ги гризнеш твърде бързо, разбира се. Същото е и тук. Защото тъкмо това е копитото — като човешкия нокът. Ако вкараш гвоздеите правилно в стените, конят няма да почувства абсолютно нищо.

Продължи да чука, а след малко продължи и урока си:

— От вътрешната страна на стените са триъгълниците на конското копито. Става въпрос за този тъмен остров в средата, който е като стражата на двореца. Ето това, което прилича и на сърце, виждаш ли го? То е мекичко и като го натиснеш лекичко, пак се изправя. Задачата му е да погълне ударната вълна при допира на копитото със

земята. И ако копитото е нокътят, то тази триъгълна част е меката възглавничка на пръста.

Тук Доменико пусна копитото на земята и то изтрака. После хвана ръката на Зебрата и започна да натиска меките възглавнички на пръстите на детето с втвърдените си, мазолести пръсти. Рикардо си спомни как, когато беше на същата възраст като Зебрата, баща му беше хванал и неговите пръсти и бе притиснал към тях своите. После Доменико пак се приведе и пое в ръка следващото копито.

— А това тук е ходилото — продължи. — При подкованите коне е меко, защото никога не докосва земята. Освен това е ронливо, като *чиабата* — ходило на стара обувка, и можеш да го изстържеш с този инструмент. Ето, виждаш ли?

Онагледи думите си с действия и Зебрата проследи с ококорени очи как меката плът започна да се рони върху земята подобно на пясък от пясъчен часовник.

Доменико се помести, за да избегне сянката, която хвърляше върху копитото.

— А това тук е последната третина — портите на замъка, тук, отзад. Нарича се решетка — нещо като подвижната решетка на вратата на крепостта. Това, при петата на копитото, е нещо като вътрешни стълбове на стената. И над всичко останало, точно както и в замъка, на върха има коронка. Това е короната на копитото! — завърши тържествено той и пълзна изкривения си пръст по блестящото копито на младия жребец, за да покаже коронката.

Изведнъж Рикардо осъзна, че и животът на баща му може да бъде описан като едно конско копито — големият амфитеатър на Пиаца дел Кампо и по-малкият амфитеатър — на копитата на животните, които се състезаваха там. Това бе светът му, целият му свят. И докато чукът пееше върху подковите, Рикардо си даде сметка, че копитото прилича също така и на картата, която бе видял тази сутрин в двореца — Сиена с нейните гранични стени и нейните третини. За момент това откровение му се стори знаменателно, подобно на ключ към бъдещето на града. И тъй като засега нямаше представа какво да прави с тази идея, я разказа на младия жребец, който закима мъдро. От унеса му по златното бъдеще на Сиена го извади грубият глас на баща му, който, след като подкова и четвъртото копито, се провикна към детето:

— Стига уроци за днес, Зебра! Хайде сега да отидеш до фонтана и да ми напълниш тази кофа с вода, става ли?

Рикардо се бе унесъл дотолкова, за миг изобщо не си даде сметка какво бе казал баща му. Но не след дълго значението на тези думи проникна в съзнанието му. Доменико бе изпратил Зебрата да донесе вода от Пиаца дел Кампо, от същия онзи фонтан, край който гниеше трупът на Пантерата и вонеше все повече с издигането на слънцето.

Той пусна главата на коня и побягна, без да обръща внимание на виковете на баща си. Обаче Зебрата беше чевръсто дете и когато голямата раковина на площада се разтвори пред очите на Рикардо, той го видя пред себе си, тичащ весело към водата под сянката на двореца и голямата кула, с кофа, подскачаща в ръката му. И преди да успее да го спре, Зебрата разбута тълпата край фонтана. Рикардо забави примирено крачка. Беше закъснял. Видя как над главите им премина черен облак скорци. И когато писъкът на детето прониза въздуха, те се заковаха за миг, а после като един се обрнаха, връщайки се обратно към кулата. Рикардо се втурна към Зебрата, коленичи, хвани главата на момчето и я сложи на рамото си, далече от грозната гледка. Стражата вече беше тук, както и един лекар, който бе закъснял най-малко с дванайсет часа. Неочаквано Зебрата повърна и Рикардо постави малката му главица под една от струите на фонтана, за да се освежи. А после натопи кърпичката си във водата и изтри внимателно челото и устата на детето. Устните на Зебрата бяха меки, кожата му — нежна. Той не заслужаваше всичко това.

И в този момент Рикардо си даде сметка, че цялата му сутрин бе минала като сън. Сън за Сиена, но не такава, каквато беше, а каквато би трябвало да бъде. И докато стоеше и гледаше мрачно в далечината, момчето обви с ръце крака му и се притисна силно към него. Рикардо внимателно отдели ръцете му от крака си, отново приклекна и огледа лицето му — лице, което никога повече нямаше да вижда света без злото в него. Лице, изгубило завинаги невинността си.

Стига толкова!

— Зебра, искаш ли да спреш всичко това? — прошепна му Рикардо. — Искаш ли всички тук отново да заживеем в мир?

Една старица, една застаряваща жена и един младеж. И към тази странна групичка — дете. Безполезна работа. Така би казала херцогинята, да. Обаче Зебрата имаше право да ходи навсякъде, никой

не го мразеше и никой не му задаваше въпроси. И след като момченцето кимна, Рикардо разбра, че е приключил с пазенето на тайна.

— Тогава ми помогни! — рече. — Разбери кога точно Пия Толомей ходи на изповед в църквата на Орлите!

ОСМА ГЛАВА ГЪСКАТА

Пия взе малкото шишенце, което Нело ѝ беше връчил в умиращата светлина, нахлуваша през прозорчето на килера, и прочете внимателно изписания с изящен почерк надпис: „Лопен“. А отдолу и състава му: „Кора от бреза, смирна, индиго, черница, стипца, черна сяра“. Над черните букви се виждаше миниатюрна картичка на бяла гъска с оранжева човка и едно черно като мънисто око, а над нея — зелено-бялото знаме на Ока — квартала на Гъската.

Пия сведе очи към съпруга си, който седеше и чакаше, съблякъл ризата си. Бялата му неокосмена плът и хълтналите гърди блестяха под лъчите на залеза.

— Какво е това? — попита.

— Боя — отсече кратко Нело, развърза панделката на бялата си коса и я освободи. — Не съм те молил да ми задаваш въпроси. Казах ти да ме боядисаш. Започвай!

И отпусна глава над отвора на каменния леген. Пия забеляза стърчащите през перлената му кожа кости на гръбнака му. Нямаше представа защо му е хрумнало да боядисва косата си. Може би най-сетне му бе дошло до гуша от странния му цвят. Може би в пустата му душа все пак се прокрадваше никаква частица суета и той бе решил да си приладе поне донякъде нормален вид за Палио дел Асунта през август, когато погледите на всички жители на града щяха да бъдат насочени към него. Но каквито и да бяха причините за това негово решение, тя не възнамеряваща да спори с него. Не и след миналата нощ.

Без да казва нищо повече, тя изпя вода върху главата на Нело, за да навлажни косата му, както гласяха инструкциите на шишенцето. Водата беше студена и тя имаше удоволствието да го види как потръпва. Изглеждаше несправедливо неговата коса да е по-дълга от нейната. Тя нанесе мастилената смес върху скалпа му, втривайки я добре, макар да нямаше никакво желание дори да докосва плътта му.

Но все пак продължи да търка и да я размазва по косата му, докато накрая всичко бяло не бе погълнато от тъмния като черна нощ пигмент. Докато отмиваше излишното от главата му, усети, че ръцете започват да я сърбят от силната смес. В легена, подобно на змии, се извиха черни струи вода. Тя си представи как сместа се пропива в акведуктите далече под улиците на града и отравя водите му така, както Нело беше отровил този дом.

Когато всичко беше готово, тя уви главата му в голяма кърпа — сега косата му беше точно толкова черна, колкото и собствените ѝ накълцани къдици. Нело се изстреля от килера, без дори да ѝ благодари. Пия се опита да измие ръцете си в големия леген, дори ги търка до зачеряване с четка за дъски, но нищо не бе в състояние да ги промени — оставаха си черни като греха.

* * *

Когато камбаните удариха три пъти, Пия от рода Толомей напусна новия си дворец и излезе насреща на Орлите. Беше покрила главата си с дантелен воал. Би могла да си сложи и перука, разбира се, както правеха по-зрелите дами, но раните по главата ѝ бяха твърде много и твърде болезнени. Затова тя покри срама си, предполагайки, че вече е толкова грозна, че никой не би пожелал да я погледне. Ала много грешеше. Подравнена с ножиците, косата ѝ висеше като блестяща черна камбанка. Въпреки порязванията и белезите лицето ѝ си оставаше все така образец на съвършенство. Невероятните ѝ очи все още не бяха победени. Така, с късата си блестяща черна коса тя приличаше дори още повече на Клеопатра. В зле премереното си желание да опетни красотата ѝ Нело я бе направил още по-голяма.

Но тъй като нямаше никаква представа за това, Пия ускори крачка. Малко закъсняваше за изповед. Вървеше напълно уверено по вече познатите ѝ улички. Не че се радваше, че бе сменила един квартал с друг и че сега знае наизуст пътя към църквата на Орлите. В родния ѝ квартал на Кукумявката имаше малко площадче, наречено Пияца Толомей. Там тя винаги се бе чувствала в безопасност. Зачуди се дали някога ще го види отново.

Чуваше Николета — нейният постоянен цербер, да пухти след нея в горещината и се изпълни с радост заради неудобството, което ѝ създаваше. През последните два дена Пия бе започнала да ходи да се изповядва. Слугинята нямаше право да влезе с нея в изповедалнята, така че Пия можеше да говори спокойно със свещеника или просто да си седи и да мълчи. Вярата ѝ бе претърпяла значителен срив от онова, което ѝ се бе случило напоследък. Нямаше особено голямо желание да говори с Бог и залагаше много повече на малката езическа монета около врата си, но възможността да избяга от живота си дори за четвърт час бе прекалено изкуителна, за да си позволи да я изпусне.

Спомни си за първата Пия, която си почиваше в „Чистилището“ на Данте, и ѝ завидя за удобната забрава, която бе създал около нея поетът, където отегчението, еднообразието и съжаленията бяха единствените злини, които можеха да я сполетят. А за тази Пия чистилището, в което я бяха хвърлили, беше изпълнено с много страх. Първо Нело беше отрязал безмилостно косата ѝ, после я бе накарал да боядиса неговата, от което ръцете ѝ бяха все още черни, и накрая всяка нощ ѝ се налагаше да се бори със съвсем реалния страх, че той ще дойде в леглото ѝ и ще си поискава своето като неин съпруг. За тази вечер поне знаеше от инструкциите, които Фаустино беше дал на готвачката, че съпругът ѝ и баща му ще ходят на някакво важно събиране в катедралата, което означаваше, че и тази нощ щеше да бъде пощадена.

Слънцето бе изпълзяло високо в небето и целият квартал беше притихнал. Повечето от Орлите по това време спяха. Пия бе заобиколила някакви деца, играещи на топлия калдъръм. Преди три дена би им се усмихнала. Преди три дена би си помечтала как ли ще изглеждат нейните деца. А сега техните дребни крачета и блестящи къдици ѝ причиняваха толкова болка, че ги избягваше като чумави. Отскочи навреме от една кофа с помия, изхвърлена през близката врата, обаче мръсната вода заля Николета, което оправи значително настроението на Пия. Слугинята започна да кълне горката домакиня и да я бие по раменете с ветрилото си, принуждавайки я да си влезе в къщата.

Пред вратата на църквата имаше някаква суматоха. Момченце в бяло и черно водеше разговор с възрастния свещеник за дявола. Детето настояваше, че го е видяло на Пиаца дел Кампо. Дяволът лежал на

кръст като Христос, обаче бил ужасно грозен и покрит с кръв.
Момчето дърпаше расото на стария свещеник и повтаряше:

— Елате да видите, елате да видите, елате да видите!

Пиа го позна — беше Зебрата, вестоносецът, водоносецът и момчето, което ѝ бе дало кесията с милостиня от херцогинята. Изненада се много. Винаги бе смятала това момче за спокойно и уравновесено. И въпреки това не можа да не се прекръсти. Преди никога не беше вярвала в Дявола, но сега знаеше, че е омъжена за него.

И докато Зебрата теглеше свещеника към ъгъла, Piа се вмъкна безшумно в притихналата църква. Тук беше мрачно и студено. Докато кожата ѝ се охлаждаше, тя пое забързано нагоре по пътеката, оставяйки Николета да пуфти на задните пейки. После се отпусна щастливо в благословения, изпълнен с аромат на орех мрак на изповедалнята. Дръпна тъмночервената като артериална кръв завеса и се скри. Завесата стигаше почти до пода, но не напълно — върховете на сребърните ѝ пантофки не бяха покрити. Все пак и това бе достатъчно. Най-сетне беше сама.

Чу как свещеникът влиза от другата страна на изповедалнята, а после и проскърцването на пейката, докато сядаше. Някой беше изгасил свещта от другата страна на решетката, така че Piа не можеше да го види, но подобно на всички останали в този град, и той миришеше на коне. Но стъпките му бяха по-леки от тези на познатия ѝ свещеник — трябва да е някой нов, по-млад. Какво ли ще каже, когато чуе тайната за нейната вина?

В мига, в който той се настани, тя започна да нареджа добре познатото начало на изповедта:

— Благослови ме, отче, защото съгреших! Измина един ден от последната ми изповед. — Направи пауза. — Истината, отче, е, че се молих за един човек да умре и той умря. Убих човек!

— Нищо подобно!

Тя се приведе стреснато към решетката и изсъска:

— Какво?

— Ако имаш предвид Виченцо, вината за него не е твоя. Пантерата беше този, който го плесна през лицето с камшик и предизвика падането му. Затова можеш да свалиш този товар от плещите си. Но ако пожелаеш, би могла да поемеш върху тях друг товар!

Беше конникът!

Пия имаше отличен слух за езици и диалекти. Сиенският диалект на този човек не беше така тежък като на Николета, но имаше същите леко удължени гласни. Позна го веднага, защото въпросът „Яздите ли?“ все още звънеше в главата ѝ.

Неочаквано за себе си тя се ядоса, но посрещна усещането за изпълващ я гняв с облекчение. След толкова много страх беше приятно за разнообразие да изпита и гняв.

— Тогава чуй следната изповед! — просъска бясно. — Ядосах съпруга си. Той реши, че не съм му била покорна и ме наказа!

— Как те наказа? — Това беше шепот.

— Отряза косата ми. Виж какво стори!

Пия дръпна бързо воала си и разкри косата си. Чу проскърцване, докато конникът се привеждаше. Нейната свещ беше запалена, неговата не и тя знаеше, че той ще може да види ясно съвсем късата ѝ вече коса, виеща се около брадичката ѝ, и още по-късите кичурчета, които стърчаха над челото ѝ.

— Ти можеш ли да поемеш вината за моите къдици, да платиш данъка за онази единствена усмивка, която не беше върната, за единствения въпрос, който остана без отговор? Остави ме на мира!

— Ще те оставя. Прости ми! Не трябваше да идвам.

— Но защо все пак дойде? Какво трябва да ме питаш? — Не знаеше дори името му. — Кой си ти?

— Казвам се Рикардо Бруни.

Бруни. Отвъд стените на града, сред тосканските хълмове на Марема, на половината път до брега, който тя така и не беше виждала, имаше замък, където е била затворена първата Пия, героинята на Данте. Според легендата наблизо имаше мост, наречен Мостът на Пия. И той минаваше над реката Бруни. Съвпадението ѝ се струваше твърде голямо, за да бъде нещо друго, освен знак на съдбата. Дали така тя не ѝ подсказваше, че трябва да му се довери? Тези нейни мисли му спечелиха още няколко мига.

— Какво искаш от мен? — попита накрая тя.

— Дойдох да те моля за помощ. Нашата херцогиня, управителката на Сиена, иска да предприеме действия срещу квартала на Орлите. Но след като те видях такава, нямам право да те моля.

— Защо?

Синьор Бруни се поколеба, но накрая рече:

— Щом съпругът ти се е отнесъл така зверски с теб само заради един поглед, то какво ли ще ти стори, ако го предадеш?! Нямам право да те моля!

— Моят живот и без това вече е свършил — отрони Пия. — Сега съм вече в чистилището. — Притисна силно пръсти в решетката между двете отделения на изповедалнята и цитира думите на Пия и на Данте: — „Ако в близки дни се върнеш горе, душо уморена, отдъхнеш ли, за Пия си спомни, за мен, която се родих в Сиена!“^[1]

Думите бяха за сбогом. Тя го чу как става и как хваща завесата, за да я дръпне. И изведнъж разбра, че не може да търпи повече да стои съвсем сама в личния си ад и да чака следващите издевателства върху пътта и душата си.

— Не си тръгвай!

Това вече беше собственият ѝ глас — съвременен, настойчив. Този човек и херцогинята... Дали ще могат да ѝ помогнат? Налагаше се да разбере повече.

— Ти не си ли приятел на съпруга ми?

— Не съм нищо подобно! Но преди да си тръгна, съм длъжен да ти призна следното: Пантерата беше младеж на име Еджидио Албани. Той плесна с камшик през лицето на Виченцо по време на Палио и плати за това с живота си. Твой свекър го е подложил на множество мъчения и го пребил до смърт във вашия дворец, а снощи съпругът ти ме накара да му помогна да изнесем трупа до площада, за да бъде разпънат там като послание!

Пия се вцепени от ужас. Значи, докато бе седяла нещастна в покоите си, докато Нело се е гаврел с косата ѝ, в избите на двореца са се случвали още по-големи ужаси. Конникът бе поел огромен риск, признавайки ѝ всичко това, но вероятно го бе сторил, защото я бе преценил като съвсем различен от тях човек. И се бе оказал напълно прав. Сега, след като знаеше тези неща, тя не можеше да се откаже.

— Разбиращ, че след като знам за Пантерата, за онова, което са направили и за другото, което Нело те е накарал да направиш, аз не мога да не бъда с вас, нали? И след като отлично познавам и Нело, и баща му, най-добре е да ми кажеш и останалото.

Чу го отново да сяда, след което ѝ съобщи следното:

— Фаустино Капримулго планира да възстанови Съвета на Деветимата, да превърне Сиена отново в република и да изземе града от ръцете на Медичите. Херцогинята ме помоли да ѝ помогна. В началото ѝ отказах, но след тази нощ се съгласих. Ето и нейния печат!

Пия се вгледа в златния герб на Медичите, нарисуван върху плочката, която той притисна към решетката. Беше абсолютно същият като този на кесията, която тя получи след смъртта на Виченцо. Недоверието ѝ отново се завърна.

— Всеки може да разнася този герб! — подметна презрително.
— Даже и аз го имам! — Но когато видя, че той отдръпва печата от решетката, поомекна и рече: — Херцогинята се слави като добра жена. И много образована. — Замълча, за да подреди мислите си, и накрая допълни: — Ако решаш да ти повярвам, кой друг е с нея в този съюз?

— Писала е на девера си, наследника на великото херцогство. Това вече звучеше напълно разумно.

— А от другата страна са свекърът ми Фаустино и... кой още?

— Ами, трябва да има още осем — започна предпазливо синьор Бруни, — за да се изгради Съветът на Деветимата, нали така? Ние смятаме, че свекърът ти е привлякъл в заговора си и баща ти.

Баща ѝ Салваторе в заговор с Орела за възстановяване Съвета на Деветимата. В мига, в който го чу, тя разбра, че това е самата истина. Вече всички събития от последните няколко дена си идваха на мястото.

— Чувал ли си за Приората на Сиена? — изрече бавно тя.

Когато конникът не каза нищо, тя продължи:

— Приоратът на Сиена е бил съвет от законодатели, видни граждани от всички квартали, старейшините на *контрадите*. Приоратът е създаден и се е събирал на територията на Кукумявката. Като капитан на *контрада* Чивета баща ми носи и древната титла „приор“.

Не чуваше никакви угрizения на съвестта, че му разкрива тази тайна — баща ѝ очевидно вече не хранеше никаква лоялност към своята *контрада*, така че защо да не сподели тайната с някого?

Гласът откъм тъмната страна на изповедалнята прозвуча доста предпазливо:

— И мислиш, че тази негова титла го поставя над подобни заговори, така ли?

— Не, тъкмо обратното! Баща ми е приор. А одобрението на приората на практика придава законност на всички действия на Фаустино! Той за нищо на света не би действал без баща ми, за когото съм абсолютно сигурна, че е замесен! Ти самият ги видя снощи — тъкмо този заговор е истинската причина за моя брак! — Изричайки тези думи, тя се запита как е могла досега да не се сети. Продължи да разсъждава на глас: — Защото какво друго би могло да го накара да ме стоди първо за единия брат, а после за другия, само и само да остана във фамилията на...

Не довърши, премаляла от осъзнаването на истината. Почти бе забравила за присъствието на синьор Бруни от другата страна на решетката, когато пак чу гласа му:

— Снощи, когато си пийна, Фаустино сподели с мен, че до следващото Палио херцогинята няма вече да бъде тук. А това е малко повече от месец. Палио дел Асунта, на шестнайсетия ден на август, очевидно е моментът, когато те са решили да действат, да си върнат града. Не знаем обаче как. Сигурно е едно — че преди това деветимата съзаклятници ще се срещнат. А аз трябва да бъда там, когато това стане. — Рикардо си пое дълбоко дъх и зададе ключовия въпрос: — Знаеш ли за някакви планирани техни срещи?

Това беше решителният момент. Тя трябваше да избере за кого е — за Кукумявката и Орела или за херцогинята и този човек. Не й беше необходимо много време, за да реши.

— Фаустино е съобщил в кухнята, че тази вечер няма да си бъде у дома.

— *Къде ще ходи?*

При този въпрос Пия замълча, неспособна да направи последната крачка. Да не би целият този разговор да е някакъв номер, измислен от Нело, за да провери лоялността ѝ към новия ѝ квартал? Не можеше да бъде сигурна дори в това, че Пантерата е мъртъв, макар интуицията ѝ да ѝ подсказваше, че може да се довери на този човек. Отвори уста, за да каже на синьор Бруни за катедралата, но беше твърде късно.

По пътеката на църквата се чуха стъпки. Пия открехна завесата и видя, че свещеникът се връща. Изглеждаше видимо потресен. В далечината се чуваше гласът на Зебрата, който продължаваше да нареджа небивалици за дявола, но достатъчно високо, за да

предупреди синьор Бруни. И тогава Пия разбра, че конникът не я беше излъгал. Когато свещеникът се приближи, го чу как си мърмори под носа за Пантерата, който бил пребит и оставен да гние на площада. Продължи да си мърмори ужасено, дори когато приклекна за молитва.

И конникът изчезна. Раздвижването на свещеническата роба, която беше облякъл, беше достатъчно, за да изгаси и нейната свещ, оставяйки само сребрист дим. Той се скри в сенките и Пия се замоли Николета да не го е видяла нито да влиза, нито да излиза. В последвалата тишина тя чу леко похъркване откъм задната част на църквата и разбра, че нейната прислужница бе точно толкова набожна, колкото и господарката си.

Свещеникът на контрада Акуила влезе в изповедалнята задъхано и започна да рови в джоба си за огнивото. Докато палеше свещта, той започна да се извинява работепничейки на Пия:

— Простете, синьора Капримулго! Ужасяваща гледка на площада! Мъртъв човек, разпънат, един малък енориаш — уплашен. А вие си седите търпеливо в мрака...

Докато слушаше излиянието на свещеника, Пия преповтори отново онова, което синьор Бруни ѝ беше казал. Значи за трупа на Пантерата е вярно. Ами за останалото? Искаше ѝ се да му се довери, но засега не можеше, все още не. И все пак имаше един начин да го изпита.

Гласът ѝ звънна, ясен като камбана. Говореше не на свещеника, а на конника, криещ се в сенките. Щеше да му даде нещо много повече от насока — щеше да му предложи за разрешаване една загадка в стила на гръцките оракули. Щеше да го пробва, да го подложи на изпитание и да го определи като достоен.

— Но аз виждам в мрака, отче, като Минерва!

* * *

Докато градът се охлаждаше и жителите му се събуждаха от следобедната си сиеста, Рикардо вървеше унило към Палацо Популо. Спазвайки инструкциите, той влезе в хладната мраморна галерия на Капела ди Пиаца и оттам започна да изкачва стълбите на Торе дел Манджа — голямата кула на двореца. Херцогинята бе преценила, че не

е особено благоразумно да се срещат отново в самия дворец. Да потърсиш убежище там веднъж е едно, но да влизаш редовно през главния вход би било твърде подозително за онези, поставили си за цел да следят управителката на града. Затова Виоланте бе предложила да се срещат на върха на Торе дел Манджа. В подножието на стълбите щеше да остави своя най-верен сержант, който нямаше да пуска никого нито да влиза, нито да излиза, докато херцогинята води своите разговори шест метра по-нагоре. Рикардо трябваше да мина през входа откъм улицата, този на Капела ди Пиаца, а Виоланте щеше да дойде откъм самия дворец, през библиотеката. С дебелите си близо четири метра стени, с тесните си стълби, по които двама души за нищо на света не биха могли да се разминат, и с невероятната, подобна на органни тръби акустика на цялото стълбище, която предупреждаваше достатъчно навреме за нечия чужда поява, кулата беше перфектното място за такава тайна среща.

Докато катереше едно по едно стъпалата на високата кула, Рикардо си мислеше за казаното от Пиа, преповтаряще отново и отново в главата си краткия им разговор. Иначе стълбището си го биваше — нищо чудно, че мястото беше кръстено „Кулата на похапващия“, на първия си пазач — Джовани ди Балдучо, който бе харчил целите си надници за храна. И как няма да ги харчи, когато ежедневно е трябало да катери толкова много стъпала, и то кой знае по колко пъти! Стомахът на Рикардо изръмжа, което изведнъж му напомни, че не бе хапвал нищо от снощното пиршество, когато и без това не бе успял да изяде кой знае колко. Усети, че се замайва и по тялото му изби студена пот. И точно тогава, след един внезапен изблик на светлина и порив на вятъра, той се оказа на върха. Гледката на златния град, разпрострял се под краката му, го зашемети. Гледан отгоре, площадът автоматично му напомни за сравнението с копитото, което бе направил тази сутрин — нещо, случило се сякаш в друг живот.

Беше толкова захласнат по красотата под краката си, че мина цяла минута, докато забележи херцогинята. Тя беше в обичайното си виолетово и сега, с роклята и перуката си, изглеждаше доста повеличествена, отколкото му се бе видяла по нощница, както го бе посрещнала през нощта, доста по-недостъпна. Внезапно притеснен,

той се поклони ниско. Тя се усмихна, доловила стеснението му, и веднага попита:

— Как мина?

Виоланте не успя особено да сдържи нетърпението в гласа си. Докато чакаше Рикардо да се качи по стълбите, тя не бе мислила почти за нищо друго, освен за площада, за следващата надпревара Палио и за броените седмици, които като че ли ѝ оставаха.

Рикардо кимна сякаш в отговор на въпроса ѝ и изрече:

— Тя потвърди, че наистина има заговор.

Виоланте преглътна тежко. После Рикардо се зае да разказва в подробности разговора си с Пия, включително и факта, че Нело бе отрязал косата ѝ. Херцогинята беше шокирана — не толкова от загрозяването на една красавица, а по-скоро от факта, че един мъж е в състояние толкова да ревнува съпругата си. Тя бе прекарала брака си, дарявана единствено с пренебрежение, и беше сигурна, че ако си бе намерила любовник, Фердинандо щеше да изпита по-скоро облекчение, отколкото ревност. Но тя дори и не си бе помислила за любовник, защото вече бе направила избора си — когато се венча за него, заедно с ръката си му бе дала и сърцето си. За момент се зачуди какво ли е да бъдеш притежавана, охранявана, обожавана така, както тя никога не бе била. Но и като че ли за първи път си даде сметка, че понякога е може би по-добре да бъдеш обикновена жена като нея самата, отколкото красавица. Рикардо пак заговори, прекъсвайки размислите ѝ:

— Тя смята, че баща ѝ участва в заговора в ролята си на приор на града и че участието му ще придае законност на заговора, възраждайки древния приорат. Запитах я кога и къде се срещат конспираторите, но точно тогава ни прекъснаха. Имам чувството, че тя се опита да ми каже нещо... — Тук той се замисли. — Говорихме няколко минути и после свещеникът се върна. Бяхме изгасили свещите в изповедалнята, за да мога да се скрия. Свещеникът щракна огнивото си и ѝ се извини за мрака, а тя отговори: „Аз виждам в мрака, отче, като Минерва“.

Виоланте се замисли и отсече:

— „Аз виждам в мрака“ е мотото на квартала на Кукумявката!

— Но тя не каза, само че вижда в мрака, а че вижда в мрака като Минерва! Коя е Минерва?

— Минерва е тосканска езическа богиня, която е била изобразявана като кукумявка. — Внезапно усети, че тук се крие някакъв много важен смисъл, но все още не бе в състояние да го схване. — Била е много мъдра и името й означава „памет“. Римляните са я нарекли Минерва. — *Минерва*. Нещо дърпаше паметта ѝ точно както дете дърпа полите на майка си. Реши да тръгне от друга посока.

— Какво правят обикновено кукумявките?

— Летят.

— Но много тихо.

— Виждат всичко наоколо.

— Виждат дори в мрака.

— Така е. И пак сме там, откъдето тръгнахме.

Спогледаха се и се усмихнаха тъжно.

— Може би е искала да каже, че Деветимата винаги се срещат през нощта.

— Тя и без това изрично ми каза, че имат среща тази нощ.

Тук вече Виоланте не успя да сдържи тежката си въздишка.

— Отново се въртим в омагьосан кръг — отбеляза тихо. — Но нека огледаме фактите, за да потърсим някои насоки. Тя е Пия от рода Толомей, нали? Омъжена за Нело Капримулго.

Той кимна.

— Доста необичайно — да омъжиш дъщеря си извън своята контрада. Но може би в този контекст не е — все пак те изграждат нови съюзи, нали така?

— Такова беше и нейното мнение — кимна мрачно Рикардо, замислен за престъплението, което представляваше всъщност бракът на Пия.

— Пия Толомей, от квартала на Кукумявката — продължи да разсъждava на глас херцогинята. — Кръстена на предшественичката си, нали?

— Предполагам — сви рамене Рикардо.

— Чувал ли си за първата Пия Толомей? — попита любезно тя.

Рикардо не искаше да изглежда невеж в очите на херцогинята — същата, която той бе взел просто за добронамерена, мила женица, но която очевидно се оказваше и със забележителен ум. Вероятно бе прекарала твърде много години в самота в своите дворци и единствената ѝ утеша са били книгите. Очевидно ненапразно Пия бе

изтъкнала, че херцогинята е много образована жена. Нищо чудно да бе изпратила по него закодирано послание, което той не би могъл да разбере, но за което е знаела, че ще бъде ясно за херцогинята. Нещо, свързано с нейната предшественичка, първата Пия, може би?

— Да, чувал съм — отговори той. — Но не знам историята й. Единственото, което знам, е, че е била трагична фигура в историята.

— Напълно вярно. Пия от рода Толомей е живяла тук, в Сиена, през тринайсети век. За нея споменава и Данте. — Херцогинята изрече последното име така, сякаш Рикардо бе длъжен да знае кой е Данте. — Била е голяма красавица, затворена от ревнивия си съпруг в кулата на Кастел ди Пиетра в Марема, защото той я подозирал, че си има любовник.

Рикардо усети, че очите на херцогинята се впиват в него, и промърмори:

— И какво станало накрая?

— Съпрутът ѝ я убил!

Въпреки горещия ден по тялото на Рикардо плъзна хлад.

— Тогава е много странно, че при подобна история родителите на Пия са решили да я кръстят по този начин — смотолеви.

— Вярно. Но може би и като предупреждение. Историята има странния навик да се повтаря — отбеляза херцогинята, погледна го косо и разбра, че е напълно права.

— Тя каза нещо за собственото си положение, което ми направи впечатление като много странно — призна си Рикардо.

— Каза: „Ако в близки дни се върнеш горе, душо уморена, отдъхнеш ли, за Пия си спомни, за мен, която се родих в Сиена!“. — Той може и да не бе имал късмета да бъде образован, но пък имаше отлична памет.

— Казала ти е един цитат — кимна херцогинята и изпъна гръб.

— Цитатът е от Данте, от историята на първата Пия. Поетът се е срещнал с нея в чистилището.

— Тя спомена и това! — светнаха очите на Рикардо. — Каза, че вече била в чистилището! Последното Палио я е освободило от един съпруг, но още на следващия ден била омъжена за брат му — мъж, когото тя ненавижда, мъж, който... — Нямаше сили да продължи.

Виоланте се облегна на перилата на кулата. Замисли се за Пия, която бе попаднала в капана на социалния си статус така, както и тя

самата някога бе попаднала, но без наличието на любов, която да подслади горчивия хап. Виоланте бе обичала Фердинандо и не би напуснala клетката си, дори и вратичката да бе оставена отворена. Рикардо се приближи до нея и също се загледа в града.

— Тя иска да ни помогне — рече тихо.

Тя се обърна към него и присвивайки очи заради слънцето, отбеляза:

— Но ти не искаш да й позволиш, така ли?

— Да. Нело е отрязал косата й само задето ми се усмихна веднъж. А ако тръгне срещу семейството си, ще се сблъска не само с неговия гняв, но и с тежестта на закона!

Виоланте кимна. Според законите на Сиена, стари колкото кулата, в която сега се намираха, ако някой предадеше своята *контрада*, беше моментално осъждан на смърт.

Херцогинята въздъхна и се загледа отново в своя град, невинен и красив под светлината на деня. Сърцето й се бе изпълнило с опасения. Беше ясно, че този младеж е влюбен в Пия, и тя едновременно му завиждаше и го съжаляваше. Ала тези негови чувства не само че нямаше да му помогнат, но и щяха да изложат момичето на огромна опасност. Тук пак си спомни за Фердинандо, за това колко много го бе искала, а той нея — колко малко.

Неочаквано погледът й падна върху катедралата. Веднъж Фердинандо й беше казал, че кулите на този дворец, в който се намираше, и куполът на катедралата, са абсолютно равни по височина, което, според него, означавало, че в този град държавата е точно толкова силна, колкото и Църквата. Интересно какво ли би казал този неверник за ситуацията, в която тя сега се намираше?

Катедралата.

Изпъна рязко гръб и свъси чело.

— Катедралата! — Без да осъзнава, изрече думата на глас.

— Какво за нея? — погледна я объркано Рикардо.

— Построена е на мястото на древен храм! Храмът на Минерва!

— Двамата се спогледаха.

— Тази нощ, в катедралата! — прошепна с ококорени очи Рикардо. — Ето къде ще се срещнат новите Деветима! Освен това тя е на територията на квартала на Орлите! Но в колко часа?

— Но това се разбира от само себе си! — усмихна се, този път истински, херцогинята. — Девет часа!

* * *

Слънцето вече залязваше, когато Рикардо Бруни прекоси Пиаца дел Дуомо. Бе задържал свещеническите си одежди и сега бе нахлупил качулката ниско над главата си. Нарочно приведен, за да скрие височината си, той се надяваше да мине за един от множеството поклонници, които посещаваха Сиена на път за Компостела или Кентърбъри. Огромната катедрала, величествена в своя бял и черен мрамор, изглеждаше направена сякаш от злато и оникс в светлината на заница. Скорците цвърчаха, търсейки останалите от своя вид — черни облаци на сред позлатеното небе.

Рикардо си каза, че по това време баща му сигурно вече си реже хляб и салам и си налива чаша вино. Херцогинята също вечеря сама в самотния си дворец, но на дълга полирана маса, докато около нея се въртят стотина мълчаливи прислужници, готови да реагират на всяка нейна прищявка. А Пия Капримулго от *контрада Акуила*! Какво ли прави тя? Дали свири на арфа или на цитра? Или може би бродира? Или е принудена да търпи грубите ласки на ужасния си съпруг Нело? Сърцето на Рикардо се сви. Той се гмурна в разтворените порти пред себе си и катедралата го погълна.

Литургията беше приключила и обширната, подобна на паст вътрешност на църквата постепенно притъмняваше, прорязвана само тук-там от пъстрите светли нишки на цветното стъкло, разбиващо светлината на дъга подобно на призма. Там, където падаше светлината, от мрака изплуваха безименни чудеса — фрески на прокълнатите, мозайки на спасените, безценни мощехранителници, приютили отчупените фрагменти на светци. Рикардо бе идвал тук на неделна литургия хиляди пъти, но винаги наред блъскащите се пъстри тълпи. Притиснат между съседите си, наред потта и горещината, той винаги бе възприемал това място като умопомрачително, като божи дом. Okаза се обаче, че през нощта катедралата изглежда огромна, мрачна и отблъскваща. Тази вечер като че ли Бог бе напуснал своя дом и предал управлението му на Дявола. От тази мисъл — а и от студените камъни

— го побиха хладни тръпки. Около него се движеха призрачни фигури — свещеникът, икономът на сакристията, старица с метла. Прахолякът от метлата ѝ се вдигна до носа на Рикардо, за да се смеси с тамяна от кадилницата, съвсем скоро клатена между вярващите, изригваща белия си дим на светостта.

Рикардо падна на колене, но устните му не се задвижиха в молитва. Литанията му представляваше една троица от думи, които бяха всъщност все една и съща дума: *къде, къде, къде?* Катедралата бе огромна, с безброй параклиси, вестиарии и оброчни ниши. Той трябваше да намери място, от което ще може да чува добре разговора на Деветимата, а за тази цел първо трябваше да открие къде ще се срещнат.

Започна да се разхожда бавно под светлината на запалените свещи на богомолците, чиито миниатюрни златни пламъчета сякаш се сливаха в блясъка си. Тръгна през нефа, следвайки извивките на най-великата от всички мозайки — „Вълчицата“. Втренчи се в сивото животно, кърмещо децата си под протритите му обувки, а вълчицата, предадена изумително точно чрез миниатюрните късчета сребро и оловно стъкло, като че ли му отвърна. Погледна го с очите на звяр, който владее града и всичко в него, звяр, който може да разчита на абсолютната и безрезервна лоялност на своите близнаци.

Херцогинята му беше казала, че Минерва е била римска богиня и тази катедрала е била изградена върху римски храм. Но знанията му свършваха дотук и невежеството му започваше да го дразни. Възможно ли е да има някакъв тунел, някакъв път към дълбините на катедралата, където да се намират все още древните камъни на римския храм? Потропа леко с крака върху мозайката и парченцата безценно стъкло му намигнаха многозначително под светлината на свещите. Нямаше никаква кухина, никакво издайническо свързване на площи, никаква халка за повдигане на тайна врата. Рикардо се нахока мислено за детинщините си. Вълчицата го погледна злобно.

Рикардо се завъртя на пета и се върна нагоре по пътеката към параклиса Киджи — красива ниша, оградена с древни зелени колони и решетка със златен кръст. Щом тайната не се пази от Вълчицата, значи трябва да се върне към Кукумявката — фамилията Киджи беше от контрада Чивета, а този параклис тук бе тяхно дарение. Започна да обикаля изваяния с голямо майсторство параклис. Това бе много

вероятно място за срещата, но беше открито към цялата катедрала — една среща на заговорници би изисквала по-скрито пространство. Много добре, обратно към символа на Минерва.

Вече се движеше по-бързо, търсейки кукумявка — някъде, където и да е. В камъните на огромните колони, в стъклото на мозайките, в изрисуваните фрески по стените. И го обземаше все поголямо разочарование и безсилие. Чу как камбаните над главата му отброяват трите четвърти от часа и разбра, че му остава само четвърт час до отреденото за срещата на заговорниците време. И внезапно всичко това — Деветимата, закодираното послание, Минерва, му се сториха прекалено фантастични, за да бъдат верни. В гърдите му се надигна смях, но точно в мига, в който се канеше да избликне и да го покаже като невеж или лунатик, той усети до ръката си нечие присъствие и се обърна. Беше свещеникът, който не го позна и Рикардо изпита огромно облекчение. Този свещеник беше млад и напорист — сигурно бе дошъл в катедралата през последната година.

Рикардо направи кръстния знак и промърмори благословията на поклонниците:

— Мир вам, отче!

Свещеникът му отвърна по същия начин, кимна и го загледа благо.

— Тук има много чудеса — отбеляза накрая.

Рикардо кимна.

— Видяхте ли параклиса Киджи?

Рикардо се поотпусна. Младият свещеник беше много горд с новата си църква и очевидно държеше да се похвали. Мнимият пилигрим прецени, че подобен ентузиазъм може и да се окаже полезен за него.

— Тук чудесата наистина са много — изрече на глас. — Вярно ли е, че катедралата е построена върху римски храм?

— Така говорят — храмът на Минерва.

Рикардо кимна изпод сянката на качулката.

— Достойно е, когато нашият Бог може да се наложи над божовете на невежите езичници.

Свещеникът кимна тържествено и отбеляза:

— Напълно вярно е, че е обичайна практика да се използва място, където вярващите вече са свикнали да се събират — доколкото

зnam, наричат го „наемане на преклонение“. В Рим също има една църква на име „Сопра Минерва“, което ще рече „върху Минерва“. При това църквата е папска, на нашия Франческо Тодескини Пиколомини.

Това име определено му звучеше познато, но Рикардо се престори на невеж по въпроса и попита:

— Пиколомини ли?

— Ах, да, вие не сте от Сиена. Преди много години един от фамилията Пиколомини от контрада на Кукумявката се понравил особено много на Ватикана и така станал папа Пий III. Нашата катедрала има честта да съхранява неговата лична библиотека — тук, в северната част на нефа. Библиотеката Пиколомини, така я наричаме.

Библиотеката Пиколомини! Сърцето на Рикардо претупа.

— Възможно ли е да надникна в тази библиотека?

Свещеникът се поколеба и това накара Рикардо да застане нащрек. Още от малък той си имаше нещо, което баща му наричаше *сенса сесто* — шесто чувство, същото онова чувство, което, според баща му, му помагаше да говори с конете и да ги кара да го разбират. Чувство, което никога не пропускаше да му подскаже кога нещо не е наред.

Когато беше дете, веднъж бе дърпал толкова настойчиво ръкава на баща си, че го бе накарал да се премести от мястото, където стоеше — което беше спасило и двамата от голям камък, откъснал се от горната част на катедралата и паднал секунди по-късно на същото място, където бяха стояли съвсем доскоро. Оттогава насам подобни неща му се бяха случвали много често — обръщащо се точно навреме, за да избегне острието на меч по време на битка, изгасяващо точно навреме малко пламъче в купата сено, с което предотвратяваше пожар, дръпващо дете от пътя на бясна колесница. И винаги, абсолютно винаги, това предупреждение се предшестваше от чувство на гъделичкане в палците му и в основата на врата му, точно там, където завързваше косата си. И сега Рикардо отново почувства това гъделичкане.

И за тази част от секундата той разбра, че свещеникът иска от него да си тръгне, че не иска да му показва библиотеката.

И в този миг всичките му съмнения и колебания се изпариха. Деветимата наистина щяха да се срещнат, при това тази вечер, и срещата им щеше да се състои в Библиотеката Пиколомини. На

мястото, принадлежащо на най-важния член на квартала на Кукумявката, живял някога — не кой да е, а цял папа. При това човек, който има връзка и с Минерва.

— Съжалявам, синко, но библиотеката е затворена за посетители — изрече свещеникът, но вече доста по-резервирано от преди. — Има ли нещо друго, което мога да направя за теб, преди да продължиш пътя си?

Рикардо поклати глава, взе си сбогом и се насочи към вратата, уж да излезе. Но в преддверието бързо се огледа и се сви в най-черната сянка на една от колоните, нос до нос с един нарисуван апостол, който го погледна с бадемови очи. Накрая чу как големите врати изскърцват и се затварят и неговият свят потъна в непрогледен мрак. Преброи сто удара на сърцето си и се измъкна тихичко в обширното пространство на нефа. Свещите за починалите продължаваха да горят, осветявайки пътя му към забранената врата на библиотеката. Ръката му трепереше, когато я насочи към бравата — ужасявайки се, че е заключена, ужасявайки се, че е отворена. Но бравата поддаде лесно и той влезе. Тук свещите също бяха запалени и стените го заляха с великолепна поредица от фрески, издигащи се чак до тавана. Навсякъде по тях се виждаше все един и същи човек в аленочервени одежди и шапка — в Сиена, на конклава, в Рим. Франческо Тодескини Пиколомини. Портретите бяха толкова ярки, че му отне известно време, докато осъзнае, че е съвсем сам в тази стая.

Преди да си тръгне, свещеникът беше оставил само осем резбовани стола, подредени в кръг. На Рикардо не му остана време да се чуди защо са само осем — под зоркия поглед на Франческо Тодескини Пиколомини, член на *контрада Чивета*, кардинал и папа, той се заоглежда неспокойно за място, където би могъл да се скрие. Погледът му падна върху двата големи прозореца в северния край на библиотеката с двата им дебели гоблена, които изолираха стаята от външния свят. Едно движение на ръката би било достатъчно, за да бъде открит, но нямаше друг избор. Скрит зад прашните гоблени, той задиша равномерно, за да укроти ударите на сърцето си. Едва бе успял да си поеме дъх, когато чу камбаната да отброява девет часа и бравата на вратата да проскърцва. Опита се да преброи стъпките на хората, изгуби им бройката, после чу стърженето на осемте стола по пода, промърморени поздрави и накрая настъпи тишина.

— Е, Фаустино, имаш моето съчувствие и съчувствието на всички нас. Но, ако простиш нетактичността ми, в лицето на твоя син изгубихме важен елемент от нашия план!

Рикардо не разпозна гласа, който наруши тишината — на възрастен човек, културен, отмерен. Не беше гласът на Салваторе Толомей, бащата на Пия.

А после и гласът на Фаустино. Бавен и ръмжащ.

— Синът ми не може да бъде заместен. Но мястото му в нашия план може и ще бъде запълнено от друг.

— Същото каза и у вас. — Това вече беше Салваторе. — Но той може ли да язди така добре като Виченцо? Сиена не познава човек, който би могъл да се съревновава по езда с Виченцо, а неговите умения бяха разковничето към целия ни план!

— Салва, обичах големия си син повече от всичко на света, затова сигурно разбираш какво ми коства да кажа следното: Нело язди точно толкова добре, колкото и брат си, та дори и по-добре! Виченцо беше по-добър от него във всички неща, с изключение на ездата!

— А конят?

— Ще му осигурия най-добрания кон, който може да се намери.

— Но най-добрият тук е Берио, онзи висок бърз жребец! — вметна друг глас, доста разтревожен. — А на Орлите вече им е забранено да го използват, защото Виченцо го язди през юли! Знаеш, че на кварталите им е забранено да яздят един и същи кон два пъти за една година!

— Много добре знам правилата — отвърна докачливо Фаустино.

— Но това не е проблем — намерих друг кон, който е точно толкова бърз, колкото и Берио. — Тук вече в гласа му се усети усмивка, сякаш се смееше на някаква своя шега.

— И как ще приеме Нело всичко това?

— Кое, че ще получи нов кон, най-добрият, който може да се купи с пари ли? Има ли смисъл да се чудите? В Сиена да имаш нов кон е по-добре дори от млада съпруга, пък била тя и толкова красива, нали така, Салва?

Рикардо зачака бащата на Пия да каже нещо в защита на дъщеря си, но чакането му беше напразно.

— И ще го обучиш добре, така ли?

— Разбира се. — Пак Фаустино. — Ще се обучава в Марема, далече от града. Там имаме замък — Кастел ди Пиетра.

Рикардо опита да събере мислите си. Първо, Нело не присъстваше на това съвещание. Второ, той трябваше да заеме мястото на брат си не само в брачното ложе, но и в плана, който Деветимата имаха за следващото Палио, какъвто и да беше той. Рикардо нямаше никаква представа, че Нело е толкова умел ездач, но пък не му беше трудно да разбере защо — когато си израснал с подобен странен външен вид, подценяван и често забравян, какво ти остава тогава? Може и да не е имал възможността да се равнява с Виченцо в останалите области на живота, но вероятно е яздел всеки божи ден, нетърпелив да надскочи брат си поне в това, толкова важно за Сиена умение.

— А въпросът с останалите коне решен ли е?

— Това вече зависи от вас, капитани. Ще ги внесем чрез верни на нас търговци. Боли от Арецо, който прави доставките за панаира Сан Мартино.

— А конете на другите квартали? На нашите врагове, които не са сред нас тази вечер? — Това вече беше нов глас, по-млад.

— Ама че си глупак! Разбира се, че те няма да участват, просто защото няма да бъдат изтеглени! Работата е много лесна! Участват десет коня — девет за Деветимата и още един. Реших този един да бъде от Кулата. Така ще имаме девет калпави коня и един победител!

— Ами момчето на Кулата? Той е добър ездач. Какво ще стане, ако не се даде на Нело?

По гърба на Рикардо полазиха тръпки — сякаш бяха свалили гоблена и го бяха разкрили.

— Той ще загуби! — отсече категорично Фаустино.

Заваля порой от въпроси, всичките едновременно:

— Как ще стане това?

— Ще осакатите коня му ли?

— Той има ли си свой кон?

— Все още не. Но ще има, това няма да бъде трудно.

— Той е твой, така ли? Това момче е твоето подставено лице ли?

— Да! Накарах го да носи трупа на Пантерата. И той знае отлично цената. Знае отлично кой съм аз!

Тази невинна дума обобщаваше всичко. Рикардо действително „знаеше кой е“ Фаустино. Познаваше отлично начина, по който работи хищническият му ум. Рикардо знаеше, че Фаустино може да прикове жив човек към дубата, да го подложи на невиждани мъчения, а после да накара сина си и един непознат да го носят като парче месо.

— Освен това му измислих и развлечение. Той няма да бъде проблем.

— Фаустино! — Това беше друг глас, гробовен и колеблив.

— Габриеле?

— Защо просто не се отървеш от него? Знаеш...

Настъпи тишина. Гърлото на Рикардо се сви. Тялото му се вцепени.

— Защото — прозвуча наследи тишината гласът на Фаустино, почти шепот, — защото той беше единственият, единственият в този голям град, който се опита да спаси сина ми! Никой друг не му се притече на помощ, дори и от собствената му контрада!

Пак настъпи гробовна тишина, която този път бе нарушена от първия авторитетен глас:

— А Доменико?

Рикардо наостри уши през дебелата материя на гоблена. И баща му ли е в опасност?

— Няма никакво съмнение, че той отбира от коне и веднага ще разпознае качествата на звяра, който ще вкарам в конюшнята му. Но Доменико е Торе. А това изчерпва всичко. Дори и синът му да има нов кон, какво го засяга това? Не знае нищо за плановете ни.

— А следващата стъпка?

— Следва Еднорога. Утре ще предприема съответните действия и на следващото заседание ще ви докладвам — точно след девет дена, в девет часа, в...

— Не го казвай! Дори и тук биха могли да ни подслушват!

Кръвта на Рикардо заби в ушите му.

— Отец Пиетро е подготвил мястото и е опразнил църквата. Той е племенник на братовчед ми, Орел до мозъка на костите. А Нело е отвън и охранява. Никой не би могъл да се опълчи на рапирата му.

— И въпреки всичко трябва да внимаваме. — Пак Салваторе, неуверен и свадлив.

— За какво? За скорците под стряхата ли? Или за момчето зад завесите?

Рикардо едва не излезе от кожата си, когато нечия ръка сграбчи гоблена пред лицето му — виждаше грубите гънки, образувани от невидимата ръка. Притисна всеки сантиметър от тялото си още назад, дълбоко в прозореца, докато гръбнакът и ребрата му не станаха едно. Ако зърнеха върховете на ботушите му, с него беше свършено. Но гобленът отново падна надолу. Рикардо успя да си поеме дъх, но едва не глътна езика си, когато през гоблена премина острие и удари камъка зад него, на сантиметри от лявата му ръка. Острието изчезна и потъна в съседния гоблен, пред другия прозорец. Сред присъстващите премина вълна от негодувание, над която се открои един глас — на Салваторе Толомей, бълващ змии и гущери:

— Но какво правиш? Нямаш право да вадиш меч в Божия дом! Да не би да искаш да навлечеш прокоба над начинанието ни?!

— Прав е — обади се нов глас, груб и равен. — Дори не трябва да носиш меч! Не заради Божия дом, той не ме вълнува, а заради договорката ни!

— Имам пълното право да нося меч! — наежи се непознатият глас. — Уникално право! Защото ние сме управителите и сме получили това право благодарение храбростта на нашата контрада при...

— Битката при Монтаперти срещу флорентинците — довърши Фаустино. — Да, знаем. Надул си ни главите с тази история. Но ако ме разбиращ какво искам да кажа — многозначителна пауза, — в това начинание трябва да действаме като братя! Затова никакви оръжия в бъдеще!

— И кой го казва, моля ви се! — тросна се непознатият глас. — Нали именно твоята гореща кръв и твоето оръжие върнаха начинанието ни назад! Не, Габи, не се опитвай да ме спреш! — Това очевидно към опитващия се да постигне помирение. — Та нали именно той преби момчето на Рафаело Албани до смърт, а после захвърли трупа му на площада, като животно! Не иска да докосва момчето на Кулата, но изгуби за каузата ни дома на Пантерата — сега те никога повече няма да пожелаят да се присъединят към нас! Нищо чудно да завали и отмъщение към нас, и...

Не успя да каже нищо повече. Рикардо чу бясното изръмжаване на Фаустино, а после:

— Пребил съм сина му ли? *Неговият* син? Ами моят син? Какво ще кажеш за моя син? Неговата кръв също обагри площа и единствено момчето на Кулата притисна раната, за да се опита да я спре!

Настъпи напрегнато мълчание. Рикардо си представи как Орелът е литнал през стаята и е забил огромните си нокти в гърлото на говорещия преди него. В продължение на няколко секунди единственото, което се чуваше, бе тежкото дишане на Фаустино. И когато новият глас заговори отново, този път бе с по-спокоен, поумерен тон:

— Салва, нали искаше да се увериш, че няма никой? Е, аз се уверих. А и откога един сиенец се нуждае от Бог? Та ние сме град! Нашият бог е контрадата!

Но Салваторе пак не беше доволен.

— Но това са безценни гоблени! Мои семейни гоблени, донесени от...

— Да, да, донесени са от Рим от твоя знаменит папски пазител на гърнето! — Презрително подмятане.

Опасявайки се, че Салваторе може да се втурне да проверява щетите, Рикардо се сви още повече зад гоблена и усети как по тила му рука пот. В лъча светлина, нахлуваща през дупката, оставена от меча, заиграха златни прашинки. От другата страна на гоблена настъпи напрегната тишина — тишина, която подсказа на Рикардо, че никой няма да се осмели да противоречи на Фаустино Капримулго, когато си спомни какво е сторил на Пантерата.

Салваторе заговори отново, но този път спокойно и тихо, едва сдържащ презрението си:

— Единственото, което искам да кажа, Фаусто, е, да погледнеш първо себе си. Само това.

Рикардо си каза, че с подобно ниво на разбирателство щеше да бъде цяло чудо, ако успееха да стигнат до крайната си цел. Съюзът на Деветимата отсега беше нестабилен, толкова нестабилен, че сигурно имаше някакъв начин, по който можеше да бъде разрушен.

Отново прозвучва възрастният глас — образован, уверен в себе си:

— Добре, господа! Когато се срещнем отново, то това ще бъде... как да се изразя? Да кажем, че ще бъде в Църквата на някогашния и на

бъдещия крал. Подходящо определение, не мислиш ли, Фаустино? Би могло спокойно да се отнася до теб и Нело.

— Някогашният и бъдещият крал — повтори Фаустино с глас, натежал от ирония. — Харесва ми! А ти, Ранучо, гарантираш, че ще доведеш при нас и Жирафа, нали? Кварталът на Жирафа държи тайната на жребия за състезанието. Ако не си подсигурим жребия, изходът от състезанието няма да бъде под наш контрол.

Ранучо, значи. Рикардо веднага схвана, че чува гласа на Ранучо Одешалки, капитана на *контрада Бруко* — Гъсеницата. Гъсениците бяха многовековни съюзници с Жирафа.

— Жирафа ни е сигурен — потвърди Ранучо. — Имам пълно доверие на нашия човек. В работата с магарето той се представи перфектно. Не можа да дойде на срещата ни, защото е от ключово значение никой да не го подозира. Но е непреклонен в убеждението си, че трябва да си върнем града. И не само чрез жребия, а и защото Жирафа е единственият имперски квартал, което ще ни предостави одобрението на древния закон. Така ще разполагаме с трима благородници, един император и приор!

Рикардо моментално си представи как тези думи са повлияли като балсам върху гордостта на Салваторе — приора на Сиена. А после се чу раздвижване, звън на камбани и търкане на стол, когато един от мъжете стана. Беше Фаустино.

— Господа, но преди това ще трябва да си осигурим конете и да започнем тренировките. Ще подгответи и Еднорога, защото всичко зависи от Еднорога. Ранучо, ти се погрижи за Жирафа, те трябва да са готови напълно за жребия. Деветият от Деветимата. До следващата ни среща обаче ще поддържаме фасадата на съперничеството между нас, ще се правим, че все така не се разбираме.

— А Ромул? — попита ученият глас.

— До следващата ни среща той ще се е свързал с мен.

— И ще дойде на събирането ни, така ли? — провикна се нетърпеливо Салваторе.

— Всичко зависи от Жирафа. А сега да си тръгнем поединично. И не забравяйте — през различни врати!

Рикардо чу отдалечаването на множество стъпки, а заедно с тях — и потракването на един меч. Мечът и Фаустино спряха до вратата.

— Фаустино, това твое момче... Не е необходимо да ти казвам, че трябва да спечели! На всяка цена!

— Ще спечели.

Рикардо Бруни се насили да остане там, където си беше, за още четвърт час. В главата му се зареди хаотичен порой от мисли. Значи Нело трябва да спечели Палио дел Асунта през август. А той и останалите осем от Деветимата трябваше да загубят. Дотук всичко бе ясно. Но оставаха много други въпроси без отговори. Кой друг беше в тази стая? Кой носеше забранения меч, с който проби гоблените? Какво общо има с всичко това кварталът на Еднорога? Къде е Църквата на някогашния и бъдещия крал? Как би могъл Жирафа да подсигури тегленето на жребия? И кой или какво е този Ромул?

Когато камбаните отброяха края на поредната четвърт от часа, той изпълзя от скривалището си. Вратата се отвори изпод ръката му и той се спусна като вихър през тъмния кораб на църквата. В мига, в който се озова на безопасно място на площада, краката му омекнаха. Коленете му се строполиха върху все още топлите камъни и в продължение на няколко секунди той остана така, неспособен да се изправи.

Този път устните му наистина започнаха да редят молитва. Съвсем искрена.

---

[1] Превод Иван Иванов и Любен Любенов. Данте Алигиери, „Божествена комедия“. Изд. „Народна култура“, София, 1975 г. — Б. пр. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

ЕДНОРОГЪТ

Бащата на Виоланте имаше някога стаичка с всякакви странни вещи в своя дворец в Бавария. В дъждовните следобеди, когато учителят я освобождаваше, тя обичаше да ходи в малката стаичка с ламперията и да разглежда бащината си колекция от чудеса. Предметът, който я привличаше най-често, беше един голям рог, поставен в самостоятелен стъклен шкаф, бял като кост и извит като крак на стол, остръ като рапира. Миниатюрното картонче, облегнато на шкафа, казваше, че това е рог на еднорог. Виоланте притискаше възглавничките на малките си пръстчета към стъклото, оставяйки върху него отпечатъци, за които знаеше, че ще ядосат баща й. Но искаше да се приближи колкото е възможно повече до този рог, да го докосне.

Докато растеше, научи, че само девица може да улови някое от тези приказни създания. И макар да не споделяше с никого, непрекъснато търсеше еднорози по време на ежедневните си разходки из гората, обръщаща се бързо с надеждата да хване някое от тези същества неподгответни и неведнъж и дваж бе убедена, че е видяла проблясък на бяло, изчезващо между дърветата. Продължи това свое тайно търсене, дори когато вече беше достатъчно голяма, за да разбира що е това девица. Така и не зърна еднорог, но продължи да го издирва в произведенията на изкуството. Понякога сънуваше, че е хванала такъв и че той отпуска тежката си глава в ската й, в позите, които бе виждала по гоблените и в Книгите на часовете.

Като млада булка, вдъхновена от библиотеката във флорентинския дворец на Фердинандо, тя започна да търси красивите създания по книгите. Веднъж, макар и изпълнена с много свян, прочете на Фердинандо един абзац от спомените на Марко Поло, запленена от факта, че великият пътешественик е виждал еднорог със собствените си очи. Фердинандо се бе изсмял и бе отбелязал:

— Той описва тук носорозите — грозни зверове с рога от Африките. Еднорози не съществуват!

Виоланте бе затворила книгата и я бе оставила така, сякаш пареше.

— Съществуват! — бе изрекла тихо.

Това беше първият път, когато се бе осмелила да му противоречи. Фердинандо се бе приближил и бе повдигнал брадичката ѝ. Тя не смееше да го погледне в красивите очи, за да не види презрението му.

— Е, щом съществуват — бе рекъл, — ти все още можеш, да си хванеш един, моя малка девице!

И после я бе оставил с отпечатък от ръката си върху лицето ѝ, усещайки пълната тежест на думите му. Защото месец след венчавката им тя си бе все така недокосната.

* * *

— Някогашният и бъдещият крал — повтори Виоланте. — Някогашният и бъдещият крал.

Разхождаше се между рафтовете на библиотеката си и прокарваше с любов пръсти по гърбовете на книгите. Погледна към петната по ръцете си, а после и към красивите книги с техните ярки като скъпоценни камъни кожени корици, обковани по ъгълчетата със злато. Тя щеше да умре и да изгние, но тези книги щяха да останат във вечността.

Беше започнала да харесва литературата и музиката, след като се бе омъжила за Фердинандо. Бе приела неговите предпочитания като собствени, а когато стана ясно, че в сърцето му няма любов за нея, книгите и музиката ѝ бяха останали единствената утеша. Обитавайки студената зима на пренебрежението на Фердинандо, тя поне бе имала възможността да се радва на компанията и почитта на неговия кръг от приятели, в това число композиторите Скарлати и Вивалди, чиито имена щяха да живеят вечно чрез творбите им. Книгите на Фердинандо бяха нейното наследство — тя ги бе взела всичките в Сиена и бе напълнила библиотеката с тях. Търсеше убежище в тези прекрасни разкази, виждаше се в образите било на трагичната Изолда,

било на невярната Гуиневир — все жени, които никога не би могла да бъде, но жени, които някога сигурно са успели да уловят еднорог.

А сега със застаряващите си пръсти търсеше решението на една загадка, която още ехтеше в главата ѝ след разговора с Рикардо — фразата, която той ѝ бе донесъл от катедралата: *Някогашният и бъдещият крал*. Тя бе пърхала доста време из главата ѝ, напълно неуловима, и накрая се бе загнездила там като гълъбица в гнездото си. Продължи да търси сред книгите.

Рикардо седеше и се дивеше на стаята, в която се бе озовал. Тук имаше много повече книги от всичките, които някога бе виждал през живота си. Бяха се срещнали, както и преди — в кулата, и Рикардо ѝ бе разказал всичко за срещата, на която беше станал свидетел, завършвайки със загадъчното указание за мястото на следващата среща след девет дена — в църквата на някогашния и бъдещия крал. После херцогинята бе привела Рикардо през вътрешната врата, свързваща кулата с двореца. Гретхен, вече с нощната си плитка, се бе присъединила към тях, поздравявайки младежа с леко, но приятелско кимване на глава.

— Гретхен — изрече по едно време херцогинята, — върви да намериш Зебрата. Доведи го, а после и ти самата се върни.

И така, вече ставаха четирима в този крайно непривичен съюз за спасението на града — военен съвет, състоящ се от най-малко войнолюбивите хора, които някой можеше да си представи. Накрая Виоланте свали от лавицата подвързана в зелена кожа книга, дебела и тежка като камък.

— Ето тук! — посочи. — Някогашният и бъдещият крал!

Постави книгата внимателно върху тъмната дървена маса, около която се бяха настанили. Рикардо се опита да разчете буквите, но те не бяха на език, който той познаваше.

— Какво е това? — попита.

— Това е „Смъртта на Артур“ от сър Томас Малъри, английски писател.

— Кой е Артур?

— По-скоро кой е бил. Артур Пендрагон, древен крал на британците.

— И какво общо има той със Сиена?

— Нямам представа, но именно така е бил наричан — „Някогашния и бъдещия крал“.

Докато говореше, Виоланте започна да разлиства шумолящите под пръстите ѝ печатни страници.

— Той бил син на голям тиранин на име Утер Пендрагон. Артур измъкнал легендарния му меч Ескалибур от един камък, макар че никой друг човек не можел да го измъкне. Той бил крал на голям двор, наречен Камелот, където рицарите му се събирали около кръгла маса. Имел красива съпруга на име Гуиневир, която му изневерила с неговия най-велик рицар — Ланселот.

Тук Виоланте погледна предпазливо към Рикардо изпод пясъчните си мигли. Искаше да го предупреди за опасностите, съпътстващи любовта към омъжена жена.

— И в края на живота си върнал своя меч обратно на Господарката на езерото — завърши разказа си тя.

Рикардо поклати глава. Всичко това му изглеждаше пълна глупост. Хвана се за единствения елемент, в който откриваше смисъл:

— В катедралата един от заговорниците носеше меч, макар и намиращ се в църква, и каза, че това било негово право, нещо, свързано с някаква битка.

Виоланте, която седеше срещу него, отбеляза:

— Битката при Монтаперти. Човекът с меча трябва да е от *Ока* — квартала на Гъската. По време на битката при Монтаперти хората от квартала на Гъската се били толкова храбро срещу флорентинците, че получили правото да носят меч навсякъде и по всяко време. Тогава получили и титлата „управители“ на Сиена. — Иронията на тази титла не ѝ убягна. — Капитанът на Гъските е Орса Ломбарди. Човекът с меча трябва да е бил той.

— Възможно ли е тогава следващата им среща да е в църквата на Гъските? След девет дена? Нали управителят е нещо като крал?

— Ще помислим върху този въпрос — отговори херцогинята, не особено убедена. — Нека първо питаме Зебрата какво знае за онези коне, за които са говорили Деветимата.

Виоланте не си спомняше кога за последен път бе водила истински разговор с мъж. С Конти — главния ѝ съветник, говореше само за сухите държавни дела, а по време на официални вечери водеше единствено любезния разговор, очакван от хората с нейното

положение. Но след разговорите си със своя девер Джан Гастоне, водени след като тя се бе омъжила за мъж, който не я обича, и преди той да бе оженен за жена, която не обича, не бе говорила истински с никого. Той я бе водил в Градините Боболи, където двамата бяха разговаряли съвсем искрено за природата на любовта. И днес, за първи път от много време насам, тя бе принудена да мисли, докато говори. Усещането беше приятно. Заспалият й мозък започваше да се събужда.

Братата се отвори и влезе Гретхен, бутаща пред себе си Зебрата. Детето се прозяваше и почесваше, а косата му стърчеше като на младо жребче. Очевидно е бил измъкнат от нечие сено. Домът на Зебрата бе целият град и всяка вечер спеше в различен обор, така че бе истинско чудо, че Гретхен го бе открила толкова бързо.

— В нашите собствени конюшни, мадам, моля ви се! — отбеляза старицата, стисната уста.

Зебрата се ухили сънливо.

— Няма значение — кимна Виоланте. — Седни. Искаш ли нещо?

Детето веднага ококори очи и бързо изрече:

— Ще съм доволен и на място с хляб, като онова, което ми дадохте онзи ден!

Виоланте кимна към Гретхен, която бързо излезе. Херцогинята се приведе напред в стола си толкова, че корсетът ѝ се впи в тялото ѝ.

— Зебра, кога идва следващият панаир на коне в нашия град? — попита.

— В сряда след две седмици, милейди.

— Твърде късно — отбеляза Рикардо, който крачеше зад гърба на момчето. — Деветимата ще се срещнат само след девет дена... Казаха, че дотогава ще вкарат избраните от тях коне в конюшните си. Както и един за Нело, и един за „момчето от Кулата“, тоест за мен. Доколкото схващам, планът им е да вкарат десет нови коня в града, но тайно. Девет от тях ще бъдат асини.

— Асини? — погледна го неразбиращо херцогинята.

— Магарета. Кранти. Бавни и глупави — вметна услужливо Зебрата.

Тези думи накараха Виоланте да си спомни историята с вонящото магаре, хвърлено преди седмица върху портата Камолия.

— Слушам те — кимна тя на младежа.

— Само един от тези коне, този на Нело, ще бъде състезателен. Възнамеряват да си подсигурят жребия с помощта на някого от квартала на Жирафа, така че само Новите Деветима и моят квартал, на Кулата, да се състезават на следващото Палио през август. Според законите на града само десет могат да участват — и те ще бъдат определени от тях. И ще спечели Нело.

Зебрата все още не беше изгубил типичната детска способност да говори директно, без заобикалки.

— Да, ама търговците могат да докарат коне и по поръчка. Външните търговци и капитаните могат пък да отидат до други градове!

— Какво знаеш за този човек, за когото споменаха — някакъв си Боли от Арецо, който бил основният доставчик за панаира Сан Мартино? Корумпиран ли е?

— Нищо подобно, милейди! — извика Зебрата, ококорил очи. — Методите му са прави като римски път!

— Това не означава нищо. Търговецът може и да не знае за какво са конете. Може просто да му е поръчано да докара девет кранти и един бегач.

— Не знам как стоят нещата, но ще ви кажа следното — намеси се Зебрата. — Конят на Нело ще трябва да е истинска звезда! Лесно е да си добър бегач, но чак да спечелиш... — Обърна се към Рикардо и двамата подеха най-мъжкия от всички разговори в Сиена — за коне. — Ти вече участва, видя ъгъла Сан Мартино. Трябва да си с върховен кон, за да се справиш!

— Като Берио ли?

— Като Берио, но както е казал един от заговорниците, Виченцо вече е яздил Берио на юлското Палио. А законите забраняват една и съща *контрада* да язди един и същи кон два пъти през годината. Но пък лично аз досега не съм виждал по-добър жребец от Берио.

— Очевидно е, че полагат усилия да не оставят нищо на случайността — намеси се Виоланте в разговора им. — И все пак не разбирам как това ще им позволи да вземат властта в града.

— Чрез залозите — отсече бързо Рикардо.

— Залозите ли? — погледна го недоумяващо херцогинята.

— Точно така — кимна Рикардо. — Деветимата ще създадат свой собствен синдикат за залози. На всяко Палио се разиграват огромни

суми пари, обаче този път никой от останалите квартали няма да знае, че надпреварата е предрешена. Така Деветимата ще успеят да натрупат достатъчно пари само за едно състезание, за да финансират държавния преврат и да ви свалят.

Виоланте преглътна.

— Но и това не е всичко — изрече съчувствоно конникът. — Да не забравяме и приказките за Ромул!

— Зебра, ти чувал ли си да наричат някого Ромул? — обърна се херцогинята към момчето.

— Не съм, милейди. Само детето на вълчицата.

— Ромул и Рем, близнacите символи на Сиена. Известни са на всички, техни статуи има навсякъде — обади се за първи път и Гретхен.

— Много добре — въздъхна дълбоко Виоланте. — Засега да оставим този въпрос. Да обобщим какво знаем със сигурност. Кои са танцьорите в този кадрил?

Настъпи мълчание.

— Кои бяха на срещата? — подсказа херцогинята.

— Фаустино — отговори веднага Рикардо. — И Салваторе.

— Да подходим по-методично! — отсече херцогинята, взе перо и хартия и записа: — Фаустино Капримулго от Акуила, Орела. Салваторе Толомей от Чивета, Кукумявката.

— Ранучо Одешалки от квартала *Бруко*, на Гъсеницата, както стана ясно — допълни Рикардо, — и после онзи човек с меча.

— Орса Ломбарди, от *контрада* на *Ока*, Гъската — помогна му херцогинята и добави: — Предположихме, че те може би играят ключова роля в този заговор като управители на града, приносителите на меча. — Записа го. — Какво знаем още за квартала на Гъската?

— Че основният им занаят е бояджийството — отговори Рикардо. — Те боядисват всяко знаме за Палио, което ще бъде спечелено от победителя. Могат да променят бялото в черно.

— Напълно вярно — съгласи се херцогинята. — Освен това са строители и на *ботини* — скритите под града канали, които отвеждат отровните бои навън.

Това накара Рикардо моментално да си спомни за първия и единствен път, когато беше слизал до *ботините* — когато бяха носили трупа, с който започна всичко. Но преди да отвори уста, се отвори

вратата и на прага ѝ се показа Гретхен с поднос. Зебрата се нахвърли гладно върху храната.

— Има и още едно име — отбеляза Рикардо, след като прислужницата излезе. — Габриеле. Той се опита да убеди Фаустино да ме убие. А когато Орса и Фаустино започнаха да се карат, Орса рече: „Не, Габи, не се опитвай да ме спреш!“.

— Габриеле Дзондадари, капитан на квартала на Вълната — *контрада Онда* — обади се Зебрата с пълна уста.

— Но защо точно те? — смръщи се херцогинята.

Всички очи се извърнаха към нея.

— Искам да кажа, че те са беден, незначителен квартал — поясни тя.

— Заради морския бряг — отговори Рикардо. — Те пазят бреговете отвъд Марема. Контролират всичко, което влиза и излиза от града, включително конете.

Настъпи мъртвешка тишина, която бе нарушена от херцогинята:

— Добре тогава, да обобщим! Участват *контрадите* Акуила, Чивета, Ока, Бруко, Онда. Кулата — през вас, синьор Бруни, е също техен съюзник, независимо дали го знаят или не. Подозирам, че преди събитията на Палио е била избрана *контрадата* на Пантерата, но вие, синьор Бруни, сте им предоставили заместител. Освен това се стремят към съюз и с Жирафа. После идва мистериозният Ромул. Всъщност пропуснахме един.

— Кого?

Херцогинята трудно би забравила точно това име.

— Еднорога — рече тя. — Леокорно.

— Ромул и Еднорога бяха посочени като ключ към всичко — спомни си Рикардо, но те нямаха представители на срещата.

— Може би ще говорят на следващата — отбеляза замислено херцогинята — и тогава ще разберем целта им.

— При условие че сме там — изтъкна назидателно Рикардо.

— Първо трябва да разберем къде ще се проведе тази среща.

* * *

Когато Пия беше извикана от Фаустино Капримулго, тя изпита много по-голям страх от онзи, който бе изпитала (възможно ли е да бе само преди седмица?), когато Салваторе я бе извикал на рождения й ден. Широките усмивки на Николета засилваха още повече страха й. Пия отдавна бе разбрала, че най-голямото щастие за слугинята й е да я види нещастна. Когато бе зърната за първи път отрязаната коса на Пия, лицето й определено бе светнало.

Но сега страхът й бе придружен и от известна умора. От венчавката й бяха изминали цели четири дена и макар да папаше с кръв чаршофите си всяка нощ, тя си знаеше, че няма да може да разчита на тази измама още дълго. Впрочем нещо й подсказваше, че не само измамата й пазеше Нело далече от леглото й. В най-необузданите си фантазии си представяше, че той е физически негоден за това, но веднага след това отхвърляше тази своя мечта, спомняйки си какво се бе случило с момичето на Бенедети. Значи е нещо друго. Докато вървеше след толовището на Николета надолу по стълбите, Пия не можеше да не се запита какво ли още й предстои да преживее.

Когато влезе в салона на свекъра си, изживя приятна изненада. Във въображението си го беше превърната отдавна в звяр. Но мъжът, който я посрещна, седеше на бюро, бялата му коса беше чиста и подстригана, дрехите му бяха спретнати и изчеткани, тесните му панталони — бели, катарамите — изльскани до блъсък. Той дори се усмихна и се надигна почтително от стола си, когато тя влезе. Пия се огледа. Стаята беше много приятна — покрито с опъната кожа бюро, перата и мастилниците в строен ред най-отпред, листите хартия и свитъците — подредени от двете страни, а върху попивателната — дървен глобус, който да напомня, че и отвъд Сиена съществува свят.

Тя си позволи да се загледа в глобуса. Никога досега не бе виждала тези държави, нито дори нарисуваното синьо море, в което те плуваха. Нейният роден полуостров и Европа се намираха точно в светлината, нахлуваща през прозореца. В тъмните сенки се криеха Африките, Индиите и останалите.

Все едно се намираше в кабинета на цивилизован човек. Единствената аномалия бяха дългите дървени рафтове за книги, където нямаше книги. Нейните собствени книги й липсваха почти толкова, колкото й липсваха и роклите на майка й, защото дори Салваторе знаеше, че един благородник трябва да има библиотека. И тъкмо това

издаваше Фаустино. Той не беше благородник. И когато тя погледна над усмивката към извития, подобен на клюн нос и студените жълтеникави очи, го видя такъв, какъвто всъщност бе — звяр, който беше пребил човек до смърт в подземията си. Един дивак, не много по-различен от онези, които живееха в сенчестата част на глобуса, онази, която тя не виждаше.

Пия пристъпи напред гордо, с високо вдигната брадичка. Изострените ѝ напоследък сетива ѝ подсказаха, че той ще иска нещо. Вероятно съдействието ѝ. И, напълно скована от страх, тя знаеше, че ще му даде онова, което иска. Куражът ѝ се изтри, за да разкрие прехода на цветовете — отвътре тя беше жълта, жълта като очите на Фаустино, жълта като знамето на Орлите. Една страхливка.

Но когато той зададе въпроса си, тя не успя да скрие своята изненада.

— Скъпа моя, би ли желала да се научиш да яздиш?

Устата ѝ сигурно се отвори, очите ѝ навсярно се разшириха. Това беше незаконният син на въпроса, който ѝ бе зададен преди няколко дена, на сватбеното ѝ пиршество, от конника.

Свекърът ѝ постави ръце на гърба си и се обърна към прозореца, където кулите на града пронизваха залязващото слънце. После рече:

— Това е умение, подходящо за омъжена жена. За млад човек като теб трябва да е много скучно да седи по цял ден сама сред тези стени.

Пия не повярва почти на нито една негова дума. От къде на къде Фаустино ще се притеснява дали на нея ѝ е скучно или не? Загледа се внимателно в него, докато се обръща отново към нея, и разбра, че той вече ще стигне до най-главното.

— Останах с впечатлението, че младият синьор Бруни би могъл да те научи. Онази шега по време на пиршеството ме накара да се замисля и оттогава насам много мислих. И реших, че това ще те развесели, а освен това ще ти помогне да разбереш голямата страсть на твоя съпруг.

Пия сведе очи и направи реверанс.

— Както желаете.

— Добре, добре — стисна доволно ръцете си Фаустино. — Ще разпоредя необходимото. — И после, заедно с устата, се усмихнаха и очите му, когато каза: — И още едно нещо — в гардероба си ще

откриеш нова рокля. — Небрежността му беше добре премерена. — Ще я облечеш, нали? Тази вечер ще вечеряш с мен и Нело!

Знаеше се, че това е рядка привилегия, която той не раздаваше на кого да е, но този път звучеше съвсем искрено.

— Разбира се — кимна тя.

— Добро момиче, добро момиче. Николета ще се погрижи за твоите... коса и бижута. — Дори и той имаше благоприличието да сведе очи от странно подкъсената ѝ коса. — Николета! — изрева, отваряйки вратата, до която се бе озовал удивително бързо.

Пия бе вдъхновена от една идея. Но трябваше да действа бързо, преди да се появи слугинята.

— Сир, като стана въпрос за дрехи... Моята майка имаше облекло за езда, в гардероба ѝ в дома на баща ми. Ако бъдете така добър да разпоредите да го донесат, ще ми свърши добра работа по време на уроците по езда.

— Какво? — извърна се Фаустино, изненадан не толкова от въпроса, колкото от смелостта ѝ да отвори уста и да се обърне към него. — О, да, разбира се! — кимна. — Ще се погрижа да бъде направено. Хубава идея!

Съгласието му беше дадено небрежно, но нещо подсказващо на Пия, че обещанията на Фаустино струват много повече от тези на баща ѝ. Мислейки го за дивак, тя го беше подценила. Силна природна интелигентност вземаше превес над бруталността му, а мисленето му се отличаваше с цялостност и изчерпателност, до най-дребния детайл. Тя беше сигурна, че молбата, която бе отправил към нея, е част от някакъв много по-голям и безкрайно по-сложен план, и че той ще успее да задържи всички тези кълба във въздуха, подобно на цветните топки на жонгльора, който бе вървял след нея на сватбата. А сега тя също имаше още едно кълбо, което да хвърли във въздуха. Постара се тонът ѝ да бъде точно толкова небрежен, колкото и неговия, и заговори бързо, защото вече чуваше тежките стъпки на слугинята от горния етаж.

— И ако позволите, слугите ви биха могли да донесат и останалите ѝ рокли. Тя имаше няколко много хубави рокли, за които съм сигурна, че няма да посрямят и вашия дом, и които бих могла да нося, за да ви спестя огромната щедрост, която проявявате към мен!

Той кимна, а кехлибарените му очи просветнаха от удоволствие заради булката, която бе купил на сина си, отдавайки й дължимото заради проявения кураж, доволен от спестовността ѝ. А после, точно когато в стаята се появи лъхтящата Николета, очите му се насочиха към нещо от другата страна на прозореца.

Проследявайки погледа му, Пия видя едър мъж в кожените дрехи на търговец на коне, водещ два коня в двора под тях. Единият кон беше бял, а другият черен — същинско въплъщение на този град.

— Аха, Боли пристигна, браво! Моля да ме извиниш, скъпа!

Разговорът беше приключил.

Докато вървеше след Николета нагоре по стъпалата, усмивката на Пия беше почти толкова широка, колкото и на слугинята ѝ. Вече започваше да схваща как се играе тази игра.

* * *

Рикардо работи безмълвно и добросъвестно с баща си цялата сутрин в очакване на коня, който Фаустино бе решил да му подари. Но нищо не стана. Само пчелите си жужаха лениво над цветята, надничащи от пукнатините между камъните.

Следобедната си сиеста Доменико реши да прекара в къщата, която беше най-доброто убежище в непоносимата жега. Рикардо пък легна на сламата в конюшните, но не успя да се отпусне. Опита се да се самоубеди, че Фаустино е променил намеренията си, че самият той не е разbral добре какво иска да каже капитанът на Орлите. И че дори и да му подарят кон, то той сигурно ще е катър или кранта, която в никакъв случай няма да застраши победата на Нело.

После двамата с баща му отново се хванаха на работа и продължиха, докато скръците не се запътиха към гнездата си и небето не се изпълни с мрак. И едва тогава чаткането на копита възвести приближаването на кон, воден за поводите от Зебрата. Когато кон и дете приближиха, Рикардо погледна за момент ясните очи на Зебрата и момчето му кимна незабележимо. Конят беше от Фаустино. И беше прекрасен.

Доменико ахна и изпусна пилата си върху камъните на калдъръма. Конят беше фантастично красив, толкова бял, че блъсъкът

на силните му хълбоци заслепяваше очите. Имаше дълга глава с благороден, горд профил. Челюстта му беше дълбока, ушите — малки, но очите му бяха огромни и изразителни, а ноздрите — издuti. Вратът му беше здрав и вирнат високо над ниските, мускулести и широки рамена. Конят стоеше абсолютно неподвижно. Само високо поставената опашка се въртеше леко, галейки слепоочията на Зебрата — и това беше единственият знак, че не е мраморна статуя.

Доменико подсвирна ниско и продължително и приближи коня, прокарвайки ръка по елегантните му крака и проверявайки подковите една по една.

— Чисто нов — отсече. — По-добре и аз не бих могъл да го подкова. — Тупна приятелски коня по задницата, но той изобщо не помръдна. — И какъв красавец само!

— Никога не съм виждал по-красиво бяло от това — отбеляза Рикардо.

— По-красиво *сиво!* — поправи го баща му. — Погледни внимателно краката и копитата му. Сивата козина се забелязва. Роден е сив. Впрочем... — Приближи се предпазливо странично на коня и опипа внимателно левия бут на задницата му. Жребецът изобщо не помръдна. Доменико откри каквото търсеше и се дръпна удивено назад.

— Какво има? — запита озадачено Рикардо.

— Опипай го! — кимна баща му.

Рикардо се приближи към коня, говорейки му нежно, и животното го погледна спокойно с огромните си очи. Той прокара внимателно пръсти по издутите мускули на задницата и меката козина. Пръстите му уловиха малък белег — чертичка, която завиваше и се превръщаше в друга чертичка.

— Но това е „л“! — извърна се Рикардо към баща си с широко отворени очи.

— Какво? — обади се неразбиращо Зебрата, местещ поглед от единия мъж към другия. — Какво означава това?

— Той е липицанер! — ахна благоговейно ковачът.

Рикардо, който си спомняше отлично всички истории, които баща му някога му бе разказвал наместо приказки, поясни:

— Той е от Испanskата школа по езда. Развъждат ги в Липица, в земите на Хабсбургите. Рядка и невероятна порода. Само за царски

особи и благородници. Раждат се черни, но постепенно стават бели. — Изричайки това, той не можа да не направи връзката със знамето на Сиена. — И ги жигосват с едно „л“ на лявата част на задницата.

— Може ли да пипна? — попита детето.

Рикардо го вдигна, усещайки топлината и тежестта на тялото му, докато малките пръстчета с изгризани нокти заопипваха дамгата. Зад тях Доменико плесна развълнувано с ръце и се провикна:

— Боже господи, никога не съм докосвал подобен кон, не и откакто подковах коня на херцог Козимо през 1703 година! Но даже неговият кон беше неаполитански, а не лизициански! Исусе Христе! И такъв кон да се появи в моите конюшни! Но пък подковите му са нови, а гърбът му е сресан като коприна. Защо си ми го довел, Зебра? Чий е този кон?

Рикардо стисна лекичко детето, докато го връщаше на земята. „Всичко е наред — означаваше това стискане. — Можеш да му кажеш.“

— Този кон е на Рикардо! — отговори гордо момчето. — Дар от Фаустино Капримулго за помощта, която оказа на умиращия му син!

Ковачът се ококори от изумление. После поклати глава и отбеляза:

— Е, синко, очевидно вече си имаш могъщ приятел! Подобен кон се среща толкова често, колкото можеш да видиш и зъби при кокошките, а и не е никак евтин. *Tu да си собственик на лизицанер!* *Моят син, собственик на лизицанер!*

Не ставаше много ясно с кой от двамата се гордее повече — с коня или сина си, но потупа едновременно и двамата по раменете, смеейки се щастливо.

Рикардо се загледа в благородното създание, стоящо напълно неподвижно, и не можа да не се зарази от радостта на баща си. Но едновременно с това му прилоша, защото знаеше, че с този подарък на него му се възлагаше някаква важна роля в големия план. От друга страна, беше объркан. Този принц сред конете изобщо не приличаше на *асино*, на *кранта* — приличаше на истински бегач. Жребецът имаше широки гърди, широка задница и мускулести рамене. Краката бяха мускулести и силни, с широки стави и ясно очертани сухожилия. Копитата бяха дребни, но здрави, новите му подкови блестяха върху калдъръма. Рикардо не бе в състояние да проумее какво точно цели

Фаустино, подарявайки му толкова качествен кон, но паралелно с това не можеше да сдържи и детинската радост, надигаща се в гърдите му. Никога досега не бе имал собствен кон, а ето че сега това животно, красиво като луната, беше изцяло *негово*. И той се усмихна широко.

Конят бе пристигнал на всичко отгоре обязден с красиво кожено седло и стремена, които звъняха и проблясваха.

— Така! — кимна възторжено Доменико. — Ще ти помогна да се качиш. Можем да го заведем и в конюшните, но ми изглежда достатъчно стабилен и не мисля, че ще помръдне, дори да го яхнеш неподготвен. Трябва веднага да отидеш при Фаустино и да му благодариш!

— Ти сериозно ли?

— Разбира се. Не чу ли, като ти казах, че той е могъща личност? Ти си му направил услуга, той ти благодари с този невероятен кон, а сега ти трябва да отидеш и да му благодариш. Такъв е редът на нещата. Защо се колебаеш?

За съжаление Рикардо не можеше да обясни на баща си причината за своята неохота. От друга страна, си даваше сметка, че да отиде там, би било най-естествената реакция в случая.

— Освен това не забравяй, че моите занаят зависи от всички квартали на града, така че не можем да си позволим да обидим нико, нито неговия квартал!

Внезапно Рикардо осъзна, че така получава разрешение да види отново Пия. Стъпи в сключените длани на баща си, скочи на гърба на коня и хвана юздите. Миг по-късно обаче се озова върху калдъръма, силно замаян, чудещ се как се е оказал там. Пробва пак, като този път Зебрата държеше повода, а баща му — хамута. Справи се малко по-добре — остана на гърба на коня близо три удара на сърцето, преди животното да отметне назад глава и твърдият му череп почти да смачка брадичката на Рикардо. Отново на земята, младежът усети металния вкус на кръв в устата си. Беше прехапал език. Погледна обезсърчено коня и можеше да се закълне, че той му отвърна със закачливо пламъче в очите. Но нико се въртеше, нико се дърпаше от ръцете им, нико пък се вдигаше на задни крака. Оставен на мира, липицанерът си стоеше напълно неподвижно. Просто отказваше да изтърпи ездач на гърба си.

Рикардо пробва да го яхне десетина пъти, Доменико — три. На Зебрата не му беше позволено да опитва. Накрая тримата мъже —

младият, старият и момчето, застанаха в полукръг около красивото, неразгадаемо животно. Ковачът се разсмя, но на неговия син му беше доста трудно да види смешното в тази ситуация. Не би могъл да спечели състезанието с кон, който не можеше дори да яхне.

Накрая пробва и метода, който никога досега не го бе предавал — застана пред коня, пое тежката му бяла глава в ръцете си и започна да му шепти, държейки ръце от двете страни на очите му, като наочници, както бе правил стотици пъти преди. Докато му говореше, забеляза точно в центъра на главата му зарасната рана във формата на звезда. Жребецът слушаше спокойно думите му и дори пръхтеше от задоволство. След това Рикардо опита пак да го яхне. Зебрата и ковачът наблюдаваха сцената със затаен дъх. И видяха как Рикардо полита елегантно над главите им и пада директно на земята.

Доменико потърка едва наболата си бяла брада и изпод пръстите му се чу стържещ звук.

— Е, Кардо — отбеляза, — очевидно ще ти тряба повече време с този красавец. Сега най-добре върви до Орела пеша, докато не е паднала нощта. — Цъкна два пъти с език и хвана поводите на коня. — А аз ще настаня този непохватен приятел.

За днес победен, Рикардо се загледа след красивия кон, който мина през вратата и изчезна в мрака. Можеше да се закълне, че животното го погледна през рамо и изпръхтя закачливо. Получил урока си, той хвана смирено ръчичката на Зебрата и се изпълни с неочеквано спокойствие, когато малките му пръстчета се сключиха около неговите.

Двамата се насочиха дружно към квартала на Орлите и когато пред очите им изникна дворецът на Фаустино, Рикардо оставил Зебрата под закрилата на мрака, а самият той беше въведен в големия салон на горния етаж.

* * *

Пия не можеше да повярва, когато зърна отражението си в огледалото, което й поднесе Николета. Прислужницата бе посветила толкова време на разкрасяването й, че камбаните вече бяха ударили четири пъти. Роклята, която Фаустино й беше купил, бе ушита от плат със златни нишки. Корсетът пък беше толкова твърд от филиграна, че

предостави на Николета предостатъчно възможности да измъчва господарката си, като драска кожата ѝ. Задушаващият позлатен колан на корема даде допълнителен шанс на прислужницата да ѝ причини болка, стягайки връзките толкова силно, че лицето на Пия се зачерви.

След това Николета хвана сряданата ѝ коса със сребърна мрежичка и изрисува клепачите ѝ със златна боя, бодейки до насиљяване очите ѝ. Накрая започна да слага на врата ѝ златни вериги, като ту я задушаваше, ту прищипваше врата ѝ отзад. Не спря, докато не докара веригите до сто и не покри напълно с тях монетата на Клеопатра. Но нито едно от униженията, на което я подлагаше тази груба слугиня, не бе в състояние да отнеме от силата на древната царица.

Заштото, когато се погледна в огледалото, Пия разбра, че никога досега не бе изглеждала по-съблазнително. Знаеше, че я подготвят за нещо, и докато слизаше надолу, си взе назаем част от мощта на нейната далечна предшественица. Единствено мисълта, че тази вечер — вечерта на златната рокля — би могла да бъде нощта, в която Нело ще поиска да си вземе своето, помрачаваше донякъде настроението ѝ.

Трапезарията изглеждаше различно, когато не беше украсена за пиршество. Там седяха само две фигури, в двата края на дългата маса. Тя зае мястото си точно между тях. Храната се оказа простишка — обикновена вечеря от охлюви, каша и вино, на чийто фон тоалетът ѝ изглеждаше още по-необикновен. Пия се хранеше мълчаливо, докато двамата мъже разговаряха, без да ѝ обръщат никакво внимание. Беше сигурна, че бе накипрена и натъкнена като част от някакъв тайнствен замисъл, но нито един от мъжете не я забелязваше. От предишната любезнотът на Фаустино нямаше и следа. Едва когато двамата мъже надигнаха своята марсала в края на вечерята, играта се изясни.

— Синьор Бруни! — обяви един прислужник.

И той беше в стаята.

Всичко стана толкова бързо и толкова неочеквано, че Пия едва не се задави с виното си и усети топлината му чак в гърдите и главата си. Седнал начело на масата, Фаустино поздрави синьор Бруни с хищническата си усмивка. Конникът я зърна и зяпна, но вниманието ѝ беше привлечено по-скоро от неговата реакция спрямо Нело.

През последните няколко дена Пия се бе научила да държи ушите си отворени, а устата — затворена. Изостреният ѝ невероятен

интелект ѝ помагаше да запълва бързо празнините в информацията. Сега тя видя как синьор Бруни се заковава пред съпруга ѝ и пребледнява, но после с облекчение забеляза как гостът се овладява. Съвсем естествена реакция — той бе зърнал за първи път Нело с гарвановочерна коса, боядисана от собствените ѝ ръце. Може би с бледата си кожа и розовите очи, които нито едно аптекарско изкуство не бе в състояние да скрие, той приличаше много на мъртвия Виченцо, докато кръвта му изтичаше върху пясъка на пистата по време на Палио.

При появата на конника Нело пак се изпълни с отрова и негодувание. Пия отново застана нащрек — но защо съпругът ѝ се страхува толкова много от този човек и защо го ненавижда? Възможно ли е да съзира в него призрака на брат си, също като него тъмен, висок и популярен мъж? Възможно ли е все още да се чувства заплашен от призрака на Виченцо? Пия обърна гръб на съпруга си и проследи синьор Бруни как прави лек поклон пред Фаустино с една особена, небрежна елегантност, която не можеше да бъде нищо друго, освен вродена.

— Синьор, безкрайно съм ви благодарен за повече от великодушния подарък!

Фаустино махна с ръка почти свенливо и отбеляза:

— Хубаво, хубаво. Е, язди ли го вече?

— Ами... ще се наложи да се опознаем по-добре.

Полумесецът от белите зъби на Фаустино проблесна в сумрака на стаята и той изрече:

— В такъв случай ти пожелавам да му се радваш! Той не е никак лош кон! — И усмивката му стана още по-широка, като че ли му се надсмиваше.

И тъй като господарят на къщата очевидно не беше предразположен към продължаване на разговора, синьор Бруни се поклони отново, обърна се и без да поглежда към Пия, тръгна към вратата.

Пия бе крайно озадачена. Значи свекърът ѝ бе подарил на синьор Бруни кон? Да не би да е някой от онези, които тя бе зърнала да влизат в двора им? Ако е така, кой ли му е дал — черния или белия? И да не би този кон да е благодарствен отговор за помощта, която бе оказал на

Виченко? Ръката на госта вече беше върху бравата на вратата, когато Фаустино го повика и рече:

— Измислил съм му име.

Конникът го погледна объркано.

— На коня, скъпи ми приятелю! Нарекох го Леокорно — Еднорога. Заради цвета му, естествено. Но освен това той има белег на челото си, който много прилича на отрязан рог.

Пия усети някаква шега, която не ѝ беше известна.

— Но, разбира се, конят вече е твой — махна с ръка Фаустино, — така че можеш да го наречеш както желаеш!

— О, не! — Синьор Бруни очевидно не искаше да обиди человека, който му беше направил такъв щедър подарък. — Името е прекрасно, ще го запазя. И отново ви благодаря!

Фаустино го изгледа с присвирти очи, сякаш се опитваше да вземе никакво решение. Накрая отсече:

— Ако държиш да ми благодариш, има още едно нещо, което можеш да направиш за мен!

Пия зачака вцепенена — нямаше никакво съмнение, че вече щеше да чуе истинската причина, поради която я бяха натруфили и натъкмили.

— Както вероятно си спомняш, по време на сватбеното пиршество се пошегувахме, че можеш да научиш моята снаха да язди.

Синьор Бруни погледна към Пия, а тя автоматично сведе очи, засрамена от този театър, който се разиграваше без нейното съгласие.

— Е, оказва се, че тя няма нищо против да се научи — продължи небрежно Фаустино. — Двамата с баща ѝ сме на мнение, че е съвсем подобаващо за една дама от Сиена да се научи да борави с коне и да язди. Затова бих искал ти да станеш неин учител. По час-два на ден, само до игрите Палио. Дотогава синът ми ще бъде доста зает с подготовката си.

Синьор Бруни погледна към Нело, който също сведе розовите си очи под новия си черен бретон.

— Ще ти плащам, разбира се — допълни Фаустино.

На Пия вече всичко ѝ се изясни — беше накипрена така, че да съблазни конника, да не му даде шанс да откаже. Той изглеждаше крайно притеснен и тя се почувства унизена от арогантността на

свекъра си. Той беше като Пиндар за Кресида и сега бузите ѝ пламнаха.

— Разбира се — запелтечи синьор Бруни. — За мен ще бъде чест. Но само...

— Да?

Конникът изправи гръб и изрече бързо:

— Но само ако съпругът ѝ, синьор Нело, позволи!

Пия за пореден път се удиви на благоприличието и почтеността на този човек. Чувствата, които това заключение събуди у нея, я стоплиха не по-малко от виното. Само с едно изречение той я бе превърнал от лека жена обратно в съпруга, бе поставил всичко на съвсем открити основи, искачки позволението на съпруга ѝ.

Нело се надигна от стола си и се насочи към синьор Бруни. Пия стисна ръце в юмруци под масата. Сега той би могъл да развали всичко. Да провали шансовете ѝ да се научи да язди, да провали шансовете ѝ да помогне на синьор Бруни и на херцогинята, да провали шансовете ѝ да има отдавна мечтаната почтена компания — човек, различен от Нело и Николета. Пия се приготви смело да чуе отговора, за който нямаше никаква представа какъв ще бъде — нищо, че Нело беше покорен син и надали би посмял да противоречи на баща си. Беше приятно за разнообразие да го погледа с презрение вместо със страх.

Нело се приближи до синьор Бруни и разликата във височината им, която тя забеляза, я избави от страховете, че съпругът ѝ може да удари госта. Двамата мъже бяха толкова близо един до друг, че ѝ се наложи да наостри слух, за да чуе думите на Нело.

— Имаш позволението ми — рече той. — В момента имам по-важни грижи.

Омразата, която бликаше от странните му очи, противоречеше напълно на думите му. После болезнено бялата му ръка сграбчи здраво яката на синьор Бруни и той просьска:

— Но не смей да слагаш *моята* съпруга на *твоя* кон!

— *Нело!* — изръмжа заплашително Фаустино, но Нело вече беше излязъл. След малко всички чуха стъпките му надолу по стълбите. Когато Пия се обърна отново към свекъра си, той бе поставил отново светската си маска и от гнева към сина му нямаше и следа. После се усмихна — с онази вече добре позната на Пия усмивка, която не

стигаше до очите му. — Така! — отсече, премествайки поглед от единия към другия. — Виждате ли? Всичко е уредено. Значи утре, тук, в нашия двор, в... колко? Да кажем девет часа?

И когато Рикардо се поклони и излезе, тя вече беше сигурна. Faustino наистина беше сводник. Тя трябваше да разсейва синьор Бруни, да не му позволява да тренира за състезанието. Тя беше като дрънкулка, която трябваше да се поклаща пред очите му, накипрана и изрисувана като уличница в златни облекла. Faustino беше забелязал, че конникът се беше влюбил в нея — още на сватбеното пиршество. Затова бе решил да запълни времето му с Пия, за да не може да се подготви за Палио. Този план щеше да позволи на Нело пък да тренира на воля. Междувременно уроците щяха да подхранват омразата на Нело към синьор Бруни, докато не стигне до такива дълбини, че да го накара да извърши и немислимото, за да го победи на конната надпревара.

В първия удобен момент Пия се измъкна от стаята с колкото ѝ бе възможно по-голямо достойнство, стараейки се да не показва гнева си. Тя, вече омъжена жена, беше предложена на този учител по езда. Ала дори и гневът ѝ не бе в състояние да потуши топлината, която усещаше в сърцето си и която нямаше нищо общо с виното — онова дребно въгленче на задоволството, че някой все още я смята за привлекателна.

Веднъж озовала се в стаята си, тя изпита странно безсилие. Тъкмо се канеше да прилегне на леглото си — слава богу, отново сама, — когато забеляза, че вратите на гардероба ѝ леко зеят. Имаше известен шанс да... Тя отвори гардероба си и пред очите ѝ се разкри чудо.

Faustino бе удържал на думата си и въпреки множеството му пороци тя не можа да не му благодари мислено. Прокара ръка по роклите. Ето ги тук всичките — яркочервената, жълтата, зелената, роклята за езда от мека кожа в телесен цвят с поли, разделени на две. Влезе в гардероба и зарови лице в тях, опивайки се от тъканите и аромата им. Ако можеше, щеше да остане да спи тук.

Майка ѝ бе отново с нея.

* * *

— Тя там ли беше?

Въпросът на Зебрата, изречен от дълбините на сенките, стресна силно Рикардо, докато напускаше дома на Акуила.

Той постави пръст на устните си и поклати глава. Прилекна така, че очите му се озоваха на едно ниво с тези на момчето, и прошепна:

— Зебра, познаваш ли някого в кухните на Орела?

— Разбира се! Катерина, главната готвачка!

— Върви при нея да си изпросиш храна и междувременно разбери кога Нело заминава за замъка на Орлите в Марема!

Зебрата веднага изчезна през портите. Докато го чакаше, Рикардо се замисли за новия си кон — Леокорно. Еднорогът, както го беше кръстил Фаустино заради ярката му белота и белега на челото.

Не след дълго Зебрата се върна с кексче в ръка и усмивка на уста.

— Онзи заминава за Кастел ди Пиетра утре, рано сутринта, за да започне обучението си. С новия си кон! — При тези думи момчето кимна многозначително по посока на конюшните.

— Новият кон ли? — изгледа го Рикардо. — Хайде, ела да го видим!

Зебрата се ококори, но без повече въпроси поведе Рикардо към вътрешния двор, през една очевидно добре позната вратичка в стената на галерията. Минаха тихо по калдъръма и отвориха малката врата на конюшните на Орлите. Рикардо забеляза прясната слама и блестящите такъми, новите дървени греди и не можа да не ги сравни със скромното работно място на баща си. В аплика на стената гореше маслена лампа. Рикардо я свали и тръгна навътре, поглъщайки с пълни гърди познатия мириз на коне и слама. В сенките пред очите му блесна черен гръб и той се насочи към новия кон на Нело — огромен звяр, чисто черен, с широки рамене, риещ неспокойно и пръхтящ от едва сдържана мощ. За себе си Рикардо не се тревожеше — вече бе започнал познатия поток от успокоителни думи към коня, — но дръпна бързо Зебрата към главата му. Ако това наистина беше състезателен кон, той със сигурност би бил доста темпераментен, а конникът не искаше момчето да получи някое копито в челото. Конят изви очи към Рикардо, показвайки му бялото им, започна да пръхти и да клати глава. Рикардо прокара ръка по краката му.

— Познаваш ли го? — прошепна Зебрата.

— Не, не ми е познат — промърмори Рикардо. — Но очевидно е силен приятел и напълно готов да бяга. Но не е много красив.

Зебрата почеса брадичка по начин, който бе видял у възрастните мъже, и отбеляза:

— Състезание с красота не се печели! — Сиенска поговорка, стара колкото света и напълно вярна.

— Напълно вярно! — усмихна се Рикардо. Но после леко се смръщи и подвикна тихичко: — Зебра!

— Какво?

— Козината му е доста груба. Нуждае се от сресване. Има вид на болен! Усещаш ли миризмата? — Рикардо подуши въздуха и Зебрата последва примера му. Въпреки миризмата на слама и коне във въздуха се долавяше и някакъв друг, необичаен, химичен миризм, като в аптека.

— Сигурно му дават някакви лекарства.

— Да, но... Има нещо... не мога да разбера какво...

Отново погледна към коня. Нещо го притесняваше. Много би искал да види този неспокоен кон как бяга, защото това беше най-сигурната проверка, но Нело щеше да тренира в Марема, далече от погледите на Сиена.

— Зебра — прошепна Рикардо, внезапно озарен от една идея, — какво ще кажеш за една нощ в гнездото на Орела, а? Навит ли си?

Зебрата сви рамене и отбеляза:

— Сlamена постеля като всички други. Пък и тук ме познават добре.

Рикардо погледна детето — към рошавата му кестенява коса и ясните зелени очи, и веселите лунички около чипото носле. Прилив на обич към момчето изпълни гърдите му, но и известни опасения дали изобщо трябва да го оставя тук.

— Сигурен ли си? — попита.

Детето кимна. Очите му вече се затваряха.

Нормално — минаваше полунощ. Нека да поспи.

— Добре тогава. Остани тук, наспи се, а на сутринта им предложи да им помогнеш с коня. Искам да знам как се движи с Нело на гърба си!

— А ти?

— Утре сутрин отново съм тук! — изрече щастливо. — Ще уча Пия да язди!

Умората на Зебрата бе голяма, но не достатъчно, за да притъпи природната му интелигентност. Той погледна многозначително Рикардо изпод вежди. Това като че ли отрезви младежа. И докато минаваше тихо през вътрешния двор, той си каза, че щом и едно дете е в състояние да разгадае толкова лесно чувствата му, за него ще бъде по-добре да се научи да ги прикрива по-успешно.

* * *

Пия зърна синьор Бруни от прозореца си — въведе един бял кон в двора на двореца на Орлите точно преди камбаните да ударят девет часа.

Ако не беше толкова притеснена, сигурно щеше да се запита защо конникът не язди красивия си подарък. Но докато Николета подреждаше косата ѝ с обичайните си подръпвания и пощипвания, Пия бе заета да приглежда одеждите си. Костюмът за езда на майка ѝ ю прилягаше така, сякаш бе ушит специално за нея — меката, гъвкава, бродирана бежова кожа обгръщаше талията ѝ и оттам се издуваше в пищна пола, разделена на две, предназначена да се разтваря върху гърба на коня. Чувстваше се странно от това, че сега беше същият размер, какъвто е била майка ѝ, когато е починала. Окриляше я единствено мисълта, че майка ѝ също е можела да язди и че сега тя щеше да усвоява умението, с което майка ѝ очевидно много е обичала да си прекарва времето — както показваха ожулванията и петнатата по странната дреха.

Докато оправяше дрехите си, Пия забеляза, че долу, на двора, синьор Бруни прави същото. Той опъваше надолу жакета си, подръпваше нагоре ботушите си за езда и оправяше коприненото шалче на врата си, боядисано в бургундовочервено и синьо — цветовете на Кулата. И докато той приглеждаше тъмните къдрици под кадифената панделка, придържаща вързаната му на тила коса, Пия се улови, че красотата му я залива, макар същевременно тя упорито да ѝ се съпротивлява. Този човек беше тук, за да я научи да язди. Тя искаше неговите умения и нищо повече.

Външният вид на синьор Бруни не бе убягнал и от погледа на Николета. Докато я оправяше, тя не спираше да бърбори:

— В името на сан Бернардино, този коняр изглежда много добре! Нищо чудно, че господарят... — Тук прислужницата млъкна, прехапвайки благоразумно езика си. — Както и да е. Готови сме. Хайде, да ви няма!

Пия тръгна към вратата, но после се обърна изненадано:

— Ти няма ли да дойдеш?

Николета поклати глава и с треперещи устни изрече:

— Господарят заръча да ви оставя да се оправяте сама. — После вдигна брадичка и допълни: — От мен имат нужда в къщата! — Утеши се, като намести елегантната триъгълна шапчица с перо върху нежната глава на Пия твърде грубо.

Докато слизаше сама по стълбите, Пия усети, че настроението ѝ се вдига. Но едновременно с това застана нащрек.

Да не би Фаустино да си мислеше, че след като я оставил без придружител, тя ще опетни честта на сина му? Както заради собствената си чест, така и заради шпионите на свекъра си тя вече бе взела решение, че ще се отнася към синьор Бруни любезно, но така, както изискваше благоприличието.

Когато излезе в сенчестия двор, тя поздрави хладно синьор Бруни.

— Синьора Капримулго! — поклони се дълбоко той.

— Синьор Бруни — кимна тя, все още не свикнала с името му.

— Моля ви, синьора, наричайте ме Рикардо!

Думите му бяха изречени безкрайно почтително, но тя си имаше свои причини да предпочита фамилията му — заради реката Бруни от легендите, реката, над която се простира мостът Пия.

Забеляза, че погледът му се плъзга одобрително по костюма ѝ за езда — малко старомоден, но щеше да свърши работа. В сенките стоеше послушно красив бял кон, а до него — дребната пъстра кобила, изведена за нея. Това трябва да беше един от конете, които онзи пират — как му беше името, Боли? — бе довел вчера в двора им заедно с неговия черен двойник. Очевидно това беше и конят, за който говореха снощи Фаустино и конникът, същият, за който Нело бе казал, че тя не трябва да язди.

Прозорците, надвиснали над големия вътрешен двор, като че ли ги наблюдаваха със стъклените си очи. Учителят ѝ не се усмихваше, тя — също. Тя забеляза, че той също си дава сметка за невидимите очи,

които ги следяха отвсякъде. И той очевидно също бе стигнал до извода, че времето, което щяха да прекарват заедно, е опасно и за двамата, поради което бе наложил известна дистанция. В църквата на Орлите, защитени от решетката в изповедалнята, двамата бяха разговаряли свободно. Но сега, след като се налагаше ежедневно да се виждат, познанството им трябваше да започне отначало, от друг ъгъл. Пия бе решила, че трябва да демонстрира поведението, което се очакваше от ранга ѝ. Синьор Бруни бе неин учител по езда и син на ковач. Ала подчинявайки всичките си инстинкти на строгостта на класовите разделения, тя щеше да бъде принудена да крие и изгарящото я любопитство относно мистериозния бял кон, херцогинята и заговора на Деветимата. От друга страна, това нямаше да ѝ бъде особено трудно — и без това бе отдавна научена да крие чувствата си.

— Споменахте, че никога не сте яздили, синьора — започна синьор Бруни, очевидно самозабравил се в любопитството си. — Защо не сте се научили?

— В Сиена ездата е предимно мъжка територия — отговори сковано тя. Не подобаваше на положението му да я разпитва. — Не сте ли забелязали?

Синьор Бруни сви рамене, но по начин, по който даже това небрежно движение изглеждаше елегантно. После рече:

— В семейството ми няма жени. Не познавам майка си. Вкъщи сме само баща ми и аз.

Студенината на Пия се стопи. Значи, също като нея, и той бе израснал без майка.

— Майка ми имаше много умения.

— Язди ли?

— Преди да почине — да. Но аз не я помня. — Замълча — точно толкова, колкото да му даде време да осъзнае, че те имат едно общо нещо — израснали са без майка. А след това допълни:

— Тази рокля, с която сега съм облечена, е нейна.

— Значи ездата е в кръвта ви. Сигурен съм, че тя ще ви помага и направлява! — възклика съвсем искрено той и се усмихна. Дори и да беше репетирал това изречение цяла вечност, пак не би измислил да каже нещо по-мило и по-успокояващо на Пия.

Пиа погледна крадешком към прозорците. И въпреки че на пръв поглед като че ли никой не ги следеше, тя предпочете засега да се придържа към вече избраната линия на поведение. Разговорите за Деветимата и за херцогинята трябаше да почакат, но не можеше да се сдържи да не говори. Отшелничеството ѝ, нещастието ѝ и страхът ѝ се оказаха по-силни от намеренията и възпитанието ѝ. Защото за първи път през живота си имаше до себе си толкова отзивчив слушател.

— Така и не ми позволиха да яздя. В случаите, когато не ходех пеша, съм прекарала живота си в карета, носилка или стол — отбеляза тя и го погледна изпод вежди. — Може би не разбирате, но аз съм единствената наследница на рода Толомей. Майка ми е починала при раждането ми и затова баща ми ме третирал като чуплив предмет. — Горчивината в гласа ѝ беше осезаема. — Аз бях неговата най-добра брачна инвестиция и той полагаше големи усилия да не пострадам.

— А сега? — попита той като човек, който вече знае отговора. Зелените му очи изльчваха доброта.

— Сега вече няма значение. Омъжиха ме. Сделката е склучена, договорите са подписани. Сега вече на всички им е все едно дали ще страдам или не.

Вече бяха стигнали до конете си. Припомняйки си предупреждението на Нело, Piа не протегна ръка към белия жребец, а потупа нежно кобилката по пъстрия врат.

— Май не ви е страх от конете, а? — отбеляза със задоволство той.

Припомняйки си последното Палио, когато бе хванала поводите на Берио и му бе позволила да ѝ гризе ухoto, Piа поклати глава.

— И наистина искате да се научите да яздите? Тези уроци не са против волята ви?

— О, разбира се, че искам! — блеснаха очите на Piа. — Даже много! — Приведе се към него толкова, колкото позволявало приличието, и прошепна: — Синьор Бруни, трябва да се науча да яздя бързо и надалече!

И погледна право в дълбините на очите му — очи, зелени като маслини, които я погледнаха с разбиране.

— Много добре! — кимна отривисто той. — Да започваме тогава!

И поведе малката кобилка към средата на двора, към слънцето. Темпераментното животно тръскаше енергично грива и стремената на седлото подрънквала. Пия с интерес забеляза как синьор Бруни заговори спокойно в кадифеното ѝ ухо. После укроти кобилката с тяло и ръце и се обърна към Пия, огледа я отгоре до долу и попита:

— Готова ли сте?

Приведе се, сключи ръце в готовност и започна да обяснява:

— Поставете левия си крак в стремето, но само пръстите на крака, точно така! — Пия изпълни указанията му. — После сложете другия си крак в ръцете ми. След това се повдигнете два пъти и подскочете. Направете засилване, засилване, подскачане. И мятате другия крак през седлото. Точно така! Браво!

Пия вече седеше върху кобилката и се стараеше да свикне с усещането на седлото под себе си. Започна да поставя другия си крак в другото стреме, което не се оказа никак лесна работа, защото металната скоба отказваше да седи на едно място — и едва не падна. Несигурността на позицията ѝ и разстоянието между нея и земята я изненадаха. Беше сигурна, че ако животното направи и една крачка, тя ще падне. Кобилката премести тежестта си и Пия се залюля, сграбчвайки бялата му грива с двете си ръце.

— Не се притеснявайте! — изрече той с усмивка в гласа. — Пуснете гривата!

— Тогава как да се задържа?

— С колене.

Пия стисна кобилката с крака и усети, че става по-стабилна. Опита се да изпъне гръб. Да, вече беше по-добре. Синьор Бруни вдигна висящите юзди и ѝ показва как да ги държи — оправяше пръстите ѝ отново и отново, докато накрая тя разбра какво трябва да прави. Търпението му беше завидно.

— По три пръста над всяка юзда, отпускате ги върху палци, а кутретата контролират. Юздите ръководят коня, а тези, най-малките пръстчета — докосна ги едно по едно, — ще казват на коня ви какво искате от него да прави. С тези пръстчета сякаш говорите директно в устата на коня. Така му казвате какво искате, но и той ви казва какво иска. Постепенно ще започнете да се чувствате един друг, чак до юздите. Ако правите нещата както трябва, утре ще изпитвате огромна болка в тези пръстчета, сякаш са били смазани с менгеме.

Прикрепи един доста по-дълъг повод към сложния механизъм на конските юзди и поясни:

— Това е водещ повод. Ще започнем с позиция свободно. Просто стойте върху кобилата, опитайте се да усетите ритъма ѝ и да се държите за нея с колене. Високо вдигната глава, пети надолу. Научете се да седите стабилно върху гърба ѝ. Това е единственото, което ще правим засега.

Тя притеснено се загледа в него, в този толкова висок и уверен мъж, как размотава повода и се отдалечава заедно с него, докато не стигна до центъра на двора. Цъкна два пъти с език и конят започна да върви бавно в широк кръг. В началото, дори и при това спокойно ходене на животното, Пия имаше чувството, че ще се строполи от гърба му. Но постепенно уцели стойката си на седлото, точно както беше казал учителят ѝ — гърбът ѝ се поизправи още повече, хвана правилно юздите, заби пети здраво в стремената.

— Браво! Браво! — провикна се синьор Бруни.

Пия усети, че започва да ѝ става приятно — да живее в настоящия момент, тук, в този прекрасен двор, обградена от стотици години история и всички кули на града около нея, и горещото синьо небе над главата ѝ. Седнала на коня, тя се почувства по-силно от всяка като част от Сиена, усети родството си с хилядите ездачи преди нея, превърнали се в емблема на града.

Когато слънцето се вдигна високо (прекалено скоро!), синьор Бруни забави коня, спря го и ѝ подаде ръка, за да ѝ помогне да слезе. Жестът му беше напълно почтен и кавалерски, но усещайки топлината на пръстите му, тя едва не се разплака. За първи път, откакто бе напусната дома на баща си, някой я докосваше с доброта. Беше се изморила да бъде бълскана, изтезавана и обиждана от слугинята си, да бъде играчка под ножиците в ръцете на съпруга си. А тази ръка беше различна — силна, мила, състрадателна. Тази ръка казваше: *Позволи ми да ти помогна, позволи ми да те насоча, за да не се нараниш. Не бих искал ти да се нараниш!* Този допир ѝ подейства толкова приятно, че тя остави ръката си в неговата една частица по-дълго, отколкото позволяваше приличието, дори когато вече бе стъпила здраво на земята и с двета си крака. Но докосването изведнъж се промени. Той бе обърнал ръката ѝ и гледаше черното петно на дланта ѝ.

— Какво...

Тя издърпа бързо ръката си от неговата и погледна бързо към прозорците, които бяха като очи.

Той също свали ръце и изрече:

— Косата на Нело.

Това беше твърдение, не въпрос.

Тя прецени, че не е необходимо да кимва. Той отново се бе загледал в нея — въпросително, мило. Пия имаше усещането, че синьор Бруни бе доловил атмосферата на брака ѝ — онова, което Нело бе сторил с косата ѝ, другото, което тя бе сторила с неговата. Бе забелязал този странен съюз между неподходящи птици. Сега тя сведе очи, неспособна да срещне неговите. Имаше чувството, че ако постои още малко под изпитателния му зелен поглед, няма да има сили да се върне в къщата. Затова се обърна и тръгна да пресича двора, но много по-бързо, отколкото възнамеряваше.

— Почакайте! — провикна се след нея той. — Има нещо, което бихте желали да знаете!

Тя побягна.

Докато се качваше по стълбата си, дочу шепот:

— Господарке!

Пред заслепените ѝ от слънцето очи се материализира дребна черно-бяла фигура. Зебрата.

— Синьор Бруни ми заръча да ви кажа, че съпругът ви е заминал за Марема, за да тренира. Слугите ми казаха, че ще отсъства най-малко две седмици!

И после ѝ се усмихна — втората прекрасна и съвсем искрена усмивка, която бе получила за този ден.

— Синьор Бруни предположи, че бихте искали да го знаете — добави детето.

Пия кимна замаяно и заизкачва бавно високата стълба. Костюмът за езда ѝ тежеше, тежеше ѝ и умората. Но стаята ѝ се видя изведенъж светла и просторна и докато се отпускаше на леглото, изпъвайки се в цял ръст, най-сетне осъзна какво ѝ беше казал Зебрата. И от гърдите ѝ излезе дълбока въздишка на облекчение.

Нело беше заминал, а синьор Бруни искаше тя да знае това.

Значи вече нямаше нужда да се крие, нямаше нужда да оставя кървави петна по леглото си. Нело искаше да спечели Палио много повече, отколкото искаше нея. Очевидно искаше да я обладае като

победител — както беше планирал и брат му Виченцо. На брака си щеше да може да се наслаждава цял живот, но за подготовката за Палио разполагаше само с три седмици. Пия се чувствуваше толкова щастлива, че реши точно сега да не мисли за тази доживотна присъда. Защото за четиринайсет блажени дни тя щеше да спи спокойно нощем, без да се страхува от повдигането на резето.

И тази мисъл я накара да осъзнае колко уморена се чувства всъщност и как страхът бе изпивал ежедневно енергията ѝ. Успокояването доведе сладката дрямка. Нямаше сили нито да се надигне, нито да съблече костюма за езда на майка си. Защо пък да не го използва като завивка? Тъкмо щеше да чувства майка си още поблизо. Но докато се унасяше в сън, ароматът на кон от кожата ѝ напомни не за майка ѝ, а за *него*.

ДЕСЕТА ГЛАВА

ДРАКОНЪТ

След като си даде сметка, че с всеки изминал ден животът ѝ става все по-нещастен и по-нешастен, Пия Толомей осъзна и кой бе виновникът за положението ѝ — нейната красота. Красотата ѝ бе онази, която караше хората да извръщат глави след нея на улицата. Красотата ѝ караше мъжете да я желаят, жените да не я харесват, а съпруга ѝ — да я мрази. Красотата я бе превърнала в разменна монета в брачен договор, за който никой не бе искал мнението ѝ. Красотата ѝ накара Нело да окастри косата ѝ, задето говори с непознат по време на вечеря.

От десет-дванайсетгодишна възраст, когато красотата ѝ вече достигаше своя апогей, на нея ѝ беше забранено всякакво физическо усилие, дори и най-елементарното. Изведнъж тя трябваше завинаги да забрави за веселия си и енергичен живот като дете, за удоволствието да се надбягва с приятелчетата си из сенките на арките и площадите. Веднъж дори се сети, че не бе усещала ударите на сърцето си години наред — никога не се бе задъхвала, дори и след изкачване на стръмни стъпала. Бе прекарала живота си оттогава насам неподвижно, в мълчание и приличие. Чудеше се дали сърцето ѝ вече не се бе свило като стафифа и умряло.

Но иначе бе поощрявана да се занимава с нещата, подобаващи на високопоставена дама — рисуване, музика, езици, както и единствената ѝ утеха — четенето. И тъй като беше кръстена на трагична героиня, тъй като живееше живота на трагична героиня, тя търсеше в книгите онагледяване на собствената си тъга. Знаеше за съществуването на новия начин на мислене, на новите науки, на просвещението в света, но предпочиташе да погльща легендите и разказите на старите времена, защото самата тя се чувствуше като запечатана в кехлибара на една отминал епоха.

В съзнанието ѝ изникна спомен за една легенда. Беше от „Смъртта на Артур“ и се отнасяше до дама, която е била прокълната

заради красотата си. Завързана гола в изпепеляващия дъх на дракона, висяща над неговата паст дни и нощи наред, накрая била спасена от рицар на име Ланселот, който отсякъл главата на дракона и я освободил.

Пия Толомей беше и умна, и много храбра млада жена, но дори и на нея й се случваше да се отдаде на фантазии. Планираше бягството си още от мига, в който баща ѝ ѝ бе връчил монетата на Клеопатра, но понякога ѝ се случваше да си помечтае някой друг да я спаси.

И сега ѝ се струваше, че може би е открила своя Ланселот.

* * *

— Ето! Сиена! — Синьор Бруни разпери ръце, сякаш беше факир, току-що създал града, разкривайки ѝ цялата му панорама.

Пия седеше на дребната си кобила, а учителят ѝ по езда държеше поводите. Високата позиция върху коня ѝ даваше превъзходна възможност да се наслади на гледката — под лъчите на утринното слънце видя града си така, както никога досега не го бе виждала. Над долините се носеше сребриста мъгла, а далече, далече пред тях ниските червени покриви на къщите и високите кули на града бяха като позлатени. Около Торе дел Манджа кръжаха обичайните ята скорци, а квадратната ивичеста катедрала бе надвиснала над града като спящ тигър. Пия зяпна от удивление и просто продължи да гледа.

Вече бяха провели няколко урока и всеки път тя беше падала. Но нито се бе оплакала, нито заплакала — падаше и просто ставаше, за да яхне обратно коня. Вече бе свикнала с болката и се справяше отлично с нея, което ѝ бе дало възможност да усвоява доста бързо. На втората сутрин стегнатите ѝ мускули пищяха с всяка нейна крачка, пръстите и раменете ѝ пулсираха, гърбът я болеше — цялото ѝ тяло постепенно осъзнаваше мускулите, които до този момент не бе знаело, че притежава. Към третия урок вече бе започнала да демонстрира вродена склонност към езда — седеше спокойно върху коня, започваше да го усеща в ръцете си. Тя си знаеше, че е добра ученичка, но си имаше и един недостатък — че искаше да напредва бързо, да научи всичко изведенъж. Бързо и надалече — това се бе превърнало в нейно житетско мото. Бързо и надалече.

В началото синьор Бруни я бе учил да язди без юзди, за да свикне да се държи с колене и да контролира кобилата и с най-лекия натиск на краката си. Но съвсем скоро тя поиска да продължат побързо. Беше водена от таен дневен ред, който все още не можеше да сподели с него. И той се бе покорил на волята ѝ. Вече се бе научила да язди в тръс. Той ѝ бе показал как да се повдига и съмъква, следвайки ритъма на коня — от чист инат тя бе усвоила основите на този най-труден от всички конски ходове само за един урок. И тъй като дворът на Орлите беше малко тесен за лек галоп, синьор Бруни я бе извел сред хълмовете, където бе обичал да язди като дете, за да ѝ покаже любимата си гледка към града.

Неговият жребец, вечно до рамото му, вървеше в тръс след тях, безсъмнено много щастлив в компанията на синьор Бруни. Пия се зачуди за пореден път защо той никога не се качва на коня, както и за естеството на отношенията между него и неговия благодетел. Тя знаеше, че като човек, изключително държащ на приличието, той бе поискал разрешението на свекъра ѝ да я изведе вън от града и Фаустино бе позволил. Нещо подсказваше на Пия, че свекърът ѝ би позволил всякаква степен на свобода и доза на близост между нея и синьор Бруно, стига това да успее да зареди сина му с достатъчно силна омраза срещу сина на ковача, за да го надвие и да излезе победител в следващото Палио.

Бяха минали през цяла Сиена — Пия на кон, синьор Бруни — водещ своя, рано сутринта, докато сенките бяха все още хладни. Когато напуснаха квартала на Орела, Пия се бе отпуснала. Чувстваше се приятно да минава по улиците на своя град на кон — това занимание и този град бяха едно цяло. Докато слизаха надолу по хълма и навлизаха в надвисналите един срещу друг дворци на квартала на Гората, синьор Бруни бе оправил седлото ѝ. В малките виещи се улички между бояджийските работилници на квартала на Гъската ѝ бе напомнил да държи петите си здраво върху стремената. А под арките на квартала на Дракона я бе предупредил да отпусне захватата си върху юздите.

И накрая, в покрайнините на квартала на Таралежа, бяха стигнали до портата Камолия. Минаха покрай мястото, където още стояха костите и кожата на магарето, хвърлено преди седмица от някого. Жителите на Таралежа го бяха оставили да си гние там,

прекалено уплашени от поличбата, че градът може да падне в чужди ръце. Пия и синьор Бруни се прекръстиха за всеки случай, но минаха през портата, необезпокоявани от никакви поличби за зло в този златен ден. След като Пия излезе от другата страна на сянката на портата, на устните ѝ заигра усмивка.

Синьор Бруни трябваше да я научи да язди в лек галоп. Тя се заслуша внимателно в инструкциите му, докато той я уверяваше, че равната походка на коня по време на галоп е много по-лесна за управление, отколкото при тръс. Пия събра юздите в ръце с нас скоро придобита увереност. По елегантните ѝ ръце вече се забелязваше оформянето на мускули — мускули, които веднага биха подсказали на опитното око, че тя може да язди. Знаеше, че краката ѝ също променят формата си и че сега разполага с нова сила. Мускулите, които се развиваха в тялото ѝ, бяха мускули на ездач — сиенски мускули.

Новото ѝ облекло също допринасяше в голяма степен за щастието ѝ. Откакто бе навършила дванайсет, бе прекарвала всеки божи ден с тежки долни ризи, рокли и корсети, които бяха пристягали тънката ѝ талия във все по-тесни кръгове. Дрехите ѝ я бяха потискали почти толкова, колкото и мъжете около нея. А сега, в роклята за езда на майка си, тя започваше да диша свободно. Майка ѝ я беше извела извън кръга на нейните корсети, а синьор Бруни я бе извел извън кръга на Сиена. Благодарение на тези две благотворни влияния тя можеше да се почувства, макар и само за ден, свободна.

— Трябва да я кръстите — наруши синьор Бруни потока на мислите ѝ.

Тя се извърна и го погледна царствено, озадачена.

— Кобилата — поясни той. — Имате я вече от няколко дена. Как смятате да я наречете?

Пия се замисли. Чувстваше се като кралица върху своя кон. В този миг те бяха едно — жената и конят, и в същия този миг градът беше съвършен — красив, идеален и далечен, увиснал на сред мъглата като Камелот. В този единствен миг тя принадлежеше на това кралство, тя и конят ѝ си пасваха напълно в него.

— Гуиневир — отговори и забеляза как синьор Бруни потрепери, сякаш мислите им бяха вървели в хармония и той също се намираше в света на Артур. — Какво има? Изборът ми не ви ли допада?

Той въздъхна, поклати глава и рече:

— Не, името е хубаво. Просто ми напомня за онова, което трябва да ви кажа.

Докато Пия слушаше невероятния разказ, очите ѝ се разширяваха все повече и повече. Херцогинята и конникът бяха разгадали загадката, която тя им беше подхвърлила по време на изповедта си, и синьор Бруни вече е бил в катедралата и е подслушал целия разговор между Деветимата.

— Планът им е Нело да бъде победител в Палио и така Деветимата да забогатеят чрез залозите. Времето върви бързо, Палио наближава, а преди това следващата среща на Деветимата, където и да е тя, трябва да се състои след два дена, в Църквата на някогашния и бъдещия крал — Артур. Затова вече разбирате защо името на неговата кралица ми подейства по този начин. Освен това тогава ще се появи и Ромул, който и да е той, за да влезе в ролята на кукловод на целия заговор. — Вдигна очи към Пия, присвивайки очи срещу издигащото се слънце. — Виждала ли сте Нело как язи?

Пия поклати глава и гарвановочерната ѝ коса се люшна покрай ушите ѝ.

— Не, никога — отговори. — Уменията на брат му бяха добре известни, но както знаете, Нело язи тайно, далече оттук, в солените блата на Марема. Но знам, че е прекарал целия си живот в сянката на Виченцо.

Изричайки тези думи, тя забеляза, че парченце от мозайката внезапно е намерило мястото си в съзнанието на синьор Бруни.

— Затова ли ви накара да боядисате косата му? Ръцете ви... Той дали... — Очевидно му беше трудно да изрече странната извратеност, която му беше хрумнала. — Дали не се опитва да *стане* Виченцо?

— Вероятно — Пия нямаше никакво желание да си спомня за онази вечер с боядисването, дори и от разстоянието на времето. — Веднъж ми каза, че с него споделяли всичко — спомни си за малкото момиче на куката за бутове и потрепери. — Но е ясно, че иска да живее живота си с окраската на Виченцо. Иска цвета на брат си, уменията му за яздене, съпругата му и... — Сведе очи. — И неговата победа. Виченцо спечели Палио дори след смъртта си — Берио стигна до финала, макар и без ездач. Затова сега и Нело трябва да спечели състезанията. — Погледна го право в зелените очи със своите наситеночерни и допълни: — И това не е обикновено съперничество.

По-скоро е обичал брат си толкова много, че сега иска да го *погълне*, да се *превърне* в него самия! Ръководен е от любовта си към един мъртъв съперник, а сега... — не довърши.

— От омразата си към един жив такъв — довърши вместо нея Рикардо.

Тя замълча.

— Точно затова сега сме тук, нали? Затова Фаустино ни дава такава свобода? По този начин подхранва омразата на Нело към мен, подклажда я като демон, за да подсигури победата на сина си!

Пия не бе имала представа, че той е толкова прозорлив. Мълчанието ѝ му бе напълно достатъчно като потвърждение.

— И въпреки това вие сте тук! Съгласихте се да вземате уроци!

— Тонът му беше почти обвинителен, като че ли тя бе истински Орел, един от тях.

Пия извърна към него черните си, толкова характерни за рода Толомей очи и изрече:

— Да съм се съгласила ли? Та аз *мечтаех* за тях!

— Защо?

Едва сега, след като знаеше, че той е неин съюзник, и след като градът бе разстлан като на длан далече от тях, тя можеше да му каже онова, което трябваше да каже.

— Налагаше се да се науча да яздя! — изрече и въздъхна облекчено, че най-сетне е споделила тайната си. — Трябваше да се науча да яздя, за да избягам от Нело!

— Бързо и далече?

— Да, бързо и далече — отвърна със загадъчна усмивка тя.

— Дори и в случай че омразата на Нело към мен наистина му помогне да спечели?

Тя не му отговори директно. Само каза:

— Не мислите ли, че е малко рисковано да заложиш цял град на едно конно надбягване?

Синьор Бруни сви рамене и отвърна:

— Не знам. Но знам, че ще подправят жребия и ще сложат онези, които те искат. И с право или не, считат мен за единствен съперник на Нело. Затова ми дадоха кон, който не може да спечели. Все още не мога да го яхна, а какво остава — да го обуча, а състезанията Палио вече наблизават.

Приседна и започна да хвърля камъни в долината, където утринната мъгла ги погълъща. Черните му къдици потрепваха от лекия бриз и галеха лицето му, скривайки профила му. Очите му почти не се виждаха.

— Но има и нещо друго — обади се по едно време. — Не може да няма! Вие сте права, че никой не би заложил цял град на едно надбягване. Този Ромул, за когото говореха, очевидно има важна роля. А Палио е само част от общия план, предназначена да отвлече вниманието от най-главното. — Обърна се към нея с въпросителен поглед. — Имате ли представа къде ще се срещнат този път? Знаете ли къде се намира тази църква на Артур?

Пия слезе от коня си с бързо трупаща се увереност.

— Чела съм „Смъртта на Артур“ — рече, — книгата, за която е говорила херцогинята. И разполагам с прекрасен екземпляр от нея в библиотеката на баща ми. В нея става въпрос за множество църкви и параклиси, отшелнически пещери и олтари. Но предимно в Древна Британия. Но без книгата пред мен... — Поклати глава. — Иначе нито Фаустино, нито Нело споделят нещо с мен. За първата им среща научих съвсем случайно благодарение на думи, изпуснати от готвачката. Но принципно в къщата на Акуила всичко е тайно. Когато се появя в стаята, всички мълкват.

Синьор Бруни хвърли още един камък в долината и промърмори:

— Е, когато имате възможност, заслушайте се. Може да изпуснат нещо неволно.

Пия се загледа в белия кон, застанал напълно неподвижно, с високо вдигната глава.

— Леокорно — изрече. — Еднорогът. Подходящо име. — Бял като сняг на този приказен фон зад себе си. — Какво не му е наред? Защо не ви позволява да го яхнете?

— Нямам представа. Надявах се вие да можете да ми кажете. Знам само, че ми е подарък от Фаустино. Той не иска аз да спечеля, затова ми е дал кон, който ще загуби.

Пия се приближи до Леокорно и погали нежно бялата му муцуна.

— Единственото, което мога да ви кажа, е, че купиха този кон от Боли, търговеца на коне от Арецо, но и вие сам вече го знаете. Той пристигна в конюшните в същия ден, в който докараха и черния звяр за Нело. Хей, но той е много закачлив! — извика изненадано, когато

конят побутна весело ръката й. Знаеше от легендите, че само девица може да стане приятел на еднорог, а тя си беше още такава — девица. Обиждана и тормозена, но все още недокосната по онзи начин. И Леокорно веднага я бе усетил.

— Когато никой не се опитва да го яхне — да — отбеляза кисело Рикардо.

Пия прокара пръст по белега между ушите му и рече:

— Горкичкият! Бил е ранен! Има бойни белези.

Синьор Бруни се изправи рязко и се приближи до Пия и Леокорно. Тя се притесни, да не би да го бе ядосала с нещо, но той не ѝ обърна внимание и тихо изрече:

— *Бойни белези...* Бойни белези значи.

А после, по-високо и по-рязко, добави:

— Продължавайте да му говорите, като стоите точно пред него, за да може да ви вижда!

Пия плъзна очи към учителя си, който мина внимателно зад коня.

— Какво има? — попита.

— Битки — рече той. — Права сте, участвал е в битки!

— Къде?

— Нямам представа. Но непрекъснато има войни. Аз самият участвах в една от тях. — Тонът на гласа му ѝ подсказа, че той също си имаше своите тайни. — Хайде, продължавайте да му говорите!

Рикардо мина зад лявото ухо на коня и щракна леко с пръсти, докато Пия му говореше за всичко и нищо.

Но нищо не стана. Леокорно дори не помръдна ухо. След това стопанинът му мина предпазливо отново зад него, излезе зад дясното му ухо и отново щракна с пръсти. Пак нищо.

— Дръпнете се малко — изрече тихо синьор Бруни, — но продължавайте да говорите, така, че да може да ви вижда.

Пия направи каквото ѝ бе казано и видя как синьор Бруни вдига от земята една суха пръчка и пак се приближава към Леокорно. Този път, заставайки зад ушите му, той счупи пръчката, но го направи толкова силно, че пукотът от нея отекна чак до хълмовете. Леокорно се втурна като стрела напред, набирайки сили въпреки туфите трева, вдигайки облачета от прах под копитата си, бърз като вятър.

Пия изsviri тихичко през зъби — нещо, което по принцип ѝ беше забранено да прави.

— Бива си го този красавец! — отбеляза.

Погледна към синьор Бруни. Той бе присвил очи и наблюдаваше коня. Кимна, безсъмнено развлнуван да види за първи път невероятната скорост, която развиваше конят му.

— Ще се върне ли? — запита Пиа.

Синьор Бруни сви рамене, очевидно мислейки си за същото.

— Не знам — отговори.

В рамките само на няколко секунди Леокорно се бе превърнал в миниатюрна точица на хоризонта, която отново се уголеми, когато се втурна обратно към тях насред облак прах и се върна в лек тръс на фона на несравнимия град зад себе си. Пиа си каза, че днес той наистина оправда името си — еднорог насред приказен пейзаж. Жребецът забави постепенно в раван и накрая спря, тръскайки глава, пръхтейки неодобрително срещу господаря си.

Синьор Бруни обгърна главата му и целуна силно белия му нос.

— Бог да те поживи, скъпи ми Леокорно! Нямах представа, че си глух, приятелю! Какво беше? Оръдие ли? — Обърна се към Пиа и поясни: — Един другар от моя взвод изгуби слуха си по същия начин. Снарядът падна близо до него и го запрати на едно дърво. После не чуваше нищо, освен ако не му крещиш право в ухото. — После пак се обърна към коня и допълни: — Не се притеснявай, скъпи приятелю! Вече ще оправим нещата!

Наблюдавайки кон и господар, Пиа си спомни начина, по който ѝ бе говорил синьор Бруни, когато тя за първи път бе паднала от кобилата си. Душата ѝ се изпълни с болезнен копнеж. Докато гледаше нежните му ръце и слушаше нежния му глас, с който успокояваше подплашения кон, тя разбра, че нещата, които я привличат към него, са не само силата и уменията му, но и нежността му. Никой до този момент не си бе направил труда да бъде нежен към нея.

Приближи се към конника и коня му, неспособна да стои далече от тях.

— И сега какво? — попита.

Като продължаваше да гали Леокорно, синьор Бруни рече:

— И аз не знам. Но все пак това обяснява защо не позволява на никого да го яхне — мисли си, че пак трябва да влеза в битка. Мисля, че той е боен кон. Може би е принадлежал на генерал или даже на крал — все пак е чистокръвен липицанер! Може би е бил жребец на някой

испански хусар при Милацо, нищо чудно да сме били и на едно и също бойно поле. — Подръпна с обич ушите на Леокорно и безпомощно се засмя. — И как да шептя на кон, който не чува? Единственото ми умение е безполезно при него!

Пия се замисли и отговори:

— Мисля, че стига да може да ви чуе, той ще ви позволи да го яздите. Защо не му извикате в ухото? Хайде, аз ще държа хамута, а вие опитайте!

Синьор Бруни я погледна неуверено, но тя кимна и се усмихна. Чувствайки се малко глупаво, той все пак сложи ръце пред устата си като фуния и започна да реве в ушите на Леокорно. Гласът му отекна сред хълмовете. Конят помръдна белите си уши напред и се заслуша. По лицето на Пия се разля усмивка. Много внимателно синьор Бруни пъхна единия си крак в стремето и като продължаваше да крещи, се метна леко върху седлото и събра юздите. Леокорно помръдна и размаха опашка. Пия и синьор Бруни си размениха погледи и конникът се подготви за сериозно приземяване. Но то така и не дойде. Той започна да понижава бавно глас, докато накрая мълкна. Беше си все така на седлото. Погледна триумфално Пия.

Дори и скромният ѝ опит с конете бе достатъчен, за да ѝ подскаже, че Леокорно е силен кон, бъкащ от енергия. Широчината на мускулите под перлената му кожа подсказваше за роден победител. Много, много внимателно синьор Бруни обърна главата на Леокорно към града, Торе дел Манджа и нейната златна корона — иглата на компаса. Притисна пети към белия му корем, а конят, без никакво колебание, вирна глава и уши и се стрелна като вихър напред, носейки се леко през топлия ден, плъзгайки се гладко, с копита, които почти не докосваха земята.

Пия се загледа в тях с гордост как се смаляват в далечината и се превръщат първо в точкица, а след това в прашинка. Не се страхуваше да остане сама. Само една мисъл витaeше в главата ѝ в този момент — че Фаустино беше допуснал голяма грешка. Този кон беше невероятен. На този кон синьор Бруни би могъл да провали всички планове на свекъра ѝ само с една обиколка на Палио. Видя как конникът скъсява юздите на Леокорно, за да го накара да се обърне и да се върнат за нея — така, както тя бе сигурна, че ще направят. И докато ги гледаше как

приближават, в главата ѝ се оформи нова мисъл, мисъл, която скоро се превърна в сигурност.

На този кон той можеше да победи Нело.

* * *

Виоланте отново сънува близнациите и този сън пак я събуди. Зазоряващо се. Тя стана, приближи се до прозореца и докато гледаше слънцето как се издига над града, се замисли отново за Деветимата и за деветия квартал. Дали пък онази нощ в катедралата са, били само осем, защото още не са избрали деветия? Да не би да очакват съгласието на Жирафа?

Сведе поглед към ъгъла Сан Мартино, където Фаустино бе изгубил сина си. Кръвта на Виченцо се връщащо в града, пропивайки се между камъните. Но по-нататък, край Фонте Гая, се виждаше тъмното кърваво петно и на друго тяло — на Еджидио, момчето, трансформирано в кървав орел. Постави топлата си длан върху стъклото и се замисли. После се обърна и звънна със звънеца за Гретхен, наблюдавайки постепенно стопняващия се отпечатък върху прозореца. Смяташе, че е открила още един съюзник.

Виоланте изпрати за Зебрата, за да ѝ доведе синьор Бруни, но момчето ѝ каза, че Рикардо е заминал извън града с Пия. Виоланте остана с ръка върху сърцето си много след като момчето си беше тръгнало. Рикардо влизаше директно в бърлогата на лъва. Пия беше омъжена, при това за зловещо, отмъстително създание, което вече я беше наказало жестоко само заради една усмивка. Пък и наред с това тя не намираше извинение за омъжената жена, която си е позволила извънбрачна връзка — тя, която беше страдала толкова години, търпейки изневерите на Фердинандо. Но накрая тръсна глава и се стегна. Подобни разсъждения нямаше да ѝ помогнат. Щом Рикардо отсъства от Сиена, тя щеше да поеме сама на тази мисия.

Обградена от камериерките си, Виоланте стоеше с разтворени ръце, докато те стягаха корсетите ѝ и обличаха фустите ѝ и накрая успяха да повдигнат подобаващо тежката ѝ рокля с шлейфа. Сложиха перуката ѝ и я напудриха, стегнаха връзките ѝ. После тя изиска бижутата си, които бяха донесени от Гретхен. Херцогинята разви

черното кадифе, бижутата се плъзнаха върху дървената повърхност на тоалетката ѝ и заблестяха. Днес тя имаше нужда от всичките си бойни окраски и труфила. В отпуснатата ѝ кожа бяха втрити масла и мазила, лицето ѝ беше избелено с оловна паста, на всяка от бузите ѝ беше поставено малко розово кръгче. Но когато се загледа в огледалото, тя видя същото лице, надничашо изпод иначе богата ѝ премяна. Никакви мазила на света не можеха да я направят красива, но поне изглеждаше величествено, внушително. Издаваха я само очите.

Поиска носилката и лакеите си в ливреите на Медичите, но после промени решението си. Вместо тях иска Гретхен, старото си наметало с качулката и кожена половин маска. Щеше да отиде сама, без свита — титлата и появата ѝ щяха да бъдат достатъчни.

Изпрати напред вестител, за да може бащата на Еджидио да я очаква, а след това двете с Гретхен се запътиха към западната част на града. Беше достатъчно рано през деня, за да си спестят горещината, надигаща се от камъните, и сенките все още бяха достатъчно хладни, за да не превърнат тежкото ѝ наметало в наказание. Когато стигнаха до портите на Пантерата, Виоланте изпрати Гретхен напред и зачака да бъде приета, убедена, че няма да бъде изгонена. Докато чакаше, огледа малкия вътрешен двор, обграден от високите палати наоколо, с горещото ярко петно на синьото небе над главата ѝ, изпъстрено с вездесъщите скорци, които тъкмо бяха започнали да се издигат върху топлите течения на утринния летен въздух.

Вратата се отвори и херцогинята пристъпи в мрачно преддверие. Зачака прислужницата да я повика, загледана в една картина на стената — пантера в капан. Не след дълго беше въведена в приемната на Рафаело Албани. В мига, в който свали пелерината си и нахлу в стаята, тя разбра, че не е имала нужда от труфилата си. Албани беше напълно съсипан и невиждащ нищо.

Седеше съвсем сам на стол в огромна стая, в която нямаше нищо друго, освен свещи и няколко картини. Беше облечен в обикновено черно палто и черни бричове. Белият бастун и сребърните катарами бяха единствените по-светли неща по него. Нямаше даже перука върху плешивата си глава. Вдигна измъчените си очи към нея и тя разбра, че не е мигвал, откакто синът му беше пребит до смърт и оставил насред площада. Херцогинята не успя дори да поднесе съболезнованията си, защото той заговори:

— Той беше в правото си, милейди. Това е позволено — да използваш камшик срещу друг жокей. Той не е искал да убива сина на Орлите. Беше добро момче, херцогинъо, много добро момче! А Орелът да го пребие така, да го измъчва и... — не можа да продължи. — Благодаря ви за кесията!

И в този момент тя разбра, че той е почен човек. Да страда под тежестта на подобна мъка и въпреки всичко да ѝ благодари за изпратената милостиня, подсказваше за наличието на достойнство и обноски, каквито тя не беше очаквала. Беше го виждала и преди — въщност последният път беше на Палио, когато *капитаните* и *фантините* се бяха подредили, за да ѝ отадат почит. Тогава не бе обърнала особено голямо внимание нито на него, нито на сина му Еджидио — докато младежът не беше убит и положен като Христос. Спомняше си само висок мъж с патрицианска осанка и с премяна, достойна за преуспяващ, елегантен и амбициозен аптекар. А сега виждаше пред себе си пълна развалина.

Тя се втурна напред и забравила всякакво приличие, се отпусна до него в тежката си рокля и хвана ръката му, която стискаше здраво дръжката на стола. В зачервените му очи прочете дивата болка, която и самата тя познаваше добре — загубата на дете. Но сега, докато гледаше в тези изгубили блесъка си очи, се запита дали не би могло да има загуба, по-тежка от тази, която лично бе познала. Щом тя бе скърбила толкова много за невръстните си бебета, колко ли по-тежка би била мъката по загубата на момче, което е прекарало на земята двайсет лета, което е израснало около масата ти, което е можело да разговаря, да обича и да има собствено мнение?!

В очите ѝ се надигнаха сълзи — но не сълзи на самосъжаление, а за мъката на този човек. Объркан, той се опита да се надигне от стола, но Виоланте задържа ръката му.

— Искам тези убийства да спрат! Има начин да се направи, но ще изисква голяма храброст, а освен това ще трябва да изтърпите компанията на онзи, който отне сина ви! Но ако успеете да го сторите, ще го съсипете окончателно! Желаете ли да ме изслушате?

Той поклати глава и също се разплака.

— Не — отрони. — Ще го довърша, но ще го довърша по моя начин и по време, което аз избера. В действието ми няма да има никаква законност, никаква чест. Но не мога, за нищо на света не бих

могъл да издържа компанията на човека, който е бил при сина ми, когато е уминал! Тогава при него трябваше да бъда аз! Аз!

И се извърна към картина на стената. На нея се виждаше пантера, паднала в дълбок трап, ръмжаща срещу хората, насьбрали се около ръба на ямата.

Виоланте разбра, че не може да иска нищо повече от този човек. И че не може да му каже нищо повече.

* * *

В неделя Пия прекара цяла литургия в молитви синьор Бруни да победи Нело по време на Палио. Доставяше ѝ особена радост да седи в църквата на Орлите и да се моли за падението им.

Излезе от църквата, следвана неотлично от Николета. Но господарката и нейната прислужница не бяха изминали и две крачки, когато Пия усети подръпване на ръкава си. Обърна се и видя Зебрата, точно както го видя, когато ѝ бе дал кесията на херцогинята и когато ѝ бе предал новината за заминаването на Нело. Давайки си сметка, че детето ѝ носеше само добри вести, тя се осмели да се усмихне.

— Какво искаш? — сряза го Николета.

— Моля за извинение, мадам, но господарката е забравила молитвената си книга.

И връчи на Пия предмет, увит в епитрахил. Пътят на предмета от неговите ръце към тези на Пия беше пресечен моментално от Николета, която го сграбчи, но само за да открие молитвеник, подвързан в черна овча кожа и украсен със златни кантове. Колкото и да не ѝ се искаше, подаде книгата на Пия. Тя я виждаше за първи път и отвори уста, за да го каже, но точно в този момент срещна многозначителния лешников поглед на момчето. Благодари му и продължи пътя си. Николета, която се явяваше банкерът в групата, връчи на Зебрата най-дребната монета, която успя да открие в кесията си.

Далече в убежището на стаята си Пия отвори книгата, очаквайки да открие в нея някакво послание — може би от Рикардо. Сърцето ѝ биеше учестено. Но изживя изненада — под първата подвързия имаше втора.

„Смъртта на Артур“ от сър Томас Малъри.

И не беше кой да е екземпляр, а нейната собствена книга с малкия знак на кукумявката на първа страница. Притисна книгата до гърдите си.

Той беше сторил това за *нея!* Вече не беше сама на този свят.

* * *

— Синьор Faustino, тя напредва толкова бързо, че се питах дали бихте дали позволението си да я изведа пак извън града.

Обрамчен от рамката на прозореца в голямата зала, Faustino сплете дългите си бели пръсти и се вторачи в Rикардо с хищническите си очи.

— Значи казваш, че напредва добре, така ли?

— Да, сир. Вече минахме на лек галоп. Ако получим разрешението ви пак да излезем извън града, бихме могли да пробваме и същински галоп.

— Хммм — промърмори Faustino и докосна с пръст устните си.

— А как е твоят Еднорог?

Rикардо набързо прецени, че ако твърди, че все още не може да яхне жребеца, Faustino би могъл да заключи, че няма никакъв смисъл да запълва времето му с Pia. Ако пък му признаеше, че вече може да язди коня, Faustino може да поиска от него да прекарва повече време с Pia, а оттам — по-малко за подготовката за Pалио.

— Също е много добре — отговори. — Вече го обучавам и той се справя доста добре със скоростта.

Черните вежди на Faustino почти скочиха върху бялата му коса.

— Наистина ли? — провикна се изумено. — Е, хубаво. Ако го изтеглиш за Pалио, ще видим какво ще стане. Всичко зависи от нещата, които ще се случат през този ден, а то, скъпи ми Rикардо, е в ръцете на съдбата!

„Не се разревожи толкова, колкото би трябало“ — каза си Rикардо и не можа да не се запита защо.

— Що се отнася до другия въпрос, мисля, че ще бъде добре за теб да изведеш отново навън младата Pia — отбеляза с привидна небрежност и кехлибарените му очи проблеснаха. — Защо не вземеш

да я заведеш в Марема? Там има няколко добри писти за галоп в солените блата, близо до нашия замък.

Рикардо се поклони и излезе от залата. Когато се втурна в конюшните, беше щастлив като дете.

Но присъствието на истинско дете в лицето на Зебрата, който държеше поводите на неговия жребец, го поотрезви.

— Зебра — рече, — би ли могъл да поразпиташ наоколо за този кон, моя Леокорно? Опитай се да се свържеш с Боли или някой, който го познава, и виж какво можеш да изкопчиш за неговата история!

Зебрата го погледна колебливо. Рикардо въздъхна и допълни:

— Ще има и монета, разбира се.

Зебрата се ухили до уши. Подаде му поводите с едно учтиво „господине“ и побягна. Крещейки успокоителните думи, предшестващи по необходимост всяко качване на коня, Рикардо се метна на гърба на Леокорно.

* * *

„Смъртта на Артур“ трансформира самотните часове, които Пия прекарваше в стаята си, и вече даже тревожните й нощи бяха пълни със сънища за рицари, неверни дами и приключения. Но внимаваше да държи съществуването на тази книга далече от полезрението на Николета, защото беше сигурна, че съвсем скоро слугинята щеше да се погрижи нещо да й се случи.

А Николета продължаваше да я тормози по всякакъв начин. Всяка вечер изгасяше свещта, пожелавайки уж лека нощ на господарката си — щипваше пламъка с пръсти така, както майка щипва детето си преди сън. Но тази вечер по време на вечеря Пия зърна кутийка с огниво — квадратна и сребърна, оставена на големия дъбов бюфет. И незабелязано я скри под полите си. За да чете до малките часове, тя пусна тежките завеси напълно, защото знаеше, че и най-дребната пролука би пропуснала светлината на свещта.

Рикардо й бе подарил цял един нов свят, скрит между тези корици. В стремежа си да отвърне подобаващо на добротата му тя заоглежда страниците за някакви насоки относно църквите на Артур, но в книгата бяха споменати твърде много, а тя не можеше да се появи

на следващия си урок по езда без никакви сведения. И щеше да си остане така, ако по една случайност след изповед не се бе спряла пред една аптека, за да чака Николета.

Разменила открай време ролите им, слугинята бе настояла на връщане да минат по Страна Романа. Там църквата болница „Санта Мария Магдалена“ имаше много хубава аптека, от която Николета искаше да си купи мехлем за подутите пръсти на краката си. Пия остана навън да я чака — този път за нищо на света не би й хрумнало да бяга. Но пък отиде от другата страна на улицата, за да се скрие в сянката на галерията на някакъв висок дворец. Палатът на Сан Галгано.

Започна разсеяно да вдига и да пуска халките за връзване на коне, монтирани на предната стена — вдигаше една и я пускаше да падне с трясък, а после следващата. Едва на третата халка забеляза как изглеждат всъщност те. Всяка една от тях беше като меч, забит в камък, а на дръжката — там, където обикновено имаше скъпоценен камък, се виждаше мъжка глава. Отстъпи няколко крачки назад и вдигна очи към втория етаж. Етажът на благородниците беше издигнат на нивото на отсрешната църква, за да компенсира факта, че църквата бе издигната на склон. А точно пред елегантния прозорец с двете арки се виждаха поредица от фризове на светеца, който бе дал името си на този палат.

Пия бе чувала за свети Галгано и неговите реликви, които лежаха сухи и мълчаливи в някоя мощехранителница в църквата болница от другата страна на улицата. На един от барелефите той извършваше велики подвизи като рицар. На друг вадеше голям меч от камък.

Пия се огледа. Зърна двама лихвари, седнали пред масичките си в сянката на двореца, боящи монетите си на пейките. Сигурно бяха местни жители, защото сандъците им не биха могли да бъдат носени надалече. Тя ги поздрави набързо, без да изпуска от очи вратата на аптеката за Николета.

— Защо е този меч? Имате ли представа?

Мъжете я погледнаха объркано.

— Какво казахте, мадам? — рече първият.

Пия повтори:

— Защо има меч на онези халки за коне, по фризовете?

— О, ясно! — възклика вторият и бутна очилата си нагоре по носа, като учител. — Защото нашият блажен Сан Галгано е забил меч в камъка, в кръглата църква на Монтесиепи, точно над абатството „Сан Галгано“!

Пия им благодари и прекоси улицата точно в мига, в който Николета излезе от аптеката. И за втори път усмивката на господарката беше почти толкова широка, колкото и на слугинята.

* * *

На следващия ден Пия повика Николета в стаята си. Седеше приведена одве на леглото си и в мига, в който прислужницата надвисна над нея, тя се хвани за корема.

— Николета, знам, че се грижиш добре за мен и ме гледаш като свое дете, сякаш съм твоя плът и кръв. Затова сигурно няма да се изненадаш, че сега, когато ме е сполетяла такава голяма болка, се обръщам към теб!

Безсъмнено доволна да чуе тези думи, Николета се отпусна тежко до господарката си на леглото и едва не я прекатури.

— Хубаво, гъльбче. Кажи сега на Николета какво те тревожи. Да не би да е женската болест? Защото аз определено забелязах, че напоследък кървенето ти е много обилно!

Пия стисна корема си още по-силно и си наложи да говори с хриптене и стенания:

— Това е! Болката е непоносима, а кървенето идва и си отива повече от веднъж месечно! Помислих си... знам, че ходиш в онази болница, покрай която минахме вчера — „Санта Мария Мадалена“, нали така беше? А щом *ти* търсиш утеша там, значи сестрите трябва да са много учени и да имат големи познания по медицина.

Николета се усмихна глуповато при този комплимент.

— Вярно е, че понякога се отбивам при тях, защото те имат най-добрите лекарства — сигурно защото си имат и благословени реликви в свещения си дом.

Пия внимаваше да не вдига очи, така че Николета да не ги види как проблясват.

— На свети Галгано ли?

— Същият. Вярно е също така, че там са все сестри, които притежават знанията, за които говориш — за женски проблеми и подобни. Но да знаеш, че ако страдаш в женските си части, съвсем скоро ще премине. Когато луната започне да се пълни, болките ти ще изчезнат. Може за малко да се влошат, но обикновено така става — влошава се, за да се подобри. — Тази мисъл за чуждите страдания направи усмивката ѝ още по-широка.

Пиа ѝ хвърли един кос поглед и въздъхна.

— Е, в такъв случай сигурно си права. Ще търпя, колкото мога. Но истината е, че се притеснявам тази болест да не ми попречи да родя дете, а сигурно знаеш, че най-съкровеното ми желание е да изпълня дълга си като жена към моя съпруг!

И се изправи бавно, накуцвайки, превита на две. Запъти се към прозореца, без да изпуска и за миг от поглед слугинята си, отразена в стъклото.

— Но ти си права — простена театрално. — Няма смисъл засега да беспокоим свекъра ми. Ако се влоша, чак тогава ще го помоля да повика лекаря си. Но ти не се тревожи, скъпа ми Николета! Няма смисъл той да узнава, че ти не си преценила за необходимо да действаш навреме и...

Усмивката на слугинята изведнъж увехна.

— Е, може и да имам път натам тази седмица, защото болният ми крак и без това ще се нуждае от свежа лапа. И може като нищо да спомена за теб на сестрата игуменка и да я помоля да ти прати някоя послушница.

Пиа се хвана за перваза на прозореца, изпитвайки този път искрено облекчение.

— О, скъпа Николета, знаех си, че мога да разчитам на теб!

* * *

Макар и дала неохотно съгласие, Николета изпълни обещанието си. Още на следващата сутрин в покоите на Piа бе въведена монахиня от „Санта Мария Магдалена“. Тя беше облечена в черното монашескорасо и характерната колосана бяла забрадка на сестрите в болниците, която се разтваряше като крила на птица към небето.

Когато Пия зърна лицето на монахинята, се изпълни с униние — защото Николета очевидно бе схванала донякъде елементите на тяхната игра, изпращайки ѝ монахиня, която не беше по-стара от нея самата. Ако Пия наистина страдаше от болестта, от която се оплака, тази млада монахиня надали би могла да ѝ помогне с нещо. Но онова, което я притесняваше още повече, бе, че жената надали щеше да знае нещо по въпроса, за който всъщност беше повикана. Но когато, след като беше поканена, монахинята приседна на леглото, Пия се изпълни с надежда. Въпреки че очите ѝ бяха тъжни, а изражението сериозно, лицето ѝ изглеждаше интелигентно, точно както и приказките ѝ. Отне ѝ само един миг, за да се представи като сестра Кончета, след което се впусна да задава подробни въпроси за последния месечен цикъл на Пия, за цвета, продължителността и количеството му. Пия вдигна ръка, за да я прекъсне, и каза:

— Сестро, не искам да ви лъжа — по милостта Божия здравето ми е добре. Но градът ни се нуждае от сериозно лечение. Затова ще ви бъда благодарна, ако можете да ми кажете всичко, което знаете, за вашия светец покровител и за обителта на Сан Галгано. Вие, разбира се, можете да напуснете стаята ми веднага и да съобщите на свекъра ми какво съм ви питала. Но искрено ви умолявам да не го правите, защото, ако ми кажете онова, което искам да знам, ви гарантирам, че ще можем да спасим много невинни хора в този град!

Тя видя как очите на монахинята се плъзнаха по лицето ѝ и после се насочиха към главата ѝ, и по-специално към слепоочията и ушите ѝ, където още се виждаха белезите от ножиците на Нело. Следващото нещо, което изрече гостенката ѝ, дойде напълно неочеквано:

— Какво се е случило с косата ви?

Твърдо решила да говори само истината, Пия без колебание отговори:

— Съпругът ми я отряза.

— Защо?

— Защото един мъж ми се усмихна.

Монахинята кимна. Очите ѝ изведнъж бяха станали като стъкло. Вдигна ръце и развърза забрадката си. Под белия вимпел се разкри гола глава, същинска пустиня от изгорена и заздравяла плът, опъната и набраздена.

Пия се ококори от изумление.

— Да — кимна сестра Кончета. — Моят съпруг предпочете да използва не ножици, а факла. — С тези думи тя завърза спокойно забрадката си обратно на мястото ѝ, отпусна с достойнство ръце в ската си и изрече тихо: — Е, с какво мога да ви помогна?

* * *

Кастел ди Пиетра се издигаше в далечината като самотен, нащърбен зъб.

Пия нямаше представа какво бе очаквала от твърдината на Орлите — може би някакво модерно имение или лежен дворец, със съпътстващите го удобства на новото време. Но това място се оказа като замъка от легендата — мрачно, средновековно, набраздено от многобройни бойници на върха и тесни отвори в стените за стрелците.

Двамата със синьор Бруни бяха яздили почти цялата сутрин. Веднъж Пия се бе осмелила да се впусне в галоп, бързо и надалече, както винаги бе мечтала. Вятърът бе разявал косите ѝ, соленият въздух бе брулил лицето ѝ. Вече знаеше, че каквото и да стане оттук нататък, синьор Бруни ѝ бе дал невероятен дар — тя вече винаги щеше да обича ездата, до края на живота си. Усещаше конете в кръвта си и за първи път се усещаше като истинска дъщеря на Сиена. Синьор Бруни ѝ беше дал толкова много, без да поискава нищо в замяна, отнасяйки се към нея единствено с абсолютна почтителност. И тъй като той се бе държал към нея по този начин, защото единствен от всички останали мъже в живота ѝ не бе поискав нищо от нея, днес тя бе решила да му даде нещо. Всъщност — две неща.

Но трябваше да подбере добре момента, както и мястото. Вече наблизаваха.

Двамата бяха галопирали заедно, волно и свободно. Синьор Бруни бе принуден да удържа Леокорно, за да яздят рамо до рамо. Накрая Кастел ди Пиетра се бе издигнал на хоризонта пред тях подобно на пиратски кораб и двамата се бяха заковали на място. Сълнцето вече беше високо и замъкът на Орлите предлагаше така жадуваната сянка, но нито един от двамата ездачи не изгаряше от нетърпение да се приближи до него. От замъка като че ли се издигаше

някакво зловоние, което проблясваше на сред лятната мараня също като облак стъртели, надигнали се от гнездото си.

Накрая Пия срита Гуиневир и двете се насочиха към каменната твърдина. Когато се озоваха в сянката на крепостта, Пия сложи ръка върху стената и тя се разпадна под ръцете ѝ подобно на захар мусковадо. Двамата вдигнаха очи към прозорците. Постройката беше толкова древна, че дори стъклото в отворите бе изненада за тях. Тръгнаха мълчаливо покрай стените, заобикаляйки замъка. Минаха покрай огромната, обкована с желязо дървена порта, в която се виждаше и друга, по-малка вратичка. Но Пия срита кобилата си и пое по стръмнината зад замъка. Изпълнен с любопитство, синьор Бруни ги последва. Но ученичката му още не беше открила онова, което търсеше, затова продължиха все така мълчаливо напред, през гъстите дебри на една горичка от мандрагора и тръни. В западния ѝ край се възправяше мрачната стрела на една-единствена кула. Пия се закова с коня си.

— Било е тук — обади се тя. — Точно тук са затворили първата Пия Толомей, задето е опетнила честта на съпруга си. И тук е издъхнала.

Синьор Бруни се загледа тревожно в нея. Пия опря ухо до стената на кулата, сякаш чуваше писъците на своята съименничка през вековете. Досега бе мислила първата Пия за литературна измислица. Но застанала пред високата каменна кула, тя разбра, че Пия е била истинска, а фактът, че е била обезсмъртена от Данте, не е направил нито затворничеството ѝ по-леко, нито смъртта ѝ — по-малко болезнена. Първата Пия е била жива и дишаша жена, убита от съпруга си, при това в същия онзи замък, покрай който преди малко бяха минали и който, по ирония на съдбата, бе попаднал през това столетие в ръцете на Фаустино Капримулго.

Цитаделата и нейното зловещо предзнаменование изпъльваха с ужас Пия. Тя дръпна юздите на Гуиневир и се отдръпна.

— Не и аз — промърмори почти на себе си. — Този път няма да съм аз!

— Разбира се, че няма да сте вие! — обади се успокоително синьор Бруни. — Времената днес са различни!

Пия обърна Гуиневир с гръб към кулата, като че ли не го беше чула. Но нежността в гласа му не бе убягнала от вниманието ѝ и тя още

веднъж осъзна, че онова, което се канеше да направи, бе правилно.

— Щом замъкът е тук — изрече, отново на себе си, — то тогава този път би трябало да е... — не довърши, поемайки напред с коня си. Веднъж излязла от зловещата сянка на замъка и кулата, тя се изпълни със сигурност. Сърцето ѝ заби силно в гърдите. — Хайде, ела! — прошепна. — Знам едно специално място!

Синьор Бруни я последва послушно, когато тя го поведе през горския гъсталак зад замъка. Внезапният мрак след яркостта на слънцето я заслепи, но като че ли наистина можеше да вижда в тъмното като Минерва. Зад нея Леокорно се хълзгаше върху туфите трева, но, водена от ездачката си, Гуиневир пристъпваше уверено напред. Сега май синьор Бруни беше ученикът, а Пия — учителят. Тя се обърна в тъмната близост на гората и се засмя, докато го гледаше — първият ѝ истински смях от седмици насам. Яздеше бързо, така, както винаги беше желала — искаше да умори мускулите си и да учести дъха си.

Накрая Пия усети под себе си как конят ѝ тръгва по склон и дочу ромона на буен поток. Пред очите им изникна красив дъгов каменен мост, стар колкото замъка наблизо. Пия се съмъкна от Гуиневир и завърза юздите ѝ на клона на едно дърво. Синьор Бруни се съмъкна от гърба на Леокорно и пусна свободно юздите му, а конят веднага сведе глава и започна да пощипва солената трева край рекичката.

Пия поведе синьор Бруни към моста и когато стигнаха най-високата му част в средата, спряха и се облегнаха на парапета, загледани в бързея под тях.

— Исках да ти покажа това място — прошепна тя. — Нарича се Мостът на Пия. Нейният мост. На първата Пия, онази от Данте. Тя е била затворена в кулата на този замък, същият, който сега принадлежи на Фаустино. Когато бях малка, баща ми ми разказа всичко за това място. Показа ми и замъка, и моста. Искаше да ме изпълни със страх, да ме държи в подчинение. Но ми каза и нещо друго, което нямаше никакъв смисъл за мен, докато не те срещнах. — Посочи срамежливо надолу и добави: — Това е реката *Бруни*. *Твоята* река. Разбираш ли сега? Схващаш ли защо се стреснах, чувайки името ти, когато си говорихме в изповедалнята? Това е мястото, където двамата с теб се срещаме!

Той погледна към реката, към моста, към нея. Красивото му лице беше сериозно.

— Защо ме доведе тук? — попита.

Моментът беше настъпил.

— Исках да ти дам две неща. Първото е заради любезнотта ти — благодаря за книгата, получих я. В замяна мога да ти кажа къде ще бъде следващата среща на Деветимата.

Той я погледна изненадано, като че ли беше очаквал да чуе нещо друго.

— Прочетох книгата от корица до корица — продължи тя. — Търсих имена на църкви и параклиси. Но не открих нищо особено, нищо, което би имало значение в случая. Спомняш ли си, когато говорихме за заключенията на херцогинята? Тя е говорила за меча на крал Артур и за това, че единствено членовете на квартала на Гъската имат право навсякъде да носят меч. Тогава херцогинята е предположила, че Деветимата вероятно ще се срещнат в църквата на *контрада Ока*. Обаче е била на грешен път. Но е била напълно права да насочи вниманието си основно върху меча.

— Ескалибур?

— Да. Но не става въпрос за самия Ескалибур, а по-скоро за *местоположението* му — то е главната насока.

Синьор Бруни полагаше усилия да си спомни съдбата на меча на Артур. Накрая сведе очи към водата под тях и попита:

— В езерото?

— Не — усмихна се Пиа. — В камъка. Спомняш ли си, че Ескалибур е бил намерен забит в камък и никой, освен Артур не е успял да го извади?

Погледна го многозначително и завърши:

— Ще се срещнат в отшелническата обител в Монтесиепи, в хълмовете над града, точно над абатството „Сан Галгано“. Щом ще имат толкова важен гост, логично е да искат да се срещнат извън града. Там е идеалното място за целта. Развалини, сред гъста гора, отдалечено, но само на няколко часа езда от града.

— Защо си толкова сигурна?

— Заради легендата за Сан Галгано. Когато Галгано се отрекъл от стария си начин на живот, той забил меча си в камъка на онова, което впоследствие ще се превърне в негова обител. И мечът си е все

още там — около него е изградена малка кръгла църквица, и до ден-днешен никой не е успял да го извади от камъка.

— Сериозно? Тук, сред тези хълмове, има меч, забит в камък?

— Има и още как! Мнозина са убедени, че това е същият онзи меч — Ескалибур. Че преди векове е бил изнесен от Британия и пренесен дотук от поредица славни рицари, последният от които е...

— Свети Галгано — довърши Рикардо.

— Да. За да остане тук, сред тези хълмове.

— Значи, когато капитанът на *контрада* на Гъската говореше за Някогашния и бъдещ крал, е имал предвид двама души — Артур и Галгано.

— Трима. И Нело. — Едва не се задави с името на съпруга си. — Кралят, който идва.

— Значи това е! — възклика Рикардо. — В кръглата църква на Монtesиепи, над абатството „Сан Галгано“. И там е мястото, където Ромул ще разкрие самоличността си.

Тя пак се усмихна — колкото повече се отдалечаваше от своя квартал, толкова по-често започваше да се усмихва. Чувстваше се горда, че му е помогнала да свърже две легенди, и то единствено благодарение на малко местен фолклор и железните халки за връзване на коне на един от дворците на Орлите. Може би Минерва наистина ѝ беше помогала. Докосна символа на кукумявката на гърдите си.

— А какво е второто нещо? — обади се той.

Тя си пое дълбоко дъх и изрече:

— Това!

Хвана ръката му и я положи върху гърдите си, притискайки я лекичко върху медальона и сърцето си. А после хвана лицето му в ръце и го целуна, вливайки силно устни в неговите. И изведнъж кръвта във вените ѝ пламна. Той я обгърна нежно през кръста и я притисна толкова силно към себе си, че едва не я задуши, а тя обгърна врата му, усещайки пръстите му в късата си черна коса — косата на египетска царица. Твърдостта на наболата му брада, мекотата на устните му, твърдостта на зъбите му, мекотата на езика му — всичко това се превърна в част от пламнения поток по вените ѝ, бързащ надолу подобно на реката под тях. Потокът беше толкова всепомитащ, че тя не чу нито прошумяването в храстите, нито проблясващите розови очи на човека от сенките.

Накрая сама си наложи да се отдръпне, защото вече не можеше да има доверие в себе си. С омекнали крака тя се хвани за парапета, но конникът я сграбчи за раменете и я обръна отново към себе си, почти грубо.

— Позволи ми да те имам! — изрече настойчиво. — Тук, веднага!

Пия се вгледа в очите му и видя там едновременно радост и болка, и копнеж. Досега тя не знаеше, че не можеш да дадеш само целувка. Бе искала да му благодари за нежността. Не, може би нещо повече — бе искала да му покаже какво е започнала да чувства към него. С приближаването на Палио на тях не им оставаха много дни. Но ето че сега само бе влошила нещата. Беше се държала като пълна глупачка и дори непорочността ѝ не можеше да я извини. Не беше проявила мъдростта на Минерва — точно обратното, не притежаваше дори мъдростта на една ученичка! Но пък откъде би могла да знае?! Никога досега не бе чувствала този огън, който той беше подпалил в нея, който тя беше подпалила в него.

Но вече разбираше всичко и съжаляваше много за болката, която му бе причинила. Оказваше се, че целувката сама по себе си не можеше да бъде цел. Тя беше началото на нещо друго. Но макар да бе започнала, тя не можеше да продължи. И той го разбра, още преди да беше казала каквото и да било.

— Бих опетнила честта му, без да се замисля — промърмори и внимателно съмъкна ръцете му от раменете си. — Но не бих опетнила нито твоята, нито моята чест!

— Радвам се да го чуя!

Подобно на актьор, на когото са му подали репликата, иззад дърветата откъм замъка се материализира Нело Капримулго. Двамата влюбени отскочиха един от друг. Нело се приближи към тях и стисна собственически ръката на Пия.

— Синьор Бруни — просъска, — благодаря ви за *обучението* на моята съпруга! Господарят, моят баща, ми спомена, че днес може би ще яздите насам. Оттук нататък поемам аз. Вашите уроци приключиха!

Нело се обръна и поведе съпругата си по моста, впивайки пръсти в горната част на ръката ѝ като менгеме, точно на местата, където ѝ бе оставил синини и първия път. Пия се осмели да се обръна назад и да хвърли един агонизиращ поглед през рамо към конника, който стоеше

вцепенен и ужасен в средата на моста. Искаше ѝ се да запамети тази картина завинаги в съзнанието си, за да я топли в предстоящия труден живот.

След като стигнаха до горичката, Нело я метна върху големия си черен кон и скочи зад нея. Без да каже и думица повече, той срита коня и животното се понесе като вихър между дърветата, чито клони забрулиха лицето на Пия. Тя предполагаше, че той ще я отведе в града, но той се насочи в обратната посока. Подкара жребеца към руините на древна преградна стена, които бяха прекалено високи дори и за кон с един ездач, а какво остава — с двама, и конят удари лошо коляното на левия си заден крак. И тогава Пия разбра накъде я води Нело, и че до залез-слънце тя ще бъде затворена в същата онази кула, от която се ужасяваше толкова много, обречена да повтори съдбата на отдавна покойната си предшественица.

* * *

Виоланте наблюдаваше залеза от двореца си. Мракът бе паднал напълно над града, когато се появи Гретхен и ѝ каза, че тази вечер гледката от кулата била особено красива. Херцогинята кимна и се насочи към кулата през вратата на библиотеката. Заизкачва стъпалата едно по едно, докато накрая не зърна Рикардо да я чака в мрачната кула — под ярката светлина на луната приличаше на ангел отмъстител. Виоланте се изпълни с облекчение, че той е тук, жив и дъшащ, незастигнат от меча или пистолета на Нело. Но когато се загледа повнимателно в него, забеляза нещо странно в очите му.

— Пия каза ли ти нещо? — запита директно тя.

— Да.

Не успяваше да разгадае изражението му. Беше може би на радост или отчаяние — не, по-скоро комбинация от двете.

— И? — подкани го тя.

— Деветимата ще се срещнат в „Сан Галгано“. Там има меч, забит в камък, който е помогнал на Орса да измисли сравнението с крал Артур.

— „Сан Галгано“ ли? — ахна тя. — Чувала съм за него. Но не беше ли в руини?

— Абатството — да. Но има и отшелническа обител, някаква кръгла църква, в която се намирал забитият меч. Деветимата ще се срещнат там утре, в девет часа. — Звучеше почти безразлично.

— Браво на теб! — отбеляза топло Виоланте. После му разказа за неуспеха си да привлече бащата на Еджидио за каузата им, но въпреки това, докато стоеше под ярката пълна луна, се изпълни с оптимизъм въпреки облаците, които се събираха и минаваха пред приятното лице на небесното светило.

Рикардо не реагира. А после я погледна в очите и отрони:

— Тя ме целуна.

— О, Рикардо! — Беше се случило точно онова, от която тя се опасяваше.

Той се обърна с гръб към града и добави:

— Нело ни видя. Отведе я в замъка на Орела.

Рикардо не чу въздишката ѝ, защото с отронването ѝ тя бе подета моментално от вятъра, нито долови шумоленето на моравата ѝ рокля, докато се обръщаше с лице към града, за да скрие от него ужаса в очите си. Нямаше сили да ѝ каже останалото — че са се държали като глупаци, че Фаустино нарочно им бе дал позволение да отидат до Марема, че бяха паднали право в капана, щастливи като деца, но само за да бъдат заловени на място от зловещия Нело.

И внезапно усети, че трябва да знае всичко.

— Ланселот, Гуиневир, Артур — запита, — какво се е случило с тях? Защото Пия чете. Чела е и тези легенди.

Виоланте се поколеба. Не изпитваше огромно желание да му казва. После докосна бургундовочервеното му рамо, но толкова нежно, че той почти не почувства допира ѝ.

— Ела с мен! — подканни го херцогинята. — Ще ти кажа.

Поведе го по стълбите право към библиотеката. Настани го да седне, извади книгата и приседна до него. А после Виоланте Беатрикс де Медичи, която никога не бе имала щастието да чете на собствените си деца, започна да чете на този младеж от „Смъртта на Артур“, като едновременно превеждаше:

— А когато приключиха утринната служба и първата литургия, в църковния двор, точно срещу олтара, видяха голям камък, също като мрамор; и в средата му имаше нещо като наковалня от стомана, висока един фут, и вътре в нея стърчеше прекрасен меч с

*оголено острие, и за него бяха написани букви в злато, които гласяха:
„Който извади този меч от този камък и наковалня, е истинският
кral...“*

Рикардо я слушаше, без да отрони и дума. Накрая с периферното си зрение тя забеляза как тъмните му къдици падат все по-ниско и по-ниско над масата. Младежът беше яздил днес до Марема и обратно, и в интервала между двете беше ухажвал омъжена жена! Виоланте спря да чете и се загледа в него, докато главата му се отпускаше бавно върху скръстените му на масата ръце. Накрая той заспа. Тя го погледа още малко, наслаждавайки се на ангелското му лице, на потрепването на ноздрите му, на благородната извивка на леко отворените му устни. После пристъпи на пръсти към вратата и повика тихо Гретхен, като я помоли да донесе завивка. Метна голямата кожа над раменете на Рикардо и го остави да спи в библиотеката.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА ЖИРАФЪТ

На върха на висока кула в своя палацо в квартала на Жирафа още един човек бе заровил лице в книга. Франческо Мария Конти, братовчед на самия папа и главен съветник на херцогинята, бе зает с дело, което трудно можеше да бъде наречено държавническо. Бе приведен над научните си книги — книги от такива светила в науката като Нютон и Галилей. За негово щастие той отдавна се интересуваше от тези работи — гравитацията, теглото, поведението на сферите, магнетизмът и взаимодействието на материалите бяха любимите му хобита. Ала днес той се бе заел да използва тези велики теории за низши цели — искаше да разбере от тях как се мами. Задачата му беше едновременно проста и неразгадаемо сложна — опитваше се да фалшифицира жребия за състезанието.

Десетте коня и ездачи за всяко Палио в Сиена бяха избирани чрез черно-бели топки, които падаха през един дървен механизъм. Теглото и диаметърът на всички топки, върху които бяха изписвани имената на ездачите, бяха обикновено абсолютно еднакви. Но този път се налагаше да бъдат различни. Той беше длъжен на всяка цена да съчетае кон със съответния ездач, иначе всичко щеше да бъде загубено. Ала Франческо Мария Конти не се притесняваше. Той беше самоуверен и образован човек. Освен това имаше известно предимство — разполагаше с прототип. Братовчед му папа Инокентий III бе проводил от Рим куриер с кадифена торбичка. В тази торбичка имаше набор топки, с които конклавът гласуваше за своя съвет на кардиналите. По време на последните избори папа Инокентий, познат до този момент повече като най-обикновения Микеланджело Конти, бе поръчал направата на точно тези топки, чието тегло бе такова, че да държи далече от него най-омразната му кардиналска фракция — Фарнезите, заради които Конти бе изгубил жизненоважни папски територии по време на последните Династични войни. И номерът бе успял — Фарнезите вече бяха бита карта. Или поне засега.

Франческо Мария Конти извади малките топки от торбичката, подреди ги на масата, а зад тях постави шублера си, боите, лаковете и длетата. После приготви купчинка малки оловни куршуми за мускети, които щеше да претопи. Запали горелката си, но преди да се заеме с разтопянето на оловото, използва пламъка, за да изгори бележката, която беше пристигнала с кадифената торбичка. Докато пламъците погльъщаха листа, той я прочете за последен път:

„Братовчеде, ще изпратя един от моите доверени кардинали на вашата среща следващия петък, в девет часа.
Ще носи моя пръстен. М. К.“

Когато бележката се превърна в пепел, Франческо Мария Конти оправи очилата на носа си и хвърли оловните куршуми в тигела. Докато чакаше оловото да се разтопи, реши да погледне през прекрасния телескоп от месинг и дърво, който стърчеше от прозореца на тази висока кула над двореца на Жирафа. Този телескоп, който някога бе принадлежал на Галилео Галилей, се подаваше от рамката на високия прозорец и в сумрака придаваше на кулата вид на жираф.

Конти изпитваше задоволство от симетрията на идеите. Спомни си един разказ, който някога бе чувал — за жирафа, който Лоренцо де Медичи някога получил от султана на Египет в замяна на съюза, който Медичите подписали с него срещу Османската империя. Когато пристигнал във Флоренция, жирафът моментално се превърнал в сензация, но малко след пристигането му главата му се заклещила в гредите на обора, той си счупил врата и умрял. А въпреки научните претенции Франческо Мария Конти споделяше дълбокото суеверие на всички жители на Сиена. И поради тази причина той бе уредил да хвърлят едно магаре върху портата Камолия. Поради същата причина се усмихна, когато си спомни историята за жирафа на Медичите. Надяваше се тя да е предвестник на падението на тази династия.

* * *

През първата си вечер в замъка на Орлите в Марема Пия от рода Толомей се почувства достатъчно уверена в себе си, за да слезе в конюшните при Гуиневир.

Фактът, че всъщност не беше затворена, се дължеше преди всичко на свекъра ѝ, който се бе появил в замъка тъкмо навреме за вечеря. Очевидно съдбата, от която най-много се бе ужасявала — да бъде затворена във влажна тъмница без светлина и без компания, с изключение на призрака на първата Пия, — щеше да ѝ бъде спестена.

Всъщност Фаустино като че ли бе направо във възторг от нея — тя бе изиграла възхитително ролята си и той бе много доволен от начина, по който бе минал този ден. Очевидно нямаше нищо против Пия да е наясно, че тъкмо той бе уредил Нело да ги залови със синьор Бруни, и благата му усмивка безсъмнено бе основният щит, който я пазеше от гнева на Нело. Съпругът ѝ не бе сложил нищо в устата си — разяждащата омраза в стомаха му не му оставяше място за храна. Но в замяна на това пиеше чаша след чаша, потънал в гробовно мълчание.

В компанията на свекъра си тя не изпитваше даже страх — единствено съжаление. Но съжаление не заради целувката, защото, дори никога повече да не преживееше подобна целувка, пак щеше да си е струвала. Съжаливаща само, че се бяха показали като пълни глупаци да танцуват по свирката на Фаустино, а още повече, че уроците ѝ със синьор Бруни бяха приключили. Можеха да ѝ отнемат учителя по езда, но не можеха да изтрият онова, на което я беше научил — защото сега тя вече бе в състояние да поеме бързо и надалече. Но ако щеше да бяга, както беше планирала, се нуждаеше от кон. Разбра, че засега Нело не възнамеряvalа споделя постелята ѝ — очевидно бе права, когато бе предположила, че той нямаше да го стори, докато не спечели Палио. Щеше да задържи всичките си зловещи течности, живеещи в тялото му — гнева си, похотта си, — скрити дълбоко в себе си, за да може да ги използва за Битката на Титаните.

Не по-малко приятен от този извод бе и фактът, че Николета бе оставена далече в Сиена. Което беше истински късмет, защото Пия никога не би могла да избяга под зоркия поглед на слугинята. А бягството вече беше единствената ѝ възможност — до Палио трябваше да е изчезнала, иначе щеше да бъде обладана от Нело.

Преди изминалата седмица тя не би изпитвала никакво съжаление за бягството си. Защото тогава все още в Сиена нямаше

нищо, за което да тъгува. А сега имаше. И въпреки това не можеше и да остане. Днешната целувка не успя да стане начало, затова трябваше да се превърне в край. И така, като взе една ветроупорна лампа, Пия слезе тихо в конюшните.

Когато вдигна резето, зърна шарената задница на Гуиневир почти веднага под топлия кръг на светлината. Постави ръка върху дребното конче и бе възнаградена с приятелско изцвилване. Закачи лампата на една желязна кука и се приближи до главата на кобилката. Погали и целуна нежно коня, прегърна красивата му глава и отпусна буза върху топлия, копринен врат. Гуиневир изглеждаше толкова топла, стабилна и успокояваща, а също така най-близкото нещо за нея на този свят до синьор Бруни.

Едно помръдане и изпръхтяване от съседното отделение на конюшнята й подсказа, че Гуиневир си има компания. В следващите четири отделения Пия откри прекрасни, почти еднакви сиви жребци, спокойно предъвкваци овес. Четири коня, с едни и същи размери, които похапваха овес, за да се сдобият със сили за дълго пътешествие. За краткото време, прекарано със синьор Бруни, Пия бе научила за конете много повече неща, отколкото би усвоила цял живот в обикновено училище по езда. *Това бяха впрегатни коне за карета.*

Тя се завъртя бавно, вдигнала високо лампата. Да, там, в тъмния ъгъл, бе оставена каретата на Орлите, лакирана и със здрави колела, с жълто-черното знаме на Орлите, изрисувано на вратата. Пия се досети, че Фаустино е подготвил каретата и впряга за пътешествието си до „Сан Галгано“ и църквата в Монтесиепи утре вечер. Свекърът й страдаше от подагра и затова почти никога не яздеше.

Зад гърба й се чу друго приятелско изцвилване и тя пак се обърна към отделенията за конете. И там, пристъпвайки от крак на крак и помахвайки с мощната си опашка с нервната енергия на победител, се намираше черният жребец на Нело. Тя обгърна с поглед тялото му — той бе няколко педи по-висок от Гуиневир и затова тя отстъпи крачка назад. Но очите му бяха мили и пръхтеше съвсем приятелски към нея. Пия събра кураж и се приближи внимателно към него, като сложи ръка на врата му. Един кратък спомен прелетя през главата й, когато той задиша във врата й и започна да погризва ухото й. Поуспокоена, тя се приведе да погледне крака му, който беше пострадал при прескачането на стената. Прокара внимателно пръсти

по болния крайник на животното, както бе видяла да прави синьор Бруни. Оказа се, че не е имало нужда да се притеснява — в дома на Орела конете бяха третирани по-добре от хората. Раната беше отлично превързана с лапа, прикрепена здраво към крака. Но Пия си знаеше, че Нело ще съжалява горчиво за това нараняване на коня — неговата голяма надежда за Палио, което му бе причинил от гняв срещу невярната си съпруга. Беше сигурна, че той щеше да стовари цялата вина за това върху нея. И може би ще я накаже. Потрепери и тихо прошепна:

— С теб всичко ще бъде наред, момчето ми. Но какво ще стане с мен?

* * *

Рикардо Бруни беше раздразнителен и нетърпелив и не можеше да си намери място от мислене. Всяка сутрин, преди слънцето да се изкачи високо и да започне да прежуря, той тръгваше с Леокорно към Марема и поемаше към солените блата. Тревата шептеше под копитата на коня, соленият бриз охлаждаше лицето му. Понякога се приближаваше до затвора на Пия толкова, за колкото имаше кураж. Понякога му се струваше, че вижда тъмната ѝ глава в рамката на прозореца. Но винаги беше прекалено далече от там, за да бъде сигурен. Веднъж зърна в далечината Нело — приличаше на детски оловен войник. Яздеше като изстрелян курсум от пистолет. Рикардо прегълтна. Като че ли Нело май наистина не можеше да бъде победен.

А в града, потънал в проблясващата мараня на лятото, жегата лежеше като постеля над старите камъни. Децата притичваха от сянка към сянка, за да не изгорят босите си крака. Когато можеше, Рикардо помагаше на баща си, но с приближаването на Палио настроението на Доменико се вдигаше все повече и повече, а Рикардо не бе в състояние да издържи безкрайните му приказки. Затова ходеше да види херцогинята — единственият човек, с когото можеше да говори за Пия.

Изкачваше се в Торе дел Манджа — по-близо до слънцето, но и до вятъра, и далече от пещта на горещите камъни. Оттам тя го отвеждаше в библиотеката, където ухаеше на книги, цареше единствено приглушената тишина на претъпканите рафтове с томове и

беше хладно въпреки непоносимата жега навън. Там тя му четеше, винаги от „Смъртта на Артур“, като едновременно превеждаше. Рикардо бе наясно, че се изисква невероятен интелект, за да четеш на един език, а да говориш на друг. В повечето случаи просто слушаше, отпуснал глава върху ръцете си на масата с картите, кръгла като онази в Камелот. Но понякога следеше единствено успокояващия ритъм на словото й. Думите на Виоланте го умиротворяваха и той ги пускаше през главата си като освежителен поток. Понякога затваряше очи. Други път наистина заспиваше.

* * *

За Виоланте де Медичи не беше важно защо Рикардо бе започнал да идва често при нея — присъствието му й действаше като балсам. Отпуснат на масата в библиотеката, той й изглеждаше по-млад. Не можеше да повярва, че същият този човек беше яздил като богатир и беше скочил, макар и напразно, за да спаси Виченцо и да попадне в полезрението на Фаустино. Присъствието му бе добре дошло за нея като средство за отвлечане на вниманието й от неумолимото приближаване на онази съдбовна среща в „Сан Галгано“, а след това на Палио, а после — на какво? Той бе започнал да идва при нея всеки ден, а тя бе започнала да свиква да го очаква и знаеше, че ако спреше да идва, щеше да й липсва много.

Но тези техни тихи срещи имаха и друга цел. Виоланте виждаше, че Рикардо е опасно влюбен в Пия и сега изживява агонията на нейното отсъствие. Затова тя си имаше свои, негласни мотиви да му чете точно тази книга. Запознаваше го с един предупредителен разказ, изнасящо му тайна литургия за момче, което ще се превърне в могъщ и ревнив крал и което ще покоси любимия си рицар, задето е откраднал кралицата му.

Тъмната глава на Рикардо, отпусната върху ръцете му, беше неподвижна — Виоланте не беше сигурна дали той спи или не. Усмихна се. Нямаше никакво значение. Вероятно младежът не спеше достатъчно — сутрин ставаше рано, за да обучава новия си жребец, а нощем се въртеше на нара си, разяждайки се от любов към жената на своето сърце.

— И така, когато пристигна в църковния двор, сър Артур слезе от коня си и го върза на близката колона и когато влезе в палатката, не завари там никакви рицари, защото те бяха на турнир. И тогава той хвана меча за дръжката и съвсем леко го измъкна от камъка, и после яхна коня си и пое на път, докато не стигна при брат си, сър Кей, и му връчи меча...

В този момент вратите на библиотеката се отвориха с тръсък и при тях влетя Гретхен. Главата на Рикардо се вдигна от масата (значи я беше слушал) и той се надигна да си ходи. Гретхен вдигна ръка, за да го спре, и извика:

— Ти остани! Ваша светлост, имаме странна доставка! Бихте ли слезли, моля?

Виоланте последва Гретхен по стъпалата, следвани на известно разстояние от Рикардо. Щом слязоха в прохладния вътрешен двор на двореца, забелязаха, че портата за търговците е отворена и някакъв каруцар разтоварва стоката си — метли, може би стотина, та и повече, които той подреждаше като клада в центъра на двора. Гретхен веднага започна да му се кара:

— Да не би да имаш парцали в ушите?! Аз не ти ли казах, че нямаме нужда от тези метли?! А дори и да имаме, ще ги купуваме като единични войници, а не на батальони!

Каруцарят, който вече беше взел мярката на Гретхен, свали веднага шапката си, когато зърна херцогинята, и се поклони.

— Мадам, получих заповеди да докарам тези метли като подарък за вас. Казаха ми, че имате нужда от тях. — Сбърчи чело, за да си спомни точните думи: — „Защото тя се е заела да прочиства града“, така беше.

Сърцето на Виоланте заби лудо, по тялото ѝ преминаха тръпки.

— Кой ти каза това? — дали е бил Фаустино? Би ли се осмелил на подобна дързост? — Започни отначало, човече!

— Ами, качвах си се аз по хълма към Монтепулчано, за да закарам метлите на пазара. Това са най-добрите метли, мадам, метличина и прещиг, с дръжки от маслинено дърво! Няма да срещнете по-добри от тази страна на Флоренция!

Господарката и прислужницата ѝ си размениха погледи.

— Сега не говорим за стоката ти! — тросна му се Гретхен. — Кажи най-главното!

— Така де, карах си аз мулето нагоре по хълма и по едно време налетя една голяма златна карета, която едва не ни събори. Кочияшът спря и отвътре се показа един голям дебел мъж, който ми хвърли кесия жълтици. Купи цялата ми каруца с метли и ми каза да обърна и да ви ги докарам на вас, госпожице, хъм... мадам. — Каруцарят погледна смутено херцогинята и после сведе очи към земята.

Виоланте се сащиса. Не познаваше никакви едри господа, още повече такива, които да ѝ изпратят подобен подарък. Изведенъж усети, че от цялата тази история ѝ писва.

— Тогава пак си ги вземи — подхвърли раздразнено. — Вече си получил жълтиците си. Хайде сега си прибери метлите и ги закарай на пазара. Пак ги продай, давам ти разрешение за това.

Каруцарят се помести неспокойно от единия крак на другия, но не помръдна.

— Ами... сложно е, мадам.

Виоланте си сложи най-добрата маска на надменност, на която беше способна, вирна брадичка и изрече:

— И защо? Тук аз съм управителката! Моята дума е закон!

— Да, мадам, само дето... — промърмори каруцарят, не смеещ да я погледне в очите.

— Да?

— Ами... господинът заръча да ги докарам тук преди него, рече, че самият той след малко щял да бъде тук. Рече още, че бил наследникът на херцогството.

Виоланте и Гретхен се спогледаха за втори път и в един глас възкликаха:

— Джан Гастоне!

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА ДОЛИНАТА НА ОВЕНА

Джан Гастоне де Медичи, единственият жив син на Великия херцог Козимо де Медичи и наследник на великото херцогство Тоскана, беше повече от изненадан, когато получи писмо от своята снаха Виоланте — единствената жена на този свят, която някога бе харесвал.

Неприязънта на Джан Гастоне към женския пол не се дължеше на едно-единствено събитие, а беше плод на дългогодишно пренебрежение от страна на неговите представителки. Като самотно момче в големия палат, игнорирано от цялото си семейство като втория син на фамилията, той започна да проявява предпочтение към компанията на онези под него, към простолюдието — предпочтение, което щеше да се окаже до живот. Затова именно прислугата бе тази, която подслушна на Джан Гастоне, че когато майка му Маргьорит била бременна с него, се опитала да гладува с надеждата да пометне, а после, когато въпреки всичките й опити Джан Гастоне се родил, Маргьорит отказала да го кърми, убеждавайки всички в двора, че страда от рак на гърдата. Пак слугите му казаха, че когато бил на четири годинки и тъкмо започнал да разбира, че всъщност има майка, тя избягала във Франция и никога повече не се върнала. Изоставен от Маргьорит, Джан Гастоне бе започнал да се привързва към собствения си паж — момче на неговата възраст, наречено Джулиано Дами, висок, блед, красив младеж със странни пурпурни очи с цвета на червено грозде. От Дами младият благородник научи най-важните уроци в живота си. Пажът отне девствеността на младия си господар и го научи на всички удоволствия, които можеше да получи един мъж и без да прибягва до женските форми. Дами много бързо разпозна апетита на любовника си към клюките и доведе до съвършенство естествената му склонност да лови сплетни, хвърляйки мрежите си над цялото домакинство за сребристите и хълъзгави рибки на скандала, за да ги реже умело на порции и да ги сервира обработени на своя господар.

Джулиано Дами сметна за угодно да отдели Джан Гастоне още повече от семейството му, да го изолира и да го направи максимално зависим от себе си. Дами беше младеж с големи амбиции, който нямаше никакво намерение до края на живота си да остава паж на един второстепенен Медичи.

Сестрата на Джан Гастоне — Анна Мария Луиза, беше втората жена, която го предаде. Анна Мария Луиза бъркаше надменността с благородство, затова, колкото и да разравяше спомените си, Джан Гастоне не си спомняше да бе виждал сестра си да се усмихне дори веднъж. След години на пълно пренебрежение към него пак тя нанесе най-силния удар на Джан Гастоне и така ускори събитията, които щяха да позволят на омразата на брат й към жените да разцъфти с пълна сила. Защото именно сестра му беше тази, която бе убедила баща им, че Джан Гастоне трябва да се ожени, и която му бе натрапила жената, днес вгорчаваща живота му — Франциска от Сакс-Лаунбург, заможната вдовица на пфалцграфа Филип от Нюберг. Най-голямото постижение на Франциска като че ли се състоеше в това, че с безобразното си поведение бе накарала съпруга си да се пропие и да влезе в гроба само за три кратки години.

Като хрисим и отстъпчив пред баща си син, Джан Гастоне покорно се бе оженил и бе поел към кошмарното си изгнаничество в Бавария през същите онези гори, които бяха дарявали с такава утеша Виоланте. И уничието се стовари безвъзвратно върху душата му още в мига, в който пристигна в разнебитения дървен дворец на Франциска в Плосковице, където съпругата му се зае усърдно да го измъчва със зловонните си настроения.

Майка, сестра, съпруга — всяка от тях бе изиграла роля в обръщането на Джан Гастоне срещу женския пол. Ето как Виоланте Беатрикс де Медичи, съпруга и вдовица на брат му, сравнително лесно се бе изкачила на върха на неговата привързаност към жените. С нея се бяха срещали само три пъти, но милото й отношение към него и приятният й характер автоматично бяха спечелили сърцето му. Освен това той й дължеше много повече, отколкото самата тя би могла да си представи. Затова Джан Гастоне повика Дами, своя постоянен спътник и компаньон, и размаха под носа му писмото на Виоланте.

Джулиано Дами беше неговото спасение. В лицето на Дами той бе открил приятеля, брата и сродната душа, които никога не бе имал.

Дами познаваше безграничността на неговата лакомия и помагаше на Джан Гастоне да проумее очевидно безкрайните дълбини на собствената си сексуална поквара. Ала Дами не беше толкова глупав, та да ревнува или да очаква от Джан Гастоне да бъде единствено негов любовник — той бързо проумя предимствата на ролята си на сводник: на момчета, храна, алкохол, въобще всичко, което пожелаеше господарят му. И това произтичаше не само от здравословна доза личен интерес, но и от искрена привързаност към неговия красив и все по-закръглящ се млад господар. С нежния си съскащ глас Дами изливаше шепнешком в ушите на своя господар постоянен поток от почти хипнотични уверения — за това, че един ден Джан Гастоне ще бъде великият херцог, пророчество, което ставаше като че ли все повороятно с всяко следващо злощастие, стоварващо се върху неговите най-близки роднини. И сега, когато херцогството бе застрашено от бунтове в Тоскана, Джан Гастоне си даде сметка, че писмото на неговата снаха е най-сигурният пътен лист, за който можеше да мечтае. Дори аргантната му съпруга не би могла да оспори необходимостта от заминаване при подобни обстоятелства.

— Дами — рече той, — приготви багажа ми! Замиnavаме за Сиена!

Джулиано Дами се поклони грациозно и покорно, но и достатъчно бързо, за да скрие ужаса в странните си пурпурни очи.

* * *

Златната карета на Джан Гастоне, с герба на Медичите на вратите, се носеше през централния площад на Сиена. Гълъбите и скорците се разлитаха пред колелата ѝ, избягващи на косъм смъртта, а жените и децата побързваха да се махнат от пътя ѝ. Виоланте и Гретхен отстъпиха, когато огромната златна карета затрополи през портите на Палацо Популо. Екипажът от шест коня с пяна на устата и ококорени очи заби копита в калдъръма и запрати абсурдната клада от метли във въздуха. Нещастното муле на каруцаря, което за един ден беше изминало пътя до Монтепулчано и обратно, сега като че ли изглеждаше обречено да загине под копитата на своите по-височайши побратими. Рикардо успокои уплашеното създание, а после хвана

юздите на буйния екипаж, за да спре каретата, като заговори тихо в ушите на всеки от конете, докато накрая и шестте животни застинаха на място като статуи.

Виоланте, Гретхен, Рикардо и каруцарят гледаха като хипнотизирани как от покрива и стъпалата на каретата наскачаха като един четирима младежи, отвориха вратата с герба и започнаха обиграно да измъкват оттам нейния обитател. Джулиано Дами, когото Виоланте си спомняше като постоянната сянка на Джан Гастоне, изскочи от другата врата на каретата, поклони й се най-чинно и се втурна да помогне на господаря си да запази достойнство, докато се измъква от вътрешността на возилото. Виоланте усети как по гърба ѝ преминават студени тръпки. Никога не бе харесвала Дами и сега пурпурните му очи и съскащата му реч събудиха болезнени спомени в душата ѝ.

След не повече от минута разчорлен, подпийнал и невероятно затъсякал, наследникът на Тоскана стоеше пред своята зяпнала от удивление снаха. Сякаш в някакъв сън Виоланте пристъпи напред и целуна Джан Гастоне по двете потни бузи. Не можеше да повярва, че това е същият онзи красив елегантен учен, който ѝ бе помогнал толкова много в дните на нейната тежка загуба, който бе уредил близначетата ѝ да намерят покой, когато тя все още не беше на себе си от мъка. Тази услуга, която ѝ бе направил, я бе превърнала до живот в негов дължник, затова сега тя стори онова, което бе правила цял живот — намери спасение в етикецията и добрите обносци. По никакъв начин — нито с думи, нито с поглед, не обвини девера си, че ѝ се е стоварил на гости без никакво предизвестие. Вместо това предпочете да си напомни, че именно тя му бе написала онова писмо, с което въщност го бе поканила да дойде.

Затова сега изрече колкото ѝ бе възможно по-сърдечно:

— Добре дошли, милорд! За мен е огромно удоволствие да видя тук! Баща ви и сестра ви добре ли са? А вашата скъпа съпруга?

Този въпрос накара Джан Гастоне да почувства известно неудобство. Истината бе, че на път за Сиена той се бе отбил във Флоренция с единственото намерение да убие баща си. И по време на краткия си престой само за една нощ бе успял да се държи толкова лошо, че баща му беше получил удар, от който не се очакваше да се възстанови.

Джан Гастоне и Дами бяха организирали оргия в покоите на баща му в Палацо Векио и бяха уредили нещата така, че веднага след вечерната литургия баща му да влезе в стаята и да завари своя син и наследник обслужван по всички начини от постоянната му котерия хубавички тоскански момченца — *руспантите*. Действията, които се извършваха там и които за по-голям ефект се провеждаха в леглото на Козимо, бяха достатъчно перверзни и порочни, за да накарат точно толкова тлъстия като сина си, но значително по-възрастен Козимо да се гътне на място.

Джан Гастоне бе оставил баща си бъбрещ несвързано и с постоянно течаща слюнка от устата на същото онова голямо легло, което той бе осквернил с разгулността си, и след едно кратко съвещание с лекаря, който го беше уверен, че старецът няма да изкара още дълго, той си бе позволил тънка усмивка. Сестра му Анна Мария Луиза, която точно в този момент минаваше покрай покоите на баща им, го излови с тази усмивка, но въпреки това протегна на брата, от когото се бе отчуждила отдавна, дълга бяла ръка за приятелство. Джан Гастоне не само отказа да поеме ръката ѝ, но и циментира разкола с единствената си останала роднина като ѝ изсъска като котка.

И сега Джан Гастоне се загледа в своята снаха изпод прихлупените си очи, характерни за всички Медичи, които този път бяха почти затворени заради ярката светлина в Сиена. И бе не по-малко изненадан да установи онова, което и Рикардо Бруни би могъл да му каже — че в близостта на Виоланте има нещо крайно успокоително. Ала колкото и благоразположена към него да бе тя, той за нищо на света не би могъл да ѝ каже какво точно се бе случило във Флоренция.

Затова се задоволи само с думите:

— Баща ми вече чука на вратата на смъртта. Де да можеше и съпругата ми да бе там!

Виоланте размени многозначителен поглед с Гретхен и с периферното си зрение забеляза как Рикардо свежда очи, за да скрие усмивката си. Лекото движение на главата му беше достатъчно, за да привлече вниманието на Джан Гастоне де Медичи, въпреки че с неговата красота пак нямаше да остане за дълго незабелязан от наследника на херцогството.

— Смешно ли ти стана, красиво конярче? — провикна се през сната си Джан Гастоне със звънлив, приятелски глас.

Рикардо, който бе възнамерявал да стои на заден план, докато не успее да се измъкне незабелязано, направи голямата грешка да вдигне очи към натруфения с кадифета мастодонт пред себе си.

Така Джан Гастоне бе пронизан едновременно от зелен огън и от стрелата на Купидон. Не му беше ясно защо точно сната му го бе довлякла в Сиена, но пък нямаше нищо против. Не би било много разумно от политическа гледна точка да стои до баща си, докато издъхва, но също така не би било благоразумно да гние в бохемската си дупка, докато Козимо умира — защото по-продължителният вакуум на властта като нищо би могъл да бъде запълнен от някой алчен съсед или, което е още по-лошо, от сестра му Анна Мария Луиза.

Така Сиена е оказващ мъдър избор — беше едновременно близо и достатъчно далече от Флоренция. По този начин Джан Гастоне едновременно щеше да се натрапи на гостоприемството на любимата си роднина, да й помогне да разреши дребните си локални затруднения и да защити своя тоскански доминион. А както вече разбираше, докато плъзгаше алчни очи по младия коняр, компенсациите бяха огромни. Ако притежаваше необходимата енергия, Джан Гастоне щеше да измине целия път до Рикардо. Но сега просто се задоволи да го зяпа от мястото, където стоеше.

Изпълнена с едно познато лошо предчувствие, Виоланте пристъпи напред и изрече:

— Благодаря ти, Рикардо, можеш да си вървиш!

Със скорост, която въобще не отговаряше на тежкото му туловище, тълстата ръка на Джан Гастоне се стрелна и сграби ръката на Рикардо.

— Не, не, Рикардо, по-добре остани!

Натежалите от бижута пръсти се впиха в плътта му, а после се вдигнаха и затрептяха около бузата на Рикардо. Младежът се дръпна като ужилен, неспособен да скрие презрението от погледа си. Виоланте затаи ужасено дъх, но Джан Гастоне само се засмя и отбеляза:

— Брей, какъв дух! Харесва ми! Ех ти, Виоланте, хитра стара кранта такава! А казват, че нямало какво да се прави в провинцията! Виждам обаче, че тук притежавате забележителен местен колорит!

Настъпи гробовно мълчание. Дори конете стояха мирни и чакаха. Високо над двора скорците се стрелнаха в небесната синева и цвърченето им разцепи тишината.

Джан Гастоне се огледа, напълно доволен от неудобството, което бе причинил на всички, и потри ръце.

— Хайде да влизаме вътре!

В този кратък момент той бе преобрънал баланса на силите и макар да държеше на снаха си, не можеше да не се наслади на усещането да я превъзхожда по ранг. Чувстваше се така, сякаш вече бе станал великия херцог.

— Сестро, повикайте готвачите и менестрелите си! Да празнуваме нашата среща! А ти, Рикардо — изрече името му галъвно, — ще бъдеш наш почетен гост!

Рикардо и Виоланте се спогледаха ужасено.

— *Руспанти!* — провикна се Джан Гастоне към котерията си. — Донесете носилката ми! Какво сте събрали да кудкудякате като кокошки? Хайде, да влизаме и да пируваме! Толкова съм гладен, че стомахът ми вече си мисли, че са ми кълцинали гърлото!

Нямаше какво друго да се направи, освен да бъде последван.

* * *

Час по-късно Виоланте се намираше в Залата на Деветимата, под познатите ѝ, изумителни фрески на доброто и лошото управление, облечена в най-красивата си виолетова копринена рокля. Седеше вдясно на своя девер, който като наследник на херцогството бе заел нейното място начело на масата. Вляво, на мястото, заемано обикновено от Джулиано Дами, седеше Рикардо Бруни и изглеждаше като човек, който би искал да е навсякъде другаде, само не и тук.

Джан Гастоне непрекъснато ядеше и пиеше, от пръстите и брадичката му капеше мазнина, чашата му се пълнеше непрекъснато и пак непрекъснато беше празна. Самата Виоланте сложи в уста къшай хляб и не можа да хапне повече. Единственият балсам за чувствата ѝ беше квартетът от музиканти, които бе успяла да извика от катедралата съвсем за кратко време и които сега свиреха Скарлати на своите виоли и виолончела. Беше заръчала да пренесат в залата даже любимото

пиано на Фердинандо и бе намерила изпълнител на клавесин, който да свири на този нов и все още непознат инструмент. В никакъв случай не искаше Джан Гастоне да остава с впечатлението, че обществото на Сиена не е изискано. Когато си имаше работа с външен човек, тя изпитваше неизмерима гордост от своя град.

Докато се тъпчеше, деверът й не говореше, обаче тя си знаеше, че по някое време ще поиска да говорят, а не знаеше какво да му каже. Макар именно тя да бе писала на Джан Гастоне, умолявайки го да дойде, сега, когато той вече беше тук, Виоланте не беше наясно как точно би могъл да й помогне. Сега й се искаше той да бе колкото бе възможно по-далече от нея, от града и от Рикардо. Не знаеше какво да направи. Дали да постави проблема в нозете на Джан Гастоне, за да го остави сам да се справя с Деветимата, а тя да си измие ръцете от всичко? Или да не му казва нищо и да продължи с предварително начертания план, който включваше Рикардо да замине за кръглата църква в Сан Галгано, за да чуе по-нататъшния разговор на Деветимата?

Внезапно Виоланте почувства как я обзема дълбоко съжаление. Изпитваше всепогъщаща обич към тяхната малка групичка — Зебрата, Гретхен, Пия, Рикардо и тя самата — една абсурдна, преждевременна носталгия по техния чудат отряд от братя и сестри, заели се да спасяват града. Погледна към Джан Гастоне — толкова издут и развален, толкова различен от младия, елегантен идеалист, когото беше познавала. Интуицията й подсказваше да запази в тайна от него този заговор. Ала най-трайният спомен от девера й бе, че той бе опасно умен, безкрайно наблюдателен, а освен това Дами и момчетата имаха очи навсякъде. Затова сега тя ронеше разсеяно хляба на покривката до себе си, разкъсвана от съмнения, убедена, че трябва да изложи мислите си пред своя девер с точността на стъклен часовник. Затова беше много изненадана от началния му ход.

— Виждате ли как вашата играчка се наслаждава на музиката?!
— изрече той в ухoto й с напоен с вино дъх и помаха по посока на Рикардо. — Опива се от нея като кон на водопой!

Виоланте погледна към младежа. Забеляза, че точно като нея той също бе потърсил убежище в Скарлати. Но забеляза и нещо друго, което я стресна значително — че някога бе познавала един друг човек, който слушаше музиката по същия начин, така, сякаш чуваше всяка

отделна нота, всяка отделна мелодия от тази пъстра музикална картина.

— Тактува си с пръсти и движи очи — продължи да шепти в ухото ѝ Джан Гастоне. — Виждате ли? Следва и контрапункт! Сложете в ръцете му цигулка или клавесин, и той е готов! Очевидно не е чак такъв селянин, за какъвто го мислех — избрали сте добре любовника си!

Тя не можеше да му позволи да продължава по този начин.

— Братко, истината е, че аз почти не познавам този човек. Той е коняр, син на местния ковач. Вие просто имахте късмет, че той се оказа наблизо, за да спре каретата ви. Уверявам ви, че той не значи нищо за мен и ако трябва да бъда честна, мисля, че е проява на странен каприз от ваша страна да го поканите на една толкова височайша трапеза!

Виоланте забеляза, че вездесъщият Дами слушаше внимателно всяка нейна дума и сега стрелна Рикардо с виолетовия си поглед. Прехапа устни заради иронията на онова, което беше изрекла. Но намеците на девера ѝ я отвращаваха. Вярно бе, че искаше да се грижи за Рикардо, да го пази — знаеше, че някои биха определили това като желание да запълни една своя огромна празнина след загубата на децата си. Но пък никога не бе гледала на него по начина, за който намекваше Джан Гастоне.

— Уверявате ме, така ли? Тогава не бихте имали нищо против да пусна въдицата си в езерото му, нали?

И без да чака отговора ѝ, Джан Гастоне се обърна към Рикардо и напълни чинията му с меса и сладки. Виоланте не чу добре думите на Рикардо, но подлата ѝ памет пак ѝ направи лоша услуга — имаше чувството, че вече е виждала тази сцена — да гледа как млад и красив мъж бива ухажван от поредния содомит на Медичите. Но за сърцето на Рикардо не се страхуваше. Знаеше, че то се намира на сигурно място в белите ръце на Пия Толомей.

Не след дълго обаче Джан Гастоне насочи вниманието си обратно към нея и изтърси:

— Мислите ли, че Фердинандо някога ви е обичал?

Виоланте се стресна. Спомените ѝ се втурнаха към онзи единствен път, когато съпругът ѝ бе дошъл в постелята ѝ. Тогава Фердинандо я бе накарал да си сложи мъжка перука и я бе провесил през долната табла на леглото, обръщайки лицето ѝ далече от себе си,

оставяйки нощницата ѝ да покрива гърдите ѝ. Даже тогава (зашто не беше чак толкова невежа) тя бе разбрала, че той иска да скрие от погледа си всичко женско. Но по-страшно от животинския, болезнен, отвратителен полов акт беше изражението на лицето му, което тя зърна, когато го погледна умоляващо и отчаяно през рамо. И тогава се уплаши, че не познава човека, който ѝ причиняваше всичко това. В погледа му нямаше нито любов, нито желание, нито усещане за общност — тя беше насиливана от непознат. *Виоларе* — насиливана. И като че ли всичко това не бе достатъчно, но и видя, че очите му са затворени. Той не искаше да я вижда. И тъкмо това я нареди най-много. Фердинандо просто изпълняваше задълженията си, но не желаеше да има нищо общо с нея. Този кошмарен кратък епизод се превърна в емблема на мига, когато тя разбра — напълно и окончателно, че той никога не я е обичал и никога няма да я обича. Но Виоланте никога не си бе признала истината, даже пред себе си. Ала днес, окрилена от новите приятели, които си бе спечелила, с чувства, притиснати от дистанцията на времето, тя успя да отговори абсолютно искрено на въпроса на Джан Гастоне:

— Не мисля.

— Аз също — отбеляза делово Джан Гастоне, почиствайки зъбите си. — Баща ми никога е обичал майка ми, но тя го е ненавиждала и е мечтаела да го види мъртъв. Аз на свой ред ненавиждам съпругата си и не бих отронил и една сълза при смъртта ѝ. Сестра ми Анна Мария Луиза точно като вас се омъжи за сифилитик, който не успя да я дари с живи деца. Единственото, което ѝ остави, докато гниеше, беше армията на пфалцграфството — полк оловни войничета, с които може само да си играе, но не и да води войни. Така че става пределно ясно защо хората говорят за проклятието над Медичите. Нито един от нас не се е радвал на щастлив брак.

Виоланте се замисли върху тези дръзко изречени думи, които обаче бяха самата истина. Очевидно беше неин ред да бъде искрена.

— Обаче аз обичах брат ви — изрече.

За момент прихлупените му очи омекнаха и той кимна:

— Знам го. Фердинандо беше глупак. И въпреки това в случилото му се има някакво странно възмездие. Той имаше много любовници, разбира се, най-вече Чекино.

Виоланте се вцепени. Досега никой не се бе осмелил да изрече името на любовника на съпруга ѝ пред нея.

— И именно тази негова слабост го дари с болестта, от която умря. В крайна сметка беше наказан за това, че не ви обичаше!

Виоланте пак се замисли. За последно бе видяла Чекино в катедралата във Флоренция, на погребението на Фердинандо. Певецът носеше същата онази парфюмирана и напудрена перука, която Фердинандо я бе накарал да сложи в брачното им ложе. По време на погребението лицето на кастрата беше обляно в сълзи. Тя не бе в състояние да изпита съжаление към Чекино, макар да бе достатъчно зряла, за да признае дълбоко в себе си, че тъкмо връзката между тях двамата е била истинският брак в живота на съпруга ѝ.

И въпреки това тя бе вкоравила сърцето си срещу този грях на содомията, грехът, който бе дал на съпруга ѝ сифилиса — сифилисът, който ѝ бе отнел синовете. От всички грехове в църковните книги точно този като че ли беше най-тосканският. Самият свети Бернардино от Сиена го е заклеймявал от амвона, а в нейната собствена страна хомосексуалистите бяха познати като *флоренцен* — флорентинците. Тази болест на херцогството я караше да се срамува, а, добавени към политическия позор, личните ѝ преживявания я изпълваха с още по-голяма решимост да прочисти провинцията си. Когато бе избягала в Сиена, тя моментално бе забранила содомията в този град и бе направила всичко възможно онези, които се отдаваха на подобни порочни практики, да бъдат наказвани с цялата строгост на закона. Под нейното управление сиенците започнаха да плюят содомитите на улицата.

Виоланте вдигна очи към Джан Гастоне и усети нова, съзаклятническа доза на искреност между тях. Затова за момент се изпълни с достатъчно смелост, за да попита:

— А вие? Какво ще бъде вашето наказание за същия грях? — Приготви се да поеме гордо гнева му, но за нейна изненада мислите на девера ѝ следваха плашещо нейните.

— Аз съм бездетен — отговори той. — С мен херцогството умира. И въпреки това аз се радвам на дълъг и щастлив брак, макар и от друг вид. Ние си позволяваме един на друг определени свободи, говорим си истината и сме най-добри приятели.

С тези думи Джан Гастоне се обърна към Дами и се усмихна, а после вдигна ръка и докосна врата му. Дами му върна усмивката, но Виоланте не бе в състояние да погледне към странните му очи, тъй като внезапно бе изпълнена от особена болка. Дами беше Чекино за Джан Гастоне, но докато деверът ѝ галеше врата на любовника си, тя осъзна, че те изобщо не си правят труда да крият любовта си, нито пък да бъдат дискретни. Поне това трябваше да му признае на Фердинандо — че винаги бе безкрайно дискретен в авантюрите си. Така бе запазил поне част от достойнството ѝ. Сега тя можеше да повтори почти дума по дума законите, които бе наложила срещу хомосексуалността в Сиена — от всяко тяхно изречение струеше горчивина, от всяка дума — болка. Затова на девера ѝ щеше да му се наложи да бъде изключително внимателен в нейния град.

Когато прислугата постави пред Джан Гастоне следващия поднос с храна, херцогинята изнурено установи, че той едва сега започваше да пирува и да се весели. Прииска ѝ се да можеше да си легне. Не смееше да хвърли нищо повече от бегъл поглед към Рикардо, който бе потънал изцяло в музиката и нищо не хапваше. Нямаше никакъв начин било да говори с него, било да му прати сигнал или съобщение. Нямаше също така и начин точно сега да разкаже на девера си за проблемите в нейния град — компанията беше прекалено шумна, а той — прекалено пиян. Тя се надигна от стола си и се извини, но не достатъчно бързо, за да пропусне момента, когато Джан Гастоне, най-сетне преял, повърна обилно на масата, а след това свали перуката си, за да изtrieе вонящата каша. Херцогинята побягна.

* * *

Рикардо огледа приказния пир пред себе си и от все сърце му се прииска да си бе у дома, на масата на баща си, на вечеря от сух хляб и вино. Както във всеки друг момент, и сега се запита какво ли прави в момента Пия. Той нямаше никакъв интерес към чудесата, сътворени от кухнята на Виоланте — за разлика от чудовището до него, което тъпчеше всичко пред себе си в ненаситната си паст. Рикардо не смееше да го погледне — този бъдещ херцог, този благородник. Как е

възможно страната му, неговият град в един от близките дни да станат притежание на това същество?!

Рикардо погледна крадешком към подпухналото лице с отвратителните му пълни устни и прихлупените му очи, с безбройните му брадички. Нищо от това не би имало значение, ако лицето беше мило или очите — топли. Но на Рикардо не му трябваше много време, за да познае истинската същност на Джан Гастоне — той беше дете, своенравно, опасно дете, с преждевременно развит интелект и желязна воля, дете, което бе свикнало да става по неговата воля, дете, което е било учено, че може да има всичко.

Антуражът от красиви млади мъже, които се въртяха около него като планети около слънцето, беше копринен и мълчалив, но абсолютно ненадежден. Няколко пъти Рикардо ги улови да го съзерцават ревниво. Ако можеше, би ги успокоил — той нямаше никакъв интерес към любимите креватни занимания на Джан Гастоне, независимо от размера на кесията, която той би му предложил. Нямаше никакво желание да се превръща в пасивен педераст заради този морж.

Заболя го за Виоланте, лишена толкова грубо от своя ранг. Рикардо знаеше, че херцогинята бе поканила девера си да им помогне да сложат пръти в стремежа на Фаустино към властта, но сега не бе в състояние да изпита нищо друго, освен растяющо негодувание към този натрапник. Ръката около ножа му се сви в юмрук. Запита се как ли би прокървил Джан Гастоне, ако забие ножа странично в гърлото му — може би като прасе? Но после пръстите му се отпуснаха и той оставил ножа до чинията си.

— Гладен ли си, скъпи? — приведе се към него Джан Гастоне и едва не смаза рамото му.

Рикардо се дръпна едва забележимо и отговори:

— Не, милорд.

— Трябва да ме наричаш „Ваша светлост“. Какво мислиш за нашата сестра, херцогинята?

В този въпрос имаше толкова много неща, които не бяха наред, че на Рикардо му отне известно време, докато отговори:

— Тя е много добра жена.

— Обичаш ли музиката?

Този беше по-лесен.

— Да, Ваша светлост.

— Би ли се изненадал да научиш, че моят брат, покойният съпруг на херцогинята, помогна за изобретяването на пианото?

— Днес нищо не би могло да ме изненада, Ваша светлост.

— Така си е — ухили се широко Джан Гастоне. — Той дари патронажа си — както впрочем и члена си, но това е друга история — на един тип на име Бартоломео Кристофори, красив млад майстор на клавесини от Падуа. Двамата измислиха заедно овалната спинета, както и малката, така че брат ми да може да му свири контрапункт и извън леглото, и в него. И от тези два инструмента изобретиха пианото, с черните и бели клавиши, на чиито прекрасни звуци се наслаждаваш тази вечер.

Рикардо се извърна към него и го изгледа с надменно презрение, но се смути, когато усети, че Джан Гастоне реагира на погледа му с нескрито удивление. Даже нещо го бе накарало да остави вилицата си.

— За момент... Не, няма значение.

И херцогът се зае отново да пълни устата си, като се обърна към Дами и изостави напълно Рикардо.

Изпълнен с облекчение, че най-сетне е освободен, Рикардо се надигна от масата и побягна надолу по каменните стъпала. Когато се озова на двора, той изпълни блажено гърдите си със свежия въздух, почти разплаквайки се от радост, че е избягал оттам, от този живот на упадък на благородниците. Дворецът вече не беше за него раят, който беше едва този следобед в библиотеката. В този момент имаше чувството, че кракът му никога повече няма да стъпи тук. И после изпита внезапен копнеж по баща си.

Излезе, както правеше винаги, през входа за прислугата и познатите приятни улички на квартала на Кулата го погълнаха. Както винаги, внимаваше за преследвачи. Но очевидно не беше достатъчно внимателен.

* * *

Тихо и безшумно Джулиано Дами следваше Рикардо по своя собствена работа. Вървеше в сенките на квартала на Кулата и видя как Рикардо изчезва през малката вратичка на една конюшня, а после чу тихото изцвилване, което поздрави младежа. Джулиано се вторачи в

къщата до конюшнята — там седеше един старец с чаша в ръка и лула в уста. Дами постоя нерешително няколко минути пред къщата, а после кимна сякаш на себе си и повдигна резето. Старецът вдигна очи, очаквайки да види сина си. Бавно, но сигурно, веждите му се повдигнаха, челото му се сбърчи и той изръмжа:

— Ти?!

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

ОХЛОВЪТ

След обезпокоителния разговор с бащата на Рикардо Джулиано Дами пое обратния път през квартала на Кулата. Знаеше, че трябва да се върне при господаря си преди отсъствието му да бъде усетено, но в момента имаше много неща на главата си, а и винаги бе обичал градовете през нощта. На фона на обсипаното със звезди небе дворецът изглеждаше приказен, нощта беше топла, а във въздуха се носеше леко ухание на зюмбюл. Сетивата му вкупом се съюзиха срещу него и той забави крачка. Ако някой го беше попитал защо се влачи, той щеше да каже, че мислите му го забавят.

Някой наистина го попита.

Чу след себе си стъпки. А после глас в тъмнината:

— Защо вървите толкова бавно?

Дами се обръна. Сигурно беше загубил форма, защото имаше най-доброто ухо в цяла Тоскана, настроено да чува всичко — от клюките на прислугата и завръщащи се късно съпруги до гневни кредитори. Без да променя лениватата си походка, той се върна към човека, който му зададе този въпрос. Лунната светлина му показва младеж с фантастична красота — пепеляворуса коса, перлена кожа с едва набождаща млада брада, кадифени очи и плътни устни. Дами пълзна потъмнелите си пурпурни очи към лицето на младия непознат и го изгледа многозначително.

— Защо вървя бавно ли? — Усмихна му се лениво. — Може би съм охлов. Какво ще кажете? — Пълзна дългите си пръсти по бузата на младежа. Бавно, много бавно. — А вие? Може би и вие сте охлов? Защото трябва да признаете, че вие също вървяхте много бавно.

Младежът се усмихна. Плътните му устни се разтвориха, за да разкрият перфектни бели зъби. Бавно, много бавно, той хвана един от пръстите на Дами между устните си и го засмука. Дами получи своя отговор. На връщане към двореца двамата вече вървяха много по-бързо от преди.

* * *

Виоланте се събуди от обичайния си сън за близнаците с необичаен трепет в сърцето. Постепенно събитията от вчерашния ден нахлуха в съзнанието ѝ. Пристигането на Джан Гастоне, завръщането на Дами в живота ѝ — мъж, към когото изпитваше едновременно страх и омраза, без самата тя да знае защо. Кошмарното пиршество, което ѝ върна толкова много болезнени спомени. А днес Рикардо щеше да поеме с коня си на дългия път към „Сан Галгано“, защото тя все още не можеше да реши дали да разкаже всичко на своя девер.

Лежа дълго след събуждането си, вторачена в гънките и диплите на завесите на леглото си. През отворения прозорец в стаята влетя лястовичка. Птицата кацна на таблата на леглото ѝ, наклони главицата си и се загледа в нея с черните си, дребни като мъниста очи. Но преди Виоланте да успее да я погали, птицата излетя право през прозореца, с безотказна решимост и целенасоченост. Присмивайки ѝ се.

Виоланте отметна завивката си и позвъни за Гретхен. После се облече, закуси и присъства на съвета си, затъмнена както винаги от гладкия, нагъл изказ на Франческо Мария Конти. Едва след това изкачи стъпалата към покоите на Джан Гастоне. Беше видяла състоянието му след края на вечерта и знаеше, че е продължил да гуляе и да се забавлява и след пиршеството, защото бе чула достатъчно смях и музика, както и други звуци, които не смееше да анализира, излизящи от стаята му до малките часове на нощта. Затова изчака достатъчно, докато се реши да отиде при него. Херцогинята никога не бе пила повече от една чаша вино на сядане на масата, даже и на сред дълбините на нещастния си брак. И нямаше никаква представа как подобни ексцесии могат да повлият на състоянието на человека на следващия ден.

Но когато, след като я поканиха, влезе в стаята, тя бе приятно изненадана от вида на Джан Гастоне. Беше станал от сън, вече облечен в прилични дрехи, бакенбардите му бяха избръснати, а перуката — сресана и подредена. Краката му бяха потопени в сребърен леген, от който се издигаше ухание на лавандула, и тя за първи пътолови, че в него има нещо царствено. Поведението му и приятелската усмивка, с която я дари, я накараха да се престраши. И загледана през него към

прозореца и пътя на лястовичката — към града, нейния и неговия град, херцогинята започна разказа си.

Очевидно ѝ предстоеше да свикне да очаква неочекваното. Наличието на опозиция изненадващо извади Джан Гастоне от обичайната му вцепененост и апатия, зареди го с нова енергия. Бързо отхвърли всички идеи да молят баща му за помощ, за намесата на оръжия и армии, и отсече:

— Флоренция няма никаква свястна армия! Регистърът на гарнизона показва, че по-голямата част от пехотинците са над седемдесет, а хората със зъби — единици. Единствената пехота и кавалерия, която си струва името, е армията на сестра ми от пфалцграфството.

При тези думи деверът ѝ сви презрително устни и тя не успя да схване кое от двете не му се нрави повече — мисълта за старческата армия на Флоренция или присъствието на войските на ненавистната му сестра.

— Скъпа сестро, ще се справя лично с този проблем! — обяви, с което очевидно смяташе разговора за приключен. — Ще имаш удоволствието да получиш моята защита, а онези предатели — капитаните, ще разберат какво е да си имаш работа с един Медичи!

Виоланте се опита да запознае своя девер с подробностите от онова, което вече знаеше и което подозираше, но той не желаеше да чува нищо повече по въпроса. Махна с ръка и единственото, което попита, беше:

— Кога е следващата среща на тези деветима предатели?

След кратко колебание херцогинята отговори:

— Довечера, в девет часа. В кръглата църква на Монтесиепи, точно над абатството „Сан Галгано“ извън града. Моят... човек от квартала на Кулата трябва да бъде там и да подслуша целия им разговор.

Джан Гастоне като че ли не си спомняше името на въпросния човек — ако изобщо си бе направил труда да го запомни.

— Имаш предвид онзи хубавичкият ли? — подхвърли.

Тя прецени, че няма никакъв смисъл да му противоречи, и простичко отговори:

— Да.

— Много добре! — кимна Джан Гастоне. — Остави тази работа на мен, скъпа снахо!

Нямаше какво друго да стори, освен да напусне покоите му. Докато затваряше голямата врата зад гърба си, Виоланте усети, че се смалява. Закова се на място и преглътна тежко. Не беше очаквала да бъде извадена напълно от разрешаването на проблема. През последните десет години тя бе управлявала този град. През последните двайсет дена се бе борила той да остане в ръцете на Медичите. И едва сега си даваше сметка какви патерици са били тези две цели за нейната болна душа. И какво ще прави оттук нататък, след като ѝ ги отнеха, за какво ще живее?

* * *

Пия разбра, че моментът е настъпил.

Тази вечер и Нело, и Фаустино заминаваха за „Сан Галгано“. Веднага, след като видеше как каретата им отпращва по пътя към града, тя трябваше да оседлае Гуиневир и да поеме бързо и надалече, много далече оттук, далече от Сиена. Нямаше никакъв план. Знаеше само, че трябва да избере един път и да го следва — до някъде, до където и да е, и там да започне наново.

Нямаше никакво злато, с изключение на медальона на Клеопатра. Ако успееше да се измъкне, може би на юг, би могла да го продаде за някаква дребна сума пари. Вероятно Палма, Месина или Капри — все места, където никога не бе ходила, но за които беше чувала достатъчно. Изнежени, пропити от слънце места, чиито екзотични имена повтаряше през детството си подобно на поеми. В наивността си Пия въобще не се сети да се запита дали би било лесно за човек, израснал сред лукс и разкош, да се превърне в слуга на други. В този момент единственото, което знаеше, бе, че всичко друго би било по-добре от онова, което се очакваше от нея като съпруга на Нело.

Прекара деня си във вихрушка от нервно очакване и странна неохота. Не умееше да се самоанализира достатъчно, за да си признае, че някаква дребна част от нея не искаше да заминава никъде. Да избяга от Тосканата, би означавало никога повече да не види Рикардо Бруни, никога повече да не се смее с него, нито да яздят заедно, нито да си

разменят по някоя забранена целувка. Ала винаги, когато мислите ѝ политаха към Рикардо, тя започваше да се укорява — заради чувствата си и заради времето, което бе прекарала с него. Защото в Сиена тя бе съпруга на Нело, което щеше да рече, че и без това не би могла да бъде с Рикардо, а да го вижда всеки ден наоколо, без да може да бъде негова, би било истинско изтезание за нея.

Цял следобед се луташе безутешна из замъка. От един ветровит процеп за стрелци зърна коняра, който извеждаше екипажа от четири сиви коня в двора, подготвяйки ги за впрягане в каретата. Пия изчисли, че оттук до „Сан Галгано“ е около час път с карета. Слуга, въоръжен с кофа и четка, покриваше герба на Орлите с черна боя. Слънцето вече слизаше към хоризонта, а Деветимата трябваше да се срещнат в девет часа. Това щеше да рече, че каретата скоро ще потегли и тя ще бъде свободна. Усети отново онова странно прокобно присвиване в корема си, но въпреки това заслиза надолу към конюшните, за да нахрани Гuinевир с овес и да ѝ даде сили за пътешествието.

В конюшните ухаеше успокоително на сено и коне. Докато Пия хранеше и галеше кобилата си, не пропусна да даде шепа овес и на черния жребец на Нело, както и да провери състоянието на бинтования му крак, избутвайки леко главата му, когато той както винаги се опита да захапе ухото ѝ. Огледа седлото на Гuinевир, за да се увери, че всичко си е на мястото. Беше благодарна на синьор Бруни, че бе настоял тя да научи името на всеки елемент от седлото и сбруята, като я караше да оседлава коня си отново и отново. Учителят ѝ казваше, че ездата си е цяло преживяване, затова всеки ездач трябва да знае всичко за коня и оседлаването му. А когато тя му бе подметнала, че в крайна сметка това е работа на прислугата, той се бе изсмял. *Синьор Бруни*. Колко ли време щеше да мине, докато престане да мисли за него?

В далечината се чуха стъпки. После и гласове. С всяка следваща секунда ставаха по-силни. Ръководена от някакъв древен, необясним инстинкт, Пия се шмугна бързо в отделението при Гuinевир. Миг покъсно разпозна гласовете — Нело и Фаустино. Бяха облечени за път, с високи ботуши и наметала с качулки. Пия би могла и да не се крие, защото бе напълно невинна — просто бе дошла при коня си. И въпреки това не го направи, защото в мига, в който долови насоката на мъжкия разговор, схвана, че би си навлякла много неприятности, ако се покаже.

— ... войски с хиляда мъже? — Това беше Нело. — Не мислиш ли, че е малко прекалено?

После гласът на Фаустино:

— Трябва да се подсигурим. А Ромул ще разполага и с мъжете на всичките *контради* на Деветимата.

— И тези войски... ще бъдат въоръжени, така ли?

— Разбира се. Пики и мускети. Все пак ще сваляме херцогинята. Това е държавен преврат, Нело, а не карнавал!

Пия чу как Нело пристъпва недоволно като капризно хлапе.

— Все още не разбирам защо всъщност ни помага.

— Херцогинята е бездетна, както и онзи неин тълст пияница, дето ѝ се пада девер и дето пристигна вчера от Флоренция. Както и неговата сестра Анна Мария Луиза. И когато всички те умрат — а това ще бъде скоро, защото всички са вече на години, — в Тоскана ще настъпи вакуум във властта.

— Е, и?

Фаустино въздъхна и рече:

— Погледни това ведро вода.

Пия подскочи от страх при дрънченето на метал, когато капитанът срита ведрото с ботуша си.

— Ако го напълниш догоре и го оставиш под дъждъ, какво ще се случи?

— Ще си остане пълно — отговори бавно Нело.

— Точно така, остава непроменено. Но ако оставиш под дъждъ празно ведро, тогава какво става?

— Дъждът го пълни.

— Именно! Тоскана съвсем скоро ще се превърне в празно ведро.

А дъждовете наближават.

— Но защо Ромул помага на Деветимата да го напълнят?

— Защото ние сме за предпочитане пред другата алтернатива.

— Която е?

— Дон Карлос от Испания — чужденец, и което е още по-лошо, син на Елизабет Фарнезе. А фамилията Фарнезе са най-омразните съперници на Ромул. Ако Карлос стане велик херцог, фамилията Фарнезе ще си възвърне династичните права. Поради тази причина Ромул ще ни помогне да превърнем Сиена отново в република и да се отървем от херцогинята!

И после пак гласът на Нело, този път мрачен:

— Изобщо не ме интересува какво ще стане с херцогинята, стига състезанието да се проведе! Три по двайсет и още десет удара на сърцето, само толкова ми трябват — седемдесет удара на сърцето до победата. И нищо, абсолютно нищо не трябва да ми попречи!

Пия се вледени. Скри глава под мишницата си, настръхнала от страх, да не би да чуят дишането й.

— Естествено, естествено — побърза да го успокои баща му. — Това се разбира от само себе си. Но не забравяй, че за да спечелим облизите, трябва да спечелим и състезанието, така че това е точно толкова важно за Деветимата, колкото и за теб.

Пак Нело:

— Спомена, че наследникът на херцогството е пристигнал от Флоренция. Той няма ли да застраши начинанието ни?

— Ни най-малко — увери го Фаустино. — Той едва се придвижва без помощ, а какво остава да предприеме нещо срещу нас! Единственото, което подсказва пристигането му тук, е, че ще можем да гръмнем с един куршум два заека. Освен това, ако синьор Джан Гастоне все пак се намеси, вече съм предприел необходимите мерки — нещо като гаранция, в случай че реши да си придава важности.

След това се чу скърдане на други ботуши — очевидно се появиха кочияшът и лакеят. И разговорът приключи. Пия чу как вратите са затварят, а после трополенето на колелата на каретата, докато я изкарваха, за да впрегнат в нея екипажа от четири коня. Сърцето й биеше като лудо, докато стоеше неподвижна сред сламата. Най-сетне се чу дългоочекваното чаткане на копита — каретата потегли и постепенно се отдалечи. Едва тогава тя се осмели да вдигне глава изпод мишницата си.

Не й беше необходимо дори да обмисля ситуацията. Вече не мислеше за голямата къща в Капри, където щеше да бъде слугиня, нито за опасността, на която доброволно се излагаше. Дълбоко в сърцето си знаеше, че вече притежава идеалното извинение, за да се откаже от плановете си. Прецени, че това е неин морален дълг — да спаси града, а може би и живота на херцогинята. Ала нито един от тези мотиви не беше решаващ. Най-важният бе, че всъщност искаше да види отново синьор Бруни.

Стегна седлото на Гуиневир с вече обиграни, макар и треперещи пръсти, изведе я на двора и се метна леко на гърба ѝ. После вдигна качулката на мантията на главата си и потегли, брулена от вятъра. Полетя заедно с Гуиневир към хълмовете и към абатството „Сан Галгано“.

* * *

Пия стигна до абатството точно преди залез-слънце. След като бе напуснала замъка, бе поела по пътя на югозапад, към Гросето. Но оттам нататък пришпори коня право през хълмовете, за да изпревари каретата. Така заникът я завари в Монтесиепи. В мига, в който пред нея изникна огромното абатство, всичките ѝ страхове да не го пропусне се изпариха. Пое през тучната дъбрава. Последните отблъсъци на слънцето нахлуваха между зелените листа на дърветата и сенките им минаваха през хълбоците на Гуиневир подобно на рибен пасаж.

Самото абатство се оказа обширно пространство от камък, в мащаби, които Пия изобщо не беше очаквала. В гърдите ѝ се надигна тревога. Самата църква беше голяма колкото тяхната катедрала, само че разрушена — каменните стени и счупените ѝ арки пронизваха потъмняващото небе над главата ѝ. Пия се съмкна от гърба на Гуиневир, свали и юздите, за да ги завърже, и кобилата приведе глава и благодарно започна да пасе от сочната трева. Хълбоците ѝ блестяха от пот, по устата ѝ бе избила пяна. Пия я потупа гальовно — тя се бе оказала много вярна спътница в това скороство и трудно пътешествие.

Със съзнанието, че всеки миг е ценен, Пия премина предпазливо през руините на вратата и се огледа. Древното абатство беше открито към небето — перфектен правоъгълник от тъмносиньо, обрамчен от камък. От най-високата част на кръстокуполния кораб едно-единствено кръгло прозорче я наблюдаваше подобно на непримигващо синьо око. Север. Значи кръглата църква на отшелническата обител трябва да е през тази зееща врата и малко нагоре по хълма.

Пия тръгна бързо през манастирската част, насеявана днес единствено от духове. Почти очакваше да чуе отглас от църковен напев или стъпки на отдавна споминал се монах. Но огромното място беше

необично тихо. Вярата го бе напуснала много отдавна и то бе преминало във владение на един по-стар бог. Гората настъпваше към него от всички страни и съвсем скоро щеше да погълне дори монолитната църква преди него. През всеки от зеещите прозорчета, отдавна лишени от красивите си дъгоцветни стъкла, се виждаше единствено тучната зеленина. Млади филизи вече бяха започнали да си пробиват път между старите камъни, разклащайки ги подобно на стари зъби. Пия имаше чувството, че е попаднала в някой друг век.

Внезапно някой сложи ръка на рамото ѝ и тя се вцепени от ужас. Очакваше да види или Нело, или призрачна ръка от скрипториума и призрачно лице, засенчено от качулка. Обърна се. Да, фигурата действително беше с качулка, но лицето под нея беше на Рикардо Бруни.

Той започна ненаситно да я целува — стотици, хиляди пъти, под погледите на гората и нейните тайнствени създания. Беше толкова щастлив, че я вижда, че изобщо не спомена нищо за глупостта, която я бе довела тук, при него, близо до опасността. Но когато двамата най-после се откъснаха един от друг, той стисна рамото ѝ и прошепна уплашено:

— Как се озова тук?

— На кон — отговори с усмивка тя. — Яздих бързо и надалече, точно както си ме учили. Гуиневир е завързана в горичката оттатък църквата.

— А Нело?

— Той идва с Фаустино. Но идват с каретата, а тя може да върви само по големия път, така че са по-бавни. Аз тръгнах след тях и пристигнах преди тях, като минах напряко през полята и горите. Но няма да се забавят още дълго. А ние дори не сме на правилното място. — Докосна го и извика: — Хайде, ела! Имам да ти разказвам много неща по пътя.

Той я хвана за ръка и изобщо не я пусна, докато вървяха през запустелите руини и покрай позлатените от залязыващото слънце камъни. През северния трансепт навлязоха в света на гората и виковете на странни създания около тях ги накара да се сгушат един до друг. Пия започна да му шепти, че е разбрала за Ромул и за голямата опасност, в която се намира херцогинята. Редеше разказа си почти с неохота, защото само за момент си помечта синьор Бруни — *Рикардо*,

да се обърне, да я метне на Леокорно и да я отведе, сега и завинаги. Но тя беше негова булка само във фантазиите си, в тази гора. А в нейния свят законите на Сиена я обвързваха за друг.

Ускориха крачка и не след дълго достигнаха до малка църква на върха на хълма, толкова малка и кръгла, колкото абатството беше огромно и правоъгълно. В края на гората се спряха колебливо, давайки си сметка, че всеки момент ще напуснат прикритието си.

Като постави пръст на устните си, Рикардо оставил за малко Пия, за да огледа терена. Когато се върна, я хвана за раменете и изрече:

— Трябва да се връщаш, преди да те открият!

Пия не каза нищо. Само бавно поклати глава, а тъмните ѝ очи не се откъсваха и за миг от лицето му. Затова той я взе със себе си в малката църква. Вътре тя беше кръгла като римски храм или параклис на тамплиерите. В каменния мрак пред очите им се очерта огромен нащърбен камък, стърчащ от покрития с плочки под, с нещо черно и кръстовидно над него — дръжката на меч, забит в камъка, мечът на Сан Галгано, а може би и на самия Артур. Мечът на обезверен войник или на човек, достоен за крал. Рикардо се загледа в него. По друго време би хванал дръжката, само за да провери легендата, но точно сега нямаха време.

— Да се скрием тук! — Посочи към редица дървени пейки. — Не могат да влязат от никъде другаде, освен оттук, за да стигнат до олтара.

Пия легна зад пейките в най-тъмната част на кръглата църква, а Рикардо, без нито миг неловкост или колебание, легна до нея, разтвори обятията си и тя се сгуши върху гърдите му. Усещайки за първи път цялото си тяло притиснато до неговото, на нея ѝ се наложи да си напомни, че това е свято място. Извиси мислите и очите си към небесата. Куполът на ротондата изплува сред сумрака — една дълга, перфектно описана спирала, също като черупката на охлюв, извиваща се все по-навътре и по-навътре, изработена от бял камък, редуваш се с червени тухли. Докато Рикардо притискаше Пия към себе си, тя следваше с погледа си спиралата на охлюва. Времето пълзеше бавно, а ако зависеше от нея, би го накарала да пълзи още по-бавно. Беше ѝ напълно достатъчно да го прегръща и да гледа към спиралата. Защото ако погледнеше в очите му, с нея щеше да бъде свършено.

Сякаш изминаха часове, когато светлината на факлите освети мрака. Сърцето на Пия заби бързо и болезнено. Рикардо сложи пръст върху устните си и й кимна, подканяйки я към края на редицата. Девет факли минаха по пътеката и се превърнаха в кръг, всяка от тях осветяваща фигурата с качулка, която я държеше. И Пия за пореден път долови екота на миналото и на монасите, но този път ехото не беше от свята музика или тътрене на сандал, а от дяволската сила на черната меса. За момент тя се ужаси, че под качулките няма никаква плът, а само зеещата чернота на демони.

Както винаги, първи наруши тишината Фаустино.

— Е, частът настъпи! Ромул ще бъде с нас съвсем скоро, за да планираме нападението. Но първо е ред на нашата гражданска задача. Всичко ли е готово за Палио?

— Да. Изработих механизма за подправяне на жребия, като за това ми помогна самият Ромул. След като всичко мине по план, ще бъдат разпределени и конете — изрече друг глас.

— А нашите синдикати?

— Залагането ще става по групи. Сформирали сме синдикати във всеки от кварталите и всеки търговец и благородник, чак до най-скромния пекар и водоносец, са дали своя дял.

— А после?

— Като техни капитани те ни имат доверие, че ще заложим парите на жокей на кварталите си. Но аз ще заложа всички пари на Нело, както сме се разбрали, така че нашата *контрада* пак ще спечели, въпреки че победата ще бъде ваша. Загубите ще бъдат посрещнати от останалите квартали, които нямат никакво понятие за начинанието ни.

— По този начин Деветимата ще станат богати и могъщи, а останалите ще станат бедняци и скоро ще изчезнат.

Пия и Рикардо се спогледаха. Това залагане щеше да превърне половината жители на града в просяци.

— А какво става с Ромул?

— Неговата роля в сделката съвсем скоро ще стане ясна. Очакваме го всеки момент — изрече гласът на онзи, който беше говорил за жребия. — Но накратко казано, той ще се включи по съответния начин по време на самото състезание, докато целият град се е стълпил на площада.

— Чувам карета... трябва да е той! — Това беше по-млад, носов глас. Пия неволно се стегна. Нело — не сред Деветимата, но спотайващ се в сенките извън техния кръг.

Пия надигна предпазливо глава. Наистина се чуваше тропот на карета. На карета голяма и толкова тежка, че Пия усети вибрациите ѝ чак в гърдите си.

Деветимата се смълчаха, очаквайки появата на главата на конспирацията. Пия се надигна и погледна над пейките. Всички присъстващи бяха застинали, факлите им леко просъскваха. Тя стисна Рикардо и също зачака.

Отвън се дочу цвилене на коне, а после скърцането на човек, слизаш от каретата, след това придвижващ се с бавни, тътрещи се стъпки по плочите на лапидариума. Деветимата се обърнаха като един, когато една огромна фигура се намести в кръга на светлината от факлите. Пия чу как Рикардо тихично ахна.

— Кой е този? — попита тя.

— Джан Гастоне де Медичи!

Пия се смръщи. Възможно ли е да не е чула правилно разговора в конюшните на замъка? Възможно ли е деверът на херцогинята да е по някакъв начин замесен в този заговор? Фаустино като че ли по-скоро се страхуваше от него, дори бе взел предпазни мерки в случай на намеса от негова страна.

Един възрастен глас се обади неуверено:

— Ромул?

Бърз като острие на кама, Фаустино го сряза:

— Затваряй си глупавата уста, Орса! Имаш грешка! Това е наследникът на стария херцог, дебелият пияница от Флоренция!

— Внимавайте, синьор! — избоботи Джан Гастоне заплашително. — Разговаряте с един Медичи!

Пия се загледа внимателно в Деветимата. Съвсем ясно се виждаше, че те нямаха представа дали да останат, или да побегнат. Но Фаустино очевидно нямаше такива страхове. Той повдигна леко глава и се подготви да се изправи лице в лице със ситуацията, като не направи почти никакво усилие да овладее презрението в гласа си.

— С какво можем да ви помогнем, милорд? — попита.

— По-скоро аз мога да ви помогна!

— Откъде разбрахте, че ще бъдем тук?

Джан Гастоне размаха тълстата си ръка и сянката му проряза светлината на факлите.

— Ние знаем всичките ви тайни! Освен това сред вас има един, който слуша всичко, знае къде се срещате и който е лоялен към мен! Това може и да ви изненада, но опасявам се, че сте попаднали в голяма заблуда за себе си!

По тялото на Пия пролазиха тръпки. Знаеше, че Джан Гастоне говори за Рикардо, че той е наясно, че младежът е скрит някъде из църквата и сега се наслаждава безкрайно на тази игра на котка и мишка. Молеше се само херцогът да не спомене името на конника, а да се възползва от възможността да подметне на Фаустино, че всъщност един от тях Деветимата е къртицата.

— Невъзможно! — отсече Фаустино, но след известно време, с доста променен тон, добави: — Какво ви кара да мислите така? Може би ще споделите великата си мъдрост с вашите покорни поданици!

Промяната в тона на Фаустино не убягна от вниманието на Пия. Той очевидно бе решил да поддържа разговора, за да го държи в църквата. Очевидно отвън имаше нещо, което Орелът не желаше да бъде видяно от наследника на Тоскана. Тя приближи устни до ухото на Рикардо и прошепна:

— Печели време!

Той кимна и отвърна с шепот:

— Не мърдай оттук!

И когато тялото му напусна нейното, тя усети студ — студ от това, че пак бе сама.

Студът на едно лошо предчувствие.

Рикардо се плъзна в мрака, придържайки се към сянката на малката църква. Щом се озова навън, той профуча покрай каретата на Медичите, която се извисяваше в мрака насред зеления проблясък на гората. Всичко изглеждаше наред. Укроти конете с опитната си ръка и запълзя безшумно по пътеката. Изкатери се на най-близкото дърво и се настани сред клоните му, контролирайки дъха си, подготвяйки се да чака.

Не му се наложи да чака дълго. По билото се показва покрита карета, която спокойно съперничеше на каретата на Медичите. Екипажът ѝ се състоеше от шест дорести коня. Когато зърна каретата на Медичите, кочияшът на втората моментално спря впряга си. Скочи

долу, огледа герба на вратата на първата карета, а после се върна и поговори известно време с човека, когото возеше. Триъгълната шапка на кочияша закриваща лицето на пътника, но бялата ръкавица с двата огромни пръстена не остана незабелязана от погледа на Рикардо. Кочияшът скочи обратно на капрата, цъкна с език и обърна конете си на широкия път, поемайки обратно надолу по хълма под лунната светлина. Каретата постепенно се превърна в детска играчка, след това в точка, а накрая се стопи напълно.

Срещата с Ромул може и да се бе провалила, но Рикардо не беше вчерашен. Вече бе видял герба на вратата на каретата, който съвпадаше напълно с един от пръстените върху ръкавицата. Кръстосаните ключове на свети Петър.

* * *

А вътре в кръглата църква Пия усети, че Джан Гастоне наистина не знае какво да прави по-нататък. Драматичната му појава очевидно бе изчерпала всичките му разумни идеи.

— Считайте се за предупредени от Медичите! — изрече той. — Знаете, че много лесно мога да накарам полковете си, които са съвсем наблизо, да запишат имената ви и да ви отнемат всички земи и имущества! Но този път ще бъда благосклонен, стига да ми обещаете, че ще се разотидете и повече няма да споменавате тази глупост за Деветимата!

На Пия й беше пределно ясно, че Джан Гастоне няма никакви полкове наблизо. След като бе живяла толкова дълго с баща си и неговите превземки и пози, тя бързо схвана, че херцогът само се перчи, а няма нищо зад гърба си. Примъкна се тихичко до края на пейката и се загледа в Джан Гастоне, който започна да отстъпва назад.

— Е, какво ще кажете? — смотолеви.

Стеснявайки зловещо кръга си, Деветимата го гледаха предизвикателно. Никой от тях не каза нищо. Единственото движение бе от пламъците на факлите им. Пия знаеше, че в ръкопашен бой те биха могли да надвият и натрапника, и неговите лакеи, ала нещо очевидно ги караше да се сдържат, и в известен смисъл неподвижността и мълчанието им бяха още по-заплашителни.

Джан Гастоне продължи да отстъпва и да реди високопарни фрази, които звучаха все по-кухо и по-безсмислено. Заключителните си думи изтърси на прага:

— И не забравяйте, че един от вашите е мой човек! Очите на Медичите са навсякъде!

Когато чу отдалечаващия се тропот на каретата на Медичите, Пия си даде сметка, че опасността се бе прехвърлила тук, вътре. Но дори когато Фаустино се провикна гневно да претърсят църквата, тя не усети страх. Нямаше накъде да бяга — залавянето ѝ беше неизбежно. Лежеше си там, под пейката, и чакаше, загледана в концентричните кръгове на покрива, следвайки пътя на спиралата, докато Деветимата стесняваха все повече и повече кръга около нея. И когато факлите им най-сетне осветиха скривалището ѝ, и когато тя зърна жестокостта в очите на съпруга си, единственото, което ѝ даде сили и надежда, бе, че Рикардо е успял да се измъкне.

* * *

Рикардо едва не бе прегазен от каретата на Медичите, която като че ли бягаше от руините.

Изпълнен от внезапно грозно предчувствие, той се спусна безшумно към църквата, но картина, която видя там, го накара да се закове на място. Пия, която съвсем доскоро бе в неговите обятия, сега се намираше в ръцете на Нело, който я държеше не нежно, а с нож, опрян на гърлото. Рикардо се загледа в коварното острие на Нело. Ако се разкриеше, Пия щеше да бъде мъртва още преди да е стигнал до нея, а той щеше да се издаде. Ако не се покажеше, Нело щеше да я накаже по кошмарни, ужасяващи начини, за които той дори не смееше да мисли. А после съвсем неочеквано си спомни за Виоланте и си даде сметка, че ѝ дължи нещо — дължи ѝ да довърши онова, което бяха започнали.

С прималяло сърце и изпълнен с ненавист към самия себе си, Рикардо се скри, проследявайки с поглед как Деветимата напускат кръглата църква и абатството.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

ГЪСЕНИЦАТА

Една гъсеница си пълзяла бавно из красивата градина, когато срещу нея се задала бърза мравка.

— Махай се от пътя ми! — троснала се мравката. — Не смей да заставаш на пътя на по-висшестоящите от теб! Под нивото ми е да говоря с подобни низши създания като теб!

Гъсеницата преспокойно продължила по пътя си, изкачвайки се по стъблото на едно цвете. Там тя се свила, превърнала се в копринен пашкул и на следващата сутрин излязла като красива пеперуда. Издигнала се пеперудата във въздуха и по едно време, не щеш ли, зърнала на земята същата мравка. Мравката погледнала нагоре и се смаяла.

— Гордо създание! — провикнала се от високо пеперудата. — Няма на света толкова низше същество, което да не може някой ден да се издигне високо над онези, които са се мислели за по-добри от него!

* * *

— Събудете се, мадам! Бързо, събудете се!

Виоланте отвори бавно очи и зърна до себе си Гретхен. В кръга светлина от свещта в ръката ѝ тя видя, че старицата е по нощница и че ръцете ѝ треперят толкова силно, че воськът капе неконтролирамо върху завивката. В стаята все още цареше мрак, но от долу се чуваше силно тропане и викове.

— Конникът е! Елате, бързо!

Виоланте отметна бързо завивката си и промърмори:

— Къде, в кулата ли?

— Не, мадам, на главната порта! Удря толкова силно, че ще изкара вратите от пантите!

Виоланте скочи на крака и грабна големия си шал.

— Кое време е? — попита.

Гретхен, която вече бързаше напред, отговори през рамо:

— Още няма изгрев, мадам.

Херцогинята последва върната си прислужница надолу по стъпалата до главния вход, където двамата стражи се опитваха да удържат силно вбесения Рикардо Бруни зад кръстосаните си пики.

— Пуснете го! — извика тя.

Когато той се приближи, тя зърна тъмните сенки под очите му и разбра, че не е мигвал. Очевидно нещо се беше объркало. Много.

Рикардо избути херцогинята и започна да се изкачва нагоре, вземайки по три стъпала наведнъж. Тя хукна след него, прогонвайки стражите, които се опитаха да ги последват. Рикардо започна да отваря всяка врата, покрай която минаваше, докато накрая не стигна до спалнята на Джан Гастоне. Завари го да си похърква сладко-сладко. Джулиано Дами, облечен безупречно, играеше солитер на една странична масичка и чакаше господаря си да се събуди, докато обръща карти с дългите си бели пръсти.

Рикардо се втурна право към леглото, отметна грубо завивките и сграбчи предната част на нощицата на Джан Гастоне. Беше си цял подвиг да повдигнеш наследника на Тоскана до седнало положение, но Рикардо го стори, при това само с една ръка.

Джан Гастоне отвори замаяно очи, изсумтя и се фокусира върху Рикардо. Едновременно с това Дами скочи на крака и преобърна масичката, изсипвайки всичките карти на пода.

— Какво направи?! — изрева Рикардо в лицето на Джан Гастоне, едва сдържайки гнева си.

— Какво по... — започна Джан Гастоне, но не довърши.

— Ще ти кажа сега какво направи!

Сърцето и главата на Рикардо пламтяха от гняв, който се подсилваше от непоносимото чувство за вина — ако не беше оставил Пия сама, сега тя щеше да бъде свободна. Бе поставил града над Пия, но никога повече нямаше да повтори тази грешка. И затова обвиняваше най-вече себе си. В неконтролиумия си бяс бе изгубил и последната капчица здрав разум, бе забравил всички аргументи, които бе редил наум, докато се носеше като вихър от „Сан Галгано“ насам.

— Ти буквально каза на Фаустино Капримулго, че имаш свой шпионин в църквата! И така откриха Пия, и сега той ще реши, че тя е Юдата в неговото семейство, че е предател на квартала му! Знаеш ли какво казва законът по този въпрос? Не, не знаеш. Но най-вече не знаеш какво ще й стори Нело! Ще я подложи на такива мъчения, че аз просто не мога, не мога... — Не довърши и само стовари юмрук върху завивките от безсилие.

Джан Гастоне вдигна тълстите си ръце и запелтечи:

— Почакай малко! Та аз дори не знам кои са тези хора...

Застанала на прага на вратата, Виоланте се хвана за главата. Значи Джан Гастоне се бе появил с гръм и трясък на тайната среща. С типичния си egoизъм и аrogантност той би могъл да провали всичките им планове. Тя свали ръце и поясни:

— Фаустино Капримулго е капитан на квартала на Орела. Пия Толомей е омъжена за сина му Нело.

— А ти, *ти*... — обади се Рикардо с ръмжащ глас и пак пристъпи напред към херцога, обаче беше спрян от гласа му.

— Да не си посмял втори път да сложиш ръце върху наследника на Тосקנה! — изрече тихо грамадният мъж. — Имаш късмет, че няма да заръчам да ти ударят сто камшика на голо и да те изхвърлят оттук! Имаш късмет, че дори си правя труда да разговарям с теб! Защото е под моето ниво да говоря с подобно низше създание като теб!

Рикардо отпусна безпомощно ръце край тялото си. Виоланте премести поглед от него към девера си, а Джан Гастоне, който не пропускаше нищо, веднагаолови тревогата й.

— Но тъй като имаш късмета да бъдеш любимец на моята скъпа снаха и защото си толкова красив, ще ти прости провинението. — Изсумтя и добави: — И щом това е толкова важно за теб, мога да кажа на капитана на Орлите, че това няма нищо общо с тяхната глупачка.

Рикардо изсумтя презрително и отбеляза:

— Съмнявам се, че ще имаш подобна възможност.

С тези думи той се извъртя на пети и тръгна надолу по стъпалата.

Виоланте хукна след него и го дръпна за ръкава. Той се извъртя към нея и забравил всякакви обноски и приличие, изсъска:

— Как можа да му кажеш?!

Виоланте разпери безпомощно ръце и запелтечи:

— Мислех си, че той е помощта, която ни трябва! Писах му още на първия ден, когато се видяхме с теб! И не получих никакъв отговор. А после той се появява тук без всякакво предизвестие, сякаш от нищото!

— Но важното е, че си му казала! Ние владеехме ситуацията! Всички заедно я владеехме и без него!

— Кой по-точно? — едва не проплака тя. — Едно момче, старица, застаряваща жена и ти, тези ли хора имаш предвид? Та ние не можем да сторим нищо особено, ти сам го каза!

— И въпреки това можехме да ги спрем! А сега, благодарение на девера ти, откриха Пия. Сигурно вече са я хвърлили в тъмницата, а после най-вероятно ще я осъдят на смърт по законите на града — *твоите* закони! С мен също е свършено!

Виоланте не каза нищо, нито помръдна. Остана вцепенена на мястото си, слушайки как стъпките му се отдалечават от нея, а после напускат двореца. Едва тогава се загледа през прозореца и забеляза как гърбът му се слива с тълпата, която вече се насьбираше в очакване тегленето на жребия. Игрите Палио бяха след по-малко от седмица, но сега това може би нямаше никакво значение. С плановете им беше свършено.

Тя притисна ръце към мястото под ребрата си, където я стягаше корсетът. И за да не може болката да я убие още сега, на място, с огромно усилие на волята тя я трансформира в сляпа ярост срещу девера си.

* * *

Значи в крайна сметка се случи. Пия беше затворничка.

Но не в кула като първата Пия, а обратно в Сиена, в мрачното и влажно подземие дълбоко под двореца на Орлите. Нело я беше довлякъл тук със собствените си ръце, като че ли не можеше да се довери на никого другого за тази задача. Тя се бе съпротивлявала ожесточено и бе успяла да раздере едната му буза с ноктите си. Но въпреки това той я бе наритал право в тъмницата.

Намираще се в каменно помещение с дебела, подсилена с железни гвоздеи дъбова врата на едната стена и каменен барелеф на

орел — на другата. Орелът сякаш я наблюдаваше непрекъснато с каменното си око. Тя не смееше да го доближи.

Имаше и една факла на стената, но тя не допринасяше с нищо за нейното успокоение — издължените и страховити сенки, които хвърляше по пода, криеха безименен ужас. Но реалността бе по-лоша и от въображението — петната от кръв по каменните плохи не можеха да бъдат скрити дори от играещите сенки. Пия сложи ръка върху тях и разтри ръждивата гъста течност между пръстите си. Кръвта на Пантерата. Еджидио Албани бе пребит до смърт на същото това място. Еджидио Албани, който бе положил началото на целия този порой от събития само с едно шибване на камшика си през лицето на Виченцо. Но обвиненията срещу нея бяха различни. Тя бе шпионин на Медичите. Тежки обвинения, напълно достатъчни, за да я обесят.

Вярно е, че съдебният процес срещу нея трябваше да се проведе публично, но тя си знаеше, че нищо не би могло да я спаси от безмилостното правосъдие на Орлите, които бяха едновременно съдили, осъдили и екзекутирали един човек в същата тази тъмница. Доказателствата срещу нея бяха черно на бяло — към този момент Николета сигурно вече бе открила „Смъртта на Артур“, а на Фаустино не би му отнело много време, за да се досети, че именно тази книга ѝ бе подсказала къде ще бъде следващото място за среща на Деветимата. Ала точно в този момент Пия не бе в състояние да оцени иронията на факта, че Томас Малъри бе написал романа си, докато самият той е бил затворен в лондонския Тауър, нито пък, че героинята му кралица Гуиневир е била хвърлена в тъмница, задето е предала своя съпруг.

Пия се зачуди дали някой ще се сети да ѝ донесе някаква храна и вода. Но изминаха много часове, докато накрая чу стърженето на ключалката и скърцането на отварящата се врата. Сърцето на младата жена прескочи от страх, но на прага се очерта огромното туловище на Николета, държаща поднос. Усмивката ѝ беше по-широка от всякога.

— Е, гъльбче, доста надолу си слязла, като гледам. Но не се тревожи, Николета ще се погрижи за теб!

С тези думи тя тресна силно на земята оловния поднос, при което разля бокала с вода, който намокри хляба, както и петната от кръв на Еджидио, които станаха отново яркочервени.

— Света Дево, но тук е много тъмно! А ти сигурно не си чула новините за нашата *контрада*! — разбъбри се весело слугинята, като

че не бяха в тъмница, а в будоар. — Говореха за наследницата на Падовани, която тази седмица става на тринайсет — истинско семейство от Орлите, а и малката госпожица била пълна с жълтици! — Николета се приведе, погледна и през двете си тълсти рамена, а после заговори съзаклятнически: — Невероятно добра партия ще бъде това момиченце за някой късметлия от Орлите! — Свинските очички на слугинята просветнаха като мъниста в сумрака и усмивката ѝ стигна почти до ушите.

Пия разбра, че вече ѝ бяха намерили и заместничка.

След като предаде съобщението си, Николета се обърна към вратата и в този момент забеляза факлата.

— Брей, колко малко светлина са ти оставили! Че тя дори не си струва!

И с тези думи се изплю в месестата си ръка, изгаси пламъка и факлата изсъска в тон със злобата на слугинята, която веднага след това затвори вратата след себе си.

Оставена в пълна тъмнина, Пия си спомни как веднъж бе казала на Рикардо Бруни, че може да вижда в тъмното като кукумявка, като Минерва. Но защо всичко трябваше да я връща отново и отново към него? Той вече бе безвъзвратно загубен за нея, а тя бе ослепена и уплашена и от малкото власт, с която бе разполагала.

Наложи ѝ се да опипва по земята, докато открие хляба си. И докато предъвкваше къшите, не можеше да бъде сигурна дали не са подгизнали с кръвта на Еджидио.

Предъвкваше едновременно скромната си вечеря и новините, които ѝ донесе Николета. Нело би могъл да се ожени повторно едва след смъртта ѝ. Това означаваше, че щяха да я държат жива поне до спечелването на надбягването, защото дори и толкова студен и пресметлив човек като Салваторе не би могъл да не се вземути от убийството на дъщеря си, а като приор на Кукумявката, той беше ключова фигура за успеха на Деветимата. Но после какво?

Останала сама в тъмнината, тя започна да си говори с Еджидио Албани — единствения друг човек, познал онova, което бе сполетяло сега и нея.

* * *

На вечерта преди тегленето на жребия Виоланте реши да се изправи очи в очи със своя девер. Нахлу в покоите на Джан Гастоне, без да чука. В момента той се напъхваше в дрехите си с помощта на Дами. Тя се насочи право към него, без въобще да си прави труда да обърне гръб, докато го облекат.

— Защо? — започна направо без всякакво встъпление.

— Но, сестро, ти *самата* ме помоли за помощ! — изгледа я смаян той, неспособен да схване вината си.

Тя само поклати глава. Не можеше да отрече, че думите му са истина.

Джан Гастоне започна да върти раздразнено шалчето около врата си и Дами, с лекотата на дългогодишната практика, го развърза и пак започна процедурата по връзването му.

— Скъпа сестро — обади се пак Джан Гастоне, — този човек, Фаустино, нали така беше? Та този човек е разбойник. Още живее в миналия век. И затова трябваше да се изправя очи в очи с него. Сега, след като се е срещнал с наследника на Медичите, той няма да ни причинява никакви неприятности повече, можеш да бъдеш напълно сигурна в това! Към края на срещата ни вече изглеждаше доста покорен. Ти ме помоли за помощ, аз ти помогнах. Това е.

Виоланте не вярваше и думица от чутото, но като че ли го разбираще.

Джан Гастоне бе чакал дълго своето херцогство. Виоланте знаеше, че през последните години той бе живял, тлеейки отчаяно в замъка на съпругата си, без обич и без приятели, неспособен да мисли за нищо друго, освен за херцогството, което дори не беше още негово. Сега тя му бе прехвърлила известна доза власт и той бе сграбчил жадно тази възможност да управлява, но бе обърнал всичко с краката нагоре. Бе заличил с един замах всички предимства, с които бяха разполагали до момента, и бе сложил окончателно край на шансовете им да узнаят идентичността на Ромул. Сега единственото, което им бе известно, бе, че на Палио се готови държавен преврат, ала нямаха представа нито точно къде, нито точно как.

Единственото, за което се радваше сега, бе, че участието на Рикардо в тази афера бе останало в тайна и освен ако дързостта му да влезе и да излезе с грохот от двореца тази сутрин не е била забелязана от неподходящите хора, то Фаустино и Деветимата все така нямаха

никаква представа за неговата роля в заговора за спасяване на града за Медичите. За съжаление в стремежа си да опази неговата тайна Пия бе позволила да бъде хваната в онази църквица — макар че как и защо изобщо е била там, Виоланте изобщо нямаше сили да мисли. И сега Рикардо бе обобщил много точно бъдещата ѝ съдба — Фаустино смяташе, че има предател в семейството и най-вероятно щеше да повдигне обвинения срещу Пия, опирайки се на закона. Или пък щеше да остави тази задача на отмъстителния Нело, който щеше да накаже невярната си съпруга, без въобще да се съобразява със закона.

Виоланте се приближи към прозореца, загледана в огромния площад. След седем дена щеше да се проведе новото Палио. След седем дена нейната съдба щеше да бъде решена. И след седем дена — защото Фаустино няма начин да не я задържи жива до провеждането на състезанието — Пия Толомей щеше да бъде мъртва.

И тогава я осени прозрение. Тя разбра как би могла да спаси Пия от затвор и присъда. Древните закони на града постановяваха, че в деня на Палио управителят на Сиена може да освободи един затворник в града — но само един — независимо от неговото престъпление. И ако в края на състезанието тя прочете името на Пия, то тогава момичето щеше да получи защитата на града срещу своя съпруг и неговия баща.

Виоланте обърна гръб на прозореца. Трябваше да види Рикардо. Налагаше се да каже на Гретхен веднага да повика Зебрата.

— Сестро? — прекъсна мислите ѝ Джан Гастоне.

Виоланте си наложи отново да погледне към блудния си девер. Дами го беше пременил в най-хубавите му одежди, със снежнобяла перука, черно палто и копринени бричове.

— Къде отиваш? — запита го тя, настръхнала от грозни предчувствия.

— Дами ми съобщи, че днес тук се провеждало някакво много странно местно събитие. Нещо, свързано с теглене на жребий — за конете, които ще бъдат яздени в състезанийцето, което щяло да се проведе след седмица. Та реших, че за нас е добре да се появим пред народа в този момент. Да покажем единство.

Виоланте не можеше да не признае, че идеята бе много добра. Затова тръгна след него, но не нагоре към балкона, а надолу, към главните порти на двореца. И преди да успее да го попита дали е

разумно да се смесва с простолюдието в подобен момент, Джан Гастоне се бе изтътрузил до площада. Виоланте хукна след него, надявайки се, че в суматохата ще успее да размени няколко думи с Рикардо, но бързо беше насочена от свитата на девера си към нещо като подиум, който бяха издигнали, за да могат те да се откроят над тълпата. Стражите веднага започнаха да ги аплодират и няколко групички от народа се присъединиха към тях, но като цяло само онези от гражданите, които бяха най-близо до тази ложа, обърнаха някакво внимание на появата на Медичите. Останалите бяха прекалено заети да следят най-важното събитие от днешния ден.

* * *

Рикардо се спотайваше в тъмното сърце на тълпата. Въртеше се неспокойно, точеше врат, за да види пристигането на *контрадите*. Видя и своята *контрада*, наперена и горда със знамето в бургундовочервено и синьо на Кулата, в чийто център се виждаше гербът на квартала — слон, понесъл на гърба си кула. Там беше и Доменико, вдигнал високо своето знаме, озъртащ се непрекъснато за сина си.

Рикардо присви очи. Слонът върху знамето на баща му носеше на гърба си целия град и той се изпълни с неподозирано разбиране към това същество. Той също бе принуден да търпи тежестта на целия град върху раменете си, камъните на дълга, които го притискаха. От мъка сърцето му се бе свило до размерите на бобено зърно, но той бе наясно с дълга си. Започна да разбутва народа, за да се добере до баща си.

Доменико беше изнервен повече от обичайното. Ръководен от странните ритми на своята година, той бе достигнал почти зенита на вълнението си. На сина му му предстоеше да участва във второто Палио за годината, а днес — денят на тегленето на жребия, беше ключов за неговия успех.

Доменико така и не бе споделил със сина си колко бе страдал, когато преди един месец Рикардо се бе отказал от шансовете си да спечели Палио, само за да спаси човешки живот. Едновременно с неизразимата гордост, която бе изпитал от човечността на сина си, той бе принуден да се справи и със собствения си срам, че би предпочел

Рикардо да бе профучал покрай разбитото тяло на Виченцо и да го бе оставил да умре, вместо да скача от коня си, за да го спаси. Затова този път за Рикардо беше повече от важно да спечели, не на последно място и заради странния и крайно неприятен гост, когото Доменико бе принуден да приеме в къщата си преди две нощи.

Изпълнен с това чувство на спешност, ковачът проточи врат, за да зърне някъде Рикардо над групата от десет избрани коня. Беше останал слисан, когато съветът бе изbral жребеца на сина му — Леокорно, инатливо създание, но пък Рикардо казваше, че тичал бързо, а и кон и господар си бяха паснали много добре. Затова Леокорно бе изведен тържествено от конюшнята си тази сутрин. В идеалния случай, разбира се, кварталът на Кулата трябваше да изтегли легендарния Берио — най-бързия сред конете, но Доменико не виждаше победителя от последното Палио сред десетте избрани коня. Неочаквано Рикардо се озова до рамото му и изпълнен с невероятно облекчение, Доменико прегърна сина си през раменете, като че ли не искаше да го пусне.

Рикардо се стресна от тази непривична за баща му проява на обич. Ковачът не се сдържаше на едно място и непрекъснато се кокореше. Ако не беше толкова потънал в събитията от предишната нощ, Рикардо би се запитал защо баща му е толкова напрегнат. Но сега той не бе в състояние да се концентрира върху жребия. От една страна, знаеше, че жребият ще бъде по някакъв начин подправен от Деветимата и че Леокорно ще бъде изтеглен за него и за Кулата. От друга страна, единствената му грижа в момента беше участта на Пия. Тази сутрин бе подхвърлил само едно небрежно довиждане на коня си, който бе помръднал в отговор едно ухо. Знаеше, че не е необходимо да си взема дълго довиждане с кон, който щеше да се върне обратно в конюшните на квартала на Кулата още същата вечер.

Рано сутринта Рикардо бе изпратил Зебрата до дома на Орлите, за да се опита да разбере къде е затворена Пия. Зебрата му докладва, че цялото семейство се било върнало в града и са станали късно. Фаустино и Нело са закусили в голямата зала, но Пия не се виждала никъде. А после, докато се мотаел из кухнята в очакване на бисквита, Зебрата бил видял тълстата слугиня Николета да слага чаша с вода и парче хляб на един оловен поднос и да изчезва надолу по стълбите.

Когато бе чул това, Рикардо бе потреперил. Той знаеше, че като предател на семейството си и, което бе по-лошо, на квартала си, Пия е затворена с пълното одобрение на закона. Предполагаше, че я държат в тъмницата под къщата, където бе видял и Пантерата — студена, без прозорци и все още с петна от кръвта на Еджидио. Познавайки куража и решимостта на Пия, той знаеше, че тя ще пази тайната му, каквото и да й струва.

Сега той погледна групата на Орлите. Ухилен, доволен и добре отпочинал, Фаустино изглеждаше сигурен в онова, което предстои. Тегленето на жребия се извършваше от Франческо Мария Конти — хитър и обигран тип в черни дрехи, със сребърно бастунче в ръка и бяла половин перука. Конти беше член на квартала на Жирафа, но беше считан за неутрален заради поста му на председател на съвета на Сиена под управлението на херцогинята. Рикардо обаче познаваше добре истинската му същност. В мига, в който Конти заговори, младежът веднага позна гласа от предишната нощ — той беше закачулената фигура, която говореше за сигурността в подправянето на жребия, същият, който знаеше най-много за Ромул.

Потънал в тези свои мисли, Рикардо слушаше безстрастно как десетимата жокеи бяха викани един по един, за да им бъдат предадени и конете. Почти щеше да пропусне собственото си име, което беше съчетано (как ли?) с Леокорно. Почти не усети успокоителната прегръдка на баща си, нито радостните възгласи на съседите си, които знаеха, че красивият липицанер е невероятно бърз. От вниманието му убягна странныят факт, че Берио — победителят от миналия месец, не беше даден на никого. Вместо това бе зает да не откъсва очи от Нело, който беше изтеглен заедно с Червио — неговият красив черен жребец. Още по-бледият под странната си черна грива Нело имаше две кървави следи върху лицето си — дълги белези от одраскване, оставени от една бореща се за живота си жена, която бе раздрала бузата му.

На Рикардо му се искаше да разбута тълпата и да одере и другата буза на Нело, за да си бъде лика-прилика с първата, да го заведе насила до дома му и да го принуди да изкара Пия от килията й. Би захвърлил всичко на този свят, даже самия си живот, ако точно в този момент тълпата не се бе разделила, препречвайки пътя му. Към тях маршируваха градските стражи, в две стегнати колони. Рикардо се закова на място, очаквайки ръцете им да се насочат към него, но

стражата го подмина и се насочи към ложата на херцозите. Спряха се, чак когато стигнаха пред неговия немезис — Джан Гастоне.

Когато Рикардо проточи врат, за да чуе какво ще кажат, видя как наследникът на Тоскана зяпва, как брадичките му се очертават една по една и как после остава с отворена уста като риба, обръщайки се бавно към своя съсед на подиума.

Над площада се бе възцирила гробна тишина. Дори и скорците не смееха да се обадят. Капитанът на стражата се провикна:

— Джулиано Дами, арестуван сте по обвинение в содомия в съответствие със законите на херцогинята!

Сред стражите се виждаше и един рус младеж с виолетови очи и пълни устни, сочещ с пръст към своя съблазнител. Младежът беше Фабио Капримулго — племенникът на Faustino.

Рикардо извърна очи към Виоланте — тя беше зяпнала точно като девера си.

— Как смеете... — започна Джан Гастоне, но преди да успее да каже каквото и да било, Дами беше окован и завлечен през площада към градския затвор.

Рикардо извърна очи към Faustino. Значи така беше решил да се справи с Джан Гастоне. Това беше гаранцията, за която му бе споменала Пия — с която Faustino щял да си осигури ненамесата на наследника на херцогството. Щом Faustino бе в състояние да се справи така безмилостно с един Медичи, то тогава какво ли очакваше Пия?!

Ако Рикардо си бе направил труда да погледне, макар и веднъж към баща си, щеше да се изненада от изражението на стареца, докато наблюдаваше как влячат Джулиано Дами към градския затвор. По лицето му се четеше облекчение, искрено облекчение.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА ТАРАЛЕЖЪТ

През 1559 година Козимо Велики — първият и най-прославен Козимо де Медичи, който е управлявал Флоренция, обърнал алчния си поглед към Сиена. Обсаждал безпомощния град в продължение на петнайсет дълги месеца. Поставил сиенците на колене, болни и гладуващи, и принудени да се хранят с онези от плъховете, които не били достатъчно бързи, за да напуснат потъващия кораб.

Козимо изпратил свой парламентър, който да убеди сиенците да се предадат. Ездачът бил приет в града през портата Камолия, в контрада на Таралежа. В рамките на по-малко от час Деветимата върнали преговарящия обратно на Козимо мъртъв и завързан на гърба на коня му. Когато другарите му се опитали да вдигнат трупа от жребеца, не успели да го хванат никъде, защото от всички страни на тялото му стърчали стрели. Но пък успели да прочетат парчето пергамент, забодено на една от стрелите:

„Вие ни изпратихте бяло знаме. Ние ви изпращаме таралеж.“

Така Деветимата предали най-важното си послание на Медичите — че няма да приемат друг господар нито сега, нито никога.

* * *

Лишен от Дами, Джан Гастоне се срина. Той ревеше и виеше, разкъсваше гоблени, чупеше мебели и през час-два, по което и да е време от дененощието, пращаše слугите в двореца до аптеката в

квартала на Пантерата за никакво, каквото и да е лекарство, което да излекува разбитото му сърце.

Както винаги, Фаустино се бе показал изключително умен и предвидлив, казваше си Виоланте. Нямаше право да нападне директно Джан Гастоне, но бе изbral да го нападне чрез неговия любовник. Чрез появата си в кръглата църква, заставайки на пътя на Деветимата, Джан Гастоне се бе превърнал в обект на яростното отмъщение на Фаустино и сега тя не можеше да стори нищо, нищичко. Стражата на херцогинята бе действала съобразно нейните морални закони, същите, които бе наложила тя — няколко от декретите срещу содомията бе написала със собствената си ръка. Така Дами бе изловен в мрежата, изплетена от самата Виоланте.

Тя не бе допускала, че градът толкова скоро ще бъде върнат обратно в нейните ръце. И което беше още по-притеснителното, Джан Гастоне не показваше никакъв интерес към предоставянето на помощта, която й бе обещал. Вече не бе в състояние да мисли за нищо друго, освен за Дами. Първоначално изпращаше авторитарни писма, които диктуваше на писаря на Виоланте, след това сърцераздирателни жалби, изписани със собствената му ръка и подпечатани с неговия пръстен — всички до едно настояващи за освобождаването на Дами. И всички те бяха връщани от ужасени вестоносци, които информираха бъдещия херцог, че Дами ще бъде съден въз основа на неопровергимите доказателства на сигурен свидетел.

Изправена пред гнева на девера си, Виоланте изпитваше странна смесица от вина и радост. Беше доволна, че Дами бе изчезнал от очите ѝ. Винаги бе смятала присъствието му за зловещо, така че сега, без него, светът ѝ бе станал по-добър. Но дори и на него тя не желаеше онова, което трябваше да последва. Декретите срещу содомията, които бе издала, превръщаха акта — стига да бъде доказан — в наказуем със смърт. А когато стана ясно, че Фабио Капримулго се е разпял свободно пред съдията, нещата за Дами започнаха да придобиват наистина мрачни окраски. Присъдата бе обявена пред открит съд, председателстван не от кого да е, а лично от Франческо Мария Конти, в присъствието наридаещия Джан Гастоне и мълчаливия, пребледнял Дами, вторачен в безсилния си господар с умолителен пурпурен поглед. След една седмица щеше да бъде обесен.

Джан Гастоне се заключи в библиотеката. И не помръдна оттам. Или стоеше, впил невиждащ стъклен поглед през прозореца, или преравяше градските закони, в последен отчаян опит да открие някаква вратичка в тях за любовника си. Установи, че би могъл да наложи промяна в закона — което не беше никак трудно, тъй като някои сиенски закони траеха и по ден — но тази промяна не би могла да бъде ратифицирана навреме, за да спаси Дами, а бъдещият херцог нямаше никакъв интерес да спасява содомити по принцип. Никой друг на този свят нямаше значение, освен Джулиано Дами.

Ала Виоланте знаеше, че държи живота на Дами в ръцете си. Ако Джан Гастоне откриеше закона, който тя възнамеряваше да използва, за да спаси Пия Толомей, ако знаеше, че тя притежава властта да спаси Дами, щеше да я подложи на непрестанен обстрел от молби, закани и заплахи. А тя не можеше да поеме подобен риск. Затова един ден изчака изтощения й от сълзи девер да се оттегли в покоите си и да захърка, взе една свещ и се запъти към библиотеката и по-точно към онази нейна част, където се помещаваха градските закони — подредени на свитъци един върху друг по рафтовете, чакащи някой да се позове на тях. Откриването на свитъка, написан от собствената й ръка, й отне само няколко секунди. Виоланте безцеремонно счупи восъчния печат на Медичите и измъкна пергаментовия свитък от цилиндъра, в който се съхраняваше. След като напъха драскащата тялото й хартия под корсажа си, тя изгаси свещта и се измъкна незабелязано от библиотеката. Докато се качваше тихо по стълбите към покоите си, тя не спираше да се диви на това как понякога големите решения зависят от малките неща, как едно толкова малко нещо като парче хартия би могло да спаси една невинна жена от гилотината.

Ужасен от наближаването на Палио, Джан Гастоне започна да изпраща всеки ден до затвора молби да се види с Дами. Въпреки че не беше открил нито един закон, който би довел до освобождаването на неговата дяснa ръка, той бе научил, че осъденият затворник има право на един посетител преди изпълнението на присъдата му. Затова той не спираше да праща молба след молба за среща с Дами. Надяваше се, че веднъж озовал се там, силата на името му и осанката му ще бъдат достатъчни, за да измъкнат затворника. И всеки ден очакваше отговора от Дами, но когато той пристигна, съдържанието му се оказа напълно

неочаквано. Дами не бе пожелал да се срещне със своя любовник и господар, а с херцогиня Виоланте.

Джан Гастоне се почувства смъртно обиден, но едновременно с това не спря да настоява пред снаха си да отиде. Виоланте нямаше никакво желание да слуша жалбите на човек, от когото се страхуваше, но въпреки това в уреченото време тя прекоси площада по посока на затвора, следвани пълно от вянрата Гретхен. На вратата на затвора бе посрещната от вездесъщия главен надзирател. С намусена физиономия той й напомни, че според законите на Сиена тя е задължена да влезе в килията съвсем сама.

В тъмницата миришеше на влага и мухъл. Надзирателят внесе за нея висок стол. Тя седна и зачака, загледана в пурпурните очи на Дами, които единствени проблясваха насред почти пълния мрак. Останалата част от него представляваше само прегърбена сянка. От погледа му я побиха тръпки и я върнаха към най-мрачните дни от живота ѝ. Затова отрони една-единствена дума:

— Е?

— Смъртната ми присъда скоро ще бъде изпълнена — изрече сянката със съскащите звуци, от които винаги се бе ужасявала.

— Знам.

— Освободи ме!

Тук, насред това мрачно място, без никаква светлина, можеха да бъдат себе си. Тук нямаше никакви рангове, никакви перуки, костюми и маниери.

— Защо да го правя?

Суровостта на гласа ѝ, който екотът на влажните стени побърза да ѝ върне, я изненада. Ехoto замря и тя зачака да чуе отговора. И никога, за нищо на света не бе допускала, че ще чуе онова, което последва.

— Защото никога не съм бил праведен — изрече той и се приведе напред, за да придаде тежест на това странно изявление, но и за да ѝ даде възможност да зърне проблясъка в очите му. — А само праведните отиват в царството Божие!

И тогава тя разбра. Върна се двайсет години назад. Лежеше в леглото си и слушаше думите на друга сянка. На непознат свещеник. Пурпурните очи, съскащите съгласни, този откъс от светото писание... Виоланте ахна.

— Освободи ме — рече Джулиано Дами — и аз ще ти върна сина!

* * *

Доменико Бруни се тревожеше много за сина си. Оставаха броени дни до Палио, а той нямаше никакво желание да работи с коня си, не му обръщаше никакво внимание. Единствено ковачът решеше копринената бяла козина на Леокорно, само той почистваше копитата му. Но не можеше да го язди, защото жребецът позволяващ само на Рикардо да го яхне, и затова не можеше да го упражнява достатъчно. Рикардо отказал да яхне Леокорно дори на пробните гонки, на които се явяваха всички жокеи с избраните им от жребия коне, за да се запознаят с пистата на Пиаца дел Кампо. Рикардо като че ли не се интересуваше вече от нищо.

От появата на непознатия преди известно време Доменико живееше в страх. И сега се бе хванал като удавник за сламка за онова, което му беше най-мило на света, като че ли имаше опасност всеки момент да изгуби сина си. Но след като Дами влезе в затвора, страховете му станаха от друго естество. Ковачът се опасяваше, че Рикардо е вече отдавна изгубен за него.

Единственият човек, когото Рикардо искаше да виджа, бе Зебрата — момчето се появяваше ежедневно в квартала на Кулата със сведения за Пиа. Конникът не можеше да си намери място, не понасяше нито целувката на слънцето, нито чуруликанията на скорците. Всичко му причиняваше болка — всеки звук бе твърде висок за ушите му, всяка гледка — твърде ярка за очите му. Прекарваше часове наред в сън в конюшните и единствено всепогъщащото желание да остане жив, за да види Пиа поне още веднъж през живота си, го възпираще да не се втурне към двореца на Фаустино, за да разбие вратите и да връхлети вътре като хала.

* * *

Идеята хрумна на Зебрата. Една вечер той влезе в конюшните и потупа Рикардо по рамото. Конникът се събуди и зърна срещу себе си познатите лешникови очи на малкия си приятел.

— Върви да я видиш — рече момчето.

— Как?

— Как изкарахте Пантерата оттам? Можеш да се върнеш по същия път!

И в кадифената нощ Рикардо прекоси площада и стигна до Фонте Гая. Повдигна познатата плоча и се спусна в тунелите под града. Тръгна покрай познатия стъклен блясък на зелените локви и вървя, докато пръстите му не напипаха очертанията на каменната врата, през която бе изнесъл Еджидио Албани само преди няколко седмици. Той бутна вратата със съзнанието, че ако вътре има страж, животът му свършива тук. Но на него не му пукаше. Животът му и без това беше свършил.

* * *

Когато той се появи при нея, Пия не можеше да повярва, че го вижда.

Под влияние на страха и самотата в подземието умът ѝ бе започнал да си играе такива игри, че когато орелът на стената започна да се движи, тя си помисли, че сънува. В унеса си помисли, че Ланселот се е появил, за да я спаси от диханието на дракона. И когато от стената се показа една фигура, тя едва не изрече името на този легендарен рицар.

Но той веднага я взе в обятията си. А после тя не искаше да се събуджа, докато той я целуваше страстно и тихо. Имаше чувството, че би могла да остане до края на живота си на това прокълнато и кърваво място, стига да бъде до него. Усети как пръстите му броят ребрата ѝ — беше толкова изпостала, че брачната халка на Орела се изхлузи от пръста ѝ и остана в косата му. Но скоро нищо нямаше да има значение.

Той хвана ръката ѝ и я поведе към вратата и тогава тя осъзна, че това не е сън. Това беше Рикардо и той щеше да я измъкне оттук. Но тя поклати глава.

— Седни — прошепна.

— Трябва да вървим!

— Къде? Помисли, Рикардо! Ще трябва да бягаме цял живот! — Хвана ръката му в студените си пръсти и го погледна в очите. — И какъв град ще оставим след нас, ако си тръгнем? Управляван от Фаустино ли? А какво ще стане с херцогинята, от която така или иначе ще трябва да се отърват, както и с наследницата на Падовани, която била тъпкана със злато? Ти си длъжен да участваш в Палио! Дължен си да ги победиш и можеш да го направиш само така! И без това преди края на Палио няма да посмеят да предприемат нищо срещу мен. Планират да ме изведат сред тълпата. Не могат да си позволят да ядосат баща ми, преди да изпълнят пъкления си замисъл!

— А след това?

Тя сведе големите си очи, разкопча медальона на Клеопатра от врата си и му го подаде.

— Вземи това и се яви на игрите като мой защитник! Нека това бъде за теб доказателство за моята вяра в теб! — Някога бе мечтала да си има свой рицар защитник, а ето че тази мечта се бе събудила, макар и по толкова чудат начин.

— Пия! — сграбчи ръцете ѝ той, стисвайки в тях монетата на Клеопатра. — Какво ще стане после?

Без да смее да го погледне, тя отрони:

— Законът ще ме осъди на смърт, след Палио. Нело отново ще се ожени — вече са избрали новата му невеста. Разбраха, че с мен са допуснали грешка, но засега все още имат нужда от баща ми, поне през следващите няколко дена.

Пое си дълбоко дъх. Вече имаше време да довърши цитата, който бе започнала още през онзи ден в изповедалнята, цитата от Данте, изпълняващ пророчеството:

*„Ако в близки дни се върнеш горе, душо уморена,
отдъхнеш ли, за Пия си спомни, за мен, която се родих в
Сиена, а пък в Марема смърт ме покоси от този, за
когото бях сгодена и който с пръстен скъп ме украси.“*

Рикардо се загледа в пръстена на пръста ѝ и в кукумявката върху монетата в ръцете си, в златистите очи, които му намигваха

съзаклятнически под светлината на факлата. А тя разбра, че той се страхува, толкова се страхува за нея, че не е в състояние да го понесе.

— Не мога да го направя! Ти не ме познаваш. Аз съм долен страхливец! Отговорен съм за смъртта на много хора, защото ме беше страх!

И прегълътайки, ѝ разказа кошмарна история — за една църква в Милацо, за млада майка и за горяща сграда. Пия слушаше, изпълнена едновременно с ужас и съжаление, и не само към загиналите невинни жертви, но също така и за него и призраките, които толкова дълго го бяха преследвали.

И вече разбра. Пое лицето му в ръцете си и отрони:

— Тогава ти самият си бил дете. И ако беше останал, и ти щеше да умреш и никога нямаше да доживееш да видиш това. Не забравяй, че се опита да спасиш Виченцо, а сега имаш възможността да спасиш живота на цял град! Възползвай се от него!

Той я погледна в очите и кимна. Тя се насили да каже още нещо:

— А сега трябва да те помоля за нещо доста по-трудно, в сравнение с което победата в състезанието е нищо!

— Какво е то?

И тогава тя изрече най-страшните думи, които някога ѝ се бе налагало да каже:

— Трябва да ме оставиш тук! Обещай ми!

* * *

— Трябва да ме извадиш оттук! Обещай ми!

Сърцето на Виоланте биеше в ушите ѝ — толкова силно, че едва чуваше Дами.

— Разкажи ми!

— Ще ме освободиш ли?

И напълно забравила за Пия, тя отговори:

— Да.

Дами издиша дълбоко и започна да разказва история, случила се преди двайсет години. Никога не я бе разказал на никого, включително и на Джан Гастоне, но дори и сега не можеше да разкаже най-грозната част от нея от страх тази жена да не го удушчи още тук, на

място, със собствените си ръце. Затова щеше да ѝ каже само за светлината, не за сенките, само за бялото, а не за черното.

* * *

Заштото преди двайсет години Джулиано Дами бе извършил едновременно най-грозното и най-красивото нещо в своя живот. Когато по заповед на Джан Гастоне се бе облякъл като свещеник, за да отнеме близнаците на Виоланте и да ги убие, той си бе мислил, че задачата няма да му се опре. Бе уредил Виоланте да бъдеupoена преди похищението на децата ѝ, а когато бе влязъл в стаята ѝ, се бе уверен, че това е била разумна предпазна мярка. Дори и в съня си тя бе обгърнала с ръце всяко от миниатюрните си бебета, които сучеха лакомо от пълните ѝ гърди. Изражението на майката, докато спеше под тежкото покривало на лауданума, беше образец на спокойствие и блаженство. Ала Дами не почувства абсолютно никакви угрizения на съвестта, докато измъкваше бебетата от майка им. Не се трогна дори от млякото, което капеше от устенцата им, когато се прощаваха с Виоланте. Той пъхна кротките деца под черното си расо и се вмъкна в съседната стая.

И там, в мрака, той предаде душата си на ада, но само за да може после да я спаси. Никога до този момент не бе убивал дете, но смяташе, че няма да е кой знае колко голяма работа, защото няма как да не успее да се отърве бързо от едно наскоро родено дете, едва е успяло да зърне света, който и без това не му е било писано да обитава. Остави едното момченце на леглото, а другото хвана в ръце, в иронично подобие на начина, по който майката бе гушкала децата си. Първоначално мислеше да обгърне с ръка гърлото и да го удушчи, но после установи, че е много трудно да стисне силно толкова малко гърло. Озърна се за възглавница, с която да го задуши, но всички възглавници от стаята бяха преместени в съседната стая, за да бъдат в услуга на младата майка. Накрая просто пъхна показалеца си в миниатюрната уста.

Онова, което се случи после, му позволи да надзърне в пропастта, в която му предстоеше да падне — защото, след като бе измъкнато от гърдата на майка си, бебето стисна с устни пръста на

Дами и започна да суче. Дами почувства такъв прилив на нежност в тялото си и толкова остра болка, че реагира интуитивно — пръстът му навлизаше все по-навътре и по-навътре в устата на бебето, докато накрая то не замря.

Другото момченце лежеше тихо на леглото и наблюдаваше това убийство. Със зелените си като маслина очи то проследи Дами как поставя мъртвия му брат до него. И когато пурпурните очи се срещнаха със зелените, Дами разбра, че по-скоро би умрял, отколкото да извърши отново подобно злодеяние. И така, прокълнатата душа на Джулиано Дами излетя от обгръщащата го паст на ада, само на косъм от пламъците и челюстите на демоните. Той бе убил един от близнаците, изпълнявайки заповедта на своя господар и любовник. Но другия щеше да спаси.

Уви и двете деца — и мъртвото, и живото заедно, и ги отнесе незабелязано надолу. Край бреговете на река Арно той извади живото бебе от парцала, замести го с три големи камъка и пак уви вързопчето. Захвърли го в реката и се обърна с гръб към нея, още преди да бе чул плясъка. После грабна живото дете и се втурна обратно към двореца.

Край големите порти завари един мъж, който тъкмо отвързваше коня си. Познаваше този човек съвсем бегло — майстор ковач от Сиена, известен като най-добрания налбант в цяла Тоскана, който бе повикан, за да се погрижи за любимия кон на херцога. Стана ясно, че човекът тъкмо си тръгвал и надали скоро щял да идва насам. Сиена не беше много далече от Флоренция, но пък беше достатъчно далече. Дами връчи детето на този мъж, заръчвайки му да отгледа момчето като свое по изричната заповед на великия херцог. Веднага забеляза, че сърцето на грубия ковач омекна под погледа на бебето, а ръчичката, която се протегна изпод парцала, го накара окончателно да се съгласи. Но решаващият фактор беше кесията, която му връчи Дами — тя тежеше почти колкото детето.

С душа, редуваща светлината с мрак, Дами отиде право при господаря си, който го чакаше търпеливо в стая, мрачна като онази, в което слугата бе извършил убийството.

— Свършено е — докладва. — Ти вече си единственият наследник на великото херцогство!

Джан Гастоне кимна само веднъж, а Дами му обърна гръб, обичайки го с една идея по-мъничко от преди. Едва когато затвори

вратата след себе си, той се разтрепери.

Ето как Доменико Бруни, опечален от скръбта по загубата на младата си съпруга, но окрилен от работата си за Козимо III, Великия херцог на Тоскана, без да знае, отнесе в дома си в Сиена наследника на Медичите.

* * *

Изправен лице в лице със собствената си смърт, Джулиано Дами не искаше да поема рискове, разсъждавайки по въпроса кое ще натежи повече в Дения на Страшния съд — убийството или спасението. Единственото, което знаеше, бе, че разполага само с един коз — и той го изигра, за да спаси жалкия си живот.

Бе изпитвал страх от Виоланте, защото ѝ бе причинил такова голямо зло, и затова тя бе за него непрестанен източник на ужас. Колко ли би се смял Сатаната, че сега именно тя държеше в ръцете си неговия живот! Дами, разбира се, не разказа на Виоланте цялата история. Дори и в момент без изход като този той бе достатъчно хитър, за да си даде сметка, че ако ѝ признае убийството на единия от близнаците, тя никога няма да го освободи.

И затова ѝ представи случката така: единият от близнаците бил умрял и затова го хвърлили в Арно, а другият трябвало да бъде убит по заповед на Джан Гастоне. Обаче той, Джулиано Дами, спасил детето, като го дал за отглеждане на Доменико Бруни. Давал си сметка, че по този начин най-вероятно изгаря всички мостове към господаря си, но не виждал никакъв друг начин, по който да избегне бесилката.

Разтърсена до дън душа, Виоланте седя дълго време в мълчание. Студът на тъмницата се пропиваше в ръцете и краката ѝ, но сърцето ѝ гореше от слънцето и сянката на радостта и загубата. Радост, че има син, и то какъв син! Мъж, когото вече обичаше с обич, която вече можеше да пусне на воля. Но и болка по загубата на момчето, което беше умряло и чиито дребни кости лежаха на дъното на Арно, само с три камъка за другари — по един за всеки от часовете, през които беше живял. Изпъльваше я и чувство на загуба по двайсетте години от живота на живия си син, които беше пропуснала — първата му усмивка, първото му зъбче, първото му причастие. Но после отново

радост, че е получила в дар този истински добър, истински храбър и истински грижовен млад човек. Тя не можеше да се похвали с никакъв принос към обноските и характера му. Би приписала тези качества на наследствеността, защото Фердинанд някога беше изискан млад мъж, а и Джан Гастоне също. Ала и двамата бяха раздавали любовта си на момчета и мъже и причинили много болка на съпругите си, без да броим, че единият от тях беше прибягнал до детеубийство по пътя си към властта. Какво наследство би било това, а?!

Виоланте излезе замаяна от мрака на тъмницата под ярките лъчи на слънцето. Спра само, за да каже на надзирателя, че Дами трябва да прекара и тази нощ в молитви и покаяние, а утре, на Палио ще бъде помилван.

Докато пресичаха площада с Гретхен, старицата трябваше да я придържа, за да не падне. Виоланте й беше дълбоко благодарна за подкрепата и мълчанието. Точно сега не бе в състояние да й разкаже новината, защото и самата тя не бе успяла да подреди събитията в мислите си. Единственото, което знаеше, докато вървеше към двореца си, бе, че вече е наясно защо Рикардо винаги й бе изглеждал толкова познат, защо го бе забелязала още при първата им среща, защо бе изпитвала такива топли чувства към него. Той просто й бе напомнял за младия Фердинанд, за своя баща. На минаване покрай Торе дел Манджа пак бе обзета едновременно от радост и болка. Защото може и да бе открила сина си, но той бе изчезнал от очите й, изпълнен с неистов гняв.

Точно сега Виоланте нямаше сили да се изправи срещу Джан Гастоне. Бе наясно, че той я чака в приемната й и крачи напред-назад, очаквайки с нетърпение резултата от срещата й с Дами. Херцогинята се запита дали деверът й все още би желал свободата на любовника си, ако разбере какво й бе казал той. Затова със сила, която не знаеше, че притежава, тя реши засега да крие онова, което знае. Щеше да използва Дами като разменна монета в тази игра на шах между нея и девера й.

Изпрати Гретхен да намери Зебрата и когато момчето пристигна, тя хвана деветгодишната му ръка и се загледа в изгризаните нокти. Какво ли не би дала да можеше да познава Рикардо на тази възраст! Усмихна се мило на Зебрата и го попита нежно дали знае къде се намира сега Рикардо Бруни.

— Що се отнася точно до този момент, херцогиньо, не знам — отговори момчето, — защото двамата с Леокорно напуснаха града рано сутринта. Тренира усилено, господарке.

Зебрата не допълни, че именно посещението на Рикардо при Пия бе факторът, който го бе променил, онова, което го бе вдъхновило пак да язди и да спечели, да целуне белия нос на изоставения си кон и да го помоли за прошка. Зебрата беше видял всичко това, когато при изгрев-слънце Рикардо се бе метнал на гърба на липицанера и го бе подкаран към хълмовете, по западния път, по който винаги поемаше, за да вижда града от запад. Момчето знаеше, че там двамата щяха да яздят обиколка след обиколка, на фона на Сиена, подготвяйки се да спечелят. Но Зебрата не каза нищо от това. Защото, колкото и да харесваше милата херцогиня, пазеше тази информация, за да я размени за монета. Сега той примижа срещу притесненото ѝ лице и се смили над нея.

— Но мога да ви кажа къде ще бъде утре сутрин! — изрече.

— Къде?

— Как къде? В църквата на квартала на Кулата, на благославянето на коня му!

Но, разбира се. В утрото на всяко Палио всяка *contrada* благославяше коня си в своята църква. А игрите Палио се провеждаха утре. Виоланте се опита да се концентрира върху анализа на ситуацията. Рикардо Бруни, *нейният син*, най-добрият ездач в този град, щеше да участва в Палио за квартала на Кулата. Жената, която той обичаше, беше затворена от капитана на Орлите, чийто син Нело трябваше да спечели Палио. Рикардо — единственият умел ездач, който застрашаваше плановете им, бе получил от Фаустино кон, който бе отгледан да изгуби надпреварата. Така Нело щеше да спечели и да отговори на очакванията на новосформирания синдикат по залозите, който после щеше да субсидира Деветимата. Сиена — *нейният град*, щеше да ѝ бъде отнет. Не, помисли си тя шокирано, щяха да отнемат града на Рикардо! Защото селянинът, към когото Джан Гастоне се бе отнесъл презрително като низше същество, сега беше по-висш по ранг от него. И ето че в крайна сметка Виоланте бе изпълнила своя дълг и съдба — Тосканата си имаше наследник!

Изведнъж на херцогинята ѝ просветна — ако Рикардо спечелеше Палио, това щеше да доведе Деветимата до просешка тояга, а *нейният*

син пак щеше да има град. А според Зебрата в момента той тренираше отчаяно, с цел да спечели. Що се отнасяше до заплахата от Ромул, който и да беше той и с каквато и власт да разполагаше, тук вече щеше да се наложи да се намеси Джан Гастоне. Тя трябваше да преговаря с този убиец, защото беше крайно време той да си плати за престъпленията.

Херцогинята се качи на горния етаж и се насочи към приемната си. Когато натисна бравата, видя, че Джан Гастоне наистина вече е там и я очаква. Те се вгледа в тълстото му разтревожено лице и маската, която си сложи, за да скрие отвращението си от него, беше най-трудната, която й се бе налагало да слага през живота си. Той и само той бе виновен за това, че тя бе изгубила двайсет години от живота на Рикардо. Запъти се към кутията от слонова кост, която се намираше под прозореца, и извади оттам закона, който бе скрила там. Подаде го на девера си и отсече:

— Ще освободя Дами.

По лицето му се разля облекчение.

— Но при условие — продължи остро тя, — че пишеш на сестра си Анна Мария Луиза! Тук имаме нужда от войска, а тя разполага с войската на пфалцграфството. Нямаме много време! — Тя знаеше колко много мразеше той сестра си, която го бе оженила за ненавистна жена и го бе пратила в изгнание далече от любимата му Флоренция. Знаеше, но в момента нищо не я интересуваше.

— Тогава ми изпрати писар, скъпа сестро — веднага се опита да се измъкне той.

— Не! Напиши го със собствената си ръка, с твоя личен печат! Всъщност най-добре свали гербовия си пръстен и го изпрати заедно с писмото!

С треперещи пластове тълстини под брадичката си Джан Гастоне започна да върти пръстена на Медичите върху подобния си на наденица пръст и да стене:

— Ама, сестро, не съм сигурен, че ще мога да го извадя!

Виоланте се подпра с две ръце върху писалището, приведе се към него и с категоричност, непозната и за самата нея, отсече:

— Ще излезе, ако ще и да се наложи да отрежем пръста ти!

* * *

С готовото писмо в ръка Виоланте слезе на двора, за да намери най-бързия си вестоносец. Докато минаваше през Залата на Деветимата, на стенописа за доброто управление отново видя дамата, която държеше пясъчния часовник — пясъците на времето изтичаха между пръстите ѝ. Виоланте ускори крачка. Трябваше да побърза — игрите Палио се провеждаха утре, а Флоренция беше на няколко часа езда оттук.

Сред сенките на двора, където бе посрещната преди време своя девер, тя повика коняря си. Заръча на стареца, който беше жител на квартала на Дракона, да открие най-бързия кон в града, който трябва да отнесе едно спешно съобщение до Флоренция. Докато говореше, се сети за Берио — огромния дорест жребец, който бе спечелил юлското Палио, и попита за него. Знаеше, че този звезден кон не присъстваше на тегленето на жребия, което означаваше, че нямаше да бъде необходим за утрешната надпревара. Но старият коняр ѝ обясни, че скоро след юлското Палио Берио бил изчезнал и оттогава насам никой не го бил виждал.

Виоланте се оклюма. Все пак даде заповедите си и се качи в своята стая. Загледа се през прозорците си към квартала на Кулата. Гражданите му вече украсяваха улиците с флаговете си в синьо и бургундовочервено. А някъде там Рикардо живееше с човек, който не му беше истински баща. Прецени, че е била права да скрие признанието на Дами от Джан Гастоне. Ако деверът ѝ разбереше за съществуването на сина ѝ, животът на младежа нямаше да струва и петак. От Флоренция бяха пристигнали новини, че старият Велик херцог Козимо е все така тежко болен и краят му се очаква всеки момент. И Джан Гастоне вече се намираше само на една ръка разстояние от своя мечтан трон.

Виоланте сграбчи здраво перваза на прозореца, докато кокалчетата на пръстите ѝ не побеляха. Идваше ѝ да пиши и да плаче, да се смее и да разкъса дрехите си, да се втурне надолу към контрада на *Tope*, и ако трябва, да изчака в конюшните завръщането на Рикардо и Леокорно. Легна, но не можа да заспи — тялото ѝ гореше, сърцето ѝ препускаше. Знаеше, че утре ще се срещне очи в очи със сина си.

И тази нощ, за първи път от двайсет години насам, тя не сънува близнаците. Но тъй като беше будна, непрекъснато мислеше за тях. Прехвърляше отново и отново в съзнанието си кратките часове, прекарани с тях. Толкова ярко си спомняше разликата между тях — момченцето, което сучеше много силно и другото, по-кроткото, което просто се гушеше в нея. Кое ли от тях е Рикардо? Спомни си също така, че децата бяха получили и имена в пародията на кръщене и погребение, дирижирана от Джан Гастоне — празни имена за празни ковчези. Спомняше си как Фердинандо бе приседнал на леглото ѝ и ѝ бе казал как са били кръстени децата.

И на зазоряване, докато светлината бавно изпълваше небето, тя се зачуди с кого ли от двамата близнаци ще се срещне — с Гастоне или с Козимо. Но тъй като нямаше сили да приеме факта, че синът ѝ би могъл да споделя едно и също име с човека, който е искал смъртта му, тя реши, че оживелият ѝ син е Козимо де Медичи. А това беше много добра поличба — Козимо би могъл да върне славата на династията Медичи, величието ѝ от дните на първия Козимо Велики, който е управлявал Флоренция в най-златните ѝ години.

Виоланте стисна здраво очи, мечтаейки си поне малко да поспи. Надяваше се Рикардо Бруни да е прекарал нощта добре, защото онова, което тя щеше да му каже днес, щеше да промени завинаги неговия свят, както и всички бъдещи дни на Козимо Фердинандо де Медичи.

* * *

В шест сутринта в деня на Палио Рикардо Бруни вече бе станал и решеше Леокорно. Реса го дотогава, докато белият кон не заблестя. Днес той щеше да бъде благословен в църквата на Кулата, а след това щеше да вземе участие в надпреварата на живота си.

Рикардо прокара пръсти през стегнатата си яка. Слънцето вече прежуряше над главата му и от камъните се надигаше марания. Той бе облечен в одеждите на *фантин* — в бургундовото и синьото на *контрада Торе*, с кърпичката със слона и замъка на врата си. Каквото и да се случи днес, най-малкото пак щеше да може да види Пиа. Беше изпънат като струна от нерви и непрекъснато оправяше нещо по седлото и сбруята на Леокорно, макар да нямаха никаква нужда. В знак

на съчувствие жребецът помръдваше ухо и непрекъснато повдигаше крак и отново го сваляше. Затова и двамата изпитаха облекчение, когато в двора се появи Зебрата.

— Подранил си — промърмори безцеремонно Рикардо. Бяха се договорили Зебрата да води коня до църквата на Кулата за неговата благословия. Само за този ден момчето не бе в състояние да скрие пристрастието си към Рикардо и към квартала на Кулата.

Градският вестоносец се огледа и кимна съзаклятнически по посока на конюшните:

— Вътре!

Изпълнен с любопитство, Рикардо пусна юздите на Леокорно и тръгна след Зебрата към хладния, ухаещ на сено сумрак на конюшните. Не по-малко любопителен, Леокорно пъхна глава в отвора на вратата, за да ги слуша.

Зебрата скочи на една купа сено, облиза устни и започна:

— Вчера бях на конския панаир в Асчано и говорих с Боли. Нали се сещаш — търговеца на коне?

— Много добре знам кой е — махна нетърпеливо с ръка Рикардо.

— Е, чувал ли е за Леокорно?

— Да е чувал ли? — изсмя се момчето. — Че нали тъкмо той го е продал на Фаустино! Както става ясно, всички търговци на коне знаят за него и никой не смее да го пипне. Боли го спечелил на игра на карти със свои колеги.

— Спечелил го е на карти? — изгледа го заинтригуван Рикардо.

Зебрата поклати бавно глава и промърмори:

— По-точно е изгубил и затова е трябало да го вземе.

Рикардо се загледа в красивата бяла глава на Леокорно, надничаща през дупката. Жребецът непрекъснато пръхтеше и леко цвилеше, сякаш искаше и той да се включи в разговора.

— Защо?

Зебрата сниши глас, сякаш конят наистина ги разбираше, и прошепна:

— Защото е убиец! През последните шест месеца е убил трима души!

Рикардо се ококори шокирано.

— Сигурен ли си?

— Разбира се — кимна детето. — Боли сам ми го каза. „О, да, Еднорога!“ Така рече. И всеки път, когато изричаше името му, се прекръстваше.

Рикардо се прокашля, после също сниши глас и попита:

— И как по-точно ги е убил?

— Двама от тях хвърлил от гърба си. Третият го смазал в стена.

— Но защо? Той има добра кръвна линия, вижда се от само себе си! — извика Рикардо и се загледа в благородния профил на жребеца, който се очертаваше в сумрака.

— Вярно е — съгласи се Зебрата и също погледна към коня. — Чистокръвен липицанер, дошъл от Стирия чрез Испanskата школа по езда. Точно както каза и баща ти. Обучаван е за испанска армия и е станал генералски кон. Но участвал в някаква битка, където станало нещо с главата му. Говори се, че буквално стъпил с крака върху някакво оръдие, което го оглушило. А после хвърлил генерала си и го убил — някакъв тип на име Алварес и Леон. И оттогава насам отказва да търпи, когото и да било на гърба си.

Алварес и Леон. Рикардо се вцепени. Спомняше си отлично генерала с неговата мародерстваща войска и техните факли. Значи Леокорно е бил в Милацо, също като него, и е видял онова, което бе видял и той.

— А после? — подкани детето.

— Боли го задържал. Продавал го, после конят убивал ездача си и семейството му го връщало. Не искали да гледат коня, за да им напомня, не си искали и парите. Понесли се слухове, че бил обладан от дявола. — Тук Зебрата надлежно се прекръсти.

Докато гледаше в очите на своя Леокорно, Рикардо разбра, че конят не е обладан от дявола. Просто е бил на война и знаеше, че не демоните, а човеците създаваха този конкретен ад на земята. Но предпочете да замълчи.

Зебрата продължи:

— Боли го продал три пъти и имало три смъртни случая. Тогава Боли решил, че този кон е истинска златна мина, че може да си го продава отново и отново. А после последното семейство — на човека, който бил смазан в стената, се оказали доста по-жестоки и казали на Боли, че трябва да убие коня. Но по това време търговецът вече имал още един купувач.

— Фаустино Капримулго?

— Фаустино Капримулго.

— Значи той наистина иска да ме убие — заключи спокойно Рикардо.

Зебрата сви тесните си раменца и отбеляза:

— Не съм толкова сигурен. Според мен той просто смята, че с този кон ти не можеш да победиш. Не можеш да се състезаваш с кон, когото не можеш да яхнеш, нали така?!

— Но аз го яздя! Нали вече си ме виждал?!

— Може и да греша. Но сега ще ти кажа какво бих направил аз, ако бях на твое място — продължи детето, водено от мъдростта на опита. — Ще отида в църквата преди всички и ще го завържа на олтара, така че да вижда само теб. А след това ще изчакам всички да си отидат, преди да го изведа. И не бих го пуснал на пробните гонки и днес. — Защото последните пробни гонки ставаха преди самото Палио. — Просто не съм много сигурен как ще му се отрази присъствието на толкова много хора около него.

Рикардо кимна. Изправи се и се приближи към коня, като започна да го гали по белия нос. Леокорно изцвили от удоволствие.

Зървайки белега върху главата на жребеца, Зебрата се изправи и с крайна неохота допълни:

— Има и още нещо. Този белег. — Прокара малките си пръсти по зарасналата тъкан. — Попитах Боли защо са го кръстили Еднорог. Защото според него някога конят е имал липицианско име — Неаполитано някакъв си. Обаче го нарекли Еднорога заради нещо, което му се случило в последния му ден на бойното поле.

Рикардо продължаваше да гали животното, чакайки края на разказа.

— Поел цял байонет в челото си. Минал право през черепа му. Както става ясно, носел се през цялата кавалерия с това опасно нещо, стърчащо от главата му, а всички му се смеели и го наричали „еднорог“. Но дотогава той вече бил съвсем откачил и бил много опасен, затова никой не смеел да измъкне байонета. Конят убил единствения, който опитал — така го ритнал в челото, че му оставил белег от подкова. След това никой не смеел да го доближи. Накрая все пак го хванали и някакъв лекар извадил байонета. Но част от острието останало в главата му. Оттам и тази издутина — просто кожата върху

острието се е събрала и сраснала. Според Боли именно затова конят е толкова луд — защото непрекъснато вижда разни призраци. — Зебрата сведе очи, за да не гледа Рикардо, и завърши унило: — Боли казва, че това острие в крайна сметка ще се раздвижи, ще тръгне навътре и ще го убие.

Рикардо зяпна сащисано първо към Зебрата, а после към коня. За момент онемял, той започна да гали животното още по-силно и да подръпва нежно белите му уши. И в този момент разбра, че победата му вече е по-важна от всякога — не заради херцогинята, а заради Еднорога. Стараейки се да не издава вълнението в гласа си, той отсече:

— Добре, както и да е. Да тръгваме вече, че да сме първи в църквата. А, Зебра, ти върви в църквата на Орлите, за да провериш какво става с Пия.

Нямаше нужда да обяснява на Зебрата какъв огромен смисъл крие изразът „както и да е“. Но докато двамата с Леокорно излизаха от конюшните на Кулата, Рикардо се изпълни със странното усещане, че светът му малко по малко започва да се обръща с краката нагоре.

Нямаше никаква представа, че това е само началото.

* * *

В другия край на града, в западната му част, Пия Толомей седеше в църквата на Орлите. Извадена от тъмницата си само заради хорското мнение, тя беше изкъпана и облечена от Николета, която не пропусна, естествено, да я унизи колкото ѝ бе възможно повече. Сега седеше в рокля в черно и жълто — цветовете на Орела, накипрена за Палио. Даде си сметка, че миналият месец бе носила за последен път цветовете на Кукумявката. А сега носеше за последен път оперението на Орлите. Седеше върху твърдата пейка и оглеждаше света изпод воала от черна коприна, като качулат сокол.

Вратата на църквата се отвори отвътре и тя зърна Нело в рамката на светлия ден навън, водещ черния си жребец. Закъснелите заприиждаха покрай него, надпреварвайки се да се докосват до ръкава му — за късмет. Очите на децата бяха огромни и блеснали като монетите, които му подаваха. Пия забеляза, че устните му леко се опъват в непривична за него усмивка — по-скоро петно, излъчващо не

топлота, а гордост. Стори ѝ се, че е щастлив. Бе получил онова, за което бе мечтал цял живот — бе заел мястото на брат си и имаше уважението на хората, което по-късно през деня щеше да трансформира в обожание.

Нело поведе коня си към изпълнения с миризма на тамян мрак на църквата, сподирян от чаткането на насконо подкованите му копита върху мрамора. Когато вратите зад него се затвориха, очите на Пия се настроиха бързо към светлината на хилядите свещи и тя огледа бързо изпълнените с черно и жълто пейки около себе си. Възгласите и потропването на крака я оглушиха — истински шок за нея след дните, прекарани в самотата на тъмницата. Когато стигна до олтара, Нело подаде сбруята на свещеника и седна на първата редица пейки до Пия. Тя веднага усети до себе си бедрото му, втвърдено от ездата, и се насили да не помръдва.

Изслуша молитвите в агонията на нетърпението. Искаше ѝ се състезанието вече да е започнало. Не беше в състояние да издържи часовете между сега и седем вечерта. Нямаше търпение да зърне отново Рикардо. През последната нощ почти не беше спала, свита в ъгъла на килията си. Каквото и да станеше, днес поне щеше да види Рикардо, а дотогава беше истински врящ котел от емоции.

И сега, в църквата, тя седеше точно зад грубия черен хълбок на коня на Нело, който бе неподвижен и търпелив, изчаквайки благословията си, сякаш знаеше процедурата. От нямане какво да прави, тя пълзна очи по задницата на коня, чакайки, подобно на цялото паство, конят да пусне изпражненията си — особено добра поличба. Погледът ѝ слезе към левия му крак, точно под коляното, за да провери раната, която конят бе получил, когато прескочи стената на замъка. Когато бе ходила до конюшните, за да погали кобилата си, жребецът бе изключително мил с нея и ѝ бе позволил да погали грубия му гръб. Пия проточи врат. Раната бе зараснала добре и космите му бяха започнали отново да израстват. Пия се вторачи още по- внимателно и изведенъж дъхът ѝ замря.

Космите, които израстваха върху белия белег, бяха в червеникавокафяв цвят, който контрастираше ярко спрямо черния фон около тях.

Този кон беше дорест.

Сърцето ѝ се разтуптя и в главата ѝ закръжиха образи подобно на ято скорци. Нело, чиято черна коса беше боядисана в черно от нейните ръце. Малкото шишенце с боя от квартала на Гъската, същият, който беше и центърът на гилдията на бояджииите. И грубата черна козина на коня, която отказваше да се заглади, независимо от грижите, които се полагаха за него. Гривата и опашката бяха подстригани грубо, за да го направят да изглежда различно.

Сякаш в никакъв сън, Пия се изправи, докато свещеникът благославяше животното. Пое едното му ухо в събраните си длани, както бе видяла да прави Рикардо, и прошепна:

— Берио?

Най-бързият кон на Тоскана ѝ отговори с тихо изцвилване, тръсна веднъж глава и започна да гризе ухото ѝ, точно както я бе поздравил, когато го бе посрещнала край смъртоносния ъгъл Сан Мартино на миналото Палио, непосредствено след смъртта на Виченцо. После тя постави ръка върху бялата звезда на челото на Берио. И тя наистина си беше там — някога бяла, а сега станала сива. Бидейки по-светла от червеникавокафявото на всеки дорест кон, бялата козина доста по-трудно ставаше чисто черна.

Нело ѝ хвърли съмнителен поглед. Тя веднага дръпна ръката си и рече:

— За късмет! — И го дари с най-хубавата си усмивка с трапчинките.

Той кимна веднъж и се обърна, за да изведе коня навън, като се опитваше да избяга от пръските светена вода, които паството хвърляше върху тях чрез клончетата мирта. В старанието си да събере фрагментите от разбитите си мисли Пия почти долови колективната воля на хората от квартала на Орлите. Погледна към Нело, за да провери как му се отразява всичко това. Той изглеждаше доволен, но като цяло безстрастен. Един по-набожен човек би могъл да почувства на това място тежестта на колективните очаквания, стоварвани върху него — подобно на Христос, посрещнат от народа при влизането си в Йерусалим. Обаче Нело не беше Месия, а това, което водеше, не беше магаре.

Това беше Берио.

Пия огледа тълпата в търсене на дребната фигурка в черно и бяло, която ѝ трябваше. Когато го забеляза, тя се втурна веднага към

него, преди нейната надзирателка да се появи.

— Моля те, веднага върви и кажи на синьор Бруни, че конят на Нело е Берио!

Момчето се ококори. Тя плесна нетърпеливо с ръце и извика:

— *Берио*, да! Върви, бързо!

Зебрата се насочи автоматично към квартала на Кулата и точно в този момент Пия усети как пръстите на Николета се свиват около горната част на ръката ѝ.

* * *

А в квартала на Кулата Виоланте чакаше Рикардо пред църквата. Тя бе единствената мълчалива и неподвижна фигура сред възторжената тълпа. Изчака благословията да свърши, изпълнена с нетърпение да съобщи на Рикардо онова, което трябваше да му съобщи. По никаква си негова причина той бе задържал коня вътре, докато тълпата не се разпръсна — вместо да поведе своята *контрада* навън, както диктуваше традицията. Рикардо я видя да стои и да го чака и нещо в очите ѝ сигурно му бе проговорило, защото той веднага подаде юздите на Доменико и се насочи към нея. Тя го върна обратно в празната църква и го поведе да седне на първата пейка, точно под олтара. Това място ѝ се струваше като че ли най-подходящото. Спомни си за дните и часовете, които бе прекарвала пред иконата на Мадоната, затвори очи и изрече:

— В името на Божията майка се заклевам, че онова, което ще ти кажа, е самата истина!

Той седеше и я слушаше безмълвно как разказва, въртейки непрестанно кърпичката си между пръстите си. Вдигна очи към нея само веднъж — когато тя му каза, че е имал брат близнак, Гастоне, който е починал при раждането си. Когато тя свърши, настъпи продължително мълчание. А накрая:

— Значи ти си моята майка?

Сякаш само за един миг той се превърна отново в онова момченце, чието детство тя бе пропусната. Наложи ѝ се да прехапе устни, преди да отговори:

— Да, аз съм.

— А баща ми? Моят... истински баща?

Тя си наложи да каже нещо хубаво за Фердинандо — за мъжа, когото едновременно бе любила и мразила. Стисна виолетовата пола на роклята си — цвета, който носеше заради него, и отговори:

— Той беше велик човек, извънредно много начетен, любител на литературата и музиката!

Забеляза съмнението, изписано по лицето му, и ѝ се прииска да може да го прегърне. Но вместо това тихо изрече:

— Нали се сещаш какво означава това? Това означава, че ти си наследникът на великото херцогство и когато дядо ти, Козимо де Медичи, почине, ти ще бъдеш Великият херцог на Тоскана!

— А какво ще стане с Пия и Палио?

— Налага се да се състезаваш, иначе няма да имаш град, който да наследиш. А Пия непременно ще присъства на Палио, сигурна съм в това!

— А после? Ти можеш да я освободиш след края на всичко това, нали? Знам, че е в правото ти да помилваш един затворник след Палио!

— Това вече беше молба.

Искаше ѝ се да се разплаче. Бе дала думата си на един човек без никаква стойност, на един похитител и убиец, и сега се налагаше да остави едно невинно момиче да изгнєе в затвора и вероятно да бъде убито. Херцогинята заговори внимателно, защото не искаше да го лъже:

— Не мога да я освободя, защото съм обещала свободата на човека, който те върна при мен — Дами, спътникът на Джан Гастоне.

— Едва успя да изрече името му. — Но като херцог *ти* самият ще имаш правото да я освободиш!

Той мълчеше.

— Но засега трябва да пазим в тайна самоличността ти. Животът ти е застрашен от... от чично ти Джан Гастоне, защото ти си единствената пречка пред неговото възкачване на трона на херцогството. Веднъж се е опитал да те премахне и съм сигурна, че няма да се поколебае да го направи и втори път!

Рикардо се изправи, завъртя се насам-натам и пак седна. Не знаеше какво да прави със себе си. Бе изгубил Пия, Леокорно умираше, но в замяна на това бе получил обратно майка си, че на всичко отгоре и цяло херцогство. Тръсна глава.

Де да можеше да върне календара шест седмици назад, до деня преди предишното Палио! За да не види онова, което бе видял — Виченцо, Еджидио, Нело. Но едновременно с това не желаеше да изгуби и някои от нещата, които беше открил — Пия, коня му, неговата... майка. Загледа се в нея, приседнала до него — добра, мила, обикновена жена.

— Не мога — изрече. — Не искам нищо от това. Не мога да бъда херцог! — Идеята беше смехотворна, но на него изобщо не му беше до смях. — Даже не мога вече да яздя. Прости ми!

Обърна се и побягна далече от нея, с очи, парещи от сълзи.

* * *

Под светлината на деня той пое пътя към дома на баща си, на бащата, който не му беше баща. Неговият истински баща беше херцог — Фердинандо де Медичи, културен, красив, почитател на литературата и музиката. А Доменико бе нисък и набит, селянин, който нямаше никакво понятие от музика — само от коне. Мъж, който по свой начин го бе обичал, който го бе обучил и го бе запознал с единствения език, от който той имаше нужда, единственият език, на който се говореше в този град — езика на конете.

Ускори крачка, усещайки, че има нужда да се върне у дома, че дължи на Доменико най-малкото това. Защото нямаше представа още колко пъти щеше да може да се връща в този дом.

* * *

Виоланте Беатрикс от Бавария се изправи и тръгна след сина си. Болеше я за близнака, когото беше изгубила, но още повече я болеше за близнака, когото беше намерила.

Пое към двореца си като в някакъв сън. Не знаеше какво да мисли. Ако Рикардо не вземеше участие в надбягването, Деветимата щяха да му отнемат наследството. Но той дали някога щеше да свикне с мисълта за това свое наследство?

Спра пред портите на двореца, където служителите на общината вече подготвяха терена на площада за вечерта — разпръскаха пясък и пепел на почтително разстояние от краката ѝ. Тя вдигна очи към кръглата розетка в горната част на стените, която носеше знака на Христос. А под нея — един езически символ: вълчицата, кърмеща своите близнаци. Единият сучеше, а другият гледаше напред, както правеха винаги, както бяха направили и нейните близнаци. Според легендата Ромул основава Рим и умира, а Рем остава жив, за да стане баща на Сений, който пък основава Сиена.

Но Ромул не беше мъртъв. Той беше жив и приближаваше към града ѝ. Ромул беше кукловодът на Деветимата.

Изведнъж тя се събуди от съня си, измествайки мислите си от личното към политическото. Ромул. Пое отново напред, но този път побързо и целенасочено. Тук имаше една статуя, там още една.

След като бе извървяла доста голямо разстояние и бе преброяла дванайсет статуи, тя се върна в двореца, извади картата на града от скрина и започна да отбелязва местоположенията им. Оказаха се на ключови, стратегически места из целия град — широки улици, градски порти. Обгръщаха сърцето на Сиена, цитаделата и двореца, и ги отрязваха от останалата част от града. Тя се зачуди как не ги бе забелязала преди. Дали пък Ромул не възнамерява да използва някак си тези точки?

Съзнателно избягвайки девера си през останалата част от деня, Виоланте проследи от прозореца си последните гонки на конете преди Палио, но не зърна никъде Рикардо. Твърдо решена да бъде готова за всичко тази вечер, тя се насили да хапне нещо в стаята си, а после и да поспи, макар че сънят не дойде. Затова пак стана и се запъти към библиотеката — нейното пристанище и утеша. Но днес не посегна към „Смъртта на Артур“. Знаеше, че ако Рикардо никога повече не се върне при нея, тя никога повече няма да хване тази книга. Вместо това свали от рафтовете своя екземпляр на „Божествена комедия“ на Данте Алигиери, подвързана в кожа, червена като кръв. Отнесе книгата обратно в стаята си, излегна се на леглото и отвори директно на „Чистилище“, където живееше Пия от старите времена — където живееше и днешната Пия. Незнайно защо Виоланте бе решила, че трябва да си припомни историята на първата Пия Толомей.

Трябваше да си припомни как първата Пия бе умряла.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА КУЛАТА

В „Чистилището“ на Данте поетът среща млада и красива жена, пристигнала тук след убийството ѝ.

*Започна трети (дух): Ако в близки дни
се върнеш горе, душе уморена,
отдъхнеш ли, за Пия си спомни,
за мен, която се родих в Сиена,
а пък в Марема смърт ме
покоси
от този, за когото бях сгодена
и който с пръстен скъп ме
украси.*

* * *

Игрите Палио.

Цяла година планиране, десет мъже, десет коня, три обиколки на площада и всичко свършва в един-единствен миг.

Игрите Палио бяха центърът, игрите Палио бяха самата Сиена. Да ги познаваш, означаваше да знаеш всичко за този град.

През този августовски ден Сиена беше убийствено гореща. Ала въпреки горещината хората, сбрали се тук, за да зърнат Палио дел Асунта, изглеждаха по-многобойни от всякога. През други дни красивата обърната раковина на Пиаца дел Кампо беше тиха и

бездлюдна, но днес беше претъркана с хиляди жители на Сиена, които биеха барабаните си и развяваха знамената си. Даже скорците се насъбраха, за да гледат състезанията Палио под горещия син кръг на небето над конната писта. Те се носеха над върховете на кулите, събираха се в перестите облачета, за да се разпръснат наново като мастило във вода, цвърчащи и те от вълнение.

Всички през този ден на дните имаха своя роля в игрите — от най-височайшата до най-нищожната. Пия от рода Толомей се чувстваше по-низша от всички, но и тя имаше своята роля в този спектакъл. Тя беше отново просто зрител, от когото се очакваше да вика за съпруга си и нищо повече. Но тя нямаше никакво намерение да вика за съпруга си, о, не! Пия от рода Толомей щеше да гледа как съпругът ѝ се състезава в Палио и да се моли по време на надпреварата той да бъде убит.

Беше шестнайсетият ден на месец август, денят след Успение Богородично — празник, който тя бе отпразнувала в килията си с комат сух хляб, чаша вода и един приятелски настроен сиенски плъх. Жегата беше непоносима, но този месец корсетът ѝ вече не я стягаше — дрехите буквально висяха по тялото ѝ, а отрязаните ѝ къдици не тежаха така на главата ѝ, както някога тежеше тежката ѝ дълга плитка. Тя бе облечена в черно-жълтото оперение на Орлите — за последен път. Знаеше, че до следващото Палио Нело вече щеше да има нова съпруга, която да носи тези чужди за нея одежди.

Пия погледна към другата страна на площада, към пейките на баща си, местата на контрада на Кукумявката. Лицето на баща ѝ беше скрито зад гората развети знамена и флагове на Чивета в червено и черно. Но този месец тя нямаше никакво желание да бъде обратно при тях. Вместо това поглеждаше с копнеж към пейките на квартала на Кулата, с техните знамена в бургундовочервено и синьо, намиращи се под милостивата сянка на възвишищата се високо над тях Торе дел Манджа — кулата, която им беше дала името си. От все сърце ѝ се искаше сега да седи сред тях, може би до бащата на Рикардо — Доменико, нищо че още не го познаваше. Огледа лицата им — мили, развлънувани, напрегнати, но нито едно от тях не приличаше на лицето на Рикардо. Впрочем зърна само Доменико — той търсеше с поглед сина, когото обичаше, с изражение, което не се поддаваше на описание.

И докато двамата гледаха заедно с още хиляди други хора, и докато коне и жокеи обикаляха бавно пистата, един самотен конник се появи, водещ коня си, изльчващ абсолютен контрол. Под арката на портата Бока дел Казато заприлича на изрисуван ангел. Преди един месец той бе напълно непознат за нея, но днес го познаваше много добре. Белият кон, който водеше, също бе много добре познат на Пия (защото се бе превърнал в неин любимец) — Леокорно, Еднорога. И конникът беше облечен в цветовете на Кулата. Ала не конят, нито облеклото му привлякоха вниманието й, нито пък фактът, че той все така си оставаше най-красивото човешко същество, което някога бе зървала. Тя знаеше, че преди месец го бе помислила за благородник и бе забелязала в него никакво величие. Действията му през последния месец бяха потвърдили тези нейни впечатления. Защото той беше мил, храбър и верен. И беше най-добрият човек, когото Пия познаваше.

Пия нямаше представа, разбира се, че той притежава и кръвта, съответстваща на изльчваното от него благородство, както и рожденото право да седи на балкона на двореца над главата й — на мястото на непретенциозната херцогиня, която всъщност беше майка му. Единственото, което тя знаеше, бе, че го обича, че той обича нея и че днес ще участва в игрите като неин защитник. Но той не беше герой от легендите, по когото би могла да въздиша една девица. Той си беше съвсем реален и истински. Носеше монетата на Клеопатра — и не просто като знак за благоразположението й, а като символ на цялото ѝ същество. Пия имаше чувството, че целият ѝ живот виси на врата на този човек.

* * *

— Херцогиньо, капитаните и фантините!

Дочула шепота на върната си Гретхен, Виоланте автоматично се изправи. Етикецията изискваше Джан Гастоне да приветства капитаните на *контрадите* и техните жокеи, които съвсем скоро щяха да се впуснат в Битката на Титаните. Но само един поглед към него, отпуснат и разлял се върху едно кадифено канапе (защото в двореца нямаше нито един стол, който би могъл да поеме туловището му),

беше напълно достатъчен, за да й подскаже, че той няма да си мръдне и пръста, докато не види Дами свободен.

За нея бе добре дошло, че може да слезе долу, защото това означаваше, че пак ще може да види Рикардо. В рамките само на един кратък месец тя беше станала — най-сетне — истинска дъщеря на Сиена. Може би защото бе дала живот на един от най-видните граждани на този град — един велик конник. Бе благодарна за възможността, макар и за кратко да се вмъкне в студената паст на двореца си с неговите дълги пусти коридори и високите, прохладни салони. Всички членове на огромната ѝ прислуга бяха освободени поне за час, за да могат да гледат надпреварата — тя нямаше право да им откаже подобна привилегия.

Излезе с високо вдигната глава през портите на двореца и за първи път ревящата, разгорещена тълпа ѝ обърна внимание — посрещане, толкова различно от посрещането миналия месец. Възгласите ѝ напомниха за деня преди десет години, когато бе влязла тържествено в града — от скоро овдовяла, но приветствана от все сърце от народа на Сиена. Това беше балсам за нараненото ѝ сърце, макар да си даваше отлично сметка на какво точно се дължеше този нов прием — на едно съвсем явно сравнение. Изправен пред вероятността да има на нейно място Джан Гастоне — пияница и негодник от техния най-стар враг — Флоренция, който най-вероятно би оставил града да затъне в още по-големи престъпления и злини, народът на Сиена я обикна пак. Не можеше да не се запита как ли биха възприели Рикардо като херцог, как биха погледнали на един от своите, застанал на нейно място. Погледна всички право в очите — всички тези *контради*, които проявяваха незачитане към сана ѝ, малката групичка хора, които бяха мамили и лъгали, за да се озоват тук: Вълчицата, Гъската, Кукумявката, Гъсеницата, Жирафа, Таралежа, Вълната и Дракона. И Орела, разбира се.

Деветимата.

Те бяха убедени, че само след няколко минути тук ще управляват те, а не тя. Тя се страхуваше от тях — и го знаеха много добре. До всеки от капитаните стоеше неговият *фантин*, неговият жокей, всеки от тях наблюдаващ я нагло и предизвикателно. Всички, с изключение на един — Рикардо, най-високият от всички, единственият в тази глутница хищници, който сведе очи към земята в израз на почит ако не

към ранга й, то най-малкото към нейния пол. Това стопли донякъде сърцето ѝ, но то отново бе обгърнато от хлад, когато погледът ѝ падна върху най-безмилостния ѝ съперник. Фаустино Капримулго, капитан на квартала на Орела, стоеше рамо до рамо със своя жокей — неговият по-малък и вече единствен син Нело. За миг тя се изпълни със съчувствие към Фаустино. Родът на Медичите живееше чрез младостта и красотата — тя бе изпълнила успешно дълга си да осигури наследник. Фердинандо вече имаше син по свой собствен образ и подобие, който би могъл да застане до него като негово второ аз, а Фаустино разполагаше само с този запъртък на котилото със странна кожа и очи, и подобна на шапка неестествено черна коса. Фаустино бе изгубил един от синовете си, точно като нея. Но от нея бе останало на този свят цветето от утробата ѝ, а не запъртъкът.

Сред групичката се въззари неловко мълчание, докато бойната колесница на Палио се приближаваше към портите на двореца, дърпана от четири млечнобели вола и носеща знамето на Палио. Помощниците сгънаха знамето и го поднесоха на победителя от миналия месец — Фаустино, който неохотно го връчи на Виоланте. И така, черно-бялото знаме се върна отново в ръцете ѝ след цял месец изпитания и страдания, болка и радост. Тя го поглежда — пазител на знамето за няколко кратки мига, преди да го предаде на следващия победител.

Виоланте погледна още веднъж крадешком към Фаустино. Подобно на всички други капитани, и той носеше цветовете на своя квартал, изрисувани върху леко завързаното около врата му копринено шалче. Подобно на всички други капитани, и той стоеше с гордо вдигната глава, отказващ за пореден път да свали шапка пред нея. Виоланте извърна очи — нямаше желание да се сблъсква с омразата, изписана в неговите. Вместо това се загледа в гологлавия Рикардо с такава обич, че не забеляза как Нело проследява погледа ѝ с изражение на черна ненавист.

Внезапно дългата ръка на Нело се стрелна напред и дръпна рязко бургундовосиньото шалче от врата на Рикардо. Някаква верижка проблесна и падна на земята, но веднага след това бе стъпкана под последвалото меле. Рикардо сграбчи едновременно кърпичката си и ръката на Нело, стисвайки я в своята като в менгеме. Онези от хората, които бяха достатъчно близо, за да видят случващото се, се смълчаха и

се вторачиха ужасено в жокеите. За всички бе ясно, че стореното срещу Рикардо е огромна обида — да изтръгнеш от человека символа на неговата *контрада* се наказваше само по един начин — със смърт.

Като същинско олицетворение на Вълчицата, пазителката на този град, Виоланте скочи в защита на Рикардо. Само с един поглед тя събра стражата си, но те се оказаха твърде бавни. Онзи, който се намеси най-ефективно, бе Фаустино — именно той задържа ръката на сина си и шалчето сякаш за цяла вечност. Нело се извърна и погледна баща си право в очите.

„Страх го е“ — помисли си Виоланте с разтуптяно сърце, докато нейната охрана изскочи изпод сенките, за да разтърве мъжете. Дори броени мигове преди привеждането на пъкления му заговор в действие Фаустино очевидно не забравяше, че именно Рикардо бе човекът, който се бе втурнал да помогне на Виченцо миналия месец. И наред гробовното мълчание, което настъпи, двете групи — на Орела и на Кулата — започнаха да си крещят едни на други и едва ли не запътиха по гърбовете на стражите, за да се докопат до противника си. И през цялото това време, докато другарите им ги отдалечаваха в противоположните посоки, двамата млади мъже не откъсваха очи един от друг — единият обещаваше смърт, а другият — отмъщение, и никой от тях нямаше намерение да се предава. Накрая сблъсъкът приключи, когато групата на Орлите изтегли Нело, а гражданите на квартала на Кулата измъкнаха Рикардо.

Останала за момент сама, Виоланте се наведе и вдигна от прахта верижката, която беше паднала. Огледа я внимателно. Беше медальон с монета, изработена от злато, с кукумявка от едната страна и глава на царица — на другата.

Египетска царица. Клеопатра, от династията на Птолемеите.

И Виоланте разбра. Сърцето ѝ се разтуптя от страх, дланите ѝ се навлажниха от пот и стомахът ѝ се разбунтува. Защото Рикардо, единственият човек в този град — а и на този свят въобще, — който значеше нещо за нея, безсъмнено беше обречен. Надпреварата беше достатъчно опасна и на фона на традиционните съперничества, но сега той бе носил върху кожата си медальон, който очевидно е принадлежал на Пия от рода Толомей. Подобно нещо не би могло да бъде нито изгубено, нито откраднато — подобно нещо би могло да бъде единствено доброволно подарено от неговия собственик. Пия го беше

дала на Рикардо — нейният защитник, а заедно с медальона му бе дала и сърцето си. И ако Нело бе наясно с това, то тогава за Рикардо би било чист късмет, ако успее да завърши това състезание жив. Въпреки всичко това херцогинята не искаше да го оставя да язди без символа, който му е бил подарен.

— Синьор Бруни! — повика тя конника и протегна към него стисната си в юмрук ръка с дланта надолу. — Мисля, че това е ваше.

Той протегна ръка и тя бързо пусна верижката в нея. Рикардо погледна към дланта си, а после към херцогинята. Тя го дари с леко кимване, нещо като благословия. Той затвори ръката си и отвори уста, за да й благодари, но вместо това каза:

— Ромул се возеше в карета с кръстосани ключове. Имаше и пръстен със същия знак.

А после й се усмихна веднъж, по стария начин — усмивка на съучастничество, разбиране и обич, която стопли сърцето й. И след това тълпата го погълна.

Виоланте влезе обратно в двора на палата си. В мига, в който се озова в пустите коридори, тя вдигна полите на роклята си и побягна напред и нагоре по стълбите.

— Херцогиньо! — извика след нея Гретхен.

Тя не се обърна. Пристигайки на балкона, тя се облегна на рамката на вратата, за да си поеме дъх, а после се появи отново пред народа и се настани благопристойно обратно на мястото си. Едва тогава си даде сметка, че трепери.

Затърси Рикардо сред цветовете на Кулата, сред останалите пред въжето на старта. Жокеите си шепнеха един на друг последни заплахи или обещания. Тя знаеше, че в този момент едни договори се сключваха, други се разтрогваха и огромни суми пари сменяха притежателите си. Ала този път залозите имаха по-специално значение — да обогатят девет *контради*, а останалите да доведат до просешка тояга.

Конете обикаляха неспокойно и се блъскаха. Един от тях се изправи на задни крака, за да изхвърли ездача си. Това беше бял жребец, издигащ се над събратята си подобно на статуя — кон и ездач бяха същинско копие на паметника на Козимо Велики, който тя познаваше от Флоренция. За един кратък миг Виоланте видя как Рикардо, седнал върху изправилия се Леокорно, демонстрира по

недвусмислен начин физическия отпечатък на своето наследство — защото Козимо беше не само негов съименник, но и прадядо. После видя как Пия Толомей се изправя рязко, поставила ръка на устата си. Нещо не беше наред.

Изведнъж времето сякаш забави своя ход — Рикардо се понесе към земята.

* * *

Зебрата се намираше в един далечен край на града по работа на херцогинята. Беше му казано къде да стои и какво да гледа. Разхождайки се, както бе инструктиран, от една статуя на Вълчицата към друга, той също бе уведомен и за какво да се оглежда — групи мъже в тъмни мантии, достатъчно дълги, за да скрият мечове или пистолети, събиращи се на групички от шестима или дванайсетима. И наистина — всяка от статуите вече си имаше своята малка групичка мъже, мъже, които не бяха облечени в цветовете на никой квартал, мъже, които не бяха от Сиена, мъже, които не вдигаха очи от земята и които бързаха да се скуччат заедно, ако покрай тях минеше някой. Взети поотделно, групите не бяха достатъчно големи, за да предизвикат никакви коментари в този най-натоварен от всички ден от годината за града, но събрани заедно, те щяха да представляват внушително множество.

Намерили най-великолепното си прикритие насред тълпите, насочени към площада за Палио, те изобщо не забелязаха малкия вестоносец сред тях и се отпуснаха достатъчно, за да заговорят на южняшкия диалект на Рим.

* * *

Рикардо бе изправен пред огромно препятствие. Неспокоен и облян в пот, Леокорно се бе върнал към старите си номера. Не позволяващо на Рикардо да го яхне. Удрян и бълскан от коне от всички страни, той бе ококорил от страх очи, опашката му се мяташе на всички страни, копитата му постепенно отстъпваха от пистата.

Рикардо се стегна вътрешно и започна да гали Леокорно и да го целува. Погледна в подплашените очи на коня и веднага разбра. Тази преса от коне, хиляди събрани наоколо хора, горещината, ревящите тълпи. Еднорогът се бе върнал обратно в Милацо. Обратно на бойното поле. В съзнанието на младежа звъннаха думите на Зебрата: „Не съм много сигурен как ще му се отрази присъствието на толкова много хора около него“.

Рикардо постави длани от двете страни на главата на коня. Сам затвори очи и отпусна глава върху белега му. И в този миг бе залят от толкова много любов, от толкова силно състрадание към това бедно, ранено същество, че почти забрави за Пия. Този път не използва номерата си, нито шепота си — само започна да повтаря отново и отново: „Моля те, моля те, моля те!“. Гласът му се извиси в кресчендо, така че Леокорно да го чуе. После погледна пак в очите на коня. Бялото им се виждаше. Неистов страх.

И тогава му дойде вдъхновение.

— Избягай! — изкрешя. — Избягай от всичко това! Седемдесет и пет удара на сърцето и ще бъдеш далече оттук! И тогава ще намериш покой! Просто бягай! *Бягай!*

Леокорно примигна и тръсна глава. Долавяйки момента, Рикардо го яхна без проблем. Конят не помръдна. Рикардо започна да му благодари и да го хвали и много деликатно го поведе към стартовата линия.

После настъпи обичайната суматоха в началото на състезанието и накрая, след миг на почти непоносимо напрежение, конете най-сетне се подредиха в редица и застинаха по местата си, сякаш укротени от невидима ръка. Насред призрачното мълчание, възцирило се над целия площад, изгърмя великата камбана Сунто от кулата Торе дел Манджа точно над главата на Виоланте. Обаждаща се само на Палио, камбаната отекна над мелето, за да съобщи на града, че часът е настъпил. Всички глави се извърнаха, всички погледи се изместиха — за да гледат ветропоказателя на Торе дел Манджа, който при последния дъх на камбаната щеше да се обърне към онзи квартал на града, облагодетелстван този път с победата в Палио. Неподвижен насред непоносимата жега, ветропоказателят не помръдваше. Но после бавно, много бавно, задвижен от полъха на случаен бриз, се обърна към контрада на Кулата.

Ръцете на Рикардо хванаха здраво юздите. Леокорно тръсна силно глава, но тишината го успокои. Времето се проточи.

Шестото чувство на конника се събуди. Изведнъж осъзна, че капанът всеки момент ще щракне. Все едно се намираше върху крепостна стена, а под него вече чакаха сапьорите със своите експлозиви. Или пък бе попаднал в капан и чакаше всеки момент зъбите да щракнат около него.

И в този момент Рикардо проумя сатанинския замисъл на Фаустино. Нямаше никакъв начин Леокорно да оцелее след онова, което идваше след тази тишина сега. Разтърсващият рев на тълпата, на хилядите присъстващи на Палио, гръмовният залп на оръдието — всичко това щеше да върне автоматично нещастното животно на бойното поле и щеше да го докара до лудост.

Рикардо почти се усмихна. Но, разбира се, Фаустино беше умен. Умен и дяволски хитър. Нямаше никакво значение как Рикардо бе обучавал Леокорно в дивата пустош на Марема или сред тихите каменни дворове на града. Защото само *този* момент, единствено *този* момент имаше значение — а той щеше да дойде в повече за Еднорога. Фаустино го е знаел, през цялото време го е знаел. Рикардо беше вече бита карта.

Но изпълнен с внезапна решимост да не се предава до последния миг, конникът свали коприненото шалче от врата си и го разкъса — същото онова шалче, което бе защитавал така яростно от посегателствата на Нело, любимите му бургундовочервено и синьо на Кулата, цветовете, които бяха неговият дом, които бяха символ и на баща му, на всичко, което някога бе познавал и обичал. Разкъса шалчето на две под сисаното ахване на тълпата. А после започна бавно и търпеливо да напъхва двете парчета в ушите на Леокорно, като едновременно с това успокояваше и галеше жребеца.

И после всичко стана като че ли изведенъж. При седмия си удар камбаната Сунто замъкна, оръдието изгърмя и оглуши целия площад, а златната монета на Клеопатра, блестяща върху врата на Рикардо и вече видима за всички, улови лъчите на залязващото слънце и намигна предателски на Нело Капримулго.

* * *

Зебрата чу как камбаната Сунто започва да бие и при седмия ѝ удар откъм площада се понесе неистов рев — състезанията Палио започнаха. При този сигнал римляните захвърлиха мантиите си и се насочиха директно към двореца на херцогинята, всеки от тях облечен в ливрея с кръстосани ключове.

Но преди да успеят да се съберат и организират докрай, по тихите улици, в синхрон с чатканията на копитата от площада, зачаткаха други копита. И насьbralите се мъже с кръстосаните ключове се обърнаха, за да видят срещу себе си една самотна жена, влизаша в града върху бяла кобила. Беше седнала настрани върху коня си, беше висока и с патрициански черти, с благороден нос и прихлупени очи, и единствено посребрената ѝ коса издаваше възрастта ѝ, защото фигурата ѝ беше елегантна и изпъната. Би могла да бъде просто някоя местна земевладелка, вдовица на дребен барон, ако върху синята ѝ мантия не се виждаше сребърен нагръдник с особен герб върху него — златен щит в кръг от червени топки. А зад нея яздеха гордо войници, облечени в сините униформи на пфалцграфството. Стотици войници.

Това беше пфалцграфиня Анна Мария Луиза де Медичи.

* * *

Докато броеше ударите на камбаната, Пиа стисна ръце — с всеки следващ удар напрежението нарастваше неудържимо. При седмия си удар Сунто замря, оръдието при стартовото въже гръмна, десетте коня скочиха и се втурнаха напред.

За човек, който никога не бе присъствал на Палио, би било невъзможно да си представи този смразяващ кръвта рев на тълпата, да почувства разтърсващия ребрата тропот на копитата, да усети миризмата на пот и слама със собствения си нос и аромата на вулканична пепел в устата си. Това си мислеше Пиа, докато наблюдаваше надпреварата. Конете се носеха като вихрушка, хълбоците им блестяха от пот, по устните им беше избила пяна. Минаха покрай двореца и се насочиха с грохот нагоре по завоя към Бокадел Казато.

Цветовете на контрада на Кулата се виждаха най-отпред — Рикардо водеше, следван плътно от Нело. Рикардо яздеше така, сякаш беше единственият човек на този свят, тялото му общуваше с Леокорно на някакво друго ниво, така, сякаш бяха далече сред солта и пясъка на Марема, и около тях нямаше жива душа. Те бяха заедно в своя свят, съвсем сами. Леокорно се откъсваше от тълпата, дърпащ се колкото му беше възможно по-далече от нея и останалите коне, бягаше към спокойствието и свободата си. Пия заби нокти в длани си. Водачите на надпреварата стигнаха до Казато. Докато минаваха покрай пейките на Орлите, нещо в нея се раздвижи. Случи се някаква промяна, настъпи някакво скъсване с всичко, което бе познавала до този момент.

Пия Толомей скочи на крака.

Започна да вика неистово и да реве, да пищи и да крещи. Никога досега не бе пренебрегвала ограниченията на своята класа до такава степен, никога досега не се бе отпускала, никога досега не бе повишавала глас над най-нежния, най-женствения тембър. Ала днес гласът ѝ беше висок, толкова, че той нямаше начин да не я чуе над мелето. Това беше гласът на човек, на когото му беше дошло до гуша от личното му чистилище. Гласът на човек, който вече нямаше какво да губи. И затова тя искаше той да я чуе. Никога досега не бе използвала малкото му име в обръщение към него, но сега се разпища:

— Рикардо! Рикардо! Рикардо!

Нямаше представа дали той я беше чул. Но със сигурност я чу друг — Нело.

* * *

От балкона си Виоланте видя всичко. С един агонизиращ писък Нело скочи от коня си и се втурна да пресича пътя на другите ездачи, просейки си смъртта. Един удар на сърцето по-късно Рикардо се свлече от Леокорно и тръгна след него, по същия начин едва избягвайки плясъка на камшиците и летящите копита на конете. И преди Пия да успее да побегне, Нело се бе изкачил на пейките и я бе повлякъл след себе си — право към мраморния вход на Торе дел Манджа. Дори и от такова разстояние Виоланте чу писъците на Пия,

които зовяха Рикардо. Но Рикардо бе попаднал в капана на тълпата, прикlesчен от стотици ревящи глави, които го отделяха от Пия.

Херцогинята скочи на крака и побягна към двореца си. Докато тичаше през библиотеката към стълбата на кулата, тя се молеше да пристигне навреме. Все още нямаше точна представа какво ще направи, но пък имаше съвсем ясна представа за намеренията на Нело. Докато минаваше през библиотеката, в съзнанието ѝ се пропиха думите на Данте — същите, които бе чела по-рано през този ден.

Как е починала Пия от рода Толомей?

Съпругът ѝ я хвърлил от една кула.

* * *

Заслепена от мрака, докато я влачеха нагоре по стъпалата, Пия се запита дали и първата Пия бе чувствала същото — тази сухота в устата, така че не можеше дори да изпиши, тази слабост в краката, така че едва успяваше да катери стотиците стъпала? Изкачвайки се стъпка по стъпка към височината, която щеше да я унищожи, отдалечавайки се стъпка по стъпка от земята, вървейки нагоре, за да може после да се понесе обратно надолу, изминавайки десетките метри към своята смърт?

Пия дочу гласове, отекващи около нея, но дали бяха отгоре или отдолу, дали бяха мъжки или женски, не знаеше. Звучаха като сирени, които ѝ се присмиваха в последните мигове от живота ѝ. Но сред всички тези гласове дочу един, глас, който тя обичаше повече от всички останали и който я викаше така, че сърцето му се късаше:

— Пия!

Рикардо. Нямаше да може да пристигне навреме.

Когато излязоха отново на светло, Пия пак беше заслепена. И пак не виждаше нищо заради слънчевите лъчи, и пак не чуваше нищо заради екота на камбаната Сунто.

Когато се хвана за перилата, Пия реши, че краят ѝ е настъпил. Оказа се обаче, че последните ѝ мигове на тази земя щяха да се проточат още малко. Нело наполовина извлече и наполовина изнесе съпругата си към бялата корона на кулата с купичките. Ако я беше хвърлил през перилата, тя вече щеше да бъде мъртва, но той очевидно

искаше целият град да види тази екзекуция, да му обърне внимание поне веднъж — а това спечели на Пия малко време. Тя осъзна, че той възнамеряваля я качи на самия връх, където се извисяваше златната топка на Медичите. Пия погледна за последен път към хоризонта и ни в клин, ни в ръкав си помисли: „Вече никога няма да мога да видя морето“. И оттук нататък нито се опита да пищи, нито да се дърпа — просто се вкопчи в Нело, така, както никога досега не беше правила, уплашена от огромната височина, ужасена от скорошното си падане. Пренебрегван и недооценяван през целия си живот, непрекъснато сравняван с брат си Виченцо, Нело се беше сдобил с нечовешки сили за този свой последен акт на отчаяние.

През замъглените си от сълзи очи Пия зърна Рикардо, изчакващ бързо стъпалата и следван плътно от една фигура в лилаво — херцогинята. Пия почти се изсмя. Бяха твърде далече от нея. Тя беше обречена.

По едно време Нело също ги забеляза и от висотата на положението си спрямо Рикардо му извика:

— Не смей да се приближаваш! Този път няма да спечелиш ти!
Този път за разнообразие ще стане така, както искам аз!

И в този момент Пия разбра, че вече всичко е в нейни ръце. За първи път, откакто ги бяха венчали, тя прегърна Нело — и изведнъж бе пронизана от внезапна и напълно неочеквана болка на съжаление към него. Нело — нежеланият и незабелязаният, удостоен с вниманието на баща си едва след смъртта на брат си, и то единствено, за да спечели града. Под тях Рикардо продължаваше да катери стъпалата. Бавно, но сигурно. Тя трябваше да му спечели време, а единственият начин, по който можеше да го стори, бе да засвидетелства на Нело вниманието, за което той така копнееше.

И тя започна да говори — нежно и тихо, стараейки се да не издава чрез гласа си неистовия си страх. Никога не си беше представяла, че устните й могат да се окажат толкова близо до ухото му и до острата му черна коса.

— Баща ти искаше днес *ти* да победиш! Създаде около теб цял синдикат, около твоите умения, защото те цени! Даде ти великолепен кон и шанса да спечелиш този град!

И да искаше, надали би могла да избере по-катастрофален за себе си ход от този.

Устата на Нело се разтвори в животински, гърлен смях, розовите му очи почервяха от сълзите на яростта.

— Не разбиращ ли? — изгъгна. — Аз не искам да спечеля състезанието! Искам само наградата!

Борейки се с желанието си да изпиши и да започне да се дърпа, Пия го погледна в розовите очи, забелязвайки с периферното си зрение, че Рикардо напредва към нея.

— Но тази вечер градът ще бъде твой! И ти го знаеш! Ромул е съвсем наблизо!

— Градът ли? — тросна се Нело. — Не градът е моята награда!

И при тези думи той я разтърси така, че зъбите й затракаха, и тя най-сетне се разпища от замайващата височина под себе си.

— *Tu* си моята награда! А баща ми те предложи на *него*, влезе в ролята на *негов* сутенър, така че да можете да яздите заедно, да си говорите и... да се целувате! — изкрешя и лицето му се разкриви от болка. — Нямаше достатъчно доверие в мен, че мога да спечеля просто за него и за Орлите или като защитник на съпруга, която може и да ме обикне. Не, нямаше! И затова трябваше да ми създаде съперник! Но не знаеше, че ти щеше да ми бъдеш достатъчна. Аз исках теб, само *теб*! Исках да ме погледнеш поне веднъж по начина, по който гледаш него! Но щом *аз* не мога да те имам, няма да те има и той!

Вторачена в налудничавите му розови очи, Пия събра кураж да изрече немислимото:

— Тогава ела, съпруже мой, да се прибираме у дома! Защото ако тази вечер умра, никога няма да имам шанса да легна с теб!

И впли силно устни в неговите.

И в този кошмарен момент, докато той я държеше здраво и буквално я погълъщаше с устни, тя се присегна внимателно към ботуша си. И докато езикът на Нело навлизаше в устата й, тя заби конските ножици в гърдите му с цялата сила на отчаянието си и веднага усети горещата му кръв по ръцете си. Устните му се отпуснаха срещу нейните, ръцете му се свлякоха от тялото й и тя се хвана здраво за най-близката бойница. Нело я погледна за един удар на сърцето — наранен, неразбиращ поглед, който тя щеше да помни винаги, със струйка кръв, стичаща се от устата му.

И после започна да пада, разтворил ръце като на кръст, надолу и надолу, полетя от чистилището към ада.

* * *

Зебрата наблюдаваше с възхищение скоростта и професионализма, с които армията на пфалцграфството настигна и обезоръжи папските войски. Нямаше никакви кръвопролития, единствено тишина и разбиране — хората на папата знаеха кога ги надвишават по численост и кога се налага да ограничат загубите си. Така мъжете с кръстосаните ключове оставиха кратко оръжията си на земята и бяха завързани и отведени от пехотинците на пфалцграфството. А след това кавалерията, водена от самата пфалцграфиня, се понесе тихо и без никакви произшествия към площада и двореца на нейния брат — наследникът на Тоскана, чието писмо беше получила вчера.

* * *

Джан Гастоне де Медичи нямаше никакви притеснения за Сиена, защото знаеше, че сестра му ще бъде скоро тук със своята кавалерия и пехота. Независимо от чувствата му към Анна Мария Луиза, той бе сигурен, че лоялността ѝ към фамилията изобщо не подлежи на въпрос и че тя ще защитава всеки доминион на Медичите така ревностно, както и той самият, затова в никакъв случай няма да си седи със скръстени ръце, докато Деветимата превземат Сиена.

Затова просто наблюдаваше лениво надбягването, и то само защото всеки удар на копито го приближаваше все повече до свободата на Дами — законът гласеше, че осъденият бива освободен веднага след обявяването на победителя. И макар да не се интересуваше особено какво става на пистата, не можа да не забележи, че тазгодишният победител е един красив бял кон без ездач. Не обърна никакво внимание на малката драма, която се разиграваше в кулата над главата му, и не се впечатли никак от смяяната тълпа, вперила погледи нагоре. Дори не благоволи да извърне глава натам.

Не, Джан Гастоне де Медичи имаше очи само за любовника си, който вече вървеше през площада като свободен човек. Джулиано Дами имаше щастието да се наслади на почти цяла минута свобода и

може би успя да размени по един поглед и едно помахване на ръка с господаря си, преди над него да надвисне някаква тъмна сянка, подобна на петно, и Нело Капримулго да се стовари с невероятна прецизност точно върху него.

* * *

Рикардо излезе от мрака на кулата, наполовина носещ, наполовина водещ Пия, която се бе вкопчила за него така, сякаш никога повече нямаше да го пусне. Интуицията му подсказваше да я отведе директно сред сенчестите улички на квартала на Кулата, защото само там можеше да бъде в безопасност, но вниманието му беше привлечено от радостното изцвилване на кон. Леокорно, който храбро и сърцато беше спечелил състезанието и без ездач, си запроправя път към него през тълпата, избягвайки умело морето от потупващите го радостно ръце и водещ след себе си цяла сюрия деца от Кулата, които се надпреварваха да го украсяват с гирлянди и панделки в синьо и бургундовочервено.

Рикардо се насочи към коня си и докато двамата с Пия обгръщаха красивата му бяла глава, Леокорно се препъна, като че ли тежестта на гирляндите или може би на любовта му идваше в повече. Коленете на предните му крака се подкосиха, той се заклати, а след това бавно падна на земята. Пия постави бялата му глава в ската си, неразбираща какво става.

Но Рикардо знаеше.

Приведе се към бялото ухо и за последен път изкреша:

— Ти спечели! Победи! И сега си свободен!

Огромното воднисто око го погледна с много обич и постепенно изгасна. Когато Рикардо видя единствено своето отражение в него, разбра, че Леокорно си е заминал. Парчето от байонета в черепа на Еднорога най-сетне го беше освободило. Ревът на битката в главата му бе престанал и той вече почиваше в мир.

Сълзите на Пия започнаха да капят върху красивата бяла буза на коня. Виоланте, която стоеше наблизо и виждаше всичко, бе посетена от един спомен. Докато гледаше как Пия е прикътала в ската си

огромната бяла глава, ѝ се стори, че вижда как една девица от старите времена най-сетне е открила своя приказен, красив еднорог.

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА РАКОВИНАТА

Виоланте беше омъжена вече от една година. Веднъж замина с Фердинандо на празненство, организирано в един от летните дворци на баща му Козимо де Медичи, високо сред хълмовете над Флоренция. Палатът представляваше красива дълга бяла постройка с изящно подредени градини, кипарисови дървета, пронизващи небето като стрели, и ухание на мирта във въздуха. В този ден Виоланте беше щастливо същество — разочарованietо ѝ все още не беше пълно, пустотата на утробата ѝ все още не беше сигурност.

Горещината в градините беше непоносима, затова тя се оттегли сред хладината на двореца. Разхождайки се, попадна на голяма зала. Насочи се към прозорците. Загледа се в градината, където свиреха музиканти, а заедно с лекия бриз, раздвижващ прозрачните завеси, се носеше звън на кристал и смях. Видя Фердинандо как отмята глава, смеейки се с любимата си сестра Анна Мария Луиза, и всичко в нея се сви от любов към него. По-големите наследници на Медичите не обръщаха никакво внимание на малкия си брат Джан Гастоне, който седеше леко встрани от тях. Но Виоланте не го забелязваше. Имаше очи единствено за съпруга си, неспособна да повярва на късмета си. Задушаваща се от чувствата си, тя се обърна и тогава за първи път забеляза на отсрещната стена една картина.

И каква картина само! Върху огромно платно в рамка от топола се виждаше жена с неземна красота, с червени коси, спускащи се като водопад върху раменете ѝ, която се издигаше гола от огромна раковина, носеща се по синьото море, а ветровете, изобразени с човешки лица, я тласкаха към брега върху една лазурна вълна. Виоланте се приближи до картината и погледна тази щастлива богиня право в спокойните зелени очи. Тя беше толкова красива и толкова пищна, гола както в деня, в който се е родила, с блестяща кожа с цвета на кайсия, съвършени гърди и дълги крака. Всички останали фигури от картината бяха насочили вниманието си към богинята, очаквайки я с

възторжено нетърпение да заговори или да направи нещо. Тази богиня беше всичко онова, което Виоланте никога не е можела да бъде. Запита се какво ли е да усещаш вниманието на всички около теб, да успяваш само с красотата си да бъдеш желана.

Дочу стъпки при вратата и си помисли, че сигурно е Фердинандо — като никога изпълнена с оптимизъм, че би могла да вземе назаем поне част от магията на богинята. Но не беше съпругът ѝ. Беше нейният свекър, Великият херцог Козимо де Медичи — човек, когото тя намираше за любезен, но страховит.

Той застана до нея и рече:

— Това е алегория. Зараждането. Раковината символизира женската вагина.

А после се обърна и се загледа в нея с прихлупените си очи, характерни за всички Медичи.

— А кога, скъпа моя — запита, — ще благоволите и вие да заченете?

* * *

Доменико Бруни запали една свещ и тръгна тихо покрай вратата на миниатюрната си гостна. На минаване надникна в стаята, но пожеланията му за лека нощ замряха на устните му. Двамата млади хора вътре седяха тихо на пейката с високата облегалка, озарявани в златисти краски от огъня срещу тях. Главата на Пия Толомей бе отпусната върху рамото на сина му, а тъмните ѝ очи, които изглеждаха огромни под светлината на огнището, изглеждаха напълно умиротворени. Лицето на сина му носеше същото изражение — на завършеност, каквато Доменико никога досега не беше виждал. И двамата изглеждаха така, като че ли се бяха завърнали най-сетне у дома.

Когато се качи по тесните стълби към стаята си, ковачът се загледа в дървеното си легло и остави бавно свещта на масичката. Обикновено след Палио дел Асунта през август той си лягаше мрачно в леглото, защото нямаше друго какво да чака, освен студената зима — чак до месеца преди Палио ди Провенцано през юли. Но този път

нямаше никакво желание да си ляга — този път искаше да бъде с Рикардо.

За първи път, откакто Дами се бе появил късно вечерта в къщата му, Доменико се чувстваше в безопасност. Защото Дами вече не можеше да каже на никого, че преди двайсет години бе дал едно царско дете на бедния подкован. Вече не бе в състояние да съобщи на никого, че детето, което Доменико бе обичал и отгледал, не е негово.

За първи и единствен път през живота си на Доменико му беше все едно кой беше спечелил Палио. За него нямаше никакво значение, че отвън, по улиците, се провеждаха шумни пиршства под чернобялото знаме на Палио, което храбрият и доблестен Леокорно беше спечелил за квартала на Кулата, преди да издъхне. Беше му все едно и че неговият син беше спрял нарасред надбягването, за да спаси една жена от квартала на Кукумявката. Нямаше никакво желание даже да слизи в конюшните, за да извърши приготовленията за погребението на липицанера, когото Рикардо беше настоял да вземат вкъщи.

Единственото, което искаше, бе Рикардо да остане при него.

* * *

Виоланте де Медичи нямаше навика да излиза посрещ нощ от двореца, особено в нощта след Палио. И шумните победители, и тъжните победени можеха да се превърнат в извор на големи неприятности по улиците. Затова взе със себе си двама придворни церемониалмайстори и ги оставил пред вратата на Доменико, където те с удоволствие се присъединиха към пируващите граждани, подредили дървени масички по протежението на цялата улица, обсипана със знамена в бургундовочервено и синьо. Виоланте нямаше никаква представа какво ще каже на стареца.

Не почука, а влезе директно в малката, осветена от огнището стая. Там завари на пейката Рикардо, галещ косата на Пия, която бе отпуснala глава в скута му и спеше.

Рикардо не я видя, докато не му препречи гледката към огнището. Но когато вдигна очи към нея, в тях не се четеше изненада. Той бе предчувстввал, че тя ще дойде за него.

— Кога ще им кажеш?

Зарадвана, че той схваща ситуацията, херцогинята отговори:

— Утре. Пфалцграфиня Анна Мария Луиза е в момента гост в моя дворец. Тя е добра жена и няма да позволи на брат си Джан Гастоне да ти стори абсолютно нищо. Ще направи всичко възможно справедливостта да възтържествува. Затова утре ще бъдеш обявен за управител на Сиена и велик херцог на Тоскана.

— Велик херцог ли?

— Да. Не чуваш ли камбаните?

Рикардо наклони глава. Над пукането на съчките в огнището и над виковете и песните на тълпата отвън действително се чуваше погребалния звън на Сунто. Но единственото, за което Рикардо можеше да мисли в този момент, бе за последния път, когато беше чул тази камбана — когато яздеше Леокорно, в началото на състезанието. И сега му се стори, че камбаната звъни за този храбър и сърцат, но объркан кон, който бе завършил живота си не в поражението на битката, а с велика победа.

Виоланте изрече тихо:

— Козимо де Медичи, твоят съименник и... дядо, е мъртъв.

Тя нямаше сили да скърби за великия херцог, който я бе изоставил, когато тя се бе нуждаела най-много от него. Единственото, заради което би могла да му бъде благодарна, бе, че той се е нуждал от подкова за любимия си кон точно в деня, в който се родиха близнаките, и бе повикал най-добрия подковач на Тоскана — мъжът, който бе отвел внука му Козимо в своя дом в Сиена, за да го отгледа. И сега тя се усмихна на това дете, изричайки:

— Твойт момент настъпи!

Рикардо се вторачи отново в огъня и промърмори:

— Той ще се откаже ли толкова лесно от наследството си?

— Кой, Джан Гастоне ли?

Виоланте си представи жалкия си девер, ридаещ безутешно в леглото си в нейния дворец, напълно безпомощен и безполезен след загубата на любовника си. За него и за Дами най-сетне бе дошъл денят на възмездието — Джулиано Дами бе отнел дете и бе изгубил своя живот, Джан Гастоне се бе опитал да извърши убийство заради херцогството си и го беше изгубил.

— Не си представям, че в настоящото си състояние той би напуснал някога леглото си, а какво остава — да се бори за

херцогството — отговори Виоланте.

— А пфалцграфинята? Тя не би ли желала да наследи трона на херцогството? Защото мисля, че няма да събъркам, ако кажа, че деверът ти няма да изкара още дълго на този свят.

До този момент тя не си бе давала сметка, че синът ѝ разбира толкова много от управление и политика.

— Пфалцграфинята няма жив наследник — отговори. — Съпругът ѝ почина от сифилис, също като моя. И вече е твърде стара, за да ражда деца. Но пък ще бъде щастлива династичната линия да бъде продължена, защото иначе херцогството ще премине в ръцете на Бурbonите или на Испания. Тя обичаше много баща ти Фердинандо, затова предполагам, че бързо ще обикне и теб. — Не искаше да го лъже, но говореше натъртено, като че ли се надяваше само с увереността си да направи тази картина реална.

— А баща ми?

Вече ѝ беше задавал този въпрос, в църквата на Кулата, с абсолютно същата интонация. Тогава обаче бе поискан да знае повече за Фердинандо. Но сега тя знаеше кого има предвид.

— Доменико Бруни ще получи моите благодарности, както и благодарностите на града. Ще му се отплатя щедро за службата му към теб. Но от днес нататък — допълни меко — той ще трябва да остане за теб само един от многото ти поданици.

От вниманието му не убягнаха нито иронията, нито жестокостта на думите ѝ. Защото тя, която бе изгубила Рикардо преди толкова време, сега трябваше да лиши един истински баща от сина му.

Рикардо отново не каза нищо. Само погледна към Пия. Погали отново главата ѝ и нежно втъкна една къса черна къдрица зад ухото ѝ.

— Ами Пия? — попита накрая.

Зададе въпроса като човек, който вече знаеше отговора.

Виоланте заговори меко, но категорично, за да може той да бъде съвсем наясно със ситуацията.

— Тя ще се върне в дома на баща си, както е длъжна всяка млада вдовица. Фаустино изгуби всичко, така че вече няма да предприеме нищо срещу нея. Разпоредих ножиците да бъдат иззети от кулата и изхвърлени — няма смисъл никой да научава, че Нело е бил мъртъв още преди да падне. Поради това срещу Пия няма никакви обвинения и тя е свободна.

— А после?

Тя го обичаше твърде много, за да се прави, че не разбира въпроса му, затова каза:

— Един ден тя може би пак ще се омъжи, но не може да се омъжи за теб.

— Не може ли?

Рикардо впи очи в нейните. В мечтанията си преди малко си бе представял как, ставайки херцог, отива с коня си до дома на Пия и я отвежда със себе си — като мъж с власт, мъж, на когото никой не може да противоречи. И в тези свои мечти той приличаше на истинския си баща много повече, отколкото си даваше сметка, защото Фердинанд бе следвал апетитите си, без да се съобразява с никого. Но в реалността Рикардо знаеше, че ако трябва да управлява, не може да управлява по този начин. Той не би могъл да бъде деспот. Щеше да управлява по начина, по който управляваше майка му — справедливо и мирно.

Виоланте сниши още повече глас, съобразявайки се с чувствата на спящото момиче.

— Може да се омъжи в рамките на собствената си класа, за гражданин на Сиена от благороден произход. Но не и за херцог. Херцогът трябва да се ожени заради политически съюз или заради огромно богатство, но не и по любов. Появрай ми, много добре знам какво говоря! — натърти с много чувство херцогинята.

— Ти не си ли била влюбена в съпруга си? — изрече Рикардо почти умолително.

— Аз ли? Аз — да. При това много. Но баща ти... — прегълтна тежко — баща ти не ме обичаше.

Тя беше обичала един мъж и го беше изгубила. Беше обичала синовете си и бе изгубила единия от тях. А сега трябваше да отнеме от останалия ѝ син единствения баща, когото беше познавал, и жената, която обичаше. Виоланте знаеше, че заместването на тези двама души с нея не би било никаква утеша за Рикардо. Виждаше го изписано по лицето му. Той я гледаше през хиляди левги загуба и в очите му нямаше любов. Виждаше само своя дълг, не майка си.

— С колко време разполагам?

Херцогинята имаше усещането, че започва да я мрази.

— До обяд. Ела право в двореца. Там всичко ще бъде готово за теб.

Искаше ѝ се да му пожелае да прекара щастливо тази своя последна безценна нощ, но не успя да намери думите за това. Затова остави двамата там, на пейката пред огнището, с малкото време, което им беше останало.

* * *

Виоланте вървеше през площада — тази огромна раковина, от която беше започнало всичко, където всичко щеше да свърши. Знаеше, че няма никакъв начин да се сближи особено с Рикардо. Той никога повече не би могъл да бъде нейното момче. Никога не биха могли да наваксат сезоните, годините и десетилетията, които бяха пропуснали. В най-добрая случай тя щеше да бъде за него един благ непознат. Съветник, нещо като кралица майка. След като Рикардо бъде възкачен на трона, Джан Гастоне щеше да се върне във Флоренция или в омразния му студен замък на още по-омразната му съпруга, или въобще, където му видят очите, за да изтлее бавно, но сигурно без Дами.

А тя? Какво щеше да стане с нея? Най-вероятно щеше да замине за Рим, както бе планирала да направи преди смъртта на Фердинандо — в Палацо Мадама, поредният дворец на Медичите, където щеше да живее с утехата, че е изпълнила дълга си, и да разведрява дните си с чудесата на религията и изкуството.

Херцогинята застана на средата на площада и се загледа в мястото, където вчера се намираше стартовата линия. После започна да се върти бавно и методично, оглеждайки минаващите покрай очите ѝ древни дворци, докато накрая не се озова точно срещу линията на финиша. Загледа се като замаяна в земята, към деветте разделения на черупката на раковината, към мястото, където Виченцо беше загинал миналия месец, към фонтана, където бе лежал Еджидио и към сянката под балкона, където бяха умрели Нело и Дами. Кръвни жертвоприношения, дадени на земята от синовете на Сиена, тъмни петна върху перфектната раковина на площада. И ако Палио беше Сиена, а Сиена — Палио, тя би могла, преди да си тръгне, да остави на

Рикардо поне няколко законови акта с надеждата, че повече никой няма да умре. Една серия от прокламации щеше да свърши работа, един опит за систематизиране на правилата на този най-древен от всички спортове в града, за предотвратяване на бъдещи трагедии.

Виоланте ускори крачка по посока на двореца, следвана пътно от охраната си. Знаеше, че тази нощ няма да сънува близнаците, защото изобщо нямаше да спи. Изкачи се уморено към библиотеката, заръча да ѝ донесат хартия и мастило и се настани тежко на кръглата маса. Преди да грабне перото си, тя постави ръка върху фината кожена подвързия на „Смъртта на Артур“ — книгата, която някога бе чела на сина си.

* * *

Рикардо също прекара нощта буден. Придържащ в ската си скъпата глава на Пия, той прекара дълго време в съзерцанието на лицето ѝ и на гарвановочерната ѝ коса, проблясваща под светлината на огъня. Можеше да я събуди и да я обладае, да я направи своя. Така че, който и друг да я имаше в бъдеще, първо да е била негова. Но не желаеше да я обезчестява, да разрушава покоя на душата ѝ. Макар и само за една нощ, тя беше свободна — от Нело, от Фаустино, от баща си. Сега тя бе намерила убежище в неговия дом. Той я обичаше безрезервно и ако това трябваше да бъде последната им нощ заедно, неговата последна нощ като Рикардо Бруни, не искаше да я прекарва в грях, независимо колко силно я желаеше. Докосна перлената ѝ ръка с пръст — там, където беше разранена от оковите в затвора, а после един по един сгъна пръсти около нея, подобно на тъмничар.

Тя се размърда и той я пусна. И изведенъж разбра какво трябва да направи. Усмихна се с радостта, която изпълни гърдите му и го стопли повече от огъня. Нямаше да приеме наследството си. Щеше да замине с нея още сега, преди градът да се е събудил. Ще заминат надалече, заедно, тази нощ. Отметна назад глава и се засмя, наслаждавайки се на мига, на онази частица застинало време, преди да я събуди и светът да се промени.

* * *

Пия го слушаше и нежно се усмихваше, докато сърцето ѝ се късаше. Рикардо ѝ бе разказал една невероятна история за две бебета близнаци — едното починало, другото живо, за един изгубен син и наследник на херцогството. Все едно ѝ разказваше вълшебна приказка край огнището — толкова невероятно звучеше всичко това. А после ѝ разказа за бъдещето, за това как тази нощ ще заминат, как тя ще сложи ръката си в неговата и те ще минат през заспала Сиена и ще излязат през портата Камолия, където често бяха минавали на коне, но този път няма да се завърнат.

Когато свърши, тя тръсна глава, не на последно място, защото не искаше да покаже сълзите си. Кой би могъл по-добре от нея да знае, че онова, което той искаше, бе невъзможно? Кой, ако не Пия, която бе живяла цял живот, обвързана от класата и задълженията си, бе наясно, че той има дълг не към нея, а към майка си и държавата си? Тя знаеше отговора, но не знаеше как да му го каже.

— Спомняш ли си, че когато излязохме през портата Камолия в деня, в който ни хвана Нело, забелязахме малка купчинка магарешки кости?

Той кимна.

— Те бяха знак, че градът ще падне. И това не е никак на добро, Рикардо!

Единствено от неговите действия зависеше дали градът ще остане или ще падне, и ако сложеше на везните желанията на двама души — от едната страна, и Сиена с нейната многовековна история — от другата, градът определено натежаваше. И неговите фантазии за бъдещето не се вписваха никъде в картината.

— Затова трябва да заемеш мястото си в двореца и... да се ожениш — преглътна тежко при тези думи — за подходящата на ранга ти жена.

— За подходящата на ранга ми жена ли? — провикна се гневно той. — И това го казваш ти? Ти, която изстрада толкова жестокости и унижения от Нело, ме караш да прекарам дните си с някоя царска госпожица, която...

Тук вече тя не издържа и сълзите ѝ рукаха. Той мълкна, дълбоко обиден.

— Не ти желая нищо от тези неща — прошепна тя. — Но знам едно — трябва да отидеш!

С тези думи тя пристъпи напред и дръпна рязко медальона на Клеопатра от врата му. Той трепна изненадано, което я зарадва — нямаше сила да го отпрати от себе си, освен ако не използва мощта на собствения му гняв. Защото, ако той пак я прегърнеше, тя нямаше да може да го пусне.

Затова тя си грабна обратно медальона, причинявайки му и физическа, и психическа болка, и той излезе от стаята. Тя се обърна към огнището, за да не го чува как напуска къщата, опитвайки се да се концентрира върху нещо, каквото и да е, за да не чуе трясъка на външната врата. За момент остана няма и вцепенена и сълзите, които досега бе сдържала, рукаха свободно от очите ѝ и изсъскаха върху горещите камъни в огнището. Вратата зад нея изскърца и тя се обърна. Помисли си, че той се връща, и скочи на крака, готова да го обсипе с целувки, да каже, че не е била права, да го прегърне и никога повече да не го пусне.

Но не беше Рикардо. Беше баща му — Доменико Бруни.

Пия се загледа в него — нисък, набит и мил човек. Вече нямаше нужда да се чуди защо баща и син изобщо не си приличаха. Но между нея и стария ковач вече имаше нещо общо — болка и загуба. Тя протегна ръка към него.

— Замина ли? — изрече той с отблъсък на надежда в гласа си.

Акцентът му — да, ето къде се криеше сходството със сина му. И никак си да чуе същия акцент като че ли ѝ причини най-голямата болка.

— Да, замина — отговори, изпълнена със съжаление, че именно тя трябваше да разбие и тази слаба надежда.

По мълчаливо съгласие двамата се отпуснаха обратно на пейката, загледани безмълвно в угасващия огън. „Загуба — мислеше си Пия, — загуба за всички и най-вече за Рикардо.“ Той бе спечелил херцогство, но бе изгубил всичко останало.

* * *

На следващата сутрин Виоланте заръча на глашатаите си да съобщят из целия град, че на обяд ще чете прокламация. Бе прекарала цялата сутрин в съвещание с Анна Мария Луиза де Медичи. Бе се разпоредила да поставят два златни стола точно под фреската с доброто управление в Залата на Деветимата и бе приела тази високоуважавана дама именно там. Надяваше се това да е добра поличба.

Съзерцаваше зълва си и откриваше в нея силните черти, които бе познавала във Фердинандо, а сега виждаше и в Рикардо. Анна Мария Луиза не бе последвала баща си и брат си в наедряването — беше слаба почти до аскетизъм. И сега тя наблюдаваше Виоланте сдържано, но не и неприятелски. Истината бе, че бе изминало твърде много време и тя бе изтърпяла твърде много удари, за да изпитва някаква враждебност към своята снаха.

— Е, Виоланте, с теб никога не сме били особено големи приятелки, нали така? — започна пфалцграфинята с културния си флорентински акцент. Виоланте наклони глава, за да признае истинността на думите ѝ. — Но все пак споделяме достатъчно обща съдба — чрез децата си и нашите съпрузи, — затова смяtam, че спокойно можем да се считаме за съюзници. И в духа на откритостта, който обикновено цари между съюзници, предлагам да изложиш пред мен събитията, които доведоха до вчерашната ми намеса.

И тогава Виоланте разказа на пфалцграфинята историята на Палио и на Деветимата. Засега не спомена нищо за истинската самоличност на Рикардо, но не пропусна да го включи като играч в тази драма. След това продължи с разказ за Франческо Мария Конти и за мистериозния Ромул, който пътувал в карета с кръстосани ключове.

— Наясно съм, естествено, че Ромул символизира самия Рим.

Би могла да каже, разбира се, и много други неща във връзка със символизма на този псевдоним и с личното значение на легендата за момчетата близнаци към собствената ѝ история, но въпреки това се ограничи с обяснението:

— И така, самият папа Инокентий III, иначе познат като Микеланджело Конти, е влязъл в заговор с Деветимата за дестабилизиране на херцогството, с посредничеството на своя братовчед — моят главен съветник Франческо Мария Конти. Конти е подправил жребия за конете с помощта на науката си, а задачата на

Нело Капримулго е била да спечели Палио за синдиката на заговорниците с коня Берио. Конят е бил боядисан в черно, за да не бъде разпознат, и така Орлите да могат да го използват отново противно на всички правила. И докато градът остава неохраняван в деня на Палио, папските войски са имали за задача да нахлуят на малки групички, събиращи се край статуите на Вълчицата — статуите на Ромул. А после, под прикритието на състезанието и когато градът е пуст, те е трябвало да обградят площада с всички граждани на него и да превземат двореца, така че да ме свалят от власт и да върнат Деветимата.

Изричайки тези думи, Виоланте усети хлад в сърцето си от онова, което можеше да стане.

— И именно това, скъпа сестро, бе предотвратено от твоята армия в отговор на писмото на брат ти. Моля те, приеми моите най-сърдечни благодарности!

Пфалцграфинята наклони благородната си глава, но не таза нищо.

Макар и с известно колебание, Виоланте продължи:

— Мога ли да приема в такъв случай, че папските войски са затворници на твоята армия, че конете им са секвестирани, а оръжията — отнети?

Анна Мария Луиза се приведе напред в стола си и изрече:

— Можеш да приемаш каквото си искаш, сестро. Но голата истина е, че аз ги пуснах!

— Пуснала си ги? — стресна се херцогинята.

— Да.

— Но... защо?

— Дипломация, скъпа ми сестро! — гласеше отговорът. — Не мога да предприема никакви действия нито срещу папата, нито срещу неговите войски. Нито пък имам желание, защото не искам да отстъпвам на някого другого предимствата, които вече притежавам!

Това напомни на Виоланте за играта на шах от нейните мечти, когато бе изпратила на Фаустино черно-бялото знаме на Палио.

— По време на последните династични войни папските държави изгубиха тази част от Тоскана и тя премина към фамилията Фарнезе. Затова папската власт на фамилията Конти ще стори всичко по силите си да си върне контрола над Сиена, дори това да означава да сложат

марионетно правителство в лицето на Деветимата — всичко, само и само да не допуснат тук управник от фамилията Фарнезе. — Тук Виоланте би се заклела, че забелязва лека усмивка върху лицето на пфалцграфинята. — А както знаеш, скъпа ми снахо, тъй като ти, аз и Джан Гастоне нямаме наследници, царството най-вероятно ще премине в ръцете на Дон Карлос от Испания, който е син на Елизабет Фарнезе. Така, ако се противопоставя по някакъв начин на папата или дори ако само разкрия публично този заговор, това би означавало да изместя директно баланса на силите в полза на Дон Карлос като мой престолонаследник. А това е изход, който фамилията Конти би сторила всичко по силите си, за да предотврати. Но със съжаление трябва да призная, че макар самата аз да не съм привърженичка на този изход, с оглед на факта, че и трите деца на баща ми не съумяха да произведат наследници, вероятно накрая ще стигнем именно до него.

Тук Виоланте се усмихна заради тайната, която ѝ предстоеше всеки момент да разкрие.

— Вече стана въпрос за приликите между нас — продължи пфалцграфинята. — Но има още един въпрос, по който сме още повече на едно мнение. Няма да отстъпя и сантиметър от херцогството си нито на благородници ренегати, нито на папи разбойници! — отсече тя и подсмъръкна презрително.

— Надявах се да го кажеш! — възклика херцогинята и плесна с ръце, за да освободи прислугата си. — Затова те моля да помислиш върху следното, преди да ти съобщя онова, което съм длъжна да ти съобщя: казваш, че никога не сме били приятелки, но може би точно за това все още не е твърде късно?

Няколко часа по-късно херцогинята излезе от залата, изключително доволна от съвещанието със зълва си, което бе потвърдило нещо, което Виоланте отдавна подозираше — че свят, управляван от жени, би могъл да бъде един по-добре управляван свят. Джан Гастоне изобщо не благоволи да се покаже от стаята си, но слугите му бяха обещали, че за обяд ще го приведат в приличен вид и ще го изведат. Не че Виоланте се притесняваше за състоянието или съдбата му. Той ѝ бе отнел най-ценното за нея на този свят, така че сега тя щеше му отвърне със същото. Най-ценното за него открай време е било херцогството, затова съвсем скоро щеше да му бъде отнето.

Тя трепереше, но не от страх, че Рикардо няма да дойде. Той бе пристигнал в двореца още в осем сутринта и бе прекарал цялата сутрин със слугите, които го изкъпаха и избръснаха, и с шивачите, които му приготвиха подходящи дрехи. И когато го видя — облечен и готов, висок и безупречен в зелен кадифен редингот, херцогинята разбра, че трансформацията му от Рикардо Бруни в Козимо Фердинандо де Медичи IV е пълна.

Моментът настъпи. И ето че тя отново беше на балкона. Вляво от нея, на канапето, пак седеше Джан Гастоне, повтарящ непрекъснато, като сатанинска литания, името на Дами. Вдясно от нея, седнала колкото е възможно по-далече от омразния си брат, беше Анна Мария Луиза де Медичи — висока, с патрициански черти, величествена в синята си рокля. А зад тях, в сенките, новият велик херцог на Тоскана се бе облегнал на рамката на вратата и се оглеждаше, както подозираше майка му, за Пия Толомей.

Виоланте прочисти гърлото си.

— Добри хора на Сиена! — започна високо, изчаквайки утихването на тълпата. — Имам да ви кажа нещо от изключителна важност! И то е следното.

Нещо блесна в лицето ѝ. Тя вдигна ръка, за да заслони очи, и замълча. Насочи поглед надолу и в някаква странна игра на светлината един слънчев лъч попадна точно върху златната монета на Пия, прониза въздуха и се отрази право в очите на херцогинята.

* * *

Пия от рода Толомей размишляваше върху коварната ирония на това да получиш каквото искаш.

Нело беше мъртъв и тя беше свободна. Преследван от кредиторите си, Фаустино вече нямаше никакъв интерес към снаха си. Нейният собствен баща Салваторе, борещ се със сходни проблеми, очевидно бе заел същата позиция. И така, в деня на прокламацията на Виоланте Беатрикс де Медичи, Пия Толомей се оказа на сред групата жители на квартала на Кулата, все още неизтрезняли от радостните пиршества по случай победата в Палио, хванала под ръка Доменико

Бруни. От хванатите им ръце не ставаше много ясно дали старецът крепеше момичето, или момичето крепеше стареца.

Пиа напрегна очи, търсейки Рикардо назад, в сянката на балкона, защото знаеше, че е там. Запита се дали той я вижда и за всеки случай завъртя медальона си така, че да улови слънцето.

* * *

Виоланте сведе очи към Piа, застанала до бащата на Рикардо — Доменико. И двамата стояха безмълвни и бледи, лицата и на двамата представляваха олицетворение на болката и разрухата. Обърна се към Рикардо и забеляза по неговото благородно лице същото чувство на пълна загуба. А вляво от нея — Джан Гастоне, огромен, жалък, съсипан от величието.

Съсипан от величието.

Но защо трябва да иска подобен живот за сина си? Защо трябва да му налага императива на неговото наследство за сметка на личното му щастие и това на Piа? А Доменико Бруни, този беден добряк, какво беше неговото престъпление — че е отгледал едно сираче с много обич и всеотдайност ли? Тя, която вече бе изгубила веднъж син, би ли могла да стовари отгоре му тази най-злощастна от всички съдби по света? Би ли могла да качи Рикардо насилиствено на трона, а оттам да го принуди да приеме брак, който той не желае? Толкова много членове на династията Медичи бяха нещастни заради браковете си без любов — Анна Мария Луиза, Джан Гастоне, самата тя и Фердинандо. А Джан Гастоне пък беше разрушен допълнително от амбиция и разгулен живот.

И изведнъж Виоланте Беатрикс от Бавария разбра какво трябва да стори. В крайна сметка именно тя го бе проумяла — *че свят, управяван от жени, ще бъде добре управяван свят.*

Сега тя се обърна отново към насьbralото се множество и пак започна:

— Добри хора на Сиена, напоследък станахме свидетели на две състезания Палио, с разлика от само няколко седмици. И двете завършиха с трагедии.

В този момент тя забеляза в тълпата побелялата глава на Фаустино Капримулго, прегърбен под бремето на тежката си загуба — на синовете си и на богатството си.

— Следователно — продължи херцогинята — като част от моята служба като ваша управителка, роля, която възнамерявам да изпълнявам още много години — на това място тя със задоволство чу радостното жужене на тълпата и дори няколко по-силни възгласа, — днес имам задачата да регулирам правилата за Палио. Някои от тях са стари, други са нови, но от този момент нататък всички те ще бъдат систематизирани и неотменими. По този начин можем да продължим да живеем мирно и щастливо през идните години, начало с мен като ваш единствен управник и херцогиня. Поради това съставих следния закон, в който заявявам, че, точка първа: в жребия за Палио участват всички *контради* без изключение, от които на случаен принцип се избират само десет.

Виоланте усети върху себе си леко изненадания поглед на Анна Мария Луиза, но въпреки това продължи:

— Точка втора: всеки квартал депозира сума, която се дава на собствениците на конете. Точка трета: жокеите трябва да използват само обикновени камшици за езда и да се подреждат на стартовата линия едва след залпа на оръдието. Точка четвърта: никой човек от земята няма правото да удря или да дразни конете на стартовата линия. Точка пета: никой не трябва да помога на паднал жокей да се качи обратно на коня си.

На това място тя се обърна леко към скрития в сенките Рикардо и му кимна незабележимо с глава: *върви!*

— Точка шеста: първият кон, който направи три пълни обиколки и стигне до съдиите, е победител. Точка седем: знамето на Палио се дава на официалните представители на квартала победител.

И така Виоланте продължи да чете новите правила за Палио — правила, които щяха да надживеят и нея, и Рикардо, и да бъдат спазвани столетия наред.

А зад нея, в сенките, Рикардо Бруни започна да разкопчава редингота си. Оставил го внимателно на близкия стол и се измъкна безшумно по стълбите. Никой не се опита да спре последния Медичи, докато излизаше сред народа. Сега той беше просто човек, обикновен човек, син на Сиена, а народът на площада бе твърде зает да следи

думите на херцогинята си, за да забележи, че едно момиче, просто момиче, дъщеря на Сиена, се втурна да го посрещне и се хвърли в обятията му.

* * *

— Благодаря ти!

Бе настъпил нов красив ден, свеж, златист и пълен с обещания. Във въздуха се носеше ухание на промяна и невинност. Виоланте се намираше в църквата „Сан Франческо“ в квартала на Жирафа, молейки се пред иконата на Мадоната. Този път тя нямаше нужда да се промъква незабележимо по улиците на квартала, защото вече беше приветствана с добре дошла навсякъде, където отидеше — гражданите на Сиена най-сетне си бяха дали сметка какъв голям късмет имат с тази управителка. Прислугата на Джан Гастоне в момента събираще багажа му — той щеше да се върне във Флоренция, за да се възкачи още днес на трона на херцогството. Но Виоланте не смяташе, че той ще управлява много дълго, защото вече бе разбито не само здравето му, но и сърцето му.

И сега, коленичила на студените плочи пред свещената майка, кърмеща своето дете, тя имаше много, за което да й благодари. Мадоната я съзерцаваше мило с бадемовите си очи и с почти същите чувства. Тя знаеше за какво Виоланте й е най-много благодарна — за сина си.

* * *

— Благодаря ти!

Беше пладне и както им беше уговорката, Пия, Рикардо и Виоланте се срещнаха при портата Камолия. Стояха на същото място, където бяха паднали изсъхналите кокали на мъртвото магаре, за да бъдат обрани щателно от градските песове. Пия и Рикардо, преплетени един около друг като бръшлян, стояха в сянката на портата, от която се бе строполило магарето.

Пиа заставаше лице в лице с херцогинята за първи път и определено хареса онова, което видя. Усмихна ѝ се и допълни:

— Ти ни върна живота!

— В такъв случай ви задължавам да го прекарате заедно, скъпа моя!

— В безопасност ли сме? — попита Рикардо.

Без да си прави труда да се озърта, херцогинята отговори:

— Никой друг не знае истинската ти самоличност, освен нас тримата и баща ти, а за него съм повече от сигурна, че ще си мълчи.

Пиа знаеше, че това е самата истина. Вчера, когато Рикардо се бе отказал от рожденото си право и бе слязъл обратно при тях на площада, тя се бе откъснала по едно време от него, за да го заведе при баща му. Доменико бе дарил сина си с прегръдка, която беше по- силна и по-продължителна дори от прегръдката на влюбените. Piа бе видяла как Рикардо затваря очи и се привежда към баща си и коленете му едва не се подкосяват от тежестта на любовта, която чувствуше към този човек — този мъж, който не беше негова плът и кръв, но който значеше за него нещо много повече от това.

— Ами пфалцграфинята? — обади се Piа.

Интелигентността ѝ зарадва херцогинята дори повече от красотата ѝ, затова тя пак ѝ се усмихна и отговори:

— Аз не ѝ бях съобщила за точния характер на прокламацията, която ще направя. Просто ѝ бях казала, че ще направя съобщение, касаещо бъдещето на града, и я бях попитала дали ще се съгласи да подкрепи мен и законите на Тоскана, независимо от последиците. Тя отговори, че когато става въпрос за правото, закона и Тоскана, винаги мога да разчитам на нея. Някой ден от нея ще излезе добра велика херцогиня. И оттогава нататък и Сиена, и Флоренция ще бъдат управлявани от жени.

Тази мисъл определено се харесваше на херцогинята. Хареса се и на Piа.

— Ами Джан Гастоне? — Този път беше Рикардо.

— Той се готови да се върне във Флоренция — отговори майка му.

— Ще седне на трона на баща си, но не мисля, че ще управлява много дълго. Не е никак добре със здравето, и то не от вчера. Но когато към това се добави и сърдечна болка, на човек не му остават много дни на

тази земя. Затова смятам, че на пфалцграфинята няма да й се наложи да чака още дълго.

От вниманието на Пия не убегна болката в гласа на херцогинята. Разбра, че тя бе освободила сина си, за да не тръгне по стъпките на чичо си към корупцията, разврата и пълния упадък.

— А ти? — попита момичето, опасявашо се, че и херцогинята може да си тръгне оттук. — Сега ще останеш ли?

— Да, така мисля. Има още много задачи за свършване. Пък и в крайна сметка все още съм управителка на Сиена. Великият херцог вече заяви недвусмислено, че кракът му повече няма да стъпи в този град.

Не бе в състояние да скрие облекчението, което изпитваше от факта, че Джан Гастоне съвсем скоро щеше да изчезне от дома ѝ и от нейния град.

— А вие двамата, какво ще правите? Вероятно ще се ожените, нали? — допълни с усмивка Виоланте.

— Да. И ще живеем при баща ми — отговори Рикардо.

— А твоят баща, Пия? Той даде ли съгласието си?

— Да — кимна Пия. — Получил е съвет от крайно необичаен източник.

Херцогинята повдигна въпросително вежди.

— Фаустино Капримулго — поясни Пия, очевидно все още и самата тя неспособна да повярва на думите си. — Гарантирал за Рикардо и го препоръчал като много добър човек. Освен това баща ми изгуби цялото си богатство и вече не може да ми осигури зестра. А Рикардо ще ме вземе и без зестра.

Хвана ръката му, а с другата докосна монетата на Клеопатра на врата си. За нея нямаше значение, че сега тази монета беше единствената ѝ зестра. Тя вече имаше цялото богатство на света, за което бе мечтала, и го държеше не в тази ръка, а в ръката, хванала Рикардо.

— Ще ви даря известна сума, за да започнете спокойно семейния си живот — каза херцогинята.

Пия разбра, още докато слушаше тези думи, че Рикардо ще откаже. Така и стана. Но херцогинята вече беше готова с друго предложение.

— Тогава може би ще ми позволиш да ти плащам за честния труд — рече Виоланте. — Бих искала да заместиш моя коняр, защото човекът вече е на преклонна възраст и отдавна се нуждае от почивка. С работата вървят и няколко стаи в крилото за прислугата. Имам усещането — допълни с усмивка, — че те ще ти харесат повече, отколкото херцогския салон.

— Не е честно да вземаме от някого, който вече ни е дал толкова много — отбеляза Рикардо, — но пък ще се радвам много да изкарвам прехраната на семейството си чрез работа с коне! Благодаря ти!

— А сега е мой ред да ти подаря нещо! — включи се веднага Пия.

И ѝ подаде голям пакет, увит в платнище. Когато херцогинята разтвори грубата обвивка, зърна вътре купчина тъмночервен златотъкан брокат, с цвета на кръвта. Извади я и я тръсна. Оказа се рокля, изработена за жена с нейните размери и височина, от материя, проблясваща като червен халцедон. Херцогинята опря роклята о себе си, за да я пробва, и Пия разбра, че е направила подходящ избор.

Незнайно как, но Зебрата бе успял да спаси роклите на майка ѝ от двореца на Орлите и ги бе донесъл в къщата на Доменико. Там Пия ги бе подредила в малката гостна. В гънките на кожената си рокля за езда бе открила своя екземпляр на „Смъртта на Артур“ — книга, която тя си мислеше, че никога повече няма да види, и веднага бе отправила към Зебрата пожелания за защита от всички възможни светци. А после бе крачила напред-назад, оглеждайки роклите, обмисляйки. Преди днешния ден можеше да се закълне, че никога не би се разделила с нито една от тези рокли, но този път изобщо не се поколеба. В този град, в който цветовете имаха толкова голямо значение, тя не позволи на нито едно съображение за принадлежност да се намеси при вземането на решението ѝ. Фактът, че не избра жълтото, не означаваше, че го направи, защото то беше цветът на Гъската. Пренебрежението ѝ към зеленото също не беше свързано със символиката му за Гъсеницата. Просто избра цвета, който според нея ще стои най-добре на кожата на херцогинята и ще я освежава.

— Божичко, червено! — възклика като дете херцогинята, усмихна се щастливо и стана почти красива.

Пия кимна и срамежливо добави:

— Принадлежеше на *моята* майка. Затова реших, че ще ти отива.

Виоланте автоматично улови ударението върху думата „*моята*“ и разбра смисъла, който влагаше момичето в нея: *Тази рокля принадлежеше на моята майка, а ти си майката на Рикардо.*

Това беше всъщност покана. Пия искаше да каже на херцогинята, че *макар* Рикардо да не е приел наследството си, това не означава, че захвърля в прахта и връзката с майка си. Херцогинята сгъна нежно роклята, безсъмнено трогната от този жест. А после пое ръката на сина си и ги изведе през портата Камолия.

От другата страна на портата вече ги чакаше Зебрата, държащ поводите на Берио. Макар и продаден под друго име с непочтени намерения, по силата на законите той сега принадлежеше на Пия, тъй като беше собственост на покойния ѝ съпруг. Когато я видя, конят вдигна глава и иззвили радостно — мътното черно бе започнало да избледнява от козината му и под него, подобно на нова кожа, вече се показваше отново червено-кафявото. Пия вече нямаше нужда от помощта на Рикардо, за да се качи на коня. Рикардо подаде една монета на Зебрата и се метна на коня зад любимата си. А малкият вестоносец погледна цвета на монетата, която беше получил, и я захапа радостно.

* * *

Метнала през едната си ръка червената рокля, Виоланте помахваше с другата, загледана в щастливата двойка, която потъваше в далечината. А после сведе очи към Зебрата и го видя как наблюдава с тъга и жал заминаването на своя голям приятел. И внезапно всичко си дойде на мястото.

Липсващото парче в мозайката или в тази голяма игра беше едно — детето. Животът не ѝ беше позволил да отгледа своя син. А тук, до нея, стоеше момче без дом и без семейство, което бе прекарало първите девет години от живота си в разнасяне на вода, предаване на съобщения или държане на коне за една монета.

И преди да бе успяла да размисли, тя побърза да изрече:

— Зебра, какво ще кажеш да започнеш да спиш в едно и също легло всяка нощ, а? В твое собствено легло?

Момчето вдигна към нея лице, усмихна се и заслепено от слънцето, сбърчи очите си и луничавото си носле. После постави малката си ръчичка в нейната и я стисна — тя вече имаше своя отговор. Виоланте също го стисна лекичко.

— Но щом вече ще живееш в двореца при мен, не мога да продължавам да те наричам Зебра — отбеляза тя. — Как е кръщелното ти име?

— Пиетро.

Пиетро. Петър. Пазителят на кръстосаните ключове. Светецът защитник на Рим, на Ромул, на Скалата.

Виоланте му се усмихна топло и рече:

— Е, Пиетро, хайде вече да се прибираме у дома!

* * *

През останалата част от деня Пия и Рикардо бяха все на кон. Имаха две много важни задачи за изпълнение. Първо се насочиха към хълмовете западно от града, където някога се бе носил щастливо Леокорно. Под прикритието на нощта хората на херцогинята вече бяха докарали тялото на Леокорно — това беше най-малкото, което херцогинята би могла да стори за своя таен син, който не би могъл да понесе мисълта, че храбрият му кон ще се превърне в храна за градските кучета. И тук, сред хълмовете, конят беше свален от каруцата, която го бе пренесла, и погребан в меката пръст. Никой друг, освен най-доверените хора на херцогинята не знаеше, че тялото на коня бе увито в знамето на Палио, което той беше спечелил, а междувременно шивачите от *контрада* на Гъсеницата вече изработваха ново такова.

И докато слънцето прежуряше, младата двойка спря до прясната купчина пръст. Пия проследи Рикардо как отпуска длан върху купчината и бележи мястото с голям камък, така че да го намери отново и когато купчината се слегне със земята — и когато костите на Леокорно изсъхнат така, както бяха изсъхнали костите на малкото магаре, хвърлено върху портата Камолия преди шест седмици. За

момент Пия усети някаква връзка между двете животни — скромното магаре, което бе умряло извън стените на града и бе погребано зад тях, и благородния кон, който бе умрял вътре в града и бе погребан извън стените му.

Когато той приключи, Пия също коленичи, за да отдаде почит на вярното животно. Свали монетата на Клеопатра от врата си, с пръст издълба дълбока дупка в меката пръст и пусна медальона в нея. Докато покриваше дупката, Рикардо хвана ръката ѝ. Зелените очи на Медичите се вгледаха в черните очи на Толомеите.

— Сигурна ли си? — попита той.

— Да, напълно — кимна тя. — Защото преди бях Пия от рода Толомей, а след това и Пия от рода Капримулго, но вече не съм нито едно от тях. Не съм и Клеопатра, не съм и първата Пия. Не съм и Гуиневир, нито Минерва. Не съм нито отдавна починала царица, нито моята трагична предшественичка, нито невярна кралица, нито богиня. Не съм дори и Пия от рода Бруни, дори и след като се оженим.

Тя обгърна с ръце лицето му, за да смекчи обидата, която му нанесе с отказа си да приеме фамилията му.

— Скоро твоя жена, някой ден, ако Бог реши, и майка, но каквото и да ми поднесе съдбата оттук нататък, аз съм си просто аз. — Приведе се и го целуна. — Пия. Просто Пия.

Рикардо кимна, помогна ѝ да се изправи, прегърна я и двамата се насочиха обратно към Берио.

Напуснаха гроба на Леокорно надвечер, но въпреки това Рикардо насочи коня на изток, в посока, обратна на града. Яздиха като че ли часове наред, надбягвайки се със слънцето, докато то тичаше пред тях по хълмовете и долините, окъпано в злато. И когато най-сетне спряха на една висока дюна, все още имаше достатъчно светлина, за да може той да ѝ покаже онова, което искаше, преди да се върнат у дома. Една синя, спокойна линия на хоризонта, проблясваща под лъчите на залеза.

Морето.

ЕПИЛОГ

Еднайсетият ден на август 1724 година

Рикардо стоеше на Понте Векио и се взираше във водите на река Арно. Беше една година по-късно и отново денят на Палио дел Асунта. На този ден той не желаеше да остава в Сиена, затова бе дошъл на поклонение във Флоренция, предавайки спокойно Пиа на грижите на баща си. Бе се венчал за Пиа в църквата на *контрада Торе*, обричайки ѝ се сред наситения с тамян въздух и мрака. Само Доменико бе тихен свидетел. Но докато повтаряше обета си пред свещеника, Рикардо забеляза в църквата да се вмъкват две фигури — жена на средна възраст, облечена в тъмночервена рокля, и момче, което преди беше ежедневно облечено в черно-бели дрехи, но днес носеше кадифените одежди на малък принц. Момчето бе поставило ръчичката си в ръката на дамата и за незапознатия наблюдател изглеждаха като майка и син.

Рикардо се вторачи в реката, като че ли само с поглед би могъл да раздели водите и да види дъното, да прогори и тинята, и чувала, за да зърне избелелите кости на своя близнак, на брат си, на другата половина на сърцето си. Ако беше велик херцог на Тоскана, със сигурност щеше да пресуши реката и да открие онази мила купчинка с трите камъка и скелета на дете. А ето че сега никога нямаше да може да се срещна с близнака си. Но докато съзерцаваше втренчено собственото си изражение, едно друго лице се наложи върху неговото. Същото лице, но с малко по-умни очи и малко по-руса коса. Сърцето му се разтуптя и тялото му се смръзна, но после той се усмихна на страховете си с онази полуусмивка, която до този момент бе смятал за уникална. Неговият близнак му върна усмивката, докато накрая една преминаваща баржа със зърно не разкъса образа му и брат му не се върна обратно на дъното.

Рикардо вдигна ръка към врата си и свали шалчето с цветовете на Кулата — бургундовочервено и небесносиньо, с герба на слона и замъка. Хвърли го във водата и го загледа как потъмнява и как после

водата го погълща навътре така, както онзи тежък вързоп бе потънал на дъното преди повече от двайсет години.

Яхна Берио и се запъти бавно към Пиаца дела Синьориа. Завърза коня за една от големите железни халки, забити в стената на двореца, където той беше роден. Не беше дошъл на гости на Джан Гастоне, защото херцогът вече бе отишъл при брат си в гробницата на Медичите. Джан Гастоне бе разполагал със съвсем малко време да се радва на херцогството, за което така отчаяно бе копнял. Бе издъхнал в леглото си, гледайки изгряващата над Флоренция луна — край, доста по-поетичен и смирен от живота му.

Но все пак един беше останал. Рикардо бе дошъл да види Последния Медичи. Надписът на вратата на палата съобщаваше, че великата херцогиня провежда публична аудиенция. Трябаше да благодари само на Виоланте за подобрени си умения за четене, но той вече не четеше книгите в нейната библиотека, нито я слушаше да му чете. Бе се отдръпнал, защото знаеше, че тя вече си има друг, на когото да посвещава времето си. Зебрата, или Пиетро, когото тя бе осиновила официално, растеше с всички привилегии и образование, които Рикардо беше пропуснал.

Не такъв късмет обаче бе извадил Фаустино Капримулго. Лишен и от двамата си наследници, съсиран от синдиката по залозите, той можеше и да живее още дълго в самотната си черупка. Ала един ден в двореца му пристигна подарък — нов камшик, увит в коприна, без никакъв надпис или бележка. В продължение на няколко седмици камшикът стоя на страничната масичка в празната му приемна. А после, един ден, опитвайки се да се разведри с нещо, той изведе единствената си останала в обора кранта за разходка из хълмовете. Искаше му се да позабрави малко проблемите си, а вече не разполагаше с карета. Обаче конят беше глупав и мързелив и когато се помая известно време пред една тясна врата, Фаустино започна да го налага многократно и жестоко с новия си камшик. Отровата, с която бе напоена кожата на камшика, причини грозни, пламтящи рани по хълбоците на животното. Подлудял от болка, конят полетя надолу по хълма и изхвърли ездача си. Фаустино бе открит със счупен врат на същото място, на което бе загинал Виченцо.

Овчарят, който видя всичко това, овчарят, който никога бе дал на едно момче малка чавка, овчарят от квартала на Пантерата, който

дойде да каже на капитана си Рафаело Албани, че планът им е проработил, допълни, че би могъл да се закълне, че е чул орлов писък над тялото на Фаустино. Рафаело Албани от квартала на Кулата, аптекар, майстор на отрови и баща на Еджидио Албани, кимна в отговор.

А днес Рикардо Бруни се подреди на опашка на входа на Палацо Векио заедно с добрите граждани на Флоренция. Забеляза, че те са много на брой, изпълнени с почит и уважение и с нещо като едва сдържано вълнение. От това той заключи, че великата херцогиня е обичана и уважавана и че твърдостта, с която бе отблъснала чуждестранните претенденти за херцогството и бе спасила богатата колекция от произведения на изкуството за града, я бяха издигнали много в очите на целия ѝ народ.

В мрака на приемните той очакваше да види лицето ѝ, но докато напредваше на опашката към нея, единственото, което забеляза, бе сребро. Всичко в тази стая беше направено от този метал или с този нюанс — от косата на херцогинята до сребърния таван над главата ѝ: роклята ѝ, огледалата ѝ, украсенията ѝ. И ако беше вярно, че тази принцеса на Флоренция пазеше всички произведения на изкуството, които разсипният ѝ баща беше продавал за свети мощи, а брат ѝ — за удоволствия, то в тази стая като че ли се намираха най-малко половината от тях.

Приведе се, за да целуна една ръка, скрита в сребристата филигранна ръкавица, и за момент очите му срещнаха очите на Анна Мария Луиза де Медичи, неговата леля. Тя му кимна и нещо — може би приликата му с нейния отдавна покоен, но много обичан брат Фердинандо — повдигна ъгълчетата на тънките ѝ устни в нещо, което Рикардо веднага схвана като непривична за нея усмивка. И в този нищожен жест той усети някаква топлота, сякаш тя му бе оказала огромна чест. Докато излизаше навън, му се прииска да се бе сетил да ѝ подари нещо. Но докато слизаше по каменните стъпала и излизаше на двора, се сети, че не би имало смисъл. Защото вече ѝ бе подарил всичко — беше ѝ подарил херцогството.

Рикардо развърза Берио и го отведе до стария камък за качване върху коне, изтъркан от поколения принцове на Медичите, от баща му Фердинандо, когато се бе впускал в царствените си забавления, и от

истинския му баща Доменико, когато бе потеглял за Сиена с безценния си мъничък товар.

Настани се на седлото с леко сърце и ведра душа. Рикардо Бруни обърна главата на Берио на запад и така Последният Медичи напусна Флоренция.

* * *

Както бе обещала, Пия го чакаше под милостивата сянка на портата Камолия. Слънцето вече залязваше, но все така прежуряше, и на нея ѝ се наложи да се облегне на подпорите на вратата, защото с всеки изминал месец ставаше все по-тежка и по-тежка. Не носеше нито червено-черното на Кукумявката, нито жълтото и черното на Орлите, нито дори бургундовото и синьото на новата си *контрада* — Кулата. Бе избрала от гардероба на майка си лека муселинова рокля на миниатюрни цветчета върху бял фон — всички цветове и нито един конкретен. Бе се спряла на тази рокля, защото беше свободна и прохладна, а когато я пробва, забеляза, че в предната ѝ част е вмъкната допълнителна платка. Сега тя приглади тази платка върху големия си корем, наслаждавайки се на значението ѝ. Майка ѝ бе носила тази рокля, когато е била бременна със самата нея, Пия.

С пъшкане и пуфтене раздвижи крака, за да премести тежестта на разширена си утроба. Спомни си почти с болка как само допреди година никога не би се облегнала на стена, но после се усмихна презрително на някогашните си благороднически маниери. Вече нямаше нужда от тях.

Освен това наоколо нямаше никой, който да я забележи. После в далечината се чу някакво жужене, сякаш прииждаха рояк пчели. Тя вдигна глава. И в този момент голямата камбана Сунто отброви седмия час. След това облак подплашени скорци скри за момент небето и едновременно с тях мощен човешки рев разтърси върховете на кулите. Играйте Палио бяха започнали.

Пия сключи ръце под корема си, за да поеме тежестта на невероятния си, безценния си товар. Издуха кичур коса от очите си, за да вижда по-добре — косата ѝ вече беше доста по-дълга и се къдреше. Огледа за пореден път хоризонта под огромното червено слънце,

нетърпелива да зърне Рикардо — защото нямаше търпение да му каже нещо много важно, една сладка тайна, известна само на нея и на сестра Кончета от болницата „Санта Мария Магдалена“, която я бе посетила тази сутрин. Монахинята бе плъзнула пръсти по разширения корем на Пия, после бе наклонила ухо върху малката дървена фуния, слушайки първо върху едно място, после върху друго. Слушаше ли, слушаше. И сега Пия натисна лекичко издутата си плът на корема, опитвайки се да усети онова, което бе доловила добрата монахиня. И като по някакво чудо коремът ѝ отвърна с ритане.

Още един мощен рев и надпреварата, провеждаща се далече от нея, приключи за още една година. И като че ли именно този рев го накара да се появи — Пия видя на хоризонта да се материализира един конник, яздещ бързо и надалече, към Сиена и нейните обятия. Тя излезе от сянката и застана под светлината. За последните метри той скочи от коня и се втурна към нея, приемайки я в обятията си. И после те се прегърнаха под залязыващото слънце. И четиридесета.

Мъжът, жената и близнаците вътре в нея.

ИСТОРИЧЕСКА БЕЛЕЖКА

След продължително и стабилно управление на Сиена Виоланте де Медичи се оттегля в Палацо Мадама в Рим, където се радва на мирни и спокойни стариини. Нейната серия от прокламации за провеждането на игрите Палио се спазват и до днес и са се превърнали в гръбнака на правилата, които ръководят ежегодните конни надбягвания през юли и август.

Джан Гастоне де Медичи се връща във Флоренция и скоро след това умира. Надгробният му камък гласи: *Sic transit gloria mundi* — „Така минава световната слава“.

Сестра му Анна Мария Луиза, Последният Медичи, включва в завещанието си клauза всички велики платна и скулптури на Флоренция да си останат във Флоренция. Днес тя се слави като херцогинята, която спасява за поколенията най-великото наследство на Медичите.

Франческо Мария Конти бяга в Рим, за да потърси убежище при братовчед си, папата, след което предлага услугите си на Джеймс Франсис Едуард Стюарт — старият претендент за трона на Англия. Така Конти се замесва в поредния неуспешен държавен преврат.

Херцогът на Бурбон става наследник на Джан Гастоне на трона на великото херцогство Тоскана благодарение на едно постановление. Така, след всички изпитания и борби за наследството на Медичите, наследникът е избран, както отбелязва и самият Джан Гастоне, „благодарение на една приумица на перото“.

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

През 2009 — годината, в която бе писана тази книга, Палио дел Асунта на 16 август бе спечелено от Чивета — контрада на Кукумявката, на Пия от рода Толомей.

БЛАГОДАРНОСТИ

За мен бе изключително удоволствие при подготовката на тази книга да навляза в света на конете и да разговарям с онези, които ги яздят, притежават или просто обичат.

На първо място са моята сестра Вероника и съпругът ѝ Ричард Браун (прототипът на Рикардо Бруни), които са собственици на много състезателни коне и ми бяха изключително полезни със знанията си за света на конните надбягвания. По същата причина благодаря и на Марк Кършоу, който е запознат с всички тънкости на състезателните коне на Нюбъри и Сандаун. Бих искала също така да благодаря и на опитната ездачка и моя приятелка Ейми Шорт за това, че изчете ръкописа ми за грешки във връзка с конете, както и на баща ѝ, треньор и специалист по развъждане на коне Джо Макелрой, задето ме насочи към подходящите места за моето проучване. Благодарна съм също така и на Дан Ричардс от Кралските войски в Сейнт Джонс Ууд, задето ми осигури достъп до техните казарми и конюшни и ми даде безценна информация за живота на армейските коне. Благодаря много и на ковачите на тези войски, които бяха така любезни да ми позволят да наблюдавам изработването на подкова. Имах щастие да посетя и фермата за отглеждане на липицанери в Липица, която през 2010 година празнува своята 430-та годишнина. Там имах невероятната привилегия да видя как тези великолепни коне изпълняват невиждано шоу. Благодаря и на покойния ми дядо Уилям Доналд Хогарт, който събуди у мен любов към конете, като ми позволи да гледам надбягванията и правеше залози от мое име на нашия национален празник!

В останалите области, споменати в тази книга, благодаря на Хейли Нибауер, филмов специалист по костюмите, която ми оказа невероятна помощ по въпросите за корсетите, костюмите за езда и останалите елементи от облеклото, които е трябвало да търпят горките дъщери на Сиена през XVIII век, както и на стилиста и гримьора

Лорейн Хил, която ме образова по въпросите за перуките и първите бои за коса.

За мое голямо щастие проучванията ми ме отведоха до Сиена, затова бих искала да благодаря както на общината на Сиена, така и на отделните *контради*, които бяха изключително гостоприемни и ми помогнаха невероятно много — както лично на мен по време на моите гостувания там, така и чрез невероятните си архиви и свързаните с тях уебсайтове, които са истински златни мини от информация. Моите искрени извинения към квартала на Орела, които никога не са имали толкова зла фамилия като фамилията Капримулго, която да очерни историята им, както и моите извинения към истинските победители в игрите Палио от 1723 година, на които се наложи да преминат на второ място за целите на моя сюжет.

Вероятно рядко се случва автор да благодари на филм, помогнал му за написването на роман, но в случая дължа благодарности и на спечелилия множество награди документален фильм „Последната победа“ (2004) на режисьора Джон Епъл, който проследява живота на жителите на квартала на Кукумявката в дните преди Палио на 2003 година и който ми предостави невероятни прозрения за силата и страстта, съпътстващи тази легендарна конна надпревара.

Както обикновено, трябва да благодаря и на великолепната си агентка Тереза Крис, както и на прекрасния екип в новия ми дом „Джон Мъри“, най-вече на Кейт Паркин за редакторските й умения, на Силия Ливет, задето ми помогна да избегна множество капани на сюжета, както и на Керълайн Уестмор, която беше великолепен мениджър на целия проект.

И преди всичко благодарностите ми са за Саша за постоянната ми подкрепа и съвети, както и за Конрад и Руби, които в значителна степен допринесоха за изграждането на образа на Зебрата.

И на последно място, но не по значение, бих искала да благодаря на Сиена Сюъл — невероятно вдъхновяващо момиченце, чието име някога роди в мен идеята за тази книга.

Издание:

Марина Фиорато. Дъщерята на Сиена

Английска. Първо издание

ИК „Кръгозор“, 2013

Редактор: Анжела Кьосева

Коректор: Мария Тодорова

Технически редактор: Ангел Йорданов

Предпечатна подготовка: Георги Иванов

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.